

Съвет на директорите:

Председател на СД:

Асен Ягодин

Членове на СД:

Христина Пендичева

Маню Моравенов

Васил Големански

Радослава Масларска

Счетоводно Административно обслужване:

БД Консулти ООД

Директор на дирекция Правомерност:

Калина Ангелова-Николова

Държава на регистрация:

Република България

Юридическа форма:

Акционерно дружество

Седалище, адрес на управление и място на дейност:

Република България

гр. София, 1000
ул. "Три уши" 6

Нефинансова дейност:

Управелние на финансови пазари

Обслужващи банки:

Юробанк България АД
ОББ АД
Тексим банк АД
УниКредит Булбанк АД
Българо Американска Кредитна Банка АД
Първа Инвестиционна Банка АД
Токуда Банк АД
Ти Би Ай Банк АД

Промяна в наименованието

Няма

Предприятие майка

Няма

Крайно предприятие майка

Няма

Дата на съставяне:

29 април 2022 година

Одитори:

АФА ООД

ГРУПА БЪЛГАРСКА ФОНДОВА БОРСА АД

СЪДЪРЖАНИЕ

1. КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ОТЧЕТ ЗА ДЕЙНОСТТА ЗА 2021 Г.	81 СТР.
ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ СЪГЛАСНО ЧЛ. 100Н, АЛ. 8 ВЪВ ВРЪЗКА С АЛ. 7, Т. 1 ОТ ЗППЦК	13 СТР.
Д Е К Л А Р А Ц И Я По чл. 100н, ал. 4, т. 4 във връзка с чл. 100н, ал. 5 от ЗППЦК	1 СТР.
2. КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2021 Г.	109 СТР.

АПРИЛ 2022Г.

Годишен консолидиран доклад
за дейността на
Група Българска Фондова Борса
за 2021 г.

ГОДИШЕН КОНСОЛИДИРАН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

Съдържание

1.	ИНФОРМАЦИЯ ЗА ГРУПА БЪЛГАРСКА ФОНДОВА БОРСА	6
1.1.	Собственост и управление	8
1.2.	Предмет на дейност	9
2.	ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДЕЙНОСТТА НА „БЪЛГАРСКА ФОНДОВА БОРСА“ АД	11
2.1.	Данни за търговията на „Българска фондова борса“ АД	11
2.3.	Регистрирани емисии финансови инструменти на Българска фондова борса	17
2.4.	Нови емитенти, отписани емисии и увеличения на капитал	18
2.5.	Пазарна капитализация на Борсата	20
2.6.	Индекси на Българска фондова борса	21
2.7.	Приватизация през Борсата	22
2.8.	Основни дейности и събития през 2021 г.	22
2.9.	Корпоративно управление	44
2.10.	Информационни технологии	47
2.11.	Привличане на нови емисии, корпоративно управление	48
2.12.	Международна дейност	48
2.13.	Основни характеристики на дейността на „Сервиз Финансови Пазари“ ЕООД през 2021г.	50
2.15.	Основни рискове и несигурности, пред които е изправена Група Българска Фондова Борса	55
2.15.1.	Рискове, свързани с дейността на Българска Фондова Борса АД	55
2.15.3.	Основни рискове, свързани с дейността на дъщерното дружество „Българска независима енергийна борса“ ЕАД (дъщерно дружество)	57
2.16.	Членове на Българска фондова борса	58
3.	ФИНАНСОВО СЪСТОЯНИЕ НА ГРУПАТА	59
3.1.	Активи и пасиви	59
3.2.	Приходи	59
3.4.	Основен доход на акция	60
3.7.	Информация за сключени големи сделки и такива от съществено значение за дейността на Група Българска фондова борса	62
3.8.	Информация относно сделките, сключени между емитента и свързани лица, през отчетния период, предложения за сключване на такива сделки, както и сделки, които са извън обичайната му дейност или съществено се отклоняват от пазарните условия, по които емитентът или негово дъщерно дружество е страна с посочване на стойността на сделките, характера на свързаността и всяка информация, необходима за оценка на въздействието върху финансовото състояние на емитента	63
3.9.	Информация за събития с необичаен за емитента характер, имащи съществено влияние върху дейността му, и реализираните от него приходи и извършени разходи; оценка за влиянието им върху резултатите през текущата година	65
3.10.	Информация за сделки, водени извънбалансово	65
3.11.	Информация за дялови участия на емитента, за основните му инвестиции в страната и чужбина (в ценни книжа, финансови инструменти, нематериални активи и недвижими имоти), както и инвестициите в дялови ценни книжа извън неговата икономическа група и източниците/начините на финансиране	65
3.12.	Информация относно сключените от емитента, от негово дъщерно дружество или дружество майка, в качеството им на заемополучатели, договори за заем с посочване на условията по тях, включително на крайните срокове за изплащане, както и информация за предоставени гаранции и поемане на задължения	66

3.13. Информация относно сключените от емитента, от негово дъщерно дружество или дружество майка, в качеството им на заемодатели, договори за заем, включително предоставяне на гаранции от всякакъв вид, в това число на свързани лица, с посочване на конкретните условия по тях, включително на крайните срокове за плащане, и целта, за която са били отпуснати.....	66
3.14. Информация за използването на средствата от извършена нова емисия ценни книжа през отчетния период	67
3.15. Анализ на съотношението между постигнатите финансови резултати, отразени във финансовия отчет за финансовата година, и по-рано публикувани прогнози за тези резултати.	67
3.16. Анализ и оценка на политиката относно управлението на финансовите ресурси с посочване на възможностите за обслужване на задълженията, евентуалните заплахи и мерки, които емитентът е предприел или предстои да предприеме с оглед отстраняването им.....	67
3.17. Оценка на възможностите за реализация на инвестиционните намерения с посочване на размера на разполагаемите средства и отразяване на възможните промени в структурата на финансиране на тази дейност	67
3.18. Информация за настъпили промени през отчетния период в основните принципи за управление на емитента и на неговата икономическа група	68
3.19. Информация за основните характеристики на прилаганите от емитента в процеса на изготвяне на финансовите отчети система за вътрешен контрол и система за управление на рискове.	68
3.20. Информация за промените в управителните и надзорните органи през отчетната финансова година.....	68
3.21. Информация за размера на възнагражденията, наградите и/или ползите на всеки от членовете на управителните и на контролните органи за отчетната финансова година, изплатени от емитента и негови дъщерни дружества, независимо от това, дали са били включени в разходите на емитента или произтичат от разпределение на печалбата.....	69
3.22. Информация за притежавани от членовете на управителните и на контролните органи, прокуристите и висшия ръководен състав акции на емитента, включително акциите, притежавани от всеки от тях поотделно и като процент от акциите от всеки клас, както и предоставени им от емитента опции върху негови ценни книжа - вид и размер на ценните книжа, върху които са учредени опциите, цена на упражняване на опциите, покупна цена, ако има такава, и срок на опциите.69	
3.23. Информация за известните на дружеството договорености (включително и след приключване на финансовата година), в резултат на които в бъдещ период могат да настъпят промени в притежавания относителен дял акции или облигации от настоящи акционери или облигационери.....	70
3.24. Информация за висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания на емитента в размер най-малко 10 на сто от собствения му капитал; ако общата стойност на задълженията или вземанията на емитента по всички образувани производства надхвърля 10 на сто от собствения му капитал, се представя информация за всяко производство поотделно	70
3.25. Данни за директора за връзки с инвеститора, включително телефон и адрес за кореспонденция	72
3.26. Информация относно ценните книжа, които не са допуснати до търговия на регулиран пазар в Република България или друга държава членка.	72
Няма ценни книжа, които не са допуснати до търговия на регулиран пазар в Република България или друга държава членка.	72
3.27. Информация относно прякото и непрякото притежаване на 5 на сто или повече от правата на глас в общото събрание на дружеството, включително данни за акционерите, размера на	

дяловото им участие и начина, по който се притежават акциите	72
3.28. Данни за акционерите със специални контролни права и описание на тези права.....	72
3.29. Споразумения между акционерите, които са известни на дружеството и които могат да доведат до ограничения в прехвърлянето на акции или правото на глас.	72
3.30. Съществени договори на дружеството, които пораждат действие, изменят се или се прекратяват поради промяна в контрола на дружеството при осъществяване на задължително търгово предлагане, и последиците от тях, освен в случаите, когато разкриването на тази информация може да причини сериозни вреди на дружеството; изключението по предходното изречение не се прилага в случаите, когато дружеството е длъжно да разкрие информацията по силата на закона.	73
3.31. Промени в цената на акциите на дружеството	73
4. ВАЖНИ СЪБИТИЯ, НАСТЪПИЛИ СЛЕД ДАТАТА НА ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ	74
5. ОСНОВНИ НАПРАВЛЕНИЯ В ДЕЙНОСТТА НА „БЪЛГАРСКА ФОНДОВА БОРСА“ АД ПРЕЗ 2022 Г.	75
6. НАУЧНО ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА И РАЗВОЙНА ДЕЙНОСТ	77
7. ИНФОРМАЦИЯ, ИЗИСКВАНА ПО РЕДА НА ЧЛ. 187Д И 247 ОТ ТЪРГОВСКИЯ ЗАКОН.....	77
7.1. Информация за членовете на съвета на директорите на „Българска фондова борса“ АД по чл. 247, ал. 2 от Търговския закон	78
7.2. Планирана стопанска политика на Групата през 2022 година и очаквани инвестиции и развитие на персонала	79
8. КЛОНОВЕ НА „БЪЛГАРСКА ФОНДОВА БОРСА“ АД	79
9. ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ, ИЗПОЛЗВАНИ ОТ „БЪЛГАРСКА ФОНДОВА БОРСА“ АД.....	79
10. КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ.....	80

2021

ГОДИШЕН КОНСОЛИДИРАН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

Въведение

Настоящият доклад е изготвен в съответствие с чл. 190, ал. 1 от Закона за пазарите на финансови инструменти и съгласно изискванията на чл. 11 от Наредба № 2 от 09.11.2021 г. за първоначално и последващо разкриване на информация при публично предлагане на ценни книжа и допускане на ценни книжа до търговия на регулиран пазар (Наредба 2), във връзка с чл. 100н от Закона за публичното предлагане на ценни книжа и съдържа изискуемата информация по Приложение №2 на Наредба 2.

Докладът дава информация за важните събития, настъпили през 2021 г., като са взети под внимание основните показатели на дейността, съпроводени със съответните анализи и изводи. Очертани са основните тенденции в развитието на капиталовия пазар, направен е достоверен преглед на развитието и резултатите от дейностите и състоянието на дружествата, включени в консолидирания отчет като цяло и са описани основните рискове и несигурности, пред които те са изправени.

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ГРУПА БЪЛГАРСКА ФОНДОВА БОРСА

Групата Българска Фондова Борса (Групата) се състои от Българска Фондова Борса АД (дружество-майка) и дъщерните дружества Сервиз Финансови Пазари ЕООД и Българска независима енергийна борса ЕАД. Допълнително от 15.04.2014 година Групата има инвестиция в съвместното дружество СЕЕ Линк ДОО. На 21.04.2020 г. Българска Фондова Борса АД, съвместно с Централен депозитар АД учредяват две нови асоциирани дружества - Клиър Екс АД и БД Консулти ООД.

Компания - майка

Българска фондова борса АД е публично търговско дружество, създадено през месец ноември 1991 г. Дружеството е със седалище и адрес на управление гр. София, ул. "Три уши" № 6. Съдебната регистрация на дружеството е от 1991 г. с Решение № 25 156 /08.11.1991 г. на Софийски градски съд. На 09.12.2010 г. е вписано в Търговския регистър увеличение на основния капитал на Борсата със 715,000 лева от 5,867,860 лева 6,582,860 лева чрез издаване на нови 715,000 броя обикновени поименни безналични акции с право на глас срещу парична вноса от акционера на дружеството Министерство на финансите на Република България.

На 21.12.2010 г. в Търговския регистър е вписан и обявен статутът на Борсата като публично дружество, както и новият устав на дружеството.

Към 31.12.2021 г. капиталът на дружеството е разпределен в 6,582,860 броя безналични поименни акции с номинална стойност на една акция - един лев.

Дъщерни дружества:

Сервиз Финансови Пазари ЕООД е регистрирано съгласно решение № 2 на СГС от 6 март 2007 г. Дружеството е със седалище и адрес на управление гр. София, ул. "Три уши" № 6.

Първоначално същото е регистрирано като търговско дружество - съвместно контролирано предприятие със съдружници - Борсата и Централен депозитар АД и капитал от 80 хил. лв. На 12 октомври 2006 г. по решение на Общото събрание на съдружниците на съвместното дружество (ДВ бр.191 от 2006 г.), Централен депозитар прекратява участието си. Взето е решение за намаляване на капитала на дружеството от 80 хил. лв. на 40 хил. лв., при което напусналият съдружник е получил изцяло обратно средствата от своя дял в съвместното предприятие.

На 15.02.2018 година в Търговския регистър е вписана промяната в собствеността на Дъщерното дружество **Българска независима енергийна борса ЕАД (БНЕБ ЕАД)**, съгласно сключен на 03.01.2018 г. договор, между БФБ АД и Български Енергиен Холдинг ЕАД, за покупка и придобиване на 100 % от акционерния капитал на БНЕБ ЕАД или 217,664 броя обикновени поименни акции с право на глас, с номинална стойност 10.00 лева, представляващи 100 % от капитала Българска Независима Енергийна Борса ЕАД на покупна стойност 5,200,000 лева.

Българска независима енергийна борса ЕАД е учредено през 2014 г. Дружеството е регистрирано като еднолично акционерно дружество в град София, вписано в Търговския регистър с ЕИК 202880940.

Седалището и адресът на управление на БНЕБ ЕАД е град София - 1000, район Оборище, бул. „Княз Александър Дондуков“ № 19, ет.7.

Съвместни дружества:

Съвместното дружество **СЕЕ Линк ДОО**, Скопие е учредено на 15.04.2015 г. по силата на сключено съвместно споразумение между Българска фондова борса АД, Македонска Борса за ценни книжа АД, Скопие и Загребска Борса АД. Съгласно условията на споразумението всяка една от страните притежава 33,33 % от капитала на учреденото дружество. Дружеството е със седалище ул. Орце Николов 75, Скопие, Македония и основен предмет на дейност: извършване на услуги във връзка с компютри и информационни технологии.

Асоциирани дружества:**Клиър Екс АД**

На 21 април 2020 г. Българска фондова борса АД и Централен депозитар АД учредяват Клиър Екс АД (Clear EX) с капитал 100 х. лв. Предметът на дейност на Клиър Екс АД е извършване на услуги като клирингова къща, във връзка със сделки с електрическа енергия, природен газ и стоки, сключени на организиран пазар, както и други дейности разрешени от закона. Капиталът на дружеството е 100 х.лв., разпределен в 100 000 броя безналични поименни акции с право на глас и с номинална стойност 1 (един) лев. Участията в капитала на дружеството от страна на ЦД АД и БФБ АД са съответно 60% и 40%. През декември 2020 г. по решение на акционерите на Извънредното Общо събрание на акционерите на Клиър Екс АД от 16.12.2020 г., и в съответствие с решение и протокол на Съвета на директорите на Българска Фондова Борса АД № 78 от 15.12.2020 г., в качеството си на притежател на 40,000 броя акции, БФБ участва в предложеното увеличение в капитала на Клиър Екс АД, чрез издаване на нови 400 000 броя обикновени, поименни, безналични акции, при следните условия:

БФБ АД записва и придобива, част от новите акции, които съответстват на дела преди увеличението на капитала 40 %, а именно 160,000 броя нови акции, при спазване на предвидените в действащото законодателство изисквания и ограничения.

Срещу записаните акции Борсата е направила вноски в общ размер, равен на номиналната стойност на 160 000 лева чрез: а) парична вноска в размер 139 880 лева и б) непарична вноска (апорт) на притежаваните от БФБ АД 40 броя акции от капитала на „Централен Депозитар“ АД на стойност 20 120 лева в съответствие със заключение на тройна оценителска експертиза от 08.09.2020 г. Към отчетната стойност на инвестицията са капитализирани допълнителни разходи за юридически консултации общо в размер на 6 хил.лв.

БД Консулти ООД

На 21 април 2020 г. Българска фондова борса АД и Централен депозитар АД учредяват БД Консулти ООД. Предметът на дейност на БД Консулти ООД включва административно, финансово и деловодно обслужване, както и други дейности разрешени от закона. Капиталът на дружеството е 5 х.лв., разпределен в 5,000 дяла с номинална стойност 1 (един) лев. Участията в капитала на дружеството от страна на ЦД АД и БФБ АД са съответно 50.02% и 49.98%.

2021

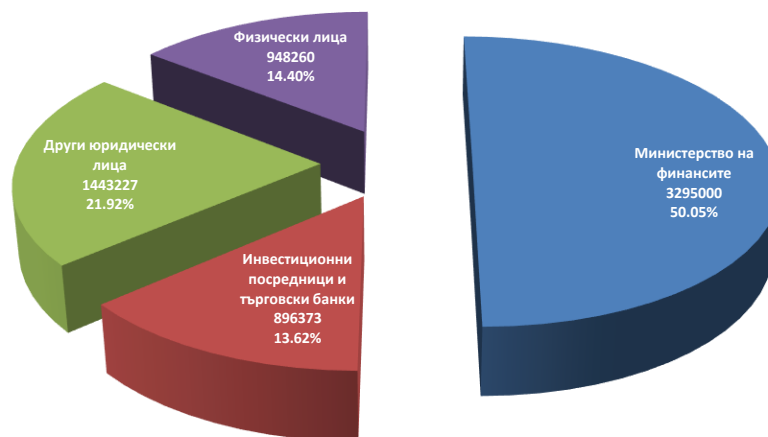
ГОДИШЕН КОНСОЛИДИРАН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

1.1. Собственост и управление

Съгласно направена справка, към 31 декември 2021 г. акционерният състав на Борсата с право на глас е концентриран в пет основни вида лица, както следва:

Таблица 1. Акционерна структура към 31.12.2021 г.

Вид	Брой акции с право на глас	%
Министерство на финансите	3 295 000	50,05%
Инвестиционни посредници и търговски банки	896 373	13,62%
Други юридически лица	1 443 227	21,92%
Физически лица	948 260	14,41%
Общо	6 582 860	
От които чуждестранни акционери	419 783	6,38%

Дружеството-майка има едностепенна система на управление със Съвет на директорите.

Към 31.12.2021 г. Съветът на директорите е в състав:

- Асен Ягодин (Председател),
- Васил Големански (Заместник-председател),
- Маню Моравенов, Изпълнителен директор
- Радослава Масларска, член на СД
- Христина Пендичева, член на СД (представител на Министерство на финансите).

Дружеството се представлява от Изпълнителния директор – Маню Моравенов.

По решение на извънредно Общо събрание на акционерите проведено на 10.12.2020 г., за членове на

Съвета на Директорите на „Българска Фондова Борса“ АД, с пет годишен мандат бяха избрани – Асен Василев Ягодин, Маню Тодоров Моравенов, Васил Димитров Големански, Радослава Георгиева Масларска и Христина Стефанова Пендичева. На свое заседание от 21.01.2021 г. КФН е одобрила членовете на СД на БФБ, избрани на проведеното на 10.12.2020 г. Извънредно общо събрание на акционерите на БФБ. Промяната е вписана в Търговският регистър на 29.01.2021 г.

Към 31.12.2021 г. дъщерните дружества са 100 % собственост на дружеството-майка.

Дъщерното дружество Сервиз финансови пазари ООД се управлява от Гергана Василис Пападопулу – управител.

Дъщерното дружество Българска независима енергийна борса ЕАД е 100% собственост на Дружеството-майка и се управлява от Константин Валериев Константинов - Изпълнителен директор. Промените в състава на СД на БНЕБ са вписани в ТРРЮЛНЦ под № 20211216122227 и включват заличаване на Северин Стефанов Въртигов като член на СД и вписване на Тодор Радославов Ханджиев. Към 31.12.2021 г. ръководството на дружеството в лицето на Съветът на директорите има следния състав:

- Северин Стефанов Въртигов – председател на СД (до 16.12.2021 г.);
- Константин Валериев Константинов – изпълнителен директор и член на СД;
- Тодор Радославов Ханджиев – член на СД и председател на СД от 17.12.2021 г.;
- Любомир Николаев Бояджиев – член на СД;

Към 31.12.2021 г. общият брой на персонала в Групата е 50 служители (31.12.2020 г.: 51 служители).

1.2. Предмет на дейност

Дружеството-майка е лицензирано с разрешение, издадено от Държавната комисия по ценните книжа да извършва дейност като фондова борса.

Предметът на дейност на **дружеството-майка** е: организиране на регулиран пазар на финансови инструменти като система за търговия, която среща или съдейства за срещането на интересите за покупка и продажба на финансови инструменти, допуснати до търговия на регулирания пазар, на множество трети страни, в рамките на системата и въз основа на правила, като резултатът е сключване на сделки с тези инструменти. Системата функционира редовно и в съответствие с изискванията на Закона за пазарите на финансови инструменти (ЗПФИ) и актовете по прилагането му.

Предметът на дейност на дружеството-майка за 2021 г. включва следните видове операции и сделки:

- организиране на търговия с ценни книжа и други финансови инструменти;
- организиране и поддържане на информационна система за търговия с ценни книжа;
- създаване и поддържане на клирингова система за гарантиране на поетите задължения по сделките с ценни книжа, извършвани на нея;

Пазари, организирани от БФБ:

Регулираният пазар на БФБ се състои от два пазара - Основен пазар BSE и Алтернативен пазар BaSE.

Тези пазари са сегментирани на база качествени и количествени критерии по отношение на емитентите и техните емисии финансови инструменти, в т.ч. вида на финансовите инструменти, специфични изисквания относно акционерната структура на емитентите, финансовите им показатели, ликвидност и разкриване на информация.

В допълнение към регулирания пазар, БФБ организира като многостранна система за търговия и пазара за растеж на МСП BEAM (Bulgarian Enterprise Accelerator Market), който дава възможност за финансиране на дейността на малките и средни компании в България. Борсата получи одобрение за организирането на пазара за растеж на МСП BEAM от Комисията за финансов надзор в края на 2018 г. Българска фондова борса АД е оператор на регулиран пазар и е лицензирана от Комисията за финансов надзор с решение № 1001 от дата: 25.10.2018 г. като Одобрен механизъм за публикуване (ОМП) по смисъла на Директива 2014/65/ЕС на Европейския Парламент и на Съвета от 15 май 2014 година относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Директива 2002/92/ЕО и на Директива 2011/61/ЕС, както и на ЗПФИ.

През 2021 г. Българска фондова борса пусна нов пазар - BSE International. Чрез него българите могат да инвестират директно в акции на известни международни компании. Той стартира на 5 юли 2021 г. и на него се търгуват акции на близо 100 топ световни компании. Инвеститорите могат да вложат и в борсово търгувани фондове (ЕТФ-и), които следват движението на индекси като DAX, S&P 500, FTSE All-World, NASDAQ-100, STOXX Europe 600 и др. Това стана възможно благодарение на модерната технология за търговия на Deutsche Borse и нейната международна клиентска мрежа. Като глобален доставчик на пазарна инфраструктура, Deutsche Borse е едновременно технологичен партньор за други борси, а също така предлага на клиентите широка мрежа, която да ги подкрепя в техните проекти за развитие.

По отношение на търговията и сетълмента на сделките: Страна по сделките на BSE International е TradeGate, която е маркет-мейкър по всички регистрирани на пазар BSE International емисии и ще осигурява ликвидност. Същинското прехвърляне на инструментите става в Clearstream Banking S.A., Люксембург между Централен депозитар и TradeGate. Централен депозитар води регистрите на притежателите на финансови инструменти при сделки сключени на БФБ.

Повече информация за BSE International, можете да намерите на: <https://www.bse-sofia.bg/bg/mtf-bse-international>

Предметът на дейност на **дъщерното дружество Сервиз финансови пазари ООД** съгласно съдебната регистрация е: Проектиране, развитие и поддържане на информационни системи и продукти, свързани с пазара на ценни книжа и финансови инструменти, разработване на информационни технологии, доставка, инсталиране и монтаж на информационни системи, хардуерна и софтуерна поддръжка, консултации и обучение.

Предметът на дейност на **дъщерното дружество Българска независима енергийна борса ЕАД** съгласно съдебната регистрация е: Организиране на борсов пазар за търговия в областта на енергетиката и свързаните с енергопотреблението продукти като електричество, природен газ, въглища, емисии и зелени сертификати, като система за търговия, която среща или съдейства за срещането на интересите за покупка и продажба на допуснати до търговия на регулирания пазар на множество трети страни, в рамките на системата и въз основа на правила, като резултатът е сключване

на сделки с тези инструменти

Дружеството-майка, дъщерните и асоциираните дружества извършват изцяло своята дейност в България, а съвместното дружество на територията на Македония.

2. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДЕЙНОСТТА НА „БЪЛГАРСКА ФОНДОВА БОРСА“ АД

2.1. Данни за търговията на „Българска фондова борса“ АД

2.1.1. Оборот през 2021 година

Оборотът на регулирания пазар на финансови инструменти през **първото тримесечие** на 2021 г. беше 96 741 847 лева. За сравнение, през четвъртото тримесечие на 2020 г. той бе 112 520 718 лева, което представлява спад с 14%. Както става ясно от графиката ръст има в оборота с Борсово търгувани продукти с 0,752 млн. лв., чиито на оборот е незначителен на фона на оборота на останалите групи инструменти, при ДЦК с 10, 84 млн. лв., при компенсаторните инструменти с 0,453 млн. лв. и при Сегмент за облигации с 9,15 млн. лв. Най-значителен бе спадът от 13,59 милиона лева (-48,79 %) в оборота с акции на АДСИЦ, следван от оборота с акции (без АДСИЦ), намалял с близо 11,74 милиона лева (-15,35%) и в който за пръв път присъства и реализираният оборот от пазар beam. Най-нисък бе оборотът през февруари: 27 млн. лв., а най-висок - през януари: 38,7 млн. лв.

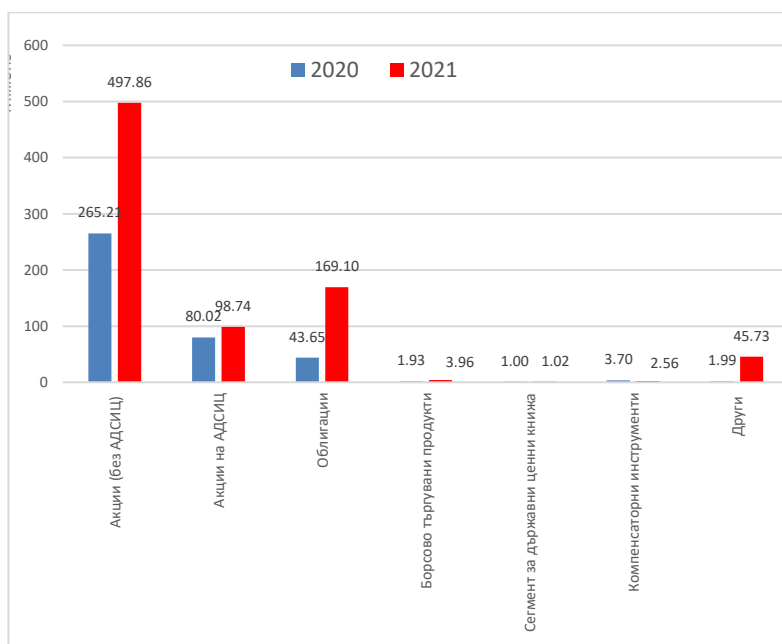
Оборотът на регулирания пазар на финансови инструменти през **второ тримесечие** на 2021 година беше 146 438 899 лева. За сравнение, през първо тримесечие на 2021 г. той бе 96 741 847 лева, което представлява ръст от 51.37%. Той се дължи на увеличение на оборота с повечето групи финансови инструменти.

Оборотът на регулирания пазар на финансови инструменти през **трето тримесечие** на 2021 г. беше 141 449 234 лева. За сравнение, през предходното второ тримесечие на тримесечие на 2021 г. той бе 146 438 451 лева, което представлява спад с 3,41%. Както става ясно от графиката ръст има в оборота с Борсово търгувани продукти с 1,079 млн. лв., при Други с 4,671 млн. лв., което се дължи на ръст при сегмента IPO на пазар beam и на сегмента за права. Най-значителен бе спадът от в оборота с ДЦК, следван от оборота с Компенсаторни инструменти, намалял с близо 0,369 милиона лева (-48,77%). Най-нисък бе оборотът през август: 28 млн. лв., а най-висок - през септември: 79 млн. лв.

Оборотът на регулирания пазар на финансови инструменти и на пазара за растеж beam през **четвърто тримесечие** на 2021 г. беше 434 333 665 лева. За сравнение, през предходното трето тримесечие на 2021 г. той бе 141 449 234 лева, което представлява ръст с 207%. Както става ясно от графиката ръст има в почти всички сегменти, като най-значим е при Акциите (без АДСИЦ) със 107 млн. лв., при Облигациите със 133 млн. лв. и при Други със 8,7 млн. лв., което се дължи на ръст при сегмента IPO на пазар beam. Спад се наблюдава единствено в оборота с Борсово търгувани продукти с близо 1,1 млн. лева (-62,60%). Най-нисък бе оборотът през октомври: 44 млн. лв., а най-висок - през декември: 325 млн. лв.

Графика 2: Сравнение на оборота с финансови инструменти

намаление от 30,83% или 1,14 млн. лв.

2.1.2. Брой сделки през 2021

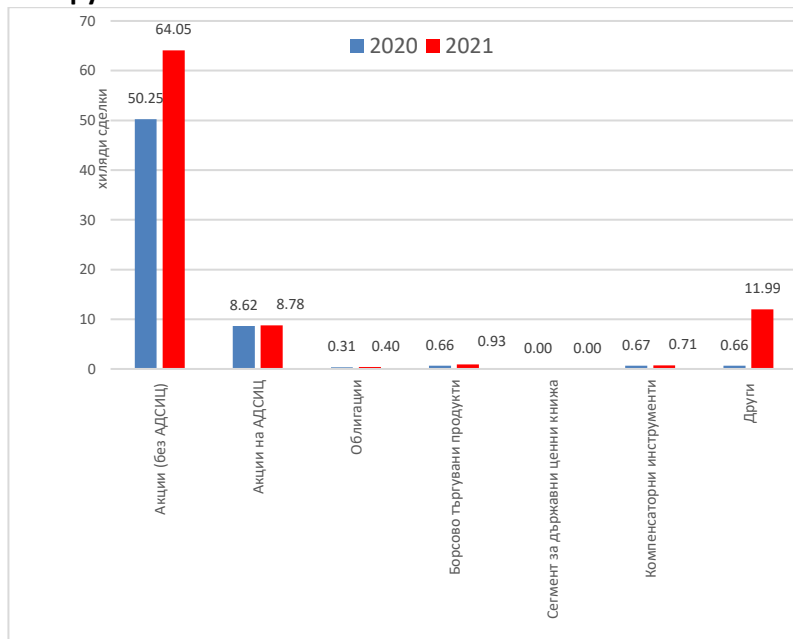
Броят сделки на регулирания пазар на финансови инструменти през **първото тримесечие** на 2021 година достигна 18 622. За сравнение, през четвърто тримесечие на 2020 г. е 13 382, което представлява ръст от 39%. Това се дължи основно на нарастване в броя сделки „Борсово търгувани продукти“ с 290 сделки или 358%, облигации с 55 сделки или 110%, Акции (без АДСИЦ) с 5 323 сделки или 50,45%, както и при Компенсаторните инструменти с 70 сделки или 41,92%. Спад бе регистриран при броя сделки с останалите видове финансови инструменти. Броят сделки бе най-висок през януари: 7 797, а най-нисък той беше през февруари: 5 055 сделки. В тази статистика за пръв път участват сделките с права от IPO на beam.

Броят сделки на регулирания пазар на финансови инструменти през **второ тримесечие** на 2021 година достигна 18 001. За сравнение, през аналогичния период на 2020 е 15 780, което представлява ръст от 14,07% или 2 221 сделки. Това се дължи на по-висок брой сделки с повечето основни групи финансови инструменти. В абсолютна стойност най-голям е ръстът в броя сделки с акции на АДСИЦ (351 сделки), следван от броя сделки с акции (без АДСИЦ), нараснал с 91 сделки и ръст от 24 сделки от раздел Други. Броят сделки на регулирания пазар на финансови инструменти през **трето тримесечие** на 2021 година достигна 20 199. В сравнение с предходното тримесечие на 2021г. е наличен ръст от 12,22%. Това се дължи основно на ръст в броя сделки в категория Други с 1020, с основен принос на сегмента IPO на пазар beam, акции (без АДСИЦ) с 1 531 сделки или 10,01%. Спад е регистриран при броя сделки с останалите видове финансови инструменти. Най-висок е броят сделки през септември: 7 271, а най-нисък е през юли: 6 370 сделки.

Броят сделки на регулирания пазар на финансови инструменти и на пазара за растеж beam през

четвърто тримесечие на 2021 година достигна 30 041. За сравнение, през трето тримесечие на 2021 г. той беше 20 199, което представлява ръст от 48,73%. Това се дължи основно на ръст в броя сделки в категория Акции (без АДСИЦ) с 6 946, с основен принос на сегмента акции Standard и на Други с 1 965 сделки или 185%. Спад не бе регистриран при нито един от видовете финансови инструменти. Най-висок е броят сделки през декември: 14 290, а най-нисък през октомври: 5 912 сделки.

Графика 3: Сравнение на броя сделки с финансови инструменти

На годишна база броят сделки отбеляза ръст с 42% от 61 173 сделки през 2020 година до 86 863 през 2021г. Броят на сделки с акции (без АДСИЦ), който съставлява най-голям дял в общия брой сделки и определя тенденцията се повиши с 27,46% или с 13 800 сделки. При акциите на АДСИЦ положителната промяна е с 1,83% или 158 сделки. Заслужава да се отбележи ръстът на броя сделки с други финансови инструменти, който на годишна база възлиза на 1717,12%. В този подвид попада стартирания през 2021 г. пазар BSE International. Понижение не се наблюдава нито един от видовете ценни книжа.

2021

ГОДИШЕН КОНСОЛИДИРАН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

Таблица 2. Структура на търговията по пазари за 2021 г. и сравнение с 2020 и 2019 г.

Търговия по видове ценни книжа на регулиран пазар				Изменение %	
Пазар / Пазарен сегмент	2019	2020	2021	2020/2019	2021/2020
Оборот (BGN)	333 573 976	397 499 645	818 963 644	19,16%	106,03%
Акции (без АДСИЦ)	269 102 909	265 207 964	497 862 977	-1,45%	87,73%
Акции на АДСИЦ	32 625 319	80 022 445	98 735 439	145,28%	23,38%
Облигации	21 072 106	43 651 415	169 096 094	107,15%	287,38%
Борсово търгувани продукти	1 422 170	1 926 349	3 955 137	35,45%	105,32%
Сегмент за държавни ценни книжа	5 338 928	1 001 732	1 020 407	-81,24%	1,86%
Компенсаторни инструменти	3 878 377	3 699 122	2 558 619	-4,62%	-30,83%
Други	134 167	1 990 618	45 734 971	1383,69%	2197,53%
Обем ФИ	180 990 360	321 845 744	382 403 579	77,82%	18,82%
Акции (без АДСИЦ)	73 538 016	97 611 970	133 072 609	32,74%	36,33%
Акции на АДСИЦ	13 833 069	27 604 149	27 589 674	99,55%	-0,05%
Облигации	18 138	31 812	151 212	75,39%	375,33%
Борсово търгувани продукти	10 868 012	9 549 640	2 763 521	-12,13%	-71,06%
Сегмент за държавни ценни книжа	4 175	378	985	-90,95%	160,58%
Компенсаторни инструменти	8 337 852	12 911 367	9 977 313	54,85%	-22,72%
Други	74 391 098	174 136 428	208 848 265	134,08%	19,93%
Брой сделки	44 167	61 173	86 863	38,50%	42,00%
Акции (без АДСИЦ)	36 815	50 253	64 053	36,50%	27,46%
Акции на АДСИЦ	5 239	8 622	8 780	64,57%	1,83%
Облигации	226	310	403	37,17%	30,00%
Борсово търгувани продукти	480	657	925	36,88%	40,79%
Сегмент за държавни ценни книжа	9	1	2	-88,89%	100,00%
Компенсаторни инструменти	1 277	670	707	-47,53%	5,52%
Други	121	660	11 993	445,45%	1717,12%

2.2. Отраслова структура на търговията

През **първото тримесечие** секторът „Финансови и застрахователни дейности“ запази челното място в класацията по оборот с 52.3 млн. лв. (Q4'20: 63,55 млн. лв.). Както се вижда от следващата графика, оборотът на сектора надхвърля общия на всички останали браншове и формира 66,23% (Q4'20: 60,91%) от общия оборот за тримесечието. Това прави оборотът и капитализацията на Бorsата особено чувствителни към сътресения и лоши новини, свързани с банковия и застрахователния сектори. Сектор „Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива“ е на второ място в класирането с оборот от 8,53 млн. лв. (Q4'20: 2,31 млн. лв.) и 10,8% от общия оборот. На трето място в класацията е сектор „Преработваща промишленост“ с оборот от 7,3 млн. лв., а сектор „Професионални дейности и научни изследвания“, остана на четвърто място с дял от 4,96% от общия оборот.

През **второ тримесечие** секторът „Финансови и застрахователни дейности“ запази челното място в класацията по оборот с 65,99 млн. лв., което представлява 49,9% от оборота за тримесечието. Това прави оборотът и капитализацията на Бorsата особено чувствителни към сътресения и лоши новини, свързани с банковия и застрахователния сектори. На второ място в класацията е „Транспорт, складиране и пощи“ с оборот над 22,47 млн. лв., а на трето остават „Професионални дейности и научни изследвания“ с оборот от 16,62 млн. лв. Секторът „Преработваща промишленост“ ги следва с оборот от 9,85 млн. лв.

През **трето тримесечие** секторът „Финансови и застрахователни дейности“ запази челното място в класацията по оборот с 91,614 млн. лв. (Q3'20: 47,04 млн. лв.). Както се вижда от следващата графика, оборотът на сектора надхвърля общия на всички останали браншове и формира 73,87% (Q3'20: 60%) от общия оборот за тримесечието. Това прави оборотът и капитализацията на Бorsата особено чувствителни към сътресения и лоши новини, свързани с банковия и застрахователния сектори. Сектор „Преработваща промишленост“ е на второ място в класирането с оборот от 16,293 млн. лв. и 13,14% от общия оборот. На трето място в класацията е сектор „Професионални дейности и научни изследвания“ с оборот от 7,473 млн. лв., а сектор „Операции с недвижими имоти“, остана на четвърто място с дял от 2,88% от общия оборот.

През **четвърто тримесечие** секторът „Финансови и застрахователни дейности“ запази челното място в класацията по оборот с 154 млн. лв. (Q4'20: 63,5 млн. лв.). Както се вижда от следващата графика, оборотът на сектора надхвърля общия на всички останали браншове и формира 56,81% (Q4'20: 61%) от общия оборот за тримесечието. Това прави оборотът и капитализацията на Бorsата особено чувствителни към сътресения и лоши новини, свързани с банковия и застрахователния сектори.

Сектор „Преработваща промишленост“ е на второ място в класирането с оборот от 56 млн. лв. и 20,72% от общия оборот. На трето място в класацията е сектор „Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива“ с оборот от 23 млн. лв., а сектор „Професионални дейности и научни изследвания“, остана на четвърто място с дял от 4,31% от общия оборот.

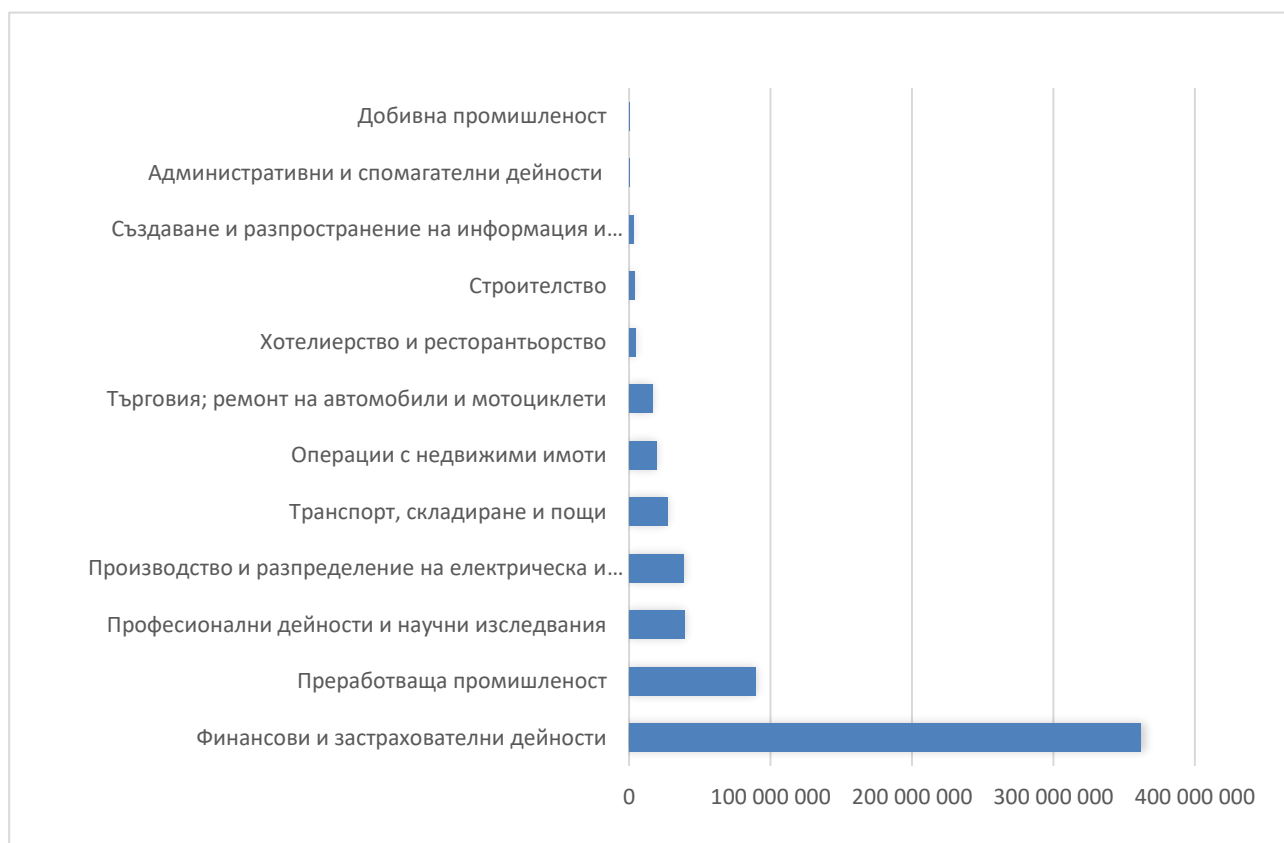
2021

ГОДИШЕН КОНСОЛИДИРАН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

Таблица 3. Структура на търговията по сектори за 2021 г.

Сектор	Брой сделки	Изтъргувани лотове	Оборот (лв.)
Финансови и застрахователни дейности	44 124	109 567 306	361 844 803
Преработваща промишленост	14 901	20 788 215	89 112 712
Професионални дейности и научни изследвания	9 158	9 393 361	39 280 035
Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива	1 108	9 772 935	38 808 833
Транспорт, складиране и пощи	880	1 692 949	27 043 410
Операции с недвижими имоти	1 057	6 559 640	19 707 698
Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети	3 812	5 163 113	16 490 840
Хотелиерство и ресторантьорство	1 147	366 067	4 386 098
Строителство	724	722 344	3 625 791
Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения	120	192 267	2 953 018
Административни и спомагателни дейности	24	228 200	269 207
Добивна промишленост	169	28 810	108 626

Графика 4: Структура на търговията на БФБ през 2021г.

2.3. Регистрирани емисии финансови инструменти на Българска фондова борса

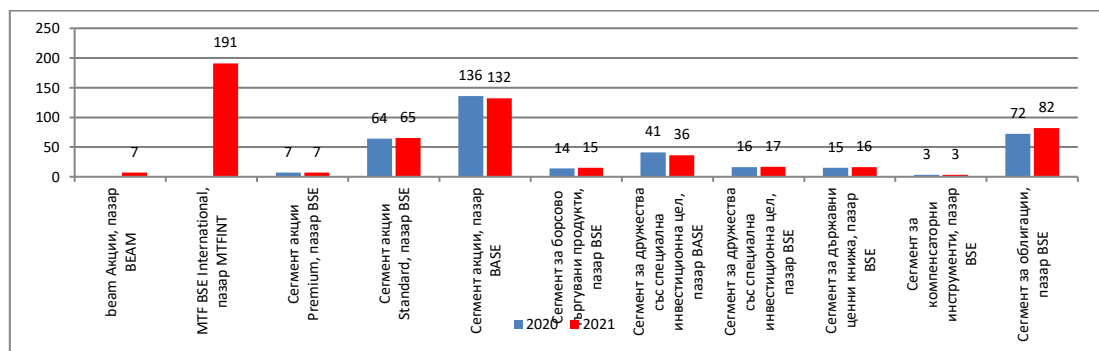
Броят на емисиите финансови инструменти, допуснати до търговия на пазарите, организирани от Българска фондова борса, е 571 към 31 декември 2021-а година. За сравнение, той е 368 към 31 декември 2020-а година (Виж Таблица 4).

Няма промяна в броя на регистрираните емисии на сегмент за акции Premium, а регистрираните на сегмент Standard емисии нарастнаха с една. С една емисия нараснаха регистрираните на сегмент АДЦИЦ на Основния пазар, а тези на Алтернативния намаляха с пет. През отчетната 2021 г. има промяна с една нова емисия и в броя на борсово търгуваните продукти на регулирания пазар. С десет нарасна броят емисии облигации, допуснати до търговия. Броят емисии акции (без АДЦИЦ) на Алтернативен пазар намаля със 4, а този на АДЦИЦ с 5. С една нарастнаха емисиите допуснати до търговия на Сегмента за търговия с ДЦК на Основния пазар. През 2021 г. стартираха два нови пазара - beam Акции, пазар BEAM, на който бяха регистрирани седем емисии и MTF BSE International, където бяха регистрирани 191 емисии на световни борсово търгувани компании.

Таблица 4. Допуснати до търговия емисии финансови инструменти

Пазарен сегмент \ Регистрирани емисии	31.12.2020	31.12.2021	Промяна
beam Акции, пазар BEAM	-	7	7
MTF BSE International, пазар MTFINT	-	191	191
Сегмент акции Premium, пазар BSE	7	7	0
Сегмент акции Standard, пазар BSE	64	65	1
Сегмент акции, пазар BASE	136	132	-4
Сегмент за борсово търгувани продукти, пазар BSE	14	15	1
Сегмент за дружества със специална инвестиционна цел, пазар BASE	41	36	-5
Сегмент за дружества със специална инвестиционна цел, пазар BSE	16	17	1
Сегмент за държавни ценни книжа, пазар BSE	15	16	1
Сегмент за компенсаторни инструменти, пазар BSE	3	3	0
Сегмент за облигации, пазар BSE	72	82	10
Общо:	368	571	203

Графика 5: Регистрирани емисии по пазари към края на 2020-а и 2021-а година (обобщение по видове инструменти)

2.4. Нови емитенти, отписани емисии и увеличения на капитал

През **първото тримесечие** на 2021 година, броят на новите емисии финансови инструменти, допуснати до търговия е 8, като през четвъртото тримесечие на 2020 г. е също 8. Новите емисии са - една емисия акции на сегмент Standard, две облигационни емисии, две емисии държавни ценни книжа и една емисия борсово търгувани продукти. За пръв път е реализирано първично публично предлагане на пазара за растеж beam, и в следствие емисията акции е регистрирана за търговия.

Прекратена е регистрацията на шест емисии, от които – една емисия права, две емисии ДЦК, една емисия BEAM акции и една емисия акции. За сравнение през предходното тримесечие е прекратена регистрацията на 8 емисии финансови инструменти. През отчетното тримесечие едно дружество увеличи капитала си, а през предходното - пет.

През **второ тримесечие** на 2021 година има осем нови емисии финансови инструменти, допуснати до търговия: една емисия акции от сегмент Стандарт, две облигационни емисии, една емисия борсово търгувани продукти, две емисии ДЦК, и по една на пазар beam ipo и съответно една на beam акции. Прекратена е регистрацията на шест емисии, от които една емисия права, две ДЦК, една емисия и четири акции на пазар beam и две емисии акции.

През **третото тримесечие** на 2021 година, броят на новите емисии финансови инструменти, допуснати до търговия е 102, като през аналогичното тримесечие на 2020 г. е 8. Новите емисии са - две емисия акции на сегмент Standard, пет облигационни емисии, две емисии права, една емисия на пазар beam IPO и две на beam акции. За първи път в доклада за дейността влиза и информация за стартиралия през месец юли нов пазар MTF BSE International в който бяха включени 90 емисии. Прекратена е регистрацията на дванадесет емисии, от които – една емисия акции на сегмент Standard, една облигационна емисия, една емисия ДЦК, две емисии права, една емисия BEAM IPO, пет от сегмент акции на Base и една емисия от MTF BSE International. За сравнение през аналогичното тримесечие на 2020 г. бе прекратена регистрацията на 6 емисии финансови инструменти.

През отчетното тримесечие четири дружества увеличиха капитала си, а през трето тримесечие на 2020 г. – едно.

През **четвъртото тримесечие** на 2021 година, броят на новите емисии финансови инструменти, допуснати до търговия е 118, като през аналогичното тримесечие на 2020 г. е 8. Новите емисии са - две облигационни емисии, една емисия борсово търгувани продукти, четири емисии права, две емисии ДЦК, четири емисии beam IPO и четири на beam акции. За второ поред тримесечие в доклада за дейността влиза и информация за стартиралия през месец юли нов пазар MTF BSE International в който първоначално бяха включени 90 емисии, а през декември 2021 г. бяха добавени още 101 топ световни компании.

Прекратена е регистрацията на десет емисии, от които – една емисия от Сегмента за борсово търгувани продукти, четири емисии права, една емисия акции от пазар BaSE, и четири от сегмент beam IPO. За сравнение през аналогичното тримесечие на 2020 г. е прекратена регистрацията на 8 емисии финансови инструменти.

През отчетното тримесечие две дружества увеличиха капитала си.

2021

ГОДИШЕН КОНСОЛИДИРАН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

Таблица 5.а Нови емитенти, отписани емисии и увеличения на капитала (обобщена информация)

Брой емисии, допуснати до търговия на БФБ за периода	2020	2021
Акции(без АДСИЦ)	5	14
Облигации	9	12
Сегмент за борсово търгувани продукти	1	2
АДСИЦ	1	2
Държавни ценни книжа	1	4
MTF BSE International	-	192

Брой увеличения на капитал, регистрирани на БФБ	12	9
Брой емисии спрени от търговия на БФБ	2020	2021
Акции (без АДСИЦ)	9	15
АДСИЦ	0	3
Сегмент за борсово търгувани продукти	0	1
Облигации	6	2
Държавни ценни книжа	3	2
MTF BSE International	-	1

Емисиите права и регистрираните на сегмент Първично публично предлагане не са показани в обобщената таблица, защото тяхната регистрация е временна. Емисиите, преместени от един пазар на друг не са отразени в таблици 5б и 5в

Таблица 5.б Сравнение на допуснатите до търговия емисии по пазари и сегменти:

Брой емисии, допуснати до търговия на БФБ за периода по сегмент	Пазар	2020 г.	2021 г.
Сегмент за права	BSE	15	8
Сегмент за облигации	BSE	9	12
Сегмент за държавни ценни книжа	BSE	1	4
Сегмент за дружества със специална инвестиционна цел	BSE	1	1
Сегмент за дружества със специална инвестиционна цел	BASE		1
Сегмент за борсово търгувани продукти	BSE	1	2
Сегмент акции Standard	BSE	5	3
MTF BSE International	MTFINT		192
beam Акции	BEAM		11
beam IPO	BEAM		7
		32	241

Таблица 5.в Сравнение на прекратените емисии по пазари и сегменти:

Сегмент емисии спрени от търговия	Пазар	2020	2021
MTF BSE International	MTFINT		1
Сегмент акции Standard	BSE		1
Сегмент за борсово търгувани продукти	BSE		1
Сегмент за държавни ценни книжа	BSE	3	3
Сегмент за облигации	BSE	6	2
Сегмент за права	BSE	15	9
beam IPO	BEAM		7
beam Акции	BEAM		4
Сегмент акции	BASE	9	10
Сегмент за дружества със специална инвестиционна цел	BASE	1	3
		34	41

2021

ГОДИШЕН КОНСОЛИДИРАН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

2.5. Пазарна капитализация на Борсата

Пазарната капитализация на пазарите, организирани от Българска фондова борса АД нарасна с 8,56% в сравнение с тази в края на 2020 година. Капитализацията на сегмент акции Premium отбеляза ръст от 205,25 млн. лева или 15,44%. Спад бе отбелязан при капитализацията на сегмент за акции на Алтернативния пазар BaSE с 2,52% или близо 480 млн. лв. При капитализацията на сегментите за акции на АДСИЦ на Основния пазар имаше положителна промяна от 33,41% и намаляване на капитализацията на сегмента за акции на АДСИЦ на Алтернативен пазар с 36,56% или 193,09 млн. лв.

Таблица 6.1. Пазарна капитализация (BGN)

Сегмент/пазар	Капитализация (BGN)		Промяна	
	31.12.2020 г.	31.12.2021г.	%	абсол. ст-ст (BGN)
Пазари на акции без АДСИЦ	27 043 058 506	29 401 222 972	8,72	2 358 164 466
Пазар на АДСИЦ	1 311 447 727	1 380 066 037	5,23	68 618 310
Обща пазарна капитализация	28 354 506 233	30 781 289 009	8,56	2 426 782 776

Таблица 6.2. Пазарна капитализация (BGN)

	Сегмент/пазар	капитализация	(лева)	% сравнение	Абсолютна стийност
		31.12.2020	31.12.2021	2021/2020	2021/2020
1	Акции (без АДСИЦ)				
a	Сегмент акции Premium	1 329 406 818	1 534 658 077	15,44%	205 251 259
b	Сегмент акции Standard	6 671 968 123	9 025 564 214	35,28%	2 353 596 091
c	Сегмент акции алтернативен пазар	19 041 683 565	18 562 326 431	-2,52%	-479 357 134
d	beam Акции	0	278 674 250		278 674 250
I	Акции без АДСИЦ общо	27 043 058 506	29 401 222 972	8,72%	2 358 164 466
2	АДСИЦ				0
a	АДСИЦ основен пазар	783 336 673	1 045 043 093	33,41%	261 706 420
b	АДСИЦ алтернативен пазар	528 111 054	335 022 944	-36,56%	-193 088 110
II	АДСИЦ общо	1 311 447 727	1 380 066 037	5,23%	68 618 310
III	Пазарна капитализация	28 354 506 233	30 781 289 009	8,56%	2 426 782 776

Таблица 7. Пазарна капитализация / Брутен вътрешен продукт

	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2021
Пазарна капитализация (млн. лв.)	23 620,97	26 765,34	27 904,54	28 354,51	30 781,29
БВП (млн. лв.)	99 631	107 925	119 772	118 605	128 439
Пазарна капитализация/БВП	23,95%	24,80%	23,30%	23,91%	23,96%

* БВП за текущия период е по оценка на БНБ към датата на публикуване на този доклад. За останалите периоди БВП е по окончателни данни за съответната година.

2021

ГОДИШЕН КОНСОЛИДИРАН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

2.6. Индекси на Българска фондова борса

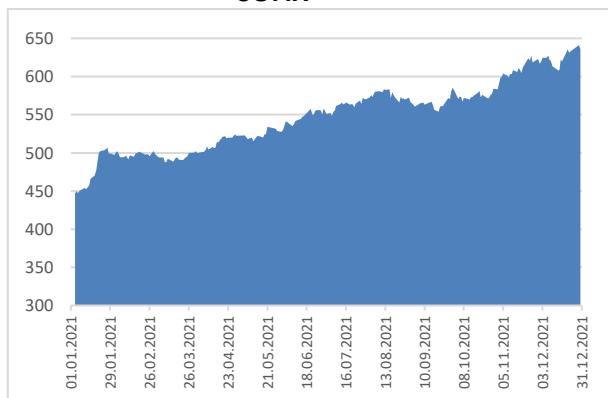
И 2021 г. премина под знака на Световната пандемия, свързана с COVID-19, оказала съществено влияние върху много сфери, в т.ч. финансовия сектор и в частност капиталовите пазари. През 2020 г. индексите реагираха с низходящи стойности на новата реалност, но 2021 г. отбеляза възстановяване на пазарите след локдауните, спирането на работа в много сектори, както и забавените доставки. Годишната доведе до значително повишение на българските индекси и ги нареди сред тези с най-високи стойности на изменение сред европейските борси.

През 2021 година бе отбелязано нарастване в стойностите на всички индекси (SOFIX, BGBX40, BGTR30 и BGREIT). Движението в стойностите на SOFIX, BGTR30 и BGBX40 бе сходно, а изменението на BGREIT е с различна форма, което се дължи на типа дружества, съставляващи индекса. Възходящата тенденция в динамиката на индексите започна в началото на първото тримесечие и продължи през всички тримесечия на 2021 г.

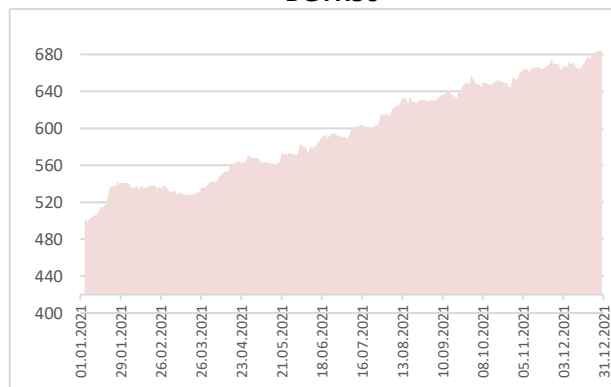
През 2021 г. стойността на SOFIX нарастна с 42,04 % до 635,68 пункта, а тази на BGBX40 отбеляза ръст от 41,72% до 143,68 пункта, а при BGTR30 ръстът беше с 36,82% до 682,96. Стойността на BGREIT нарасна с 19,09% до 163,98 пункта.

Графика 6: Движение на индексите на Българска фондова борса през 2021 година

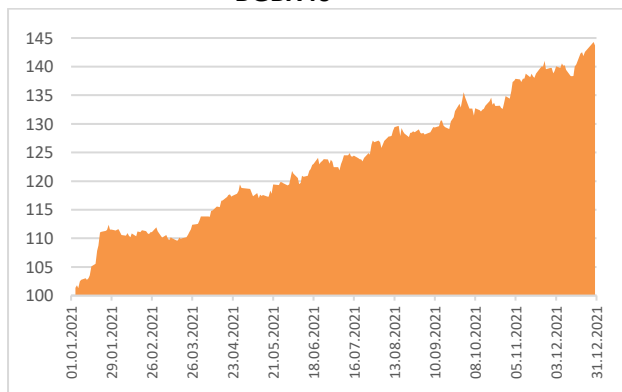
SOFIX

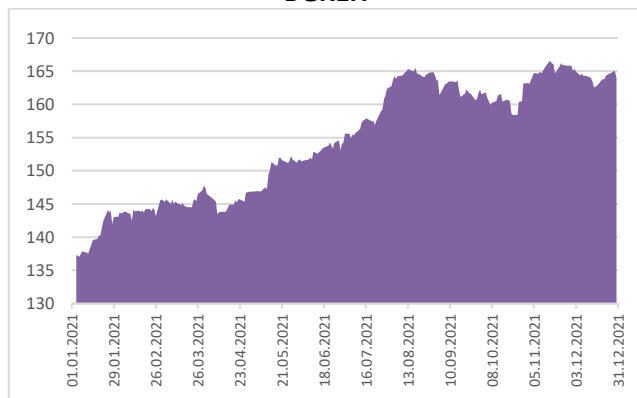
BGTR30

BGBX40

BGREIT

2021

ГОДИШЕН КОНСОЛИДИРАН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

2.7. Приватизация през Борсата

През 2021 г. няма емисии, регистрирани на Приватизационен сегмент.

2.8. Основни дейности и събития през 2021 г.

2.8.1. БФБ записа успешна година и отличи допринеслите за развитието на капиталовия пазар в страната ни

На церемонията, която се проведе на 20.01.2021 г. за юбилеен, 20-ти път в историята на Фондовата борса, бяха наградени следните компании:

За инвестиционен посредник, реализирал най-висок оборот на БФБ през 2020 г.:

1-во място: Елана Трейдинг АД

2-ро място: Евро - Финанс АД

3-то място: АБВ Инвестиции ЕООД

За инвестиционен посредник, сключил най-много сделки на БФБ през 2020 г.:

1-во място: Карол АД

2-ро място: Елана Трейдинг АД

3-то място: БенчМарк Финанс АД

Карол АД получи и наградата за инвестиционен посредник с най-голям принос за развитието на капиталовия пазар през 2020 г.

За емитент с най-голям принос за развитието на капиталовия пазар през изминалата година беше наградена Телелинк Бизнес Сървисис Груп АД.

Г-жа Маринела Петрова, заместник-министър на финансите беше отличена за личност с най-голям принос за развитието на капиталовия пазар през 2020 г.

Наградата за медия с най-голям принос при популяризирането на капиталовия пазар през 2020 г. беше връчена на Bloomberg TV Bulgaria.

2.8.2. Първото IPO на пазара за растеж на малки и средни компании ВЕАМ на Българска фондова борса

На 21 януари 2021 г. се състоя първичното публично предлагане на Биодит е грандиозен успех. Над 2,6 пъти бяха презаписани акциите на технологичната компания по време на аукциона. Това е първото IPO на пазара за растеж на малки и средни компании ВЕАМ на Българска фондова борса. БФБ допусна до търговия временна емисия акции, издадена от Биодит с цел осъществяване на първично публично предлагане на до 1 милион обикновени безналични акции. Номиналната стойност на една акция е 1.00 /един/ лев.

2.8.3. Промяна на борсовият код на емисия акции с ISIN код BG1100016978, издадена от Българска Фондова Борса АД

Във връзка с промяна на борсовите кодове с интуитивни такива, считано от 25.01.2021 г. се промени борсовият код на емисия акции с ISIN код BG1100016978, издадена от Българска Фондова Борса АД. Новият борсов код на емисията е BSE. Всички останали параметри на емисията остават непроменени.

2.8.4. Българска фондова борса промени кодовете на компаниите с нови, интуитивни и по-близки до техните имена

Процесът по обсъждане на новите борсови кодове премина през съгласуване с близо 300 емитенти на БФБ. Междувременно Борсата, която също е публична компания, смени кода си на „BSE“ на 25.01.2021 г. Предвид необходимостта борсовите членове, информационните агенции и другите потребители на информационни услуги да адаптират системите си, промяната в кодовете на емитентите на акции и на финансови инструменти, допуснати до търговия на Сегмент за борсово търгувани продукти стана ефективна от 15 февруари 2021 г.

2.8.5. Националният договорен фонд Expat Gold започна търговията с дялове от на Българска фондова борса

Търговията с дялове от Националният договорен фонд Expat Gold започна на 2 февруари 2021 г. на Българска фондова борса. Фондът е създаден от управляващото дружество Експат Асет Мениджмънт ЕАД и следва пасивно цената на златото, като се стреми да репликира възможно най-близко движението на индекса LME PM Price Reference Gold, изчисляван и публикуван от London Metal Exchange. Подходящ е за инвеститори, които търсят лесен достъп до финансови инструменти, следващи движението на цената на благородния метал, с цел диверсификация или хеджиране на своето инвестиционно портфолио.

Борсовият код на Expat Gold е GLDX. Фондът се търгува в Сегмент борсово търгувани продукти на Основния пазар BSE на БФБ. Номиналната стойност на един дял от фонда е 1 /едно/ евро. Вид на дяловете: безналични, поименни, свободно прехвърляеми. Маркет-мейкър на емисията е инвестиционният посредник БенчМарк Финанс АД. Максималният размер на отклонението в процент между котировките „купува“ и „продава“ (спред) е 5%. Минимална стойност на котировката в парично изражение към момента на въвеждането ѝ е евровата равностойност на 2 500 лв.

2.8.6. Промени в Правилник за дейността на Българска фондова борса АД

Във връзка с промени в нормативната уредба, считано от 16 февруари 2021 г. е в сила изменен Правилник за дейността на Българска фондова борса АД. Измененията в правилника са одобрени с Решение № 61 – ФБ от 28.01.2021 г. на Комисията за финансов надзор. Правилникът на БФБ АД (в сила от 16.02.2021 г.) може да бъде намерен на интернет страницата на Борсата на следния адрес: <https://www.bse-sofia.bg/bg/rules>.

2.8.7. Промяна на борсовият код на емисия акции с ISIN код BG1100025052, издадена от Адванс Терафонд АДСИЦ

Във връзка с необходимостта от потвърждаване на процеса по промяна на борсовите кодове с интуитивни такива, борсовият код на емисията акции с ISIN код BG1100025052, издадена от Адванс Терафонд АДСИЦ-София, беше променен, считано от 08.02.2021 г. Новият борсов код на емисията е ATER. Всички останали параметри на емисията остават непроменени.

2.8.8. Дълговото финансиране беше темата на втората стратегическа среща на стартъпи и МСП от програмата beamUp lab

Възможностите за дългово финансиране бяха основен фокус на втората стратегическа среща по програмата beamUp lab, която се проведе на 11 февруари 2021 г. онлайн. Водеща организация на срещата беше Българската банка за развитие (ББР). Топ мениджъри от Микрофинансиращата институция Джобс и Фонда за капиталови инвестиции към ББР, както и от Европейската банка за възстановяване и развитие представиха същността, предимствата и типове финансиране, които осигуряват за стартъпи и МСП. Други акценти в срещата бяха споделяният опит при търсене на капитал от страна на стартираща компания в лицето на фирма Трастена, ефективните модели и успешните практики в сферата на микрофинансирането – представени от Джобс и мецанин инвестирането като хибридна форма между капиталово и дългово финансиране – илюстрирано от първият и единствен такъв фонд в страната ни – Silverline Partners. При най-голям интерес протече последната сесия, в която компаниите Балдаран Спринг, Булпрос Консултинг, Кънвиниънс (с бранда Ebag.bg), Насекомо, Оренда Груп (с бранда Wooden Spoon) и Тайгър Технолоджи направиха своето специално представяне или т.нар. investor pitch пред инвеститори, както получиха обратна връзка и препоръки от тях в лицето на един от фонд мениджърите на Фонда на фондовете – Vitosha Venture Partners, Фонда за капиталови инвестиции и Silverline Partners.

Модератор на срещата беше Илина Бисерова – топ бизнес журналист в българския ефир. Тя е водещ на икономическото предаване "Бизнес.БГ" в БНТ.

Във форума участват представители на 20-те компании, избрани за програмата beamUp lab, нейните партньори и консултанти.

2.8.9. Биодит дебютира на пазар BEAM на Българска фондова борса

На 4 март 2021 г., след успешно първично публично предлагане (IPO), в което набра 1 милион лева, Биодит дебютира на пазар BEAM на Българска фондова борса.

Размерът на капитала на Биодит е 13 820 583 лева, разпределен в съответния брой акции, като всяка е с номинална стойност 1 /един/ лев. Книжата на Биодит се търгуват на пазар BEAM на БФБ под борсов код BDT.

Набраният капитал ще се използва от технологичната компания за продажби и маркетинг активности с цел масово навлизане на пазара в страната ни. Към момента компанията има представени четири продуктови линии с различни биометрични решения. В по-дългосрочен план Биодит планира да излезе и на други европейски пазари.

2.8.10. Българска фондова борса и дъщерната ѝ компания Българска независима енергийна борса подписаха договор с Българска телеграфна агенция за по-голяма икономическа информираност на младите хора в страната ни

На 24 март 2021 г. Българска фондова борса и дъщерната ѝ компания Българска независима енергийна борса подписаха договор с Българска телеграфна агенция за по-голяма икономическа информираност на младите хора в страната ни. Това е част от световната инициатива за повишаване финансовата и инвестиционна грамотност на младите хора Global Money Week (Глобална седмица на парите). В рамките на договореностите БФБ и БНЕБ се ангажират да предоставят на БТА анализи на случилото се

на борсите всеки месец. Текстовите материали ще са придружени от визуална информация. Договорът е за една година с опция за автоматичното му продължаване. БТА ще разпространява пакета информация като посочва като източници БФБ и БНЕБ.

2.8.11. Официален старт на първия и единствен по рода си в България тинк-танк за устойчиви финанси и енергетика – Green Finance & Energy Centre

На 31 март 2021 г. беше даден официален старт на първия и единствен по рода си в България тинк-танк за устойчиви финанси и енергетика – Green Finance & Energy Centre. Зеленият център се създава по инициатива на Българска фондова борса (БФБ) и Българска независима енергийна борса (БНЕБ), и се реализира в партньорството на Министерството на финансите, Министерството на енергетиката, Комисията за финансов надзор и Фонда на фондовете. В него участват близо 30 от най-авторитетните личности в страната и представители на заинтересованите страни по темите: бизнеса, държавните институции, НПО и браншовите организации, академичната общност и консултантите.

БФБ и БНЕБ заедно с всички заинтересовани страни ще поведат дебата, ще чертаят тенденциите и политиките в икономическия и обществен живот по темите за устойчивите финанси и енергетика. Инициативата ще мобилизира целия експертен потенциал на страната ни, стъпвайки на най-добрия опит на Европа и света.

Въпреки, че 83,9% от компаниите оценяват нивото на разработените от тях политики над средното, над 41% от тях изпитват недостиг на информация и 37, 5% от фирмите отчитат като важен проблем липсата на кодекси и методологични документи с практическа насоченост. Това стана ясно от проучването на средата от аспектите на екологията, социалната отговорност и доброто корпоративно управление (т.нар. ESG практики - Ecology, Social, Governance) - направено от ВУЗФ Лаб по поръчка на БФБ сред 56 компании от 7 икономически сектора. Проучването беше представено от проф. Виржиния Желязкова - заместник-ректор по учебната дейност и качеството във Висшето училище по застраховане и финанси.

Маню Моравенов и Константин Константинов, изпълнителни директори на БФБ и БНЕБ представиха мисията, целите и първите инициативи, които ще предприеме Зеления център. Сред тях са повишаване на информираността сред бизнеса, надграждане на кодекса за добро корпоративно управление с аспектите на екологичното развитие и социалната отговорност, създаване на борсов Зелен индекс, който да насърчава компаниите да въвеждат ESG практиките, както и да отличава тези, които го правят по най-добрия начин.

Специални гости на събитието бяха Маринела Петрова – заместник-министър на финансите, Жечо Станков – заместник-министър на енергетиката, Мария Филипова – заместник-председател на Комисия за финансов надзор, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност “ и Александър Георгиев – изпълнителен директор на Фонд на фондовете. Гледните точки на Европа и света по темите за устойчивите финанси и енергетика дадоха Ева Майдел – член на Европейския парламент и Антъни Милър – главен координатор на Инициативата на ООН за устойчиви борси.

Участниците дадоха символичен старт на дейността на Зеления център чрез дигитално подписване на Харта за устойчиво икономическо развитие на България.

2.8.12. Промени в Правилата за работа на организиран борсов пазар на електрическа енергия

В „Държавен вестник“ брой 4 от дата 15.01.2021 г. са обнародвани Правила за изменение и допълнение на Правилата за работа на организиран борсов пазар на електрическа енергия (ПРОБПЕЕ). Промените, приети от Комисията за енергийно и водно регулиране, се изразяват в следното:

Досегашният текст на чл. 166 става ал. 1;

Създадена е нова ал. 2 на чл. 166, съгласно която Операторът може временно да преустанови функционирането на ЕСТ-ДД по отношение на някой от екраните за търговия, част от пазарен сегмент „Двустрани договори“, при липса на ликвидност или по друга причина. По силата на новата разпоредба инициране на преустановяване на функционирането на съответния екран на ЕСТ-ДД може да се предприеме от оператора след решение на борсовия съвет към БНЕБ ЕАД. Операторът е длъжен да уведоми всички търговски участници и да публикува съобщение на интернет страницата си относно преустановяването на функционирането на съответния екран на ЕСТ-ДД, като предостави мотиви и посочи началния и крайния срок за преустановяването. Функционирането на съответния екран на ЕСТ-ДД се възстановява в първия работен ден след изтичане на периода, за който функционирането е преустановено.

В съответствие със Заключителната разпоредба на Правилата за изменение и допълнение на ПРОБПЕЕ горепосочените промени са в сила от 15.01.2021 г.

2.8.13. Над 5 пъти повече електрическа енергия се търгува на пазар „Ден напред“ от старта му преди пет години

БНЕБ отбеляза с онлайн церемония годишнината и отличи търговски участници с принос за развитието на този сегмент

Над пет пъти повече електрическа енергия е търгувана на пазар „Ден напред“ в сравнение със старта на този сегмент през януари 2016 г., отчита Българска независима енергийна борса (БНЕБ). Борсата отбеляза 5-та годишнина от създаването на „Ден напред“ с онлайн церемония, в която участваха г-н Жечо Станков – заместник-министър на енергетиката и г-н Пламен Младеновски, директор на дирекция „Електро- и топлоенергетика“ в КЕВР. Своята визия и тенденциите в развитието на енергетиката в Европа представи г-н Юлиян Попов, съветник към Европейската климатична фондация. По време на събитието БНЕБ отличи в четири направления търговски участници с принос за развитието на този пазар: в категорията „Производител“ – АЕЦ Козлодуй; в категорията „Търговец“ – Енерго-про Енергийни услуги; в категорията „Консуматор“ – Стомана Индъстри и в категорията „Иноватор“ – Ей И Ес Гео Енерджи.

„Добрите резултати се дължат както на усилията на всички търговски участници и институции, свързани с процеса на либерализация и обединение на електроенергийните пазари в Европейския съюз. Стратегически за нас са пазарните обединения с Гърция и Румъния, които са планирани съответно за април и август. Заедно с ЕСО работим те да се реализират успешно.“, каза Константин Константинов, изпълнителен директор на БНЕБ.

Голямото значение на пазарния сегмент „Ден напред“ се доказва от рязкото увеличение на дела на търгуваната енергия на този сегмент спрямо общата консумация в България. От 17 на над 80 е нараснал броят на регистрираните участници на пазара „Ден напред“ за изминалите пет години. Постигнатите

ценови нива на сегмента са съизмерими с тези в региона и са най-представителната информация за състоянието на електроенергийния ни пазар. „Ден напред“ се утвърди като най-предпочитан от търговските участници сегмент и почти всеки месец отбелязва рекордни търгувани количества енергия.

2.8.14. Одобрена е актуализираната пътна карта, съобразена със старта на проекта Interim Coupling (ICP) през май

Обединението на пазарите на електроенергия „Ден напред“ между България и Румъния отбеляза стратегически напредък. Одобрена беше актуализираната пътна карта на проекта съгласно заложения срок за стартиране на Междинното обединение или т.нар. Interim Coupling Project (ICP) през май, което цели да свърже границите на пазарното обединение 4MMC (Чехия, Унгария, Румъния и Словакия) с Мултирегионалното обединение (MRC).

Изпълнението на Interim Coupling е необходимо условие за реализация на проекта за пазарно обединение между България и Румъния, който се очаква да стартира около средата на август. Търговските участници ще бъдат допълнително информирани относно следващите стъпки и предстоящите тестове.

Дейностите по проекта за обединение на пазарите „Ден напред“ между България и Румъния, по който БНЕБ работи съвместно с Електроенергийния системен оператор (ЕСО) и румънските си партньори OPCOM и Transelectrica, се изпълняват по график.

Ефектите, които ще произтекат за пазара на електроенергия в страната ни от пазарното обединение с Румъния, са: на първо място – повишаване на конкуренцията, предвид достъпа на търговските участници до много оферти; на второ – значително намаляване на пазарната концентрация. В България основен доставчик на пазар „Ден напред“ са производителите от групата на БЕХ. Пазарното обединение ще даде възможност на продавачи от цяла Европа да станат автоматично доставчици на енергия в страната ни.

Очаква се капацитетите, свободни за търговия на българо-румънска граница при старта на пазарното обединение, да са в рамките на 700-800 MW за всеки час.

2.8.15. Съветът на директорите на БФБ обсъди методологията на SOFIX

Съгласно чл. 19 от Правилата за изчисляване на индекси на БФБ, Съветът на директорите на БФБ, с решение по Протокол № 23/09.04.2021 г., свика консултации за обсъждане на съществени промени в методологията за изчисляване на индекса SOFIX.

На проведено заседание на Съвета на директорите на БФБ АД по Протокол № 41/14.06.2021 г.5 бе взето следното решение: Въз основа на разгледаните становища, получени от различни заинтересовани лица, Съветът на директорите на БФБ реши да не осъществи на този етап предложените кумулативни промени в методологията за изчисляване на индекса SOFIX, предмет на консултацията, проведена от БФБ в периода от 15.04.2021 г. до 15.05.2021 г. Съветът на директорите на БФБ остава в готовност за организиране на бъдещи дискусии и консултации за обсъждане на съществени промени в методологията за изчисляване на индекса SOFIX.

Крайно решение на Администратора на бенчмарка SOFIX във връзка с проведената консултация за съществени промени в методологията за изчисляване на SOFIX, заедно с пълния текст на получените

становища от заинтересованите лица, за които не е била поискана поверителност, е налично на уеб страницата на Борсата.

2.8.16. Провеждане на инициативата „Ден за акции“

На 12 май се проведе инициативата „Ден за акции“. Тя се организира от Българска фондова борса и Централен депозитар за седми пореден път. За първи път обаче тази година, в рамките на инициативата, индивидуалните инвеститори имаха възможност да търгуват без такси с акции на всички пазари оперирани от БФБ, включително и на пазара за растеж beam.

„Денят за акции“ има за цел да стимулира активното участие на физически лица - инвеститори на капиталовия пазар, да подобри инвестиционната култура и увеличи знанието за финансовите инструменти в България.

В „Деня за акции“ всички индивидуални инвеститори (физически лица), директни клиенти на български инвестиционни посредници, можеха да закупят или продадат акции без такси и комисиони към Борсата, Централен депозитар и участващ в инициативата инвестиционен посредник. Специалната възможност бе при до 15 изпълнени поръчки на физическо лице с обем не повече от 2,000 лв. на единична изпълнена поръчка.

Всички инвестиционни посредници, които партнират на БФБ и Централен депозитар в „Деня за акции“ не таксуваха своите клиенти – физически лица, чиито сделки отговарят на посочените условия. Повече информация за „Деня за акции“ може да бъде намерена на: <https://www.bse-sofia.bg/bg/equity-day>

2.8.17. Green Finance & Energy Centre отличен с първа награда

Създаденият по инициатива на Българска фондова борса и Българска независима енергийна борса, Green Finance & Energy Centre получи първа награда в категорията „Зелен проект“ на конкурса „Най-зелените компании в България 2021“, организиран от b2b Media.

2.8.18. Обучение на тема „Въведение в структурирането на зелени облигации“

На 20 май 2021 г. се проведе първото обучение от програмата на европейския лидер в специализираните финансови и инвестиционни консултации - Panthera Solutions, чийто партньор за страната ни е Българска фондова борса. Обучението беше посветено на тема „Въведение в структурирането на зелени облигации“ и е част от три курса в област „Устойчивост“.

На 10 юни 2021 г. се проведе обучението „Иконометрично моделиране на финансовите пазари“, част от шестте курса от цикъла „Изкуствен интелект“.

Информация за предстоящите обучения на Panthera Solutions, можете да намерите на уеб страницата на Българска фондова борса, рубрика „Кариери и обучения“: <https://www.bse-sofia.bg/bg/careers>

2.8.19. Нормативна уредба и правила на БФБ

Считано от 25 Май 2021 г. е в сила изменение в част III Правила за допускане на финансови инструменти на Пазар за растеж на МСП Beam (Пазар BEAM) от Правилник за дейността на Българска фондова борса АД.

Измененията в правилника са одобрени с Решение на Съвета на директорите на Борсата от 17.05.2021

г. Част III от Правилата (в сила от 25.05.2021 г.) може да бъдат намерени на интернет страницата на Бorsата на следния адрес: <https://www.bse-sofia.bg/bg/beam-market-rules>

2.8.20. Първичното публично предлагане на Син Карс Индъстри направи фурор

Близо три пъти бяха презаписани акциите на компанията за електромобили по време на аукциона днес. Това е второто, изключително успешно IPO на пазара за растеж на малки и средни компании beam на Българска фондова борса.

БФБ допусна до търговия временна емисия акции, издадена от Син Карс Индъстри с цел осъществяване на първично публично предлагане на до 2 милиона обикновени безналични акции. Номиналната стойност на една акция е 1.00 /един/ лев.

2.8.21. Програмата beamUp lab е финалист за престижна награда в 9-то издание на конкурса за малки и средни компании на Федерацията на европейските фондови борси Federation of European Securities Exchanges - FESE и Организацията на европейските емитенти EuropeanIssuers

Номинацията на българската платформа е в категорията на програми със значимост за развитието на стартър и МСП екосистемите – “Special Mention” като директно се конкурира с естонската Enlight Research OU.

Наградите представят успешни IPO-та от цяла Европа и дават ясни примери за ползите от листването на капиталовия пазар.

Победителите сред общо 27-те номинирани компании и програми в петте категории на European Small & Mid-cap Awards 2021 ще станат ясни през ноември на специална церемония в Порторож, Словения.

Пълният списък можете да видите на следния линк:

<http://europeanissuers.eu/SMENominatedCompanies>

2.8.22. Технологичните Endurosat и Software Group дебютират на форум на платформата Deutsche Borse Venture Network

На 24 юни 2021 г. Компаниите от програмата beamUp lab Endurosat и Software Group се представиха пред световни инвеститори от платформата Deutsche Borse Venture Network® (DBVN). Това е дебют на български фирми в Digital Investor Talks - форматът на платформата, който среща растящи компании и инвеститори.

Digital Investor Talks са предназначени само за членове на DBVN, а Endurosat и Software Group взеха участие благодарение на специалната покана, която БФБ получи като жест към динамично развиващите се български компании.

Това е изключителна възможност за двете компании да проправят пътя за много други от страната ни. Участието на български фирми във формати като този на DBVN ги поставя на световната карта на инвеститорите. Endurosat и Software Group използват програмата ни beamUp lab като трамплин към глобалния успех.

Двете компании бяха подбрани от DBVN сред участниците в beamUp lab, които покриват критериите за членство в мрежата, след предварителна оценка и по предложение на БФБ - партньор на платформата за България.

В закрыта онлайн среща ще участваха още 7 компании от платформата като всяка от тях направи кратко представяне на дейността, финансовите показатели и плановите си за развитие, така че да привлече интереса на инвеститорите.

DBVN е платформа за подпомагане на растящи компании от Германия и Европа, създадена от Deutsche Borse. Към настоящия момент тя обединява над 200 компании и близо 460 инвеститори от цял свят с реализирани повече от 152 финансиращи рунда за над 4,9 милиарда евро.

Повече за партньорството на БФБ с DBVN, можете да прочетете на:

https://beamuplab.space/bg/venture_network

2.8.23. Стартиране на пазар MTF BSE International

На 30 юни 2021 г. беше извършен end-to-end тест в реална среда във връзка със стартирането на пазар MTF BSE International, проследяващ целия процес от момента на въвеждане на котировките и поръчките до реалното приключване на сделките. Тестът беше извършен извън обичайното време на търговия, като покупката и продажбата на финансовите инструменти, предмет на теста, бяха нетирани. Сключените в резултат на теста сделки бяха видими в търговската система T7, както и в RSS информационни потоци за сключени сделки.

За целите на теста на 30.06.2021 г. беше активирана за търговия емисията акции с емитент Apple, ISIN: US0378331005. След извършване на тестовите сделки, емисията беше временно спряна от търговия до старта на търговията на пазар MTF BSE International.

2.8.24. България се присъедини към единния европейски пазар на електроенергия „Ден напред“ (SDAC) чрез границата с Гърция.

Българската тръжна зона започна успешно работа в условията на пазарно обединение като част от единния европейски пазар „Ден напред“, с първи ден на доставка 12.05.2021 г. Българската независима енергийна борса (БНЕБ) вече участва в оперативните процеси по пазарно обединение заедно с Електроенергийния системен оператор (ЕСО). Успешното обединение е резултат от тясното сътрудничество между българските и гръцките борсови оператори и електроенергийни системни оператори, както и регулаторните органи на двете страни. Най-значимото обединение в сектора на енергетиката на ЕС се очаква да бъде напълно завършено до края на годината с връзката на 4MMC границите (Чехия, Унгария, Румъния и Словакия) с MRC чрез проекта за междинно свързване Interim Coupling и непосредствено след това, чрез свързването на България през общата ни граница с Румъния. Проектът за пазарно обединение между България и Гърция стартира като част от регионалния проект Italian Borders Working Table (IBWT) с официално решение на Управляващия комитет на IBWT, взето на 1.3.2020 г. Всички участващи страни следваха взаимно договорения план и завършиха успешно и в срок всички необходими подготвителни и тестови дейности.

На пазара „Ден напред“ на 11.05.2021 г. за първи път бе имплицитно разпределен трансграничен капацитет между Гърция и България чрез алгоритъма Euphemia. Реализираното ценово обединение позволява едновременно изчисляване на цени на електроенергията и трансгранични потоци в региона. Ефективното използване на енергийната система и трансграничните инфраструктури в резултат на по-голяма координация между пазарите на енергия добавя стойност в полза на всички

участници на българския пазар.

2.8.25. БНЕБ и Стопанският факултет ще развият заедно образователни инициативи за енергийния пазар

Българска независима енергийна борса (БНЕБ) и Стопанският факултет към СУ „Св. Климент Охридски“ подписаха споразумение за сътрудничество. Двете страни ще си партнират в обучението на студентите в областта на борсовия пазар и търговията с електрическа енергия от началото на новата учебна година през есента.

В рамките на договореностите БНЕБ и Стопанският факултет ще обсъждат промени в дисциплините, преподавани в бакалавърските и магистърските програми съобразно актуалните потребности на бизнеса, включително въвеждане на нови курсове, специалности. Експерти от Борсата ще представят реални казуси от практиката и ще дискутират включването им в учебния процес, както и ще изнасят практически ориентирани презентации в областта на борсовия пазар и търговията с електрическа енергия. БНЕБ се ангажира също да осигурява студентски стажове и посещения, да подпомага кариерното ориентирание и мотивиране на студентите от Стопанския факултет. Двете институции ще провеждат съвместни специализирани обучения, кръгли маси, конференции и други събития съобразно потребностите на практиката, включително по линия на следдипломната квалификация на университета.

2.8.26. Успешен старт на проекта за Междинно обединение (Interim Coupling project) – единното обединение на пазарите „Ден напред“ (SDAC) достигна устойчивата си фаза на развитие

Пазарът „Ден напред“ на страните от обединението 4М (Румъния, Унгария, Чехия и Словакия) е вече интегриран към общоевропейския енергиен пазар „Ден напред“.

Страните по проекта за Междинно обединение с радост обявиха успешния старт на търговското решение за Междинно обединение. На 17 юни 2021 г. за първи път беше имплицитно разпределен чрез алгоритъма Euphemia трансграничен капацитет на 6-те нови граници (Полша-Германия, Полша-Чехия, Полша-Словакия, Чехия-Германия, Чехия-Австрия и Унгария-Австрия). Реализираното ценово обединение позволява едновременно изчисляване на цени на електроенергията и трансгранични потоци в региона. Ефективното използване на енергийната система и трансграничните инфраструктури в резултат на по-голяма координация между пазарите на енергия повишава социалното благоденствие в полза на всички участници на пазара.

Началото на проекта за Междинно обединение бе поставено през декември 2018 г. след искане на съответните национални регулаторни органи с цел засилване на регионалната интеграция на организирания пазар на електроенергия „Ден напред“. Проектът предвиждаше свързването на границите на обединението 4М с Многорегионалното обединение (MRC) чрез въвеждане на имплицитно разпределение на капацитетите по тези 6 граници въз основа на нетен капацитет за пренос (NTC).

Успешното ново обединение е резултат от тясното сътрудничество на НОПЕ (номинираните оператори на пазара на електроенергия), участващи в проекта за Междинно обединение (EPEX SPOT, EXAA, HUPX, Nord Pool EMCO, OKTE, OPCOM, OTE, TGE), и ОПС (операторите на преносни системи) (50Hertz, APG, ČEPS, MAVIR, PSE, SEPS, TenneT DE, Transelectrica), заедно със съответните регулаторни органи (ANRE, BNetzA, E-Control, ERU, MEKH, URE, URSO).

Обединението на пазарите въз основа на нетен капацитет за пренос е основна стъпка към единното обединение на пазарите „Ден напред“ в Европа. Следващата стъпка е въвеждането на изчисление на

капацитети въз основа на потоците в рамките на проекта Core за обединение на пазарите въз основа на потоците, което е целевият модел за обединение на пазарите „Ден напред“.

Успешното стартиране на проекта Interim Coupling е задължително условие за реализацията на проекта за пазарно обединение между България и Румъния, който се изпълнява по график и се очаква да приключи успешно около три месеца след старта на Interim Coupling.

2.8.27. Търговията с акции на Син Карс Индъстри на пазар beam започна след успеха на първичното публично предлагане (IPO), в което компанията набра 2 милиона лева

Син Карс Индъстри доказаха, че пазарът за растеж beam реално помага на амбициозния български бизнес да мобилизира капитал и да бъде конкурентоспособен на световни терени. Това е ясен знак, че инвеститорите подкрепят бъдещето на зелена индустрия и устойчивото развитие на икономиката на страната ни.

Размерът на емисията на Син Карс Индъстри е 20 543 669 лева, разпределен в съответния брой акции, като всяка е с номинална стойност 1 /един/ лев. Книжата на компанията се търгуват на beam под борсов код SIN.

Допълнителният капитал, набран от Син Карс Индъстри ще се използва от високотехнологичния производител на електромобили за изграждане на роботизирана линия за производство на шасита и компоненти в Русе, закупуване на машини за производство, назначаване на допълнителен брой служители и производството на малка серия тестови автомобили за реализиране на пазара. С част от средствата, компанията ще финансира и установяването на представителството си в Германия, откъдето планира да навлезе на световните пазари с марката L CITY.

2.8.28. Българска фондова борса пусна нов пазар - BSE International

Българите вече могат да инвестират директно в акции на известни международни компании чрез новия пазар на БФБ – BSE International. Той стартира на 5 юли 2021 г. и на него се търгуват акции на близо 100 топ световни компании като Apple, Microsoft, Facebook, IBM, Intel, Cisco, , 3M, Siemens, General Electric Co., Tesla, VOLKSWAGEN, BMW, Daimler AG, BNP Paribas, JPMorgan Chase, SOCIETE GENERALE, Visa, MasterCard Incorporated, Deutsche Bank AG, Commerzbank AG, ALLIANZ, DEUTSCHE LUFTHANSA AG, AIRBUS, Air France KLM, Boeing, Pfizer, MERCK, FRESENIUS MEDICAL CARE AG, Bayer AG, Deutsche Telekom AG, NOKIA, AMAZON.COM, ADIDAS N AG, Disney, Netflix, Coca-Cola, McDonald's и много др.

Инвеститорите могат да вложат и в борсово търгувани фондове (ЕТФ-и), които следват движението на индекси като DAX, S&P 500, FTSE All-World, NASDAQ-100, STOXX Europe 600 и др.

Търговията на международни компании-сини чипове увеличава инвестиционните инструменти на БФБ, с което Борсата става по-привлекателно място за търговия. Акции листнати на BSE International са постоянно котираны от маркет-мейкър, което ги прави лесно достъпна и ликвидна инвестиционна възможност за пазарните участници.

Това стана възможно благодарение на модерната технология за търговия на Deutsche Borse и нейната международна клиентска мрежа. Като глобален доставчик на пазарна инфраструктура, Deutsche Borse е едновременно технологичен партньор за други борси, а също така предлага на клиентите широка мрежа, която да ги подкрепя в техните проекти за развитие.

БФБ използва търговските платформи на Deutsche Borse от 2008 г., а модерната T7 от 2019 г.

По отношение на търговията и сетълмента на сделките:

Страна по сделките на BSE International е TradeGate, която е маркет-мейкър по всички регистрирани на пазар BSE International емисии и ще осигурява ликвидност. Същинското прехвърляне на инструментите става в Clearstream Banking S.A., Люксембург между Централен депозитар и TradeGate. Централен депозитар води регистрите на притежателите на финансови инструменти при сделки сключени на БФБ. Времетраенето на търговските сесии не се променя.

Повече информация за BSE International, можете да намерите на: <https://www.bse-sofia.bg/bg/mtf-bse-international>

2.8.29. Първичното публично предлагане на ИмПулс I проби прага на пазар beam

Компанията, която ще инвестира в растящи български фирми набра максималните близо 6 милиона лева от пазара като имаше над 1,5 пъти презаписване на акции. Това е третото и мега успешно IPO на пазара за растеж на малки и средни компании beam на Българска фондова борса.

Инвеститорите показаха по безапелационен начин, че подкрепят амбициозните и иновирани български компании.

БФБ допусна до търговия временна емисия акции, издадена от ИмПулс I с цел осъществяване на първично публично предлагане на до 5 334 000 обикновени безналични акции. Номиналната стойност на една акция е 1.00 /един/ лев.

На 8 юли 2021 г. Българска фондова борса допусна до търговия на пазар beam временна емисия права върху записани акции, издадена от ИмПулс I. Емисията се търгува от 12 юли (понеделник).

Това стана възможно след промяна в правилата на пазара, одобрена от Съвета на директорите на борсовия оператор. Целта на промяната е да запази динамиката и интереса на инвеститорите към акциите на компаниите, които предстои да бъдат листнати на beam, в периода между IPO-то и вписването на увеличението на капитала на фирмите в Търговския регистър, който е почти месец. Подобна възможност съществува на почти всички съвременни борсови пазари. При сетълмента на сключените сделки ще има следната особеност: продавачите на правата върху записани акции няма да получават паричната сума от продажбата до момента на успешно вписване на новоиздадените акции в Търговския регистър, като паричните средства ще се съхраняват по сметка на Централен депозитар. След получаване на уведомление за успешно вписване на капитала, търговията на правата върху записаните акции се прекратява и Централен депозитар фиксира книгата на акционерите на емитента съобразно притежателите на права върху записани акции на втория работен ден след последния ден за търговия на пазар beam, като извършва разплащанията към всички продавачи.

Очакванията на БФБ са промяната да има положителен ефект върху търговията с акции на beam и капиталовия пазар като цяло.

2.8.30. Българска фондова борса и Стопанският факултет към СУ „Св. Климент Охридски“ подписаха споразумение за сътрудничество

Двете страни ще си партнират в обучението на висококвалифицирани специалисти в областта на

устойчивите финанси. Съвместните инициативи ще започнат с началото на новата учебна година през есента.

Зеленият преход е най-голямото предизвикателство пред съвременната финансовата индустрия. Целта на обединените с Университета усилия е да се интегрират добрите практики и регулации на устойчивите финанси в образованието на студентите, които са бъдещите лидери на трансформацията. Стопанският факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ е лидер в професионално направление „Икономика“ и част от този успех е свързан с иновативните съвместни инициативи с български и международни компании и институции. Партньорството с Българската фондова борса по темата „устойчиви финанси“ стартира в рамките на новата магистърска програма „Отговорно и устойчиво управление“, с която Университетът ще затвърди водещата си роля като образователна и научна институция в областта на устойчиво развитие, корпоративна социална отговорност и техните проявления за българската политика и администрация, индустрия и граждански сектор.

В рамките на договореностите БФБ и Стопанският факултет ще обсъждат промени в дисциплините, преподавани в бакалавърските и магистърските програми съобразно актуалните потребности на бизнеса, включително въвеждане на нови курсове и специалности. Експерти от Борсата ще представят реални казуси от практиката и ще дискутират включването им в учебния процес, както и ще изнасят практически ориентирани презентации в областта на устойчивите финанси и инвестиции. БФБ се ангажира също да осигурява студентски стажове и посещения, да подпомага кариерното ориентиране и мотивиране на студентите от Стопанския факултет. Двете институции ще провеждат съвместни специализирани обучения, кръгли маси, конференции и други събития съобразно потребностите на практиката, включително по линия на следдипломната квалификация на Университета.

2.8.31. Институцията обединява всичките си образователни инициативи в една цялостна програма – BSE Advance

Българска фондова борса ще покрива таксите за курсовете и изпитите на кандидатите изкарали най-висок резултат в конкурсите за брокери и инвестиционни консултанти. По този начин Борсата се стреми да направи капиталовия пазар атрактивен за кариера сред младите специалисти, както и да ги насърчи да развият и обогатяват квалификацията си.

Първи, които могат да се възползват от финансовия стимул предоставен от БФБ, са участниците в предстоящите курсове, организирани от Българската асоциация на лицензираните инвестиционни посредници (БАЛИП) и Българската асоциация на управляващите дружества (БАУД), които започват на 31 юли.

Освен финансова подкрепа, ако отличниците на изпитите за брокер и инвестиционен консултант са студенти или неработещи, те ще получат и възможността да направят тримесечен платен стаж в Борсата. Стажове за най-добре представилите се чрез компаниите-членове ще предоставят също БАЛИП и БАУД.

Добрите финансова грамотност, образование и квалификация означават много повече от това да бъдат подпомогнати хората да взимат информирани инвестиционни решения. Те са важна предпоставка всички да имаме по-висок стандарт на живот и страната ни да просперира.

С цел да фокусира усилията си и да се получи синергия между образователните инициативи свързани с повишаване на финансовата грамотност, работа със средни и висши училища, и придобиване на

допълнителна професионална квалификация – БФБ ги обединява в една цялостна програма под името BSE Advance. Повече информация за различните аспекти в нея може да бъде намерена на: <https://www.bse-sofia.bg/bg/careers>

2.8.32. Българска фондова борса създаде възможност за провеждане на аукцион за първично публично предлагане (IPO) на пазар beam с пропорционално разпределяне на акциите спрямо подадените в системата поръчки

Възможността за провеждане на аукцион за първично публично предлагане (IPO) на пазар beam с пропорционално разпределяне на акциите спрямо подадените в системата поръчки стана факт след промяна на правилата на пазара, одобрена от Съвета на директорите на институцията. Така, при желание, емитентът може да използва тази опция за IPO аукцион като я заяви в документа си за допускане на пазар beam.

Новата възможност демонстрира волята на БФБ да подобри пазарната инфраструктура, за да улесни максимално достъпа до Пазара за растеж както за инвеститорите, така и за нови емитенти.

При новия IPO аукцион пропорционалното разпределение на акциите ще става спрямо подадените в системата поръчки, като се използва метода на най-големия остатък (още известен като метод Hare-Niemeyer). Това ще важи само за IPO аукциони, които се извършват по предварително определена фиксирана цена.

Повече информация за новия вид IPO аукцион на:

https://download.bse-sofia.bg/BSE-Rules/BEAM/IPO_Auction_description_largest_remainder_method.pdf

2.8.33. Международната банка за икономическо сътрудничество дебютира на БФБ с емисия облигации

На 1 септември 2021 г. Международната банка за икономическо сътрудничество (МБИС) дебютира на Българска фондова борса с емисия облигации за 68 милиона лева. МБИС е финансова институция, фокусирана върху икономическия растеж и устойчивото развитие на 8-те страни - членки на банката, насърчаване на търговската и икономическа интеграция и подпомагане на междурегионалните отношения.

Моника Димитрова, заместник-министър на финансите, Васил Големански, заместник-председател на Съвета на директорите на БФБ и Денис Иванов, председател на Борда на МБИС дадоха тържествено начало на борсовата сесия.

Облигациите на МБИС са обикновени, поименни, безналични, лихвоносни, свободно прехвърляеми, неконвертируеми и необезпечени. Емисията се търгува на Основния пазар на БФБ, Сегмент за облигации, под борсов код IBES. Номиналната стойност на една облигация е 10 000 лева. Облигациите, които са с падеж през юни 2024 г., са емитирани с годишна лихва от 1,15%, която ще се изплаща на шест месеца.

МБИС е финансова институция с 57-годишна история. Страните-членки в нея са България, Виетнам, Монголия, Полша, Румъния, Русия, Словакия и Чехия. След възобновяването на дейността ѝ през 2018 г. банката е най-динамично развиващата се институция от този тип. Активите на МБИС възлизат на 815

милиона евро и показват стабилен ръст през последните години. Повече за IBEC на: <https://www.ibec.int>

2.8.34. Българска фондова борса и Висшето училище по застраховане и финанси (ВУЗФ) подписаха споразумение за сътрудничество

На 9 септември 2021 г. Българска фондова борса и Висшето училище по застраховане и финанси (ВУЗФ) подписаха споразумение за сътрудничество. Двете страни ще си партнират в обучението на висококвалифицирани специалисти в областта на капиталовите пазари.

Инициативата е част от образователната програма на БФБ – BSE Advance.

В рамките на договореностите БФБ и ВУЗФ ще изготвят съвместно концепции и анализи, относно прилагането на мерки и инструменти за развитие на потенциала на капиталовия пазар в България. Двете институции ще провеждат семинари, тренинги, стажове и обучения за насърчаване на предприемачеството; ще обменят икономическа и бизнес информация, експертиза, опит и добри практики, както и ще развиват образователни проекти, финансирани по програми на ЕС.

ВУЗФ е един от водещите бизнес университети в страната. Той е в топ 4 на най-добрите висши училища в направление "Икономика" в България според Рейтинговата система на висшите училища в страната. Завършилите ВУЗФ са и сред най-добре платените специалисти в направление "Икономика" със среден облагаем доход от 2 354 лв. по данни на НОИ за 2020 г.

2.8.35. EVN Трейдинг е първият енергиен търговец в България, започнал роботизирана търговия с електроенергия на БНЕБ

EVN Трейдинг (част от групата на EVN в България) е първият търговец на електроенергия в България, стартирал роботизирана търговия на Българска независима енергийна борса (БНЕБ). Това стана възможно след като компанията първа внедри технологичното приложение за свързаност API на водещия европейския оператор на платформи за търговия с електроенергия Nord Pool, което се предлага в страната ни от БНЕБ. Приложението дава възможност за автоматизиране на търговията в пазарен сегмент „В рамките на деня“ (Intraday).

Технологичното приложение API дава възможност за свързаност, така че регистрираните търговски участници да могат да интегрират ефективно своите платформи със съществуващите електронни системи за търговия, като целта е по-голямо удобство, по-кратко време за реакция, точни отчети и сигурност. Предимствата от внедряването на API са: ефективна и безпроблемна интеграция с вътрешните системи за търговия, „back office“ системи и операционни инструменти; роботизирана търговия за максимизиране на пазарните възможности; персонализирани и автоматизирани отчети, и консолидирани уеб базирани ИТ решения.

Само регистрирани на борсовия пазар на електрическа енергия търговски участници, придобили статус „активен“ на пазарен сегмент „В рамките на деня“, имат право да използват API за търговия.

2.8.36. Актуализиране на стойността на риск параметъра

Във връзка с променената пазарна конюнктура, „Българска независима енергийна борса“ ЕАД (БНЕБ

ЕАД) актуализира стойността на риск параметъра, прилаган при изчисление на изискуемото обезпечение за пазарни сегменти „Ден напред“ и „В рамките на деня“. Новата стойност на риск параметъра, считано от 1.10.2021 г. е 145 евро. Стойността на другия рисков показател – дневният фактор остава непроменена.

На уебсайта на БНЕБ ЕАД можете да намерите актуализираните версии на Инструкция №4 „Метод на изчисление на изискуемо обезпечение“ и на калкулатора за изчисление на изискуемо обезпечение.

Актуализацията се извършва в съответствие с чл. 229 от Правилата за работа на организиран борсов пазар на електрическа енергия (ПРОБПЕЕ).

2.8.37. БФБ намали таксите за търговия на пазар BSE International от 1 ноември 2021 г.

Българска фондова борса прие промяна в тарифата си като минималната такса за всяка изпълнена поръчка за акции и съответно за борсово търгувани продукти на пазар BSE International (MTF) за всеки търговски ден се намалява от 2 (две) евро на 1 (едно) евро. Измененията са в сила от 1 ноември 2021 г.

Целта е пазарът за акции на водещи международни компании да запази възходящата тенденция, която се наблюдава след старта му и да стане още по-привлекателен за българските инвеститори. БФБ припомня, че при стартирането на пазар BSE International в началото на юли беше взето решение за периода до 30.09.2021 г. минималната комисиона за изпълнена поръчка за всеки търговски ден да бъде евровата равностойност на 1 лв., вместо определената в тарифата минимална такса, която беше 2 (две) евро. С решение на СД на Борсата този период се удължава с още месец.

Тарифата може да бъде намерена на адрес: <https://www.bse-sofia.bg/bg/mtf-international-rules>

2.8.38. БФБ разпредели най-големия дивидент в историята си

Българска фондова борса разпредели най-големия дивидент в историята си и той е за първото полугодие на 2021 г. Общото събрание на институцията реши да раздаде 6-месечен дивидент на акционерите от 0,55 лв. на акция. Право на дивидент имаха лицата, вписани в регистрите на Централен депозитар като акционери на 14-тия ден след деня на Общото събрание, или на 26 октомври 2021 г. Изплащането на дивидента стартира на 8 ноември 2021 г.

2.8.39. БФБ награди и даде финансов стимул на отличниците от конкурсите за брокери и инвестиционни консултанти

Българска фондова борса награди на 13.10.2021 г. с грамоти и даде финансов стимул на отлично представилите се на изпитите на КФН за брокери и инвестиционни консултанти - Деян Иванов, Кристияна Савова и Панайот Пощов. В церемонията по награждаването участваха още Мария Филипова – заместник-председател на КФН, Радослава Масларска – председател на БАЛИП и Петко Кръстев – председател на БАУД.

Борсата пое разходите за таксите на тримата най-успешно представили се на изпитите и преминали курсовете за брокери и инвестиционни консултанти, организирани от Българската асоциация на лицензираните инвестиционни посредници (БАЛИП) и Българската асоциация на управляващите дружества (БАУД). По този начин БФБ се стреми да направи капиталовия пазар атрактивен за кариера сред младите специалисти, както и да ги насърчи да развиват и обогатяват квалификацията си.

Инициативата е част от дългосрочната образователна програма на Борсата – BSE Advance.

2.8.40. БФБ се фокусира върху развитието на клирингови услуги за създаване на деривативен пазар

С решение на Съвета на директорите от 27.10.2021 г., Българска фондова борса (БФБ) ще фокусира работата си върху развитие на пазар на деривати, в това число и формирането на клирингова институция за обезпечаване на разплащанията и непрекъсваемостта на този бъдещ пазар. По този начин ще се осигурят по-добри възможности за българските инвеститори и за защита от резки отклонения в пазарните цени.

БФБ се отказва от плановите си за придобиване на стратегическо участие в MTF Sofia и разглежда други възможности за растеж.

2.8.41. 22 компании със среден ръст на приходите от 70% влизиха във второто издание на програма beamUp lab

Новите компании в beamUp lab са предимно от технологичния сектор с основна дейност развитие на софтуер, финтех, агритех, анализ на данни, медия мониторинг, електронна търговия и др. Производството на биопродукти е друга добре представена индустрия в сегашната селекция.

70% от компаниите са преминали успешно поне един рунд на финансиране от рискови инвеститори, като са набрали повече от 70 млн. лв. до този момент. В програмата ще бъде и компанията, реализирала най-големия Series A рунд в историята на българската предприемаческа екосистема – Payhawk.

Средният размер (изчислен като медианна стойност) на приходите на компаниите-участниците в beamUp lab vol.2 е около 1.5 млн. лв., като средният ръст на приходите за последните 3 години е над 70%. Повече от половината компании отчитат нарастване на приходите през предизвикателната 2020 г., което е много добър атестат за тяхното представяне.

На церемонията БФБ и партньорите й отличиха най-добре представилите се компании от beamUp lab vol. 1 в следните шест категории: Super Star за цялостни постижения – EnduroSat; Moon for Investors за компания, впечатлила инвеститорите – Software Group; Sun of Community за услуги с важно значение за обществото – eBag;

Green Star за зелени иновации – Nasekomo; Favourite Star за любима компания на публиката – Baldaran Spring и beamUp Star за предстоящ дебют на пазар beam на БФБ – Smart Organic. Борсата награди с едногодишен абонамент за международната инвеститорска платформа Deutsche Borse Venture Network четири компании: EnduroSat, eBag, Nasekomo и Software Group. Всички, 20 компании, получиха сертификат и електронен знак за успешно преминали програмата.

Сред официалните гости на събитието бяха Моника Димитрова-Бийчър – заместник-министър на финансите, Мартин Гиков – изпълнителен директор на Фонда на фондовете, Цанко Арабаджиев – изпълнителен директор на Българска банка за развитие, Гергана Стаменова – представител на "Програма за подкрепа на малкия бизнес" към Европейска банка за възстановяване и развитие.

Водещи на церемонията бяха топ журналистите Христо Николов от Bloomberg TV Bulgaria и Енея Георгиева от сп. Forbes Bulgaria.

2.8.42. Инфинити Капитал дебютира на пазар beam на Българска фондова борса

На 9 ноември 2021 г. търговията с акции на Инфинити Капитал на пазар beam започна след успеха на първичното публично предлагане (IPO), в което компанията набра 1 355 516 лева.

Размерът на емисията на Инфинити Капитал е 1 454 883 лева, разпределен в съответния брой акции, като всяка е с номинална стойност 1 /един/ лев. Книжата на компанията се търгуват на beam под борсов код INF.

Допълнителната сума, набрана от Инфинити Капитал ще бъде вложена в реализацията на първия проект, вече като официален собственик и изпълнител, комплексът от луксозни жилища „Аристократ Хилс“.

2.8.43. Голям успех на IPO-то на Сمارт Органик

На 11 ноември 2021 г. се състоя първичното публично предлагане на Смарт Органик при огромен интерес компанията набра максималните почти 6 милиона лева. Близко 2 пъти бяха презаписани акциите на водещия производител на биохрани по време на аукциона днес. Това е първата компания от програмата beamUp lab, която прави IPO на пазара за растеж на малки и средни компании beam на Българска фондова борса.

Борсата допусна до търговия временна емисия акции, издадена от Смарт Органик с цел осъществяване на първично публично предлагане на 310 000 бр. акции. Това е #5 успешно IPO на beam за 2021 година.

2.8.44. ВУЗФ и БФБ организираха кръгла маса за Зелената сделка и бъдещето на инвестициите и банкирането

Кръглата маса бе част от поредицата специални събития, с които ВУЗФ отбелязва своята 20-та годишнина на Висшето училище по застраховане и финанси (ВУЗФ) и Лабораторията за научно-приложни изследвания към него VUZF Lab, съвместно с Българската Фондова Борса (БФБ), организираха кръгла маса на тема "Зелената сделка и бъдещето на инвестициите и банкирането". Тя се проведе на 26 ноември 2021 г. във ВУЗФ. Събитието се излъчваше и на живо във Facebook страницата и Youtube канала на ВУЗФ, а участници можеха да се включат в дискусиите в реално време и чрез Google Meet.

Стремежът на кръглата маса бе да предизвика професионална експертна дискусия, в резултат на която да бъдат очертани основните ефекти за банките и инвестиционната общност от Зелената сделка. Тя се проведе в два панела - първият посветен на банките, а вторият - на капиталовите пазари. В дискусиите участваха мениджъри и експерти от банки, небанкови финансови институции, други представители на инвестиционната общност и на управляващи дружества, на Българската фондова борса, на държавни институции - Министерство на финансите, Комисия за финансов надзор и други.

Кръглата маса бе открита от ректора на ВУЗФ доц. д-р Григорий Вазов и от г-н Бойко Атанасов, председател на Комисията за финансов надзор.

Къде са банките в България спрямо новите политики на ЕС и по-конкретно на ЕЦБ, какви ще бъдат промените на пазара на банковото кредитиране в резултат от Зелената сделка и какви нови възможности за получаване на банково финансиране за бизнеса ще се появяват в резултат на това –

върху тези и още въпроси дискутираха експертите на 26 ноември. Експертните разговори се излъчиха на живо и в ефира на единствената бизнес телевизия у нас Bloomberg TV Bulgaria.

Какво представляват "зелените инвестиции и инвестиционни инструменти", какви са тенденциите при работата с такъв тип инструменти у нас и на европейския пазар, както и как може да се инвестира в тях, бяха сред темите на фокус във втория панел.

Сред водещите панелисти и модератори на кръглата маса бяха проф. д.ик.н. Виржиния Желязкова, зам.-ректор по учебната дейност и качеството във ВУЗФ и програмен директор на направление "Финанси и финансов мениджмънт", VUZF Lab, доц. д-р Маню Моравенов, изпълнителен директор на Българската фондова борса и преподавател във ВУЗФ и др. Институционални партньори на събитието бяха Българската фондова борса и Green Centre за устойчиви финанси и енергетика.

2.8.45. IPO-то на Дронамикс Кепитъл направи фурор – близо 4,5 пъти беше презаписана емисията

На 2 декември 2021 г. първичното публично предлагане на Дронамикс Кепитъл направи фурор. Специално създаденото дружество, което ще инвестира в компанията за карго дроне Dronamics набра максималните почти 6 милиона лева. Близо 4,5 пъти бяха презаписани акциите на дружеството по време на аукциона.

Борсата допусна до търговия временна емисия акции, издадена от Дронамикс Кепитъл с цел осъществяване на първично публично предлагане на 5 334 081 бр. акции. Това е #6 успешно IPO на beam за тази година.

2.8.46. Смарт Органик дебютира на пазар beam на Българска фондова борса

На 3 декември 2021 г. стартира търговията с акции на Смарт Органик на пазар beam след успеха на първичното публично предлагане (IPO), в което компанията набра 5 859 000 лева при почти два пъти презаписване на емисията.

Размерът на емисията на Смарт Органик е 10 310 000 лева, разпределен в съответния брой акции, като всяка е с номинална стойност 1 /един/ лев. Книжата на компанията се търгуват на beam под борсов код SO.

Допълнителната сума, набрана от Смарт Органик ще бъде използвана за съфинансиране за купуването на немска компания-конкурент, както и за увеличаване на производствения капацитет.

2.8.47. Акциите на още 100 топ световни компании се търгуват от 9 декември 2021 г. на БФБ

От 9 декември 2021 г. акциите на още 100 топ световни компании се търгуват на пазар BSE International на Българска фондова борса. Инвеститорите могат да избират измежду финансови инструменти от 19 страни сред тях на биотехнологични компании като BioNTech SE, Moderna Inc, Novavax Inc. и CureVac N.V, гиганти в телекомуникациите и електрониката като Xiaomi Corp., Verizon Communications Inc, Samsung Electronics Co. Ltd., автомобилния концерн Porsche Automobil Holding SE и летищния оператор Fraport AG. Достъпни за търговия са и акциите на мултинационални енергийни компании като RWE AG и BP PLC, компании от сектора на фармацевтиката и медицинските технологии като Merck & Co. Inc,

Carl Zeiss Meditec AG, Eckert & Ziegler Str.-u.Med.AG и технологични компании като Palantir Technologies Inc, Tencent Holdings Ltd, Snap Inc, TeamViewer AG, както и много други.

Това стана възможно благодарение на модерната технология за търговия на Deutsche Borse и нейната международна клиентска мрежа. Като глобален доставчик на пазарна инфраструктура, Deutsche Borse е едновременно технологичен партньор за други борси, а също така предлага на клиентите си като БФБ широка мрежа, която да ги подкрепя в техните проекти за развитие.

Всички нови инструменти на BSE International са водещи в своя сектор, с международно представени структури, компании, които определят тенденциите в различни сектори на глобалната икономика. Пет месеца след старта на новия пазар BSE International, българските инвеститори могат да правят вложения в близо 200 високоликвидни финансови инструмента.

По отношение на търговията и сетълмента на сделките: Страна по сделките на BSE International е TradeGate, която е маркет-мейкър по всички регистрирани на пазар BSE International емисии и ще осигурява ликвидност. Същинското прехвърляне на инструментите става в Clearstream Banking S.A., Люксембург между Централен депозитар и TradeGate. Централен депозитар води регистрите на притежателите на финансови инструменти при сделки сключени на БФБ.

2.8.48. IPO-то на HR Capital мина с феноменален успех – близо 11 пъти беше презаписана емисията

На 15 декември 2021 г. се състоя първичното публично предлагане на HR Capital при феноменален успех, като инвестиционната компания набра близо 1.5 милиона лева. Почти 11 пъти бяха презаписани акциите ѝ по време на аукциона. Поради огромния интерес, HR Capital ще пусна допълнително книжа на стойност около 1 милион лева на аукцион на 17 декември.

Борсата допусна до търговия временна емисия акции, издадена от HR Capital с цел осъществяване на първично публично предлагане на 330 000 бр. акции днес и още 220 000 бр. Това е #2 успешно IPO на инвестиционна компания след ImPulse I и #7 поредно на beam за 2021 година.

2.8.49. Дронамикс Кепитъл дебютира на пазар beam на Българска фондова борса

На 23 декември 2021 г. започна търговията с акции на Дронамикс Кепитъл на пазар beam след успеха на първичното публично предлагане (IPO), в което компанията набра 5 867 489 лева при почти 4,5 пъти презаписване на емисията.

Дронамикс Кепитъл са на прага на пробив в световния въздушен превоз на товари и то след 70-годишна пауза на самолетостроенето в България. Размерът на емисията на Дронамикс Кепитъл е 5 334 081 лева, разпределен в съответния брой акции, като всяка е с номинална стойност 1 /един/ лев. Книжата на компанията се търгуват на beam под борсов код DRON.

Дронамикс Кепитъл планира да инвестира набраните средства в компанията-майка Dronamics Global Limited и да подпомогне реализацията на първите търговски полети през 2022 г.

2.8.50. БНЕБ успешно приключи първата фаза на тестовите за пазарното обединение на сегмента „Ден напред“ с Румъния

В началото на октомври 2021 г. Българска независима енергийна борса (БНЕБ) успешно приключи първата фаза на тестовите с търговските участници за пазарното обединение на сегмента „Ден напред“ с Румъния.

Този приоритетен за страната ни проект, благодарение на голямата физическа свързаност на тази граница, ще повиши значително конкуренцията на сегмента и ще намали пазарната концентрация. В същото време обединението с Румъния ще увеличи в голяма степен предвидимостта на цените и така ще спомогне за изглаждане на почасовите ценови пикове. В допълнение, проектът ще завърши процеса на пълното присъединяване на България към единния европейски пазар на електрическа енергия, поради което той е и във фокуса на мониторинга на ЕК относно прилагането на Европейския целеви модел с областта на пазарната интеграция.

2.8.51. Пазарното обединение „В рамките на деня“ (SIDC): Успешен старт на третата вълна

Номинираните оператори на пазара на електроенергия (НОПЕ) и Операторите на преносни системи (ОПС), участващи в пазарното обединение „В рамките на деня“ в Европа (SIDC- с предишно наименование XBID), потвърдиха успешния старт на третата вълна на SIDC. Считано от 21 септември 2021 г., северните граници на Италия (Италия-Франция, Италия-Австрия и Италия-Словения), както и вътрешните тръжни зони на Италия са част от вече обединения „В рамките на деня“ регион.

От тази дата трансгранична преносна способност се разпределя и посредством непрекъснатата търговия през SIDC, и три регионални търга в рамките на деня (CRIDA) на границите Италия- Словения и Италия- Гърция.

Присъединяването на Италия към пазарното обединение „В рамките на деня“ е поредна важна стъпка към завършването на единния европейски пазар „В рамките на деня“. На по-късен етап през 2022 г. се планира четвърта вълна, с която границите на Гърция (Гърция-Италия и Гърция-България), както и тези на Словакия (Словакия- Чехия и Словакия- Унгария) ще се присъединят към SIDC. Границата Словакия- Полша се очаква да се присъедини през второто тримесечие на 2023 г.

Наред с тези инициативи за географско разширение, SIDC се фокусира върху изследователска и развойна дейност, за да подготви внедряването на нови сложни функционалности, като съпоставяне на оферти с различни срокове на доставка и търгове в рамките на деня. Съпоставянето на оферти с различни срокове на доставка ще позволи различни продукти да се съпоставят помежду си (например 15-минутни с 60-минутни продукти), а търговете в рамките на деня ще бъдат допълнение към съществуващия пазар за непрекъснатата търговия „В рамките на деня“.

SIDC към момента обединява пазарите за непрекъснатата търговия “В рамките на деня” на 23 страни: Австрия, Белгия, България, Хърватия, Чехия, Дания, Естония, Финландия, Франция, Германия, Унгария, Италия, Латвия, Литва, Люксембург, Норвегия, Нидерландия, Полша, Португалия, Румъния, Словения, Испания и Швеция.

2.8.52. Министерството на енергетиката и БНЕБ стартираха промени в правилата на борсовия оператор

Целта е максимално бързо да се внедрят мерките, предложени от правителството за овладяване на кризата с цените на електроенергията

На 07.10.2021 г. Българска независима енергийна борса (БНЕБ) по препоръка на Министерството на енергетиката внесе в Комисия за енергийно и водно регулиране (КЕВР) предложение за промени в Правилата за работа на организиран борсов пазар, които предвиждат премахване на „застраховка-гаранция“ като вид обезпечение на пазарен сегмент „Двустранни договори“. По този начин на всички борсови сегменти ще продължат да бъдат изисквани обезпечения под формите на „паричен депозит“ и „банкова гаранция“ или комбинация между тях. Това е и една от мерките, които правителството предложи на 27 септември за овладяване на кризата с цените на електроенергията, и целта е тя да бъде внедрена максимално бързо в дейността на борсовия оператор.

Мотивите за внесеното в КЕВР предложение са повишаване на защитата на добросъвестните и спазващите правилата търговски участници, които, при евентуално неизпълнение на задълженията на насрещната страна, ще могат по-лесно и по-сигурно да удовлетворят своите финансови претенции от обезпечението, което са изискали да бъде предоставено.

2.8.53. България е напълно интегрирана към европейския пазар на електроенергия „Ден напред“ чрез границата с Румъния

На 27.10.2021 г. Българската независима енергийна борса (БНЕБ) започна успешно работа в условията на пазарно обединение на границата с Румъния като част от единния европейски пазар „Ден напред“, с първи ден на доставка 28 октомври 2021 г. Успешното обединение е резултат от тясното сътрудничество между българските и румънските борсови оператори и електроенергийни системни оператори, както и енергийните регулаторни органи на двете страни.

Чрез включването на българо-румънската граница регионът на Югоизточна Европа (ЮИЕ) вече е напълно интегриран към пазар „Ден напред“ в рамките на Европейския съюз.

На пазара „Ден напред“ на 27.10.2021 г. за първи път бе имплицитно разпределен трансграничен капацитет между Румъния и България чрез алгоритъма Euphemia. Реализираното пазарно обединение позволява едновременно изчисляване на цени на електроенергията и трансгранични потоци в Европа. Ефективното използване на енергийната система и трансграничните интерконектори в резултат на по-голяма координация между пазарите на енергия добавя стойност в полза на всички пазарни участници.

Интегрирането на границата между пазарните зони на България и Румъния към единния пазар „Ден напред“ е поредно значимо постижение в изпълнение на европейския целеви модел. Освен междусистемния електропровод между Гърция и Италия, пазарите „Ден напред“ в Гърция и България вече са свързани с европейския пазар и на север чрез българо-румънската граница.

2.8.54. Отложен бе планираният за края на февруари 2022 г. старт на проекта Core

Страните, участващи в единното обединение на пазарите „Ден напред“ (SDAC), информираха пазарните участници, че стартът на проекта Core (FB MC), при което преносната способност се изчислява въз основа на потоците, планиран към момента за края на февруари 2022 г., се отлага.

Навременното започване на първата фаза общи тестове за интегриране на системите на Core бе забавено поради външни свързани фактори. Наред с това възникналите технически затруднения през първите седмици на общи тестове налагат удължаване на тестовата фаза с цел осигуряване стабилност на системите. Проблемите се отстраняват, за да започне необходимото повторно тестване. Страните, участващи в проекта Core, полагат усилия за свеждане на забавянето до минимум. Поради високата степен на сложност на системите и необходимата координация с външни страни, стартът на проекта се очаква най-рано в началото на второто тримесечие на 2022 г. и най-късно преди неговия край.

Отчитайки тези обстоятелства, страните, участващи в проекта Core, са изготвили актуализиран план за провеждане на тестовете и пътна карта на проекта с оптимизиран график за тестване, за да намалят във възможно най-голяма степен отлагането на старта на проекта.

Новата дата за стартиране е в тясна зависимост от бъдещия напредък на планирането на тестовете и координация с външни страни за осигуряване надеждно и стабилно функциониране на системите. Страните, участващи в проекта Core, ще информират всички заинтересовани страни за новата дата на стартиране веднага след потвърждаването и съгласуването ѝ с всички участващи страни. Независимо от това, страните, участващи в проекта Core, вече могат да потвърдят, че външните паралелни тестове като тези, провеждани в момента, ще продължат.

В началото на януари 2022 г. бе определена новата дата за стартиране на проекта, а именно 20-ти април 2022 г. (с доставка на 21-ви април 2022 г.).

2.9. Корпоративно управление

Във връзка със законовите задължения на Българска фондова борса в качеството ѝ на публично дружество, през 2021 година борсата оповести пред публичността и изпрати в Комисията за финансов надзор следната информация:

- 05.01.2021 г. – Актуализация на информацията на Директора за връзки с инвеститорите
- 21.01.2021 г. - Вътрешна информация по чл. 17, §1, във вр. с чл. 7 от Регламент №596/2014 на ЕП и на Съвета
- 25.01.2021 г. - Вътрешна информация по чл. 17, §1, във вр. с чл. 7 от Регламент №596/2014 на ЕП и на Съвета
- 26.01.2021 г. - Вътрешна информация по чл. 17, §1, във вр. с чл. 7 от Регламент №596/2014 на ЕП и на Съвета
- 29.01.2021 г - Тримесечен отчет за четвърто тримесечие на 2020г.
- 29.01.2021 г. - Вътрешна информация по чл. 17, §1, във вр. с чл. 7 от Регламент №596/2014 на ЕП и на Съвета
- 03.02.2021 г. - Вътрешна информация по чл. 17, §1, във вр. с чл. 7 от Регламент №596/2014 на ЕП и на Съвета
- 04.02.2021 г. - Вътрешна информация по чл. 17, §1, във вр. с чл. 7 от Регламент №596/2014 на

ЕП и на Съвета

- 05.02.2021 г. - Вътрешна информация по чл. 17, §1, във вр. с чл. 7 от Регламент №596/2014 на ЕП и на Съвета
- 08.02.2021 г. - Вътрешна информация по чл. 17, §1, във вр. с чл. 7 от Регламент №596/2014 на ЕП и на Съвета
- 11.02.2021 г. - Вътрешна информация по чл. 17, §1, във вр. с чл. 7 от Регламент №596/2014 на ЕП и на Съвета
- 12.02.2021 г. - Вътрешна информация по чл. 17, §1, във вр. с чл. 7 от Регламент №596/2014 на ЕП и на Съвета
- 26.02.2021 г. - Тримесечен консолидиран отчет за четвърто тримесечие на 2020 г.;
- 12.03.2021 г. - Вътрешна информация по чл. 17, §1, във вр. с чл. 7 от Регламент №596/2014 на ЕП и на Съвета
- 16.03.2021 г. - Вътрешна информация по чл. 17, §1, във вр. с чл. 7 от Регламент №596/2014 на ЕП и на Съвета
- 19.03.2021 г. - Вътрешна информация по чл. 17, §1, във вр. с чл. 7 от Регламент №596/2014 на ЕП и на Съвета
- 22.03.2021 г. - Вътрешна информация по чл. 17, §1, във вр. с чл. 7 от Регламент №596/2014 на ЕП и на Съвета
- 23.03.2021 г. - Вътрешна информация по чл. 17, §1, във вр. с чл. 7 от Регламент №596/2014 на ЕП и на Съвета
- 29.03.2021 г. – Годишен финансов отчет за 2020 г.
- 05.01.2021 г. – Актуализация на информацията на Директора за връзки с инвеститорите
- 21.01.2021 г. - Вътрешна информация по чл. 17, §1, във вр. с чл. 7 от Регламент №596/2014 на ЕП и на Съвета
- 25.01.2021 г. - Вътрешна информация по чл. 17, §1, във вр. с чл. 7 от Регламент №596/2014 на ЕП и на Съвета
- 26.01.2021 г. - Вътрешна информация по чл. 17, §1, във вр. с чл. 7 от Регламент №596/2014 на ЕП и на Съвета
- 29.01.2021 г. - Тримесечен отчет за четвърто тримесечие на 2020г.
- 29.01.2021 г. - Вътрешна информация по чл. 17, §1, във вр. с чл. 7 от Регламент №596/2014 на ЕП и на Съвета
- 03.02.2021 г. - Вътрешна информация по чл. 17, §1, във вр. с чл. 7 от Регламент №596/2014 на ЕП и на Съвета
- 04.02.2021 г. - Вътрешна информация по чл. 17, §1, във вр. с чл. 7 от Регламент №596/2014 на ЕП и на Съвета
- 05.02.2021 г. - Вътрешна информация по чл. 17, §1, във вр. с чл. 7 от Регламент №596/2014 на ЕП и на Съвета
- 08.02.2021 г. - Вътрешна информация по чл. 17, §1, във вр. с чл. 7 от Регламент №596/2014 на ЕП и на Съвета
- 11.02.2021 г. - Вътрешна информация по чл. 17, §1, във вр. с чл. 7 от Регламент №596/2014 на ЕП и на Съвета

ГОДИШЕН КОНСОЛИДИРАН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

- 12.02.2021 г. - Вътрешна информация по чл. 17, §1, във вр. с чл. 7 от Регламент №596/2014 на ЕП и на Съвета
- 26.02.2021 г. - Тримесечен консолидиран отчет за четвърто тримесечие на 2020 г.
- 12.03.2021 г. - Вътрешна информация по чл. 17, §1, във вр. с чл. 7 от Регламент №596/2014 на ЕП и на Съвета
- 16.03.2021 г. - Вътрешна информация по чл. 17, §1, във вр. с чл. 7 от Регламент №596/2014 на ЕП и на Съвета
- 19.03.2021 г. - Вътрешна информация по чл. 17, §1, във вр. с чл. 7 от Регламент №596/2014 на ЕП и на Съвета
- 22.03.2021 г. - Вътрешна информация по чл. 17, §1, във вр. с чл. 7 от Регламент №596/2014 на ЕП и на Съвета
- 23.03.2021 г. - Вътрешна информация по чл. 17, §1, във вр. с чл. 7 от Регламент №596/2014 на ЕП и на Съвета
- 29.03.2021 г. – Годишен финансов отчет за 2020 г.
- 20.04.2021 г. – Вътрешна информация по чл. 17, §1, във вр. с чл. 7 от Регламент №596/2014 на ЕП и на Съвета
- 23.04.2021 г. – Тримесечен отчет за първо тримесечие на 2021 г.
- 05.05.2021 г. – Годишен консолидиран отчет за 2020 г.
- 17.05.2021 г. – Друга нерегулирана информация
- 21.05.2021 г. – Представяне на покана за свикване на общо събрание на акционерите и материали за общо събрание на акционерите
- 21.05.2021 г. – Публикация на поканата за свикване на общо събрание на акционерите
- 26.05.2021 г. – Вътрешна информация по чл. 17, §1, във вр. с чл. 7 от Регламент №596/2014 на ЕП и на Съвета
- 28.05.2021 г. – Тримесечен консолидиран отчет за първо тримесечие на 2021 г.
- 15.06.2021 г. – Друга нерегулирана информация
- 24.06.2021 г. – Вътрешна информация по чл. 17, §1, във вр. с чл. 7 от Регламент №596/2014 на ЕП и на Съвета
- 29.06.2021 г. – Протокол от Общо събрание на акционерите
- 01.07.2021 г. - Вътрешна информация по чл. 17, §1, във вр. с чл. 7 от Регламент №596/2014 на ЕП и на Съвета
- 09.07.2021 г. - Вътрешна информация по чл. 17, §1, във вр. с чл. 7 от Регламент №596/2014 на ЕП и на Съвета
- 29.07.2021 г. - Тримесечен отчет за второ тримесечие на 2021г.
- 02.08.2021 г. - Вътрешна информация по чл. 17, §1, във вр. с чл. 7 от Регламент №596/2014 на ЕП и на Съвета
- 27.08.2021 г. - Тримесечен консолидиран отчет за второ тримесечие на 2021 г.
- 01.09.2021 г. - Вътрешна информация по чл. 17, §1, във вр. с чл. 7 от Регламент №596/2014 на ЕП и на Съвета
- 02.09.2021 г. - Представяне на покана за свикване на общо събрание на акционерите и материали за общо събрание на акционерите

- 02.09.2021 г. - Публикуване на покана за свикване на общо събрание на акционерите и материали за общо събрание на акционерите
- 09.09.2021 г. - Друга нерегулирана информация
- 12.10.2021 г. - Уведомление за паричен дивидент;
- 14.10.2021 г. - Протокол от Общо събрание на акционерите;
- 21.10.2021 г. - Вътрешна информация по чл. 17, §1, във вр. с чл. 7 от Регламент №596/2014 на ЕП и на Съвета;
- 29.10.2021 г. - Тримесечен отчет за трето тримесечие на 2021 г.;
- 01.11.2021 г. - Вътрешна информация по чл. 17, §1, във вр. с чл. 7 от Регламент №596/2014 на ЕП и на Съвета;
- 19.11.2021 г. - Вътрешна информация по чл. 17, §1, във вр. с чл. 7 от Регламент №596/2014 на ЕП и на Съвета;
- 29.11.2021 г. - Тримесечен консолидиран отчет за трето тримесечие на 2021 г.
- 03.12.2021 г. - Протокол от Общо събрание на акционерите;

Финансовите отчети на дружеството, информацията за корпоративните събития, вътрешната информация, както и новините бяха оповестени на български и английски език. Те са достъпни за инвеститорите и всички заинтересовани страни онлайн в медията x3news <http://www.x3news.com/?page=News&uniqid=61e13f5e6e525>, както и в уебсайта на БФБ <https://www.bse-sofia.bg/bg/> в секцията Връзки с инвеститорите.

2.10. Информационни технологии

През **първо тримесечие**, в края на март 2021 г., завърши разработването и беше даден старт на официалната интернет страница на Green Finance and Energy Centre – think tank за устойчиви финанси и енергетика – www.gfecentre.org

Подменени бяха OS на дисков масив, защитна стена и IPS към последна препоръчителна версия.

Подменено беше опорно оборудване на интернет доставчици и повишена скоростта на интернет свързаността.

През **второ тримесечие** бяха подменени сървърни сертификати на системите extri.bg и x3news.

През месец май 2021 успешно беше проведен вътрешен одит на Системата за управление (СУ) на БФБ АД за установяване на съответствието на сертифицираната СУ със стандартите ISO 9001 и ISO 27001.

В края на месец юни беше извършена актуализация на търговската платформа T7, в съответствие с календара на промени от доставчика на услугата.

Създадена е нова секция в официалния сайт на БФБ и са извършени промени в информационната система, като подготовка за предстоящото пускане на нов пазар – MTF BSE International.

През **третото тримесечие** на 2021 г стартира в реална среда нов пазар MTF BSE International. Успешно бяха изпратени инструкции към Централен депозитар АД и банката депозитар на Трейдгейт.

В края на месец септември 2021 успешно беше проведен ресертификационен одит на Системата за управление /СУ/ на БФБ АД за установяване на съответствието на сертифицираната СУ със стандартите ISO 9001 и ISO 27001.

Беше извършена промяна в тестовата среда на информационната система на БФБ , във връзка

стартиране на тестове в симулация на търговската платформа T7 10.0.

Българска независима енергийна борса (БНЕБ) интегрира нова функционалност на своята уеб страница. Чрез нея борсовият оператор предоставя възможност на всички потребители да генерират справки, съдържащи информация за почасови клирингови цени и търгувани обеми на пазарен сегмент „Ден напред“. Периодът за всяка справка може да бъде индивидуално конфигуриран от потребителя. Достъпът до новата функционалност се осъществява чрез следния линк – <https://ibex.bg/dam-history.php>.

Екипът на БНЕБ продължава да работи за повишаване нивото на услугите, от които могат да се възползват членовете на организиран борсов пазар и разчита на тяхната обратна връзка

През **четвърто тримесечие** на 2021 г. беше извършена годишна подмяна на сървърни сертификати на сайтове управлявани от БФБ. Освен това успешно бе внедрена новата версия на търговската платформа T7 10.0. Бе извършена и промяна в реална среда на информационната система на БФБ, във връзка стартиране на T7 10.0.

Извършена е и миграция на базата данни върху нови сървъри, заедно с миграцията към нова версия на базата данни.

2.11. Привличане на нови емисии, корпоративно управление

През 2021 г., както и през предходните години, за Българска Фондова Борса АД корпоративното управление на настоящите публични компании и привличането на нови емитенти бяха основен приоритет, съответно върху тях бяха съсредоточени най-много усилия.

2.12. Международна дейност

- През януари 2021 г. представители на БФБ участваха в първата работна среща на инициатива под егидата на Полската фондова борса, чиято цел е да се създаде общ онлайн портал с информация за капиталовите пазари от Централна и Югоизточна Европа, като по този начин съдейства за популяризирането на целия регион пред потенциални чуждестранни инвеститори, както и за разширяване на възможностите за регионално сътрудничество между пазарите. В срещата участваха представители на 9 фондови борси, като предстои да се конкретизира правната форма на партньорството между участниците, както и обхвата на данните, предмет на публикуване на интернет страницата, и начина за тяхната актуализация.
- И през този период БФБ продължи сътрудничеството си с пазарните оператори от Югоизточна Европа - Македонска борса за ценни книжа АД, Скопие и Загребска борса АД, в рамките на общата инициатива CEE Линк. В рамките на това партньорство представители на БФБ участваха в регулярните срещи на надзорното тяло на инициативата. В тези срещи бяха формулирани различни идеи, свързани с насърчаване на взаимната познаваемост между пазарите от региона и техните членове и участници. В този смисъл на заседанието, проведено през месец март, беше приета идеята за организиране на регулярни информационно-познавателни форуми, насочени към взаимна информираност сред пазарните членове и участниците от пазарите в региона. Продължава работата в рамките на това партньорство и на Програмата за

пазарни проучвания (Listed SMEs Research Coverage Programme), като през месец януари в рамките на тази програма беше публикувано и разпространено пазарно проучване за още един български емитент.

- През февруари 2021 г. Българска фондова борса сключи споразумение и ще партнира на Panthera Solutions в страната ни. Консултантската компания е европейски лидер в областта на специализираните финансови и инвестиционни обучения. В резултат на договореностите между двете компании българските експерти, които биха искали да повишат квалификацията си до най-високите стандарти в индустрията ще имат достъп до 16 обучителни курса през годината в 4 основни области – човешки и изкуствен интелект, приложна етика и устойчивост. Партньорството с Panthera Solutions е част от цялостната политика на БФБ за повишаване на финансовата и инвестиционна култура в страната ни.
- Българска фондова борса се включи в световна инициатива за подкрепа на женското лидерство. В израз на съпричастността си към каузата представители на жените в БФБ, които са 60% от средния и висш мениджмънт на институцията, дадоха тържествено начало на сесията на 8 март 2021 г. Инициативата се провежда за седми път и тази година обхваща над 90 борси в цял свят. Сегашното ѝ издание е под надслов „Жените начело: Постигане на равнопоставено бъдеще в свят обхванат от Covid-19“. Инициативата се провежда в партньорство с Международната финансова корпорация (IFC), Световната федерация на борсите (WFE), Инициативата за устойчиви борси (SSE Initiative), на която е член БФБ, Глобалния договор на ООН, UN Women и Women in ETFs (WE), с цел насърчаване равнопоставеността на половете в сферата на капиталовите пазари.
- Българска фондова борса (БФБ) стана партньор на Deutsche Borse Venture Network®. Стартъпите и МСП от България ще имат бърз и лесен достъп до капитали в Германия и цял свят чрез новосъздаденото партньорство. Deutsche Borse Venture Network е екосистема, която се състои от 460 рискови инвеститори от 32 страни по света. 200 компании са членове на тази екосистема и те са успели да наберат общо 4,6 милиарда евро финансиране от 2015 г., когато е основана Deutsche Borse Venture Network.

БФБ заедно с Deutsche Borse Venture Network, създават нов хоризонт за българските компании, който да стимулира тяхното развитие и растеж. БФБ ще служи като мост към мрежата чрез безплатна оценка и консултации на компаниите - потенциални членове от България.

Българските компании - кандидати за влизане в Deutsche Borse Venture Network - трябва да отговарят на поне три от следните критерии: за стартиращи предприятия в ранен етап – да имат не по-малко от 1 милион евро приходи, да покриват някои специфични бизнес индикатори като напр. голям брой нови потребители или голям растеж на клиентската база и др., да имат добре известен инвеститор и привлечен капитал от над 1 милион евро; за по-зрели компании – да имат не по-малко от 10 милиона евро приходи; да отчетат годишен от ръст на приходите от поне 30%, годишна нетна печалба над 0,5 милиона евро, собствен капитал над 5 милиона евро, добре известни водещи инвеститори и привлечен капитал над 10 милиона евро. Повече можете да видите на: https://beamuplab.space/bg/venture_network.

- На 06 юли 2021 г. в БФБ гостува д-р Кристоф Бошан, Гл. изп. директор на Vienna Stock Exchange.
- На 03 август 2021 г. доц. д-р Маню Моравенов, изпълнителен директор на „Българска фондова борса“ АД участва в обсъждане на SME Програма с Европейската банка за възстановяване и

развитие.

- На 24 август 2021 г. бе проведена среща с ISS ESG: Sharing insights on ESG solutions
- На 7 септември 2021 г. доц. д-р Маню Моравенов, изпълнителен директор на „Българска фондова борса“ АД взе участие в среща за сътрудничеството между Варшавската фондова борса и БФБ.
- Септември 2021 г. в Атина г-н Моравенов и г-н Големански проведоха среща с ръководството на Атинската борса.
- На 28 септември 2021 г. - доц. д-р Маню Моравенов взе участие в международна конференция „Финансова подкрепа за МСП - SIMExpo 2021“ в панелна дискусия „Дялово инвестиране в подкрепа на растежа на бизнеса“.

2.13. Основни характеристики на дейността на „Сервиз Финансови Пазари“ ЕООД през 2021г.

Обемите на дейността на дружеството през 2021 година не са засегнати от пандемичното положение в страната и другите държави (дружеството има бизнес връзки предимно с контрагенти в България). Приходите са нараснали с 11 % в резултат на предоставяне на допълнителни услуги на основен клиент и сключено споразумение за съвместно сътрудничество с Балкан Сървисиз ООД. Не се наблюдават съществени промени в структурата и асортимента на предлаганите услуги.

През 2021 г. е стартирала нова начална страница на платформата extri.bg. Във връзка с реорганизация на дружеството с цел повишаване ефективността от работата на дружествата от група БФБ, трима от служителите на Сервиз Финансови Пазари ЕООД са прехвърлени в БД Консулти ООД, асоциирано дружество на БФБ, което считано от 01.02.2021 г. поема деловодното и счетоводно обслужване на дружествата в групата, включително на Сервиз Финансови Пазари ЕООД.

През 2021 година въз основа на сключеното през 2020 г. споразумение за сътрудничество с Балкан Сървисиз ООД, дружеството е реализирало приходи от разпространение на XBRL Tagger на AMANA.

В резултат на активна рекламна кампания през 2021 г. дружеството реализира и приходи от реклама на страницата x3news.

- Дейността на дружеството през 2021 г. е насочено основно към модернизиране на визията на съществуващите платформи и повишаване ефективността от извършваната дейност.
- Дружеството разработи и внедри основна страница www.fms.capital.
- Актуализирани са визиите и на съществуващите страници x3news и extri.bg.
- Продължава работата по разработване на платформата за анализи x3analytics като се очаква същата да стартира работа през 2022 г.
- В системата за предоставяне на информация по електронен път extri.bg е добавена нова функционалност, свързана със стартирането на пазар beam като емитентите, регистрирани за търговия на пазар beam могат да оповестяват информация до Борсата и до обществеността. Като част от мерките за стимулиране развитието на пазар beam, дружествата емитенти са освободени от такса по отношение оповестяването на информацията пред обществеността.
-

2.14. Основни характеристики на дейността на дъщерното дружество „Българска независима енергийна борса“ ЕАД

2.14.1. Развитие на процесите на пазарна интеграция и ролята на БНЕБ ЕАД:

Във връзка с желанието и задължението на БНЕБ ЕАД за по-активно участие в интеграционните процеси в региона на Югоизточна Европа и изпълнявайки разпоредбите на чл. 20 от Регламент 1222/2015 на ЕК (Capacity Allocation and Congestion management GL), дружеството предприе официални инициативи и вече стартира пазарни обединения на Гръцка и Румънска граници в сегмент Ден напред:

Проект за пазарно обединение на пазарен сегмент „В рамките на деня“ чрез присъединяване към XBID на Българо-румънска граница

От 2018 г., съгласно Регламент 1222/2015 на ЕК, БНЕБ ЕАД и ЕСО ЕАД вече са страни по подписаното между всички пазарни и преносни оператори споразумение за опериране на интегрирания пазар „В рамките на деня“ в Европа (IDOA - Intraday Operational Agreement), като заедно с разпоредбите на CACM GL, това споразумение определя и задълженията и целите на всички НОПЕ (Номинирани оператори на пазарите на електроенергия) и преносни оператори, свързани с оперирането на единното пазарно обединение на пазарите „В рамките на деня“. В тази връзка, както и поради осъзнатата необходимост от пазарно обединение, което ще допринесе за повишаване на конкуренцията и постигане на по-справедливи цени на електрическата енергия, БНЕБ ЕАД предприе официално инициатива за присъединяване към проекта XBID за пазарно обединение на пазарите „В рамките на деня“ чрез включване в т.нар. LIP 15 (Local implementation project), в който вече членуваха пазарните и преносните оператори на Румъния, Унгария, Чехия, Словакия, Хърватска, Австрия и Германия и който проект е част от т.нар. втора вълна за присъединяване към XBID. „LIP 15“, по същество, е проект за пазарно обединение на пазарите „В рамките на деня“ на Република България с тези на останалите Европейски страни чрез единствено възможната към онзи момент граница – тази между България и Румъния. Втората вълна на присъединяване към XBID беше планирана да се осъществи 12 месеца след старта на проекта XBID, т.е. на 12.06.2019 г., но поради технически и правни пречки през март 2019 г. беше обявена новата дата – 18 ноември 2019 г.

В резултат от включването в проекта БНЕБ ЕАД предприе активно участие във всички работни групи на ниво регионален проект LIP 15 (Testing WG, Project Team WG, LIP 15 Steering Committee) и на ниво XBID (QARM group, XTG WG, ID SC, Transit shipping TF).

Тази инициатива на БНЕБ ЕАД за присъединяване към „LIP 15“ се реализира успешно благодарение на сътрудничеството между пазарния оператор и ЕСО ЕАД, като официалното приемане на България (чрез границата BG-RO) беше получено на 05.09.2018 г. от Управляващия комитет на регионалния проект (JSC of LIP 15).

Във връзка с необходимата подготовка по стартирането на пазарното обединение, като част от XBID, както и във връзка с ролята на БНЕБ ЕАД на „shipper“ през м. януари 2019 г. завършиха преговорите и беше подписано споразумение с Nord Pool за техническо обезпечаване на всички дейности по проекта – тестване, свързаност с XBID (MPLS connection), „shipping module“ и т.н.

ГОДИШЕН КОНСОЛИДИРАН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

В резултат, проектът за присъединяване на Българо-румънска граница чрез LIP 15 стартира успешно на 19 ноември 2019 г.

Проект за пазарно обединение на пазари „Ден напред“ на Българо-румънска граница, позволяващ интеграция и на този пазарен сегмент

Решението за предприемането на действия по стартирането на проекта беше взето на 11.10.2019 г. на среща с представителите на румънските преносен и пазарен оператори, както и с участието на представителите на регулаторните органи на двете страни. Решението включваше успешното приключване на проекта да се осъществи не по-късно от три месеца след успешното завършване на т.нар. Interim¹ Project, което се очакваше до средата на месец септември 2020 г.

След изготвяне на всички документи, регламентиращи управлението на проекта и двустранни процедури и графици за внедряване, в началото на 2020 г., той стана част от Европейската програма за интеграция и неговото развитие се подкрепя и следи и на общностно ниво.

Всички тестове и подготвителни дейности по стартирането в реална работа приключиха успешно през м. септември 2021 г. и обединението стана факт на 27/10/2021 г.

Проект за пазарно обединение на пазари „Ден напред“ на Българо-гръцка граница чрез присъединяване към проекта IBWT²

В края на 2018 г. БНЕБ ЕАД предприе официална инициатива за присъединяване към проекта IBWT (Italian borders working table), което позволи стартиране на проект за пазарно обединение с пазарната зона на Република Гърция през м. октомври 2019 г.

Официалното присъединяването към IBWT стана факт през първото тримесечие на 2020 г., като същевременно се очакваше новоучредения гръцки борсов оператор (HEEx) да стартира своята дейност през третото тримесечие на 2020 г.

Първата среща по проекта за пазарно обединение на пазари „Ден напред“ на Българо-гръцка граница се проведе на 02.12.2019 с представители на преносните оператори на двете страни, като бяха обсъдени съвместни действия и изграждане на структура на проекта. Към края на 2020 г. бяха изработени всички документи, определящи сроковете и активностите по проекта. Същинската подготовка и тестване се осъществи успешно през периода януари – април 2021 г., като стартът на обединението беше на 11/05/2021 г.

Проект за пазарно обединение на пазарен сегмент „В рамките на деня“ чрез присъединяване към XBID (четвърта вълна) на Българо-гръцка граница

¹ Проект за пазарно обединение на регионалното обединение 4ММС (включващо пазарните зони на Румъния, Унгария, Чехия и Словакия) с единния Европейски пазар „Ден напред“.

² IBWT е проект за пазарно обединение на всички пазари „ден напред“ с обща граница с Италия, както и такива, които граничат с пазарни зони съседни на италианската. Това е проект, подпомагащ разширението на MRC инициативата, като прави възможно координираното осъществяване на проекти за пазарна интеграция, основани на натрупания вече опит - пазарни обединения на Италия с Франция, Словения, Австрия, както и на Словения с Хърватска.

През м. декември 2019 г. БНЕБ ЕАД и ЕСО ЕАД предприеха инициатива за включване на Българо-гръцката граница в проекта LIP 14, чрез който тази граница ще се присъедини към XBID. В края на януари 2020 БНЕБ ЕАД и ЕСО ЕАД успешно се присъединиха към проекта и излъчиха свои представители в управляващия комитет и работните групи.

Към края на 2020 г. стартира тестване по проекта, съгласно сроковете, заложиени в изработената пътна карта. Планираният период на приключването му беше м. септември 2021 г., като стартът на българо-гръцка граница трябваше да се осъществи до края на 2021 г., но поради забавяне с техническата подготовка от гръцка страна стартирането ще се очаква през Q4 2022.

Проект за пазарно обединение на пазари „Ден напред“ на Българо-македонска граница

През 2017 г. БНЕБ ЕАД пое инициатива за присъединяване към инициативата на Energy Community, WB6 (West Balkan 6). В резултат на това, на 16.03.2017 г. БНЕБ ЕАД получи официалната покана за присъединяване към WB6 MoU и се присъедини пълноправно, заедно с ЕСО ЕАД и КЕВР. Като следствие БНЕБ ЕАД подписа меморандум за разбирателство с македонския електропреносен системен оператор (МЕПСО), Енергийна регулаторна комисия на Република Македония и „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД (ЕСО ЕАД) на Република България, с който беше поставено началото на осъществяването на проекти за обединение на пазарите „Ден напред“ на двете страни. Проектът беше рестартиран в края на 2020 г. след лицензирането на Северно-македонския пазарен оператор, като се планира приключване до края на 2023 г.

2.14.2. Нормативна рамка на общоевропейския проект за единно пазарно обединение и статуса на БНЕБ ЕАД

Във връзка със задълженията на България като държава членка на Европейския съюз по Регламент 1222/2015 на ЕК (CACM GL) и в съответствие с назначаването на БНЕБ ЕАД за НОПЕ (Номиниран оператор на пазара на електроенергия) за територията на България с Решение № НО-1 от 27.01.2016 г. на КЕВР, по силата на чл. 7 от горепосочения регламент произтича задължението на оператора на борсовия пазар да е подготвен и да е в състояние да осигури изпълнението на задачите и целите, свързани с осъществяването на единното обединение на пазарите „Ден напред“, част от целевия модел за пазарна интеграция на електроенергийните пазари в Европа.

На 26.06.2017 г. с протоколно решение № 130/26.06.2017 г. КЕВР прие доклад за одобряване на изменения на „MCO plan³“, с който се въведоха изисквания, срокове за изпълнение и конкретна договорна рамка за въвеждане на единното обединение на пазарите „Ден напред“ и „В рамките на деня“ (SDAC и SIDC съответно), представляващо и въвеждания на територията на ЕС чрез третия либерализационен пакет целеви модел.

В чл.5.2.2., т.1, 8 и 9 за SIDC и чл. 5.1.2., т. 1, 4 и 5 за SDAC от “MCO plan” се описват всички споразумения, които трябва да бъдат подписани от всички НОПЕ, като се утвърждава задължението за всеки НОПЕ (съответно БНЕБ ЕАД за пазарната зона на Република България) да бъде страна по тези споразумения преди включване на съответния оператор в “SIDC” и “SDAC”, като споразумението за присъединяване

³ MCO plan - <https://www.europex.org/all-nemos/all-nemos-mco-plan/>

на NEMO към "SIDC" е IDOA, а за присъединяване на НОПЕ към "SDAC" е DAOA. Споразуменията са приети и подписани (или в процес на подписване, що се касае за DAOA) също така и от всички преносни оператори (ЕО ЕАД в конкретния случай), като целта е да бъдат уредени отношенията между съответните оператори при изпълнение на техните функции по осъществяване на пазарно обединение.

Структурата на общата за страните договорна рамка съгласно Регламента и MCO plan, заедно с основната роля на всяко едно от споразуменията е представена в таблицата по-долу:

Договори между Европейските пазарни и преносни оператори съгласно разпоредбите на Регламент 1222/2015 (CACM), които регламентират дейността на страните във връзка с осъществяването на целите на Регламента са съответно: „All NEMO Cooperation Agreement“ (ANCA)⁴, „Day Ahead Operational Agreement“ (DAOA)⁵, „Intraday Operational Agreement“ (IDOA)⁶, „All NEMO Day Ahead Operation Agreement“ (ANDOA)⁷, All NEMO Intraday Operation Agreement“ (ANIDOA), „Central Settlement Entity Service Level Agreement for day-ahead coupling operations“ (CSE SLA)⁸.

На следващо място, следва да се отбележи, че страните по DAOA и IDOA на база на решенията на местните регулаторни органи определят, разделят и възстановяват разходите, възникнали в резултат от изпълнение на техните MCO функции, съгласно чл.80 от Регламент 1222/2015 (CACM GL). Участието в разпределението на оперативните разходи между страните ще се осъществява единствено при участие на съответния пазарен и преносен оператор в обединението на пазарите „В рамките на деня“. Пак по силата на CACM GL Регламента и произтичащия от него и вече одобрен от всички регулаторни органи на държавите членки План за обединение на пазарите MCO plan, НОПЕ (респ. БНЕБ ЕАД) следва да работят целенасочено и в установените срокове за осъществяване на пазарно обединение на пазарите „Ден напред“ и „В рамките на деня“. В тази връзка в План за обединение на пазарите е установено задължение за всички НОПЕ за подписване и изпълнение на всички гореописани споразумения, осигуряващи навременното и със съответните параметри пазарно обединение на всички пазарни зони на страните членки. Тези споразумения, заедно с разпоредбите на CACM GL, определят и задължението на всички НОПЕ да споделят разходите, възникнали в резултат от подготовката и оперирането на единното пазарно обединение на пазарите „Ден напред“ и „В рамките на деня“, основа на европейския целеви модел. За 2016 г. и 2017 г. за БНЕБ ЕАД са възникнали разходи, свързани с обединението на пазарите в Европа в размер на 85 756 лв., като българската пазарна зона

⁴ ANCA – „Споразумение за сътрудничество между всички НОПЕ“, уреждащо всички отношения помежду им свързани с осъществяването на единното свързване на пазарите на електрическа енергия, като правила за вътрешен ред (RIO), принципи и правила за формиране на бюджета на ANC (All Nemo Committee), правила за поверителност, „Monitoring of performance“ и т.н.

⁵ DAOA – „Оперативно споразумение за пазар „Ден напред“, което урежда управлението и взаимоотношенията между всички НОПЕ от една страна и всички Преносни оператори от друга, във връзка с осъществяването на техните функции при реализирането на единното обединение на пазари „Ден напред“ съгласно Регламент 1222/2015 на ЕК и MCO plan;

⁶ IDOA – „Оперативно споразумение за пазар „В рамките на деня“, което урежда управлението и взаимоотношенията между всички НОПЕ от една страна и всички Преносни оператори от друга, във връзка с осъществяването на техните функции при реализирането на единното обединение на пазари „В рамките на деня“ съгласно Регламент 1222/2015 на ЕК и MCO plan;

⁷ ANDOA – „Оперативно споразумение между всички NEMO за пазари „Ден напред“, което трябва да се подпише от всички пазарни оператори до 28.03.2019, разработено заедно от всички представители на NEMO по силата на Регламент 1222/2015 на ЕК и съгласно приетия от всички Регулатори на страните членки на ЕК Market Coupling Operation Plan

⁸ CSE SLA – Всички NEMO и всички преносни оператори решиха да използват централен орган за сепълмент, за да се справят със задачите, описани в DAOA, в междинния период, както е посочено в член 1.1.4.3 от приложение 6 към DAOA („временна фаза“). Всички NEMOs и всички оператори на преносни системи се съгласиха да определят JAO като централен орган по уреждане, както е посочено в DAOA, като се има предвид, че след по-нататъшни преговори и дискусии между всички NEMOs и всички TSOs и JAO, разпоредбите относно прекратяването и продължителността на Споразумението, в зависимост от случая, може да се преразгледа.

продължава да бъде изолирана, т.е. не е в състояние да се възползва от предимствата на модела. Разходите на БНЕБ ЕАД за 2018 г. са в размер на 187 000 лв., а за 2019 г. са в размер на 270 400 лв. като се очакваше през следващите години (2020 и 2021 г.) да растат постепенно и да достигнат до 300 000 / 320 000 лв. на годишна база.

Към 31.12.2021 г. БНЕБ ЕАД е страна по IDOA, ANIDOA, DAOA, ANCA (договор, наследяващ INCA, т.е. Interim NEMO Cooperation Agreement), ANDOA и CSE SLA, PMO и MSA.

2.15. Основни рискове и несигурности, пред които е изправена Група Българска Фондова Борса

2.15.1. Рискове, свързани с дейността на Българска Фондова Борса АД

Като лицензиран пазарен оператор Българска фондова борса организира дейността и операциите на регулирания пазар съобразно изискванията на закона и актовете по прилагането му. Организацията и управлението на БФБ се извършват въз основа на правилник за дейността, който се приема от Съвета на директорите на Борсата и се одобрява от Комисията за финансов надзор. Правилникът за дейността на Българска фондова борса урежда всички аспекти от дейността на дружеството-майка, в т.ч. и:

1. идентифицирането на възможните заплахи и рискове, които биха могли да причинят потенциални загуби и прекъсване на процесите на търговия, осигурявани, осъществявани и поддържани от Борсата;
2. средствата за контрол и управление на идентифицираните заплахи и рискове;
3. разпределението на отговорностите между служителите на Борсата във връзка с Управлението на рисковете.

Основните видове рискове, относими към дейността на дружеството-майка и политиката по тяхното управление са регламентирани в част VI - Правила за управление на риска от Правилника за дейността на Българска фондова борса.

Политиката по управлението на рисковете се прилага интегрирано и съобразно с всички останали политики и принципи, регламентирани във вътрешните актове на Българска фондова борса. Правилата за управление на риска на Борсата документират мерките и процедурите по установяване, управление и оценка на рисковете, свързани с дейността на Борсата по реда на чл. 168, ал. 1, т. 3 от Закона за пазарите на финансови инструменти.

Правилата за управление на риска на Българска фондова борса дефинират следните видове рискове, свързани с дейностите, процедурите и системите на дружеството:

1. Вътрешни - свързани с организацията на работа на Борсата, представляващи:

- а) Рискове, свързани с процесите;
 - рискове, свързани с изпълнението на основните функции на Борсата
 - рискове, свързани с предлаганите услуги и
 - проектни рискове
- б) Рискове, свързани със системите;
 - пълна или частична недоверност и пропуск в пълнотата на данните;
 - последващо проявление на проблемите с достоверността и пълнотата на данните;
 - липса на прецизност в методите на обработка
 - грешки на софтуерни продукти;
 - несъвършенство на използваните технологии;

- срыв на системата на регулирания пазар, информационните и комуникационни системи.

в) Рискове, свързани с персонала;

- напускане на ключови служители;

- недобросъвестно поведение от страна на служителите на Бorsата;

- недостатъчна квалификация и липса на подготовка на лицата, работещи по договор за Бorsата;

- неблагоприятни изменения в трудовото законодателство;

- неосигурена безопасност на трудовата среда;

- недостатъчна или неадекватна мотивация на служителите;

- честа смяна на заетите служители, водеща до невъзможност за адекватно изпълнение на функциите.

2. Външни - свързани с макроикономически, политически и други фактори, които оказват и/или могат да окажат влияние върху дейността на Бorsата, например:

- Неблагоприятни промени в нормативната уредба;

- Рискове, свързани с прехвърлянето на важни дейности на трета страна – изпълнител;

- Политически изменения;

- Изменения в данъчната уредба;

- Рискове от физическо вмешателство.

3. Други рискове, свързани с дейността на БФБ АД – други рискове, свързани с предлаганите услуги, неидентифицирани в правилата за управление на риска на БФБ АД

- Пазарен риск

- Ценови риск

- Валутен риск

- Лихвен риск

- Ликвиден риск

4. Общи (систематични) рискове - Общите рискове произтичат от възможни промени в цялостната икономическа система и по-конкретно, промяна на условията на финансовите пазари. Те не могат да се диверсифицират, тъй като на тях са изложени всички стопански субекти в страната.

- Кредитен риск

- Икономически растеж и външна задлъжнялост

- Инфлационен риск

- Безработица

- Валутен риск и валутен борд

- Лихвен риск

- Данъчно облагане

- Други системни рискове

Подробно описание на рисковете, характерни за дейността на БФБ-София, е представено в т. 4 „Рискови фактори“ от регистрационния документ (стр. 12 – 24), представляващ част I от одобрения от Комисията за финансов надзор проспект с решение № 816 – ПД/15.12.2010 г. за допускане на акциите на БФБ до търговия на регулиран пазар. Проспектът може да бъде намерен на интернет страницата на Българска фондова борса в секция Връзки с инвеститорите - Права на акционерите.

2.15.2. Рискове, свързани с дейността на Сервиз Финансови Пазари ЕООД (дъщерно дружество)

Основните рискове, свързани с дейността на дъщерното дружество Сервиз Финансови Пазари ЕООД, са:

- рискове, свързани с ресурсната (технологична и експертна) осигуреност на дружеството във връзка с основния му предмет на дейност по предоставяне на информационни услуги;
- пазарни рискове, свързани със състоянието и развитието на конкуренцията в сектора;
- външни рискове - свързани от една страна с изменения в нормативната база, регламентираща задължението и начините за оповестяване на регулирана информация от публичните дружества и другите емитенти на ценни книжа, а от друга с общото състояние на корпоративното управление в България.

2.15.3. Основни рискове, свързани с дейността на дъщерното дружество „Българска независима енергийна борса“ ЕАД (дъщерно дружество)

В ролята си на лицензиран пазарен оператор на пазара на електрическа енергия за пазарната зона на Република България, „Българска независима енергийна борса“ ЕАД (БНЕБ) организира дейността си, управлявайки присъщите за нея рискове, които се разделят на:

- Вътрешни - такива свързани с техническото администриране на пазарните сегменти, свързани с персонала и организацията на работа, предвид непрекъснатия цикъл на работа на краткосрочните пазарни сегменти Пазар Ден напред (Day ahead market, DAM) и Пазар в рамките на деня (Intraday Market, IDM), както и такива свързани с финансовото състояние на дружеството, предвид неговата монополна позиция и свързаната с това възможност за регулиране на тарифната структура от страна на Комисията за енергийно и водно регулиране.
- Външни – такива свързани с неблагоприятни макроикономически промени, неблагоприятни промени в приложимото законодателство, както и рискове от прехвърляне на дейности присъщи за оператора на пазара към момента, които биха повлияли общите условия на функциониране на пазара на електрическа енергия (въвеждане на клирингова къща като страна по сделките с електрическа енергия, както на дългосрочните (CMBC), така и за краткосрочните пазари (DAM и IDM));

Дългосрочната стратегия за управление на риска е съсредоточена към реализиране на следните възможности:

- Възможност за общо гарантиране на риска (обезпечение) на всички пазарни сегменти, оперирани от БНЕБ, което ще допринесе в значителна степен за облекчаване на условията на участие;
- Възможност за разработка на собствени платформи за опериране на пазарните сегменти, което ще намали зависимостта от доставчици на услугите;
- Възможност за пазарно обединение на поне две граници, което ще намали пазарната концентрация на предлагането, като едновременно с това ще предотврати потенциалните негативни ефекти от приключването на ангажиментите на Български енергиен холдинг ЕАД по дело АТ.39767.

2021

ГОДИШЕН КОНСОЛИДИРАН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

2.16. Членове на Българска фондова борса

В края на 2020 година членовете на Борсата са 46, а в края на отчетната 2021 година техният брой е 45.

Таблица 9. Членове на Българска фондова борса към 31.12.2021 г.

ИП "АБВ Инвестиции" ЕООД	ИП "Фоукал Пойнт Инвестмънтс" АД
ИП "Авал ИН" АД	ИП "Ъп Тренд" ООД
ИП "АВС Финанс" АД	ИП "ЮГ Маркет" ЕАД
ИП "Адамант Кепитъл Партнърс" АД	ТБ "Алианц Банк България" АД
ИП "Балканска консултантска компания-ИП" ЕАД	ТБ "Банка ДСК" АД
ИП "БенчМарк Финанс" АД	ТБ "Българо-Американска Кредитна Банка" АД
ИП "Булброкърс" ЕАД	ТБ "Българска Банка за развитие" АД
ИП "Де Ново" ЕАД	ТБ "Инвестбанк" АД
ИП "Ди Ви Инвест" ЕАД	ТБ "Интернешънъл Асет Банк" АД
ИП "Дилингова Финансова Компания" АД	ТБ "Обединена Българска Банка" АД
ИП "Евро - Финанс" АД	ТБ "Общинска Банка" АД
ИП "Елана Трейдинг" АД	ТБ "Първа Инвестиционна Банка" АД
ИП "Загора Финакорп" АД	ТБ "Райфайзенбанк - България" ЕАД
ИП "Интеркапитал Маркетс" АД	ТБ "Тексим банк" АД
ИП "Капман" АД	ТБ "Ти Би Ай Банк" ЕАД
ИП "Карол" АД	ТБ "Токуда Банк" АД
ИП "Кепитъл Инвест" ЕАД	ТБ "Търговска Банка Д" АД
ИП "Кепитъл Маркетс" АД	ТБ "УниКредит Булбанк" АД
ИП "МК Брокерс" АД	ТБ "Централна Кооперативна Банка" АД
ИП "Първа Финансова Брокерска Къща" ЕООД	ТБ "Юробанк България" АД
ИП "Реал Финанс" АД	Трейдгейт АГ-Берлин
ИП "София Интернешънъл Секюритиз" АД	Ууд и компания финансови услуги а.с.-Прага
ИП "Фаворит" АД	

3. ФИНАНСОВО СЪСТОЯНИЕ НА ГРУПАТА

Консолидираният финансов отчет на Група Българска фондова борса е изготвен съгласно приетата счетоводна политика на Групата и предоставя информация за финансовото ѝ състояние и резултатите от дейността ѝ.

3.1. Активи и пасиви

Сумата на активите на Група Българска фондова борса към края на 2021 г. възлиза на 423 845 хил.лв. и е с 231 672 хил.лв. (120,55 %) по-висока от стойността им в края на 2020 г.

Нетекущите активи формират 5% в структурата на активите и нарастват на годишна база с 10 179 хил. лв. Към края на 2021 г. те са в размер на 19 813 хил. лв.

Текущите активи към края на периода са 404 032 хил. лв. и отбелязват ръст от 221 493 хил. лева основно в резултат на нарастване на стойността на позицията Парични средства (с 128 574 хил.лв.) и на позицията Данъци за възстановяване (с 89 547 хил.лв.). Към края на 2021 Групата има срочни депозити в банки до 1 година на стойност 992 хил. лв.

Описаните промени в Актива се дължат основно на дейността на Българска независима енергийна борса. Начинът на работа на БНЕБ и моделът на разплащане по сделките с електрическа енергия се характеризира с големи вземания и парични средства, които отчитат Гаранционния фонд на Енергийната борса.

Към края на 2021 г. собственият капитал на Групата нараства с 2 084 хил.лв. и достига 25 268 хил.лв. Нарастването на собствения капитал се дължи на ръст в размера на резервите с 477хил. лв. и ръст от 2 236 хил.лв. в равнището на натрупаните печалби.

Нетекущите задължения намаляват с 83 хил.лв. въпреки нарастването на правителствените финансираня към БНЕБ с 33 х.лв.. Дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране отчитат спад от 1 хил.лв, а дългосрочните задълженията по лизинг намаляват с 82 хил.лв. Спад от 33 хил.лв. се наблюдава по позицията Пасиви по отсрочени данъци.

Текущите задължения отбелязват спад от 229 671 хил.лв. в резултат основно на увеличение на Задължения към контрагенти за електрическа енергия (с 187 652 хил.лв.) и на Получени гаранционни депозити от контрагенти за електрическа енергия (с 43 154 хил.лв.).

3.2. Приходи

Към края на 2021 г. приходите на Групата (в т.ч. други доходи и финансови приходи) са в размер на 16 497 хил.лв. и нарастват с 28% спрямо предходната година. По отношение на Приходите от договори с клиенти, Групата реализира ръст спрямо 2020 г. от 3 511 хил.лв. (27%) и към края на отчетния период те възлизат на 16 024 млн. лв. Подробна разбивка на приходите може да се види в таблица 10.

3.3. Финансов резултат

Нетният финансов резултат за 2021 г., реализиран от Група „Българска фондова борса“ АД е печалба в размер на 6 605 хил. лв., което се дължи главно на консолидацията на дъщерното дружество Българска независима енергийна борса.

2021

ГОДИШЕН КОНСОЛИДИРАН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

3.4. Основен доход на акция

Основен доход/(загуба) на акция	2017	2018	2019	2020	2021
Средно претеглен брой акции	6 582 860	6 582 860	6 582 860	6,582,040	6,487,155
Нетна печалба за годината (BGN'000)	202	6 496	2 769	4 336	6 605
Основен доход на акция (BGN)	0,03	0,99	0,42	0,66	1,02

3.5. Информация, в стойностно и количествено изражение за основните категории продукти и предоставени услуги, с посочване на техния дял в приходите от продажби на Група Българска фондова борса като цяло и промените, настъпили през отчетната финансова година.

Основните дейности на група БФБ са свързани с:

- организиране на регулиран пазар на финансови инструменти като система за търговия;
- организиране и поддържане на информационна система за търговия с ценни книжа;
- предоставяне на информационни услуги и разпространение на борсова информация;
- създаване и изчисляване на индекси на БФБ;
- осъществяване на надзор от борсата върху търговията с финансови инструменти на пазарите, организирани от нея;
- организиране на регулиран пазар за търговия в областта на енергетиката и свързаните с енергопотреблението продукти като електричество, природен газ, въглища, емисии и зелени сертификати.

Във връзка с основната си дейност група БФБ реализира следните основни видове приходи:

- приходи от комисиони за сделки с финансови инструменти;
- приходи от регистрация и поддържане на регистрацията на финансови инструменти;
- приходи от годишни такси за членство;
- приходи от инвестиране на средства;
- приходи от информационни услуги;
- приходи от такси за публикуване на съобщения;
- приходи от такси за промяна в параметри на емисиите;
- приходи от такси за достъп до търговската система;
- приходи от такса оборот върху търгувано количество електрическа енергия;
- годишна такса за участие в пазара на електроенергия;
- такса сетълмент за сделки с електроенергия;
- приходи от такса при регистрация на пазар на електроенергия;
- такса инициране на търгове за електроенергия;
- докладване на данни по REMIT.

2021

ГОДИШЕН КОНСОЛИДИРАН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

Таблица 10: Структура на приходите от договори с клиенти:

Приходите от договори с клиенти по оперативни сегменти и видове услуги включват:

	31.12.2021 BGN'000	31.12.2020 BGN'000
Оперативен сегмент „Търговия с електрическа енергия“	13,039	10,526
Такси за търговия с електрическа енергия	10,393	8,171
Годишна такса	1,835	1,504
Такси за докладване на данни	316	342
Такси участие	186	192
Такси обучение	105	74
Неустойка	-	60
Други такси	204	183
Оперативен сегмент „Регистрация и поддържане на емисии финансови инструменти за търговия“	1,048	618
Такси за регистрация на дружества	848	489
Такси за членство	135	105
Такси за промяна на параметри на емисии	48	24
Такси за неразкриване на информация и такси за временно спиране от търговия	17	-
Оперативен сегмент „Информационно обслужване“	920	786
Такси за информационно обслужване	821	718
Такси за докладване на данни ОМП	61	52
Комисионни за посредническа дейност	29	-
Такси за право на ползване на търговска марка	9	16
Оперативен сегмент „Търговия с финансови инструмент“	1,017	583
Комисионни за сделки на Бурсата	900	554
Месечни комисионни за достъп до търговия	91	-
Такси за поддържане неприсъствени работни станции	26	28
Финансови санкции на членовете на Бурсата	-	1
Общо	16,024	12,513

ГОДИШЕН КОНСОЛИДИРАН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

3.6. Информация относно приходите, разпределени по отделните категории дейности, вътрешни и външни пазари, както и информация за източниците за снабдяване с материали, необходими за производството на стоки или предоставянето на услуги с отразяване степента на зависимост по отношение на всеки отделен продавач или купувач/потребител, като в случай, че относителният дял на някой от тях надхвърля 10 на сто от разходите или приходите от продажби, се предоставя информация за всяко лице поотделно, за неговия дял в продажбите или покупките и връзките му с емитента.

Таблица 11: Структура на приходите за 2021 г. и сравнение спрямо 2020 г.:

	2020		2021	
	BGN '000	%	BGN '000	%
Приходи от договори с клиенти	12 513	97,20%	16 024	97,13%
Други доходи от дейността	291	2,26%	301	1,82%
Финансови приходи	69	0,54%	172	1,04%
Общо	12 873		16 497	

Към 31.12.2021 г. Група Българска Фондова Борса е реализирала приходи от български клиенти в размер на 15,324 хил.лв. (31.12.2020 г.: 11,921 хил. лв.), а приходите от чуждестранни клиенти са в размер на 700 хил. лв. (31.12.2020 г.: 592 хил. лв.). За осъществяване на предлаганите услуги Групата използва само собствени средства и експертиза.

3.7. Информация за сключени големи сделки и такива от съществено значение за дейността на Група Българска фондова борса

През 2021 г. Групата е закупила и към 31.12.2021 г. притежава инвестиции във финансови активи държани до падеж за 9,975 хил.лв. и оценявани по амортизируема стойност -облигации, емитирани от Български Енергиен Холдинг ЕАД, както следва:

Емисия	Валута	Дата на издаване	Дата на падеж	Лихва по купон	Номинал	Амортизирана стойност
				%	EUR'000	EUR'000
XS2367164576	евро	22.07.2021	22.07.2028	2.45%	5,100 EUR	5,152
						5,152

3.8. Информация относно сделките, сключени между емитента и свързани лица, през отчетния период, предложения за сключване на такива сделки, както и сделки, които са извън обичайната му дейност или съществено се отклоняват от пазарните условия, по които емитентът или негово дъщерно дружество е страна с посочване на стойността на сделките, характера на свързаността и всяка информация, необходима за оценка на въздействието върху финансовото състояние на емитента.

Основен собственик

Държавата чрез Министерство на финансите притежава 50,05 % от акциите в основния акционерен капитал на Борсата и упражнява контрол върху финансовата и оперативната политика на дружеството-майка.

Предприятие с квалифицирано участие от страна на държавата

Държавата чрез Министерство на финансите притежава пряко 43,7 % от акциите в основния акционерен капитал на Централен депозитар АД и притежава значително влияние. Последното е свързано лице с Борсата, доколкото и в двете дружества държавата има квалифицирано участие. Българска фондова борса АД от своя страна също е акционер в Централен депозитар АД с 6.21 % акционерно участие към 31.12.2021 г. (31.12.2020 г.: 6.21 %).

Съвместно дружество

Борсата притежава 33.33 % от капитала на СЕЕ Линк ДОО, Скопие, което е съвместно дружество, считано от 15.04.2014 г. като осъществява съвместен контрол върху финансовата и оперативната му политика.

Асоциирани дружества

На 21 април 2020 г. Българска фондова борса АД и Централен депозитар АД учредяват Клиър Екс АД (Clear EX) с капитал 100 хил. лв. Предметът на дейност на Клиър Екс АД е извършване на услуги като клирингова къща, във връзка със сделки с електрическа енергия, природен газ и стоки, сключени на организиран пазар, както и други дейности разрешени от закона. Капиталът на дружеството е 100 хил. лв., разпределен в 100 000 броя безналични поименни акции с право на глас и с номинална стойност 1 (един) лев. Участията в капитала на дружеството от страна на ЦД АД и БФБ АД са съответно 60% и 40%.

През м.декември 2020 г. по решение на акционерите на Извънредното Общо събрание на акционерите на Клиър Екс АД от 16.12.2020 г., и в съответствие с решение и протокол на Съвета на директорите на Българска Фондова Борса АД № 78 от 15.12.2020 г., в качеството си на притежател на 40,000 броя акции, БФБ участва в предложеното увеличение в капитала на Клиър Екс АД, чрез издаване на нови 400 000 броя обикновени, поименни, безналични акции, при следните условия:

БФБ АД записва и придобива, част от новите акции, които съответстват на дела преди увеличението на капитала 40 %, а именно 160,000 броя нови акции, при спазване на предвидените в действащото законодателство изисквания и ограничения.

Срещу записаните акции Борсата е направила вноски в общ размер, равен на номиналната стойност на 160 000 лева чрез: а) парична вноска в размер 139 880 лева и б) непарична вноска (апорт) на притежаваните от БФБ АД 40 броя акции от капитала на „Централен Депозитар“ АД на стойност 20 120 лева в съответствие със заключение на тройна оценителска експертиза от 08.09.2020 г. Към отчетната

ГОДИШЕН КОНСОЛИДИРАН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

стойност на инвестицията са капитализирани допълнителни разходи за юридически консултации общо в размер на 6 хил.лв.

На 21 април 2020 г. Българска фондова борса АД и Централен депозитар АД учредяват БД КОНСУЛТИ ООД. Предметът на дейност на БД КОНСУЛТИ ООД включва административно, финансово и деловодно обслужване, както и други дейности разрешени от закона. Капиталът на дружеството е 5 хил. лв., разпределен в 5,000 дяла с номинална стойност 1 (един) лев. Участията в капитала на дружеството от страна на ЦД АД и БФБ АД са съответно 50.02% и 49.98%.

Към 31 декември 2021 г., дружеството е извършило преглед за обезценка на инвестициите в асоциирани дружества и не са били установени индикатори за това, че балансовата стойност на инвестициите надвишава тяхната възстановима стойност.

Предприятия, в които лице от ключовия управленски персонал на дружеството-майка едновременно взема участие в ръководството му като изпълнителен директор/управител, т.е. има управленска власт в това предприятие:

Към 31.12.2021 г. предприятия, които имат подобна свързаност са: „Юробанк България“ АД, „Булстрад Живот Виена Иншурънс Груп“, Сдружение СК „ДФС-Локомотив София“, „Дайк -Имоти“ ООД, „СФБ Капиталов пазар“ АД, „СИПКА“ ЕООД, „Импакт Оценители“ ООД, „Сее Линк“ ДОО, „Иизи Трейд“ ЕООД, „Елана Трейдинг“ АД, „Елана Финансов Холдинг“ АД, „Централен депозитар“ АД.

Към 31.12.2020 г. предприятия, които имат подобна свързаност са: „Юробанк България“ АД, „Булстрад Живот Виена Иншурънс Груп“, Сдружение СК „ДФС-Локомотив София“, „СФБ Капиталов пазар“ АД, „СИПКА“ ЕООД, „Бенчмарк Груп“ АД, „Крам МБ“ АД, „Бенчмарк Финанс“ АД, „ЛПБ Инвестиции“ ООД, „ЛНБ Трейдинг“ ЕООД, „Импакт Оценители“ ООД, „Централен депозитар“ АД, „Българска независима енергийна борса“ АД.

Сделки със свързани лица

Общият размер на сделките със свързани лица са, както следва:

Таблица 11: Сделки със свързани лица

Продажби на свързани лица	Свързано лице	31.12.2021 BGN '000	31.12.2020 BGN '000
Получен дивидент	Централен Депозитар АД	5	5
Такса сделки, такса членство, такса интернет търговия	Бенчмарк Финанс АД	3	42
Договор за паричен заем	Клиър Екс АД	-	18
Такса сделки, такса членство, такса интернет търговия	Юробанк България АД	10	3
Продажба на услуги	БД Консулти ООД	8	-
Такса поддържане ЦК	Министерство на финансите	3	2
Общо		29	70

2021

ГОДИШЕН КОНСОЛИДИРАН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

Доставки от свързани лица	Свързано лице	31.12.2021 BGN '000	31.12.2020 BGN '000
Информационно обслужване	Централен депозитар АД	3	3
Такса услуги и комисионни	Юробанк България АД	4	1
Административно обслужване	БД Консулти ООД	475	-
Консултански услуги	Ключов управленски персонал	72	64
Общо		554	68

Разчети със свързани лица

Разчетните взаимоотношения със свързани лица включват вземания по продажби към 31.12.2021 г.: 4 хил. лв. (31.12.2020 г.: 1 хил. лв.) от Централен Депозитар АД и задължения за доставки към 31.12.2021 г. в размер на 13 х.лв.(31.12.2020 г.: няма).

Групата има открити разплащателни сметки в „Юробанк България“ АД. Наличните към 31.12.2021 г. парични средства по сметки в банката са 72,915 х. лв. (31.12.2020 г. 41,904 х. лв.).

3.9. Информация за събития с необичаен за емитента характер, имащи съществено влияние върху дейността му, и реализираните от него приходи и извършени разходи; оценка за влиянието им върху резултатите през текущата година.

Основно влияние върху реализираните от „Българска фондова борса“ АД приходи и през 2021 г. продължава да оказва икономическата конюнктура и обусловената от нея ниска инвеститорска активност на капиталовия пазар.

Очаква се с Пазара за растеж на малки и средни предприятия BEAM, новият пазар за чуждестранни финансови инструменти BSE International, стартирането на деривативен пазар и другите инициативи на Борсата да се окаже положителен ефект върху пазара на финансови инструменти в дългосрочен план.

Ръстът на приходите от 28,15 % спрямо 2020 г. се дължи основно на дъщерното дружество „Българска независима енергийна борса“ ЕАД. Като цяло печалбата от оперативна дейност е в следствие на намаление на приходите на дружеството-майка и повишената стойност на приходите на дъщерното дружество БНЕБ.

3.10. Информация за сделки, водени извънбалансово

Група Българска фондова борса не е извършвала сделки, които да се водят извънбалансово.

3.11. Информация за дялови участия на емитента, за основните му инвестиции в страната и чужбина (в ценни книжа, финансови инструменти, нематериални активи и недвижими имоти), както и инвестициите в дялови ценни книжа извън неговата икономическа група и източниците/начините на финансиране

3.11.1. Дъщерни дружества

Информацията по тази точка, съвпада с изложената в т.3.6 от настоящия доклад

3.11.2. Инвестиции в съвместни дружества

Информацията по тази точка, съвпада с изложената в т.3.6 от настоящия доклад

3.11.3. Инвестиции в асоциирани дружества

Информацията по тази точка, съвпада с изложената в т.3.6 от настоящия доклад

3.11.4. Финансови активи, оценявани по справедлива стойност

Информация за финансовите активи, оценявани по справедлива стойност е подробно оповестена в бележка 16.1 към Консолидирания финансов отчет.

3.11.5. Дългови инвестиции, оценявани по амортизирана стойност

Информация за дългови инвестиции, оценявани по амортизирана стойност е подробно оповестена в бележка 16.2 към Консолидирания финансов отчет.

3.12. Информация относно сключените от емитента, от негово дъщерно дружество или дружество майка, в качеството им на заемополучатели, договори за заем с посочване на условията по тях, включително на крайните срокове за изплащане, както и информация за предоставени гаранции и поемане на задължения.

Съгласно сключен договор за паричен заем между Българска Фондова Борса АД и новосъздаеното на 21 април 2020г. дружество Клиър Екс АД с предмет на дейност извършване на услуги като клирингова къща, във връзка със сделки с електрическа енергия, природен газ и стоки, сключени на организиран пазар, както и други дейности разрешени от закона, Борсата е заложила като обезпечение 40 броя обикновенни, поименни, безналични акции от капитала на Централен Депозитар АД. Обезпечението е валидно за срока на договора за паричен заем - 31 януари 2021 г.

На 29 януари 2021 г. паричния заем е върнат на Клиър Екс АД и заложените като обезпечение 40 броя обикновенни, поименни, безналични акции от капитала на Централен Депозитар АД са прехвърлени на Българска Фондова Борса АД.

3.13. Информация относно сключените от емитента, от негово дъщерно дружество или дружество майка, в качеството им на заемодатели, договори за заем, включително предоставяне на гаранции от всякакъв вид, в това число на свързани лица, с посочване на конкретните условия по тях, включително на крайните срокове за плащане, и целта, за която са били отпуснати.

Информацията по тази точка, съвпада с изложената в т. 3.12. от настоящия доклад.

3.14. Информация за използването на средствата от извършена нова емисия ценни книжа през отчетния период

През 2021 година няма нова емисия ценни книжа.

3.15. Анализ на съотношението между постигнатите финансови резултати, отразени във финансовия отчет за финансовата година, и по-рано публикувани прогнози за тези резултати.

През 2021 г. Група Българска фондова борса не е публикувала прогнози за очакваните финансови резултати.

3.16. Анализ и оценка на политиката относно управлението на финансовите ресурси с посочване на възможностите за обслужване на задълженията, евентуалните заплахи и мерки, които емитентът е предприел или предстои да предприеме с оглед отстраняването им

Управлението на финансовите ресурси е фокусирано върху планирането на очакваните резултати по различните приходоизточници и оптимизиране на променливите разходи с цел минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които биха могли да се отразят върху финансовите резултати и състояние на Групата.

Управлението на риска в Групата се осъществява текущо от оперативното ръководство на дружеството-майка съгласно политиката, определена от Съвета на директорите. Съветът на директорите е приел основни принципи на общото управление на финансовия риск, на базата на които са разработени конкретните процедури за управление на отделните специфични рискове, като валутен, ценови, лихвен, кредитен и ликвиден, и за риска при използването на недеривативни инструменти.

С управлението на капитала Групата цели да създава и поддържа възможности тя да продължи да функционира като действащо предприятие и да осигурява съответната възвръщаемост на инвестираните средства на акционерите и стопански ползи на другите заинтересовани лица от и участници в неговия бизнес, както и да поддържа оптимална капиталова структура.

И през 2021 г. стратегията на ръководството на дружеството-майка беше да се работи изцяло със собствени средства, генерирани от стопанската му дейност, без да ползва привлечени заемни средства. Тя остава непроменена спрямо 2022 г.

Групата текущо наблюдава осигуреността и структурата на капитала си. Групата традиционно финансира дейността си от собствените си генерирани печалби и чрез своите акционери, без използване на дългов капитал.

3.17. Оценка на възможностите за реализация на инвестиционните намерения с посочване на размера на разполагаемите средства и отразяване на възможните промени в структурата на финансиране на тази дейност

Група Българска фондова борса не е декларирали инвестиционни намерения за 2022 година.

3.18. Информация за настъпили промени през отчетния период в основните принципи за управление на емитента и на неговата икономическа група

През 2021 г. не са настъпвали промени в основните принципи на управление на „Българска фондова борса“ АД и дъщерните ѝ дружества „Българска независима енергийна борса“ АД и „Сервиз финансови пазари“ ЕООД.

3.19. Информация за основните характеристики на прилаганите от емитента в процеса на изготвяне на финансовите отчети система за вътрешен контрол и система за управление на рисковете.

Дружествата от групата са приели и прилагат правила и процедури, регламентирани ефективно функциониране на системите за отчетност и разкриване на информация от Групата. В правилата детайлно са описани различните видове информация, създавани и разкривани от дружествата от групата, процесите на вътрешнофирмени документооборот, различните нива на достъп до видовете информация на отговорните лица и сроковете за обработка и управление на информационните потоци. Създадената система за управление на рисковете осигурява ефективно осъществяване на вътрешен контрол при създаването и управлението на всички фирмени документи в т.ч. финансовите отчети и другата регулирана информация, която Групата е длъжна да разкрива в съответствие със законовите разпоредби.

3.20. Информация за промените в управителните и надзорните органи през отчетната финансова година

След провеждане на конкурсна процедура по правила, приети от Министъра на финансите, в рамките на срока по пар.3, ал.4 от преходните и заключителни разпоредби на Закона за публичните предприятия, с решение на извънредно Общо събрание на акционерите проведено на 10.12.2020 г., са избрани за членове на Съвета на Директорите на „Българска Фондова Борса“ АД, с пет годишен мандат – Асен Василев Ягодин, Маню Тодоров Моравенов, Васил Димитров Големански, Радослава Георгиева Масларска и Христина Стефанова Пендичева. Получено е одобрение от КФН на 21.01.2021 г. и промяната е вписана в Търговският регистър на 29.01.2021 г.

Дъщерното дружество Българска независима енергийна борса ЕАД е 100% собственост на Дружеството-майка и се управлява от Константин Валериев Константинов - Изпълнителен директор. Промените в състава на СД на БНЕБ са вписани в ТРРЮЛНЦ под № 20211216122227 и включват заличаване на Северин Стефанов Въртигов като член на СД и вписване на Тодор Радославов Ханджиев.

Към 31.12.2021 г. ръководството на дружеството в лицето на Съветът на директорите има следния състав:

- Северин Стефанов Въртигов – председател на СД (до 16.12.2021 г.);
- Константин Валериев Константинов – изпълнителен директор и член на СД;
- Тодор Радославов Ханджиев – член на СД и председател на СД от 17.12.2021 г.;
- Любомир Николаев Бояджиев – член на СД;

ГОДИШЕН КОНСОЛИДИРАН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

3.21. Информация за размера на възнагражденията, наградите и/или ползите на всеки от членовете на управителните и на контролните органи за отчетната финансова година, изплатени от емитента и негови дъщерни дружества, независимо от това, дали са били включени в разходите на емитента или произтичат от разпределение на печалбата

Член на Управителен орган		Получена суми и непарични възнаграждения (лева)
Асен Ягодин	СД на БФБ	40 534
Васил Големански	СД на БФБ	40 533
Маню Моравенов	СД на БФБ	138 033
Любомир Бояджиев (до 29.01.2021 г.)	СД на БФБ	3 117
Радослава Масларска	СД на БФБ	37 416
Христина Пендичева	СД на БФБ	40 534
Гергана Пападопулу	Управител СФП	36 538
Константин Константинов	СД на БНЕБ	128 000
Любомир Бояджиев	СД на БНЕБ	41 000
Северин Въртигов	СД на БНЕБ	38 000
Тодор Ханджиев	СД на БНЕБ	41 000

За членовете на управителните органи няма условни или разсрочени възнаграждения възникнали през годината, нито такива, които се дължат към по-късен момент, както и суми, дължими от Дружеството или неговото дъщерно предприятие за изплащане на пенсии, обезщетения при пенсиониране или други подобни обезщетения.

3.22. Информация за притежавани от членовете на управителните и на контролните органи, прокуристите и висшия ръководен състав акции на емитента, включително акциите, притежавани от всеки от тях поотделно и като процент от акциите от всеки клас, както и предоставени им от емитента опции върху негови ценни книжа - вид и размер на ценните книжа, върху които са учредени опциите, цена на упражняване на опциите, покупна цена, ако има такава, и срок на опциите.

Към 31.12.2021 г. година членовете на Съвета на директорите на „Българска фондова борса“ АД, управителят на „Сервиз финансови пазари“ ЕООД и членовете на Съвета на директорите на „БНЕБ“ ЕАД не притежават акции от капитала на дружеството. БФБ АД, Сервиз финансови пазари ЕООД и БНЕБ ЕАД нямат назначени прокуристи.

Няма други членове на висшия ръководен състав на дружествата от Групата, освен членовете на СД, съответно управителя на дъщерното дружество Сервиз финансови пазари ЕООД.

На членовете на СД на БФБ АД не са предоставени опции върху акциите на дружеството-майка.

На управителя на Сервиз финансови пазари ЕООД не са предоставени опции върху капитала на дъщерното дружество, нито върху акции на БФБ АД.

На членовете на СД на БНЕБ ЕАД не са предоставени опции върху акциите на дружеството-майка, нито

върху акции на самото дъщерно дружество БНЕБ ЕАД.

3.23. Информация за известните на дружеството договорености (включително и след приключване на финансовата година), в резултат на които в бъдещ период могат да настъпят промени в притежавания относителен дял акции или облигации от настоящи акционери или облигационери

На дружеството не са известни договорености, в резултат на които в бъдещ период могат да настъпят промени в притежавания относителен дял акции или облигации от настоящи акционери или облигационери.

3.24. Информация за висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания на емитента в размер най-малко 10 на сто от собствения му капитал; ако общата стойност на задълженията или вземанията на емитента по всички образувани производства надхвърля 10 на сто от собствения му капитал, се представя информация за всяко производство поотделно

Към 31.12.2021 г. другите вземания включват вземане по договор за цедиране на вземане по депозит в банка, поставена първоначално под специален надзор през месец юни 2014 г. и в последствие обявена в несъстоятелност през м. април 2015 г. с брутен размер 1,214 х.лв.

Първоначалната стойност на придобитите вземания по договор за цесия е в размер на 1,314 х.лв. и номинал – 1,752 х.лв. Получените от дружеството плащания по договора за цесия са в размер на 178 х.лв. , а начислената лихва за периода 2014 г. - 2016 г. е в размер на 78 х.лв.

Договорът за цесия съдържа специфични прекратителни условия, в случай на бъдещи събития, независещи от дружеството, и които биха могли да настъпят във връзка с особеностите на казуса по промените в статута на банката и произтеклите от това множество цесионни сделки, и потенциална възможност от оспорване и отмяна на извършената цесия и прихващане от страна на синдиците на банката. Прекратителните условия имат обратно действие и при настъпването дружеството дължи на цесионера връщане на получените плащания от продажната цена на прехвърленото вземане, а цесионерът дължи обратно прехвърляне на цедираното вземане.

През 2017 година от синдиците на банката е предявен иск срещу цесионера за обявяване за недействително на извършеното прихващане и цесия с Дружеството.. Предвид тези обстоятелства, както и съдържащите се в договора за цесия специфични прекратителни условия, и нарасналата потенциална възможност от оспорване и отмяна на извършената цесия и прихващане от страна на синдиците на банката, в индивидуалния отчет за всеобхватния доход дружеството е отчело загуба от обезценка по отношение на това вземане както следва: а) в индивидуалния отчет за всеобхватния доход за 2018 г. - в размер на 607 х.лв.; и б) в индивидуалния отчета за всеобхватния доход за 2019 г. - в размер на 607 х.лв. За всяка отчетна година ръководството е формирало своята преценка за събираемостта на вземането и респ. решение за признаване на обезценка на база експертно правно становище по казуса.

С решение №8 от 27.05.2021 г. Конституционният съд на РБ обяви за противоконституционни разпоредбите на § 5, ал. 1- 4, § 6, ал. 1 и 2, § 7 и § 8 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за банковата несъстоятелност (обн. ДВ, бр. 22 от 2018 г., доп. ДВ, бр. 33 от 2019 г., в сила от 19.04.2019 г.), чл. 60а, ал. 1 от Закона за банковата несъстоятелност (обн. ДВ, бр. 22 от 2015 г., доп. ДВ, бр. 33 от 2019 г., в сила от 19.04.2019 г.), § 16 от Закона за изменение и допълнение на Закона за банковата несъстоятелност (обн. ДВ, бр. 61 от 2015 г., в сила от 11.08.2015 г.) и чл. 60б, ал. 1, 2 и 3 от Закона за банковата несъстоятелност (обн. ДВ, бр. 22 от 2018 г., в сила от 16.03.2018 г.). Решението на Конституционния съд на РБ би могло да се счита като благоприятно обстоятелство, което може да послужи като основание за реализиране правата на „Българска фондова борса“ АД по Договора за цесия от 24.10.2014 г. сключен между „Българска фондова борса“ АД и „Бългериан Еървейз Груп“.

Въпреки наличието на това благоприятно обстоятелство за реализиране правата на Българска фондова борса АД по договора за цесия, позицията на ръководството е консервативна и счита, че вероятността вземането да бъде събрано не се е променила съществено спрямо предходната година, доколкото в текущия и последните няколко отчетни периоди не са получавани плащания по това вземане, дружеството не е в текущ контакт с длъжника и не са в ход каквито и да било действия за събиране на това вземането към настоящия етап.

Към 31.12.2021 г. са налице изискуеми, непогасени на падежа и неоспорени вземания на БНЕБ ЕАД размер на 6 746 828,85 лв. с вкл. ДДС, от търговския участник „ЕНЕРДЖИ ПАУЪР“ ЕООД – в несъстоятелност за доставена и приета електрическа енергия на пазарен сегмент „Ден напред“.

БНЕБ ЕАД е подало молба, на основание чл.629, ал.4 от ТЗ, във вр. с чл.625 от ТЗ, за присъединяване като кредитор в производството по търг. дело № 2347/2018 г. по описа на СГС, Търговско отделение, VI-7 състав, образувано по подадена молба от „ПАН ИНТЕРТРЕЙД“ ЕООД за откриване на производство по несъстоятелност на длъжника „ЕНЕРДЖИ ПАУЪР“ ЕООД.

С Решение № 260112 от 06.10.2020 г. на Софийски градски съд, Търговско отделение, 7-ми състав, постановено по т.д.н. № 2347/2018 г., съдът открива производство по несъстоятелност на „Енерджи Пауър“ ЕООД, обявява неплатежоспособността на дружеството, определя за начална дата на неплатежоспособността 18.09.2018 г., назначава временен синдик, обявява в несъстоятелност „Енерджи Пауър“ ЕООД, постановява прекратяване на дейността на предприятието, лишава „Енерджи Пауър“ ЕООД от правото да управлява и да се разпорежда с имуществото, включено в масата на несъстоятелността, налага обща възбрана и заповед върху имуществото на „Енерджи Пауър“ ЕООД, постановява започване на осребряване на имуществото, включено в масата на несъстоятелността и разпределение на осребреното имущество.

В законостановения срок кредиторът БНЕБ предяви вземанията си от ЕНЕРДЖИ ПАУЪР – в несъстоятелност, ЕИК 202718713, общо в размер от 8 265 198,91 (осем милиона двеста шестдесет и пет хиляди сто деветдесет и осем лева и деветдесет и една стотинки). На 27.11.2020 г. в ТРРЮЛНЦ по партидата на длъжника е обявен списък на приетите и неприетите от синдика вземания на кредиторите на „Енерджи Пауър“ ЕООД – в несъстоятелност, ЕИК: 202718713, като вземанията на БНЕБ ЕАД са включени в пълен размер в Списъка на приетите вземания, като възражения по чл.690, ал.1 от ТЗ не са постъпили срещу размера на така приетите вземания. Към 31.12.2021 г. Съдът все още не е постановил Определение по чл.692 от ТЗ по възраженията, производството по разглеждане на

постъпилите възражения е приключило на 23.03.2021 г., законоустановеният срок за произнасяне на съда по всички постъпили възражения и одобряване на списъка с приетите вземания е 14-дневен, като определението на съда подлежи на обявяване в ТРРЮЛНЦ.

Решение №260112 от 06.10.2020 год. на Софийски градски съд по т.д.н. № 2347/2018 г., в частта относно определената с него начална дата на неплатежоспособността на “Енерджи Пауър” ЕООД, е потвърдено с Решение №393 от 30.06.2021 год. на Апелативен съд – София, постановено по в.т.д. №385/2021 год., също приложено към исковата молба. Към 31.12.2021 г. решението е обжалвано пред Върховния касационен съд на Република България от страна на „Елпро България“ ЕООД.

По силата на Определение от 16.03.2022 г. по т.д. № 174 по описа за 2022 г. на ВКС, Търговска колегия, I отделение /Приложение № 1.1/, съдът не допусна касационно обжалване на Решение №393 от 30.06.2021 год. на Апелативен съд – София, постановено по в.т.д. №385/2021 год. по подадената от кредитора “Елпро България” ЕООД касационна жалба. Предвид горното, Решение №260112 от 06.10.2020 год. на Софийски градски съд по т.д.н. № 2347/2018 г. по отношение на прогласяване на началната дата на неплатежоспособност на длъжника “Енерджи Пауър” ЕООД (в несъстоятелност) е влязло в законна сила на 16.03.2022 г.

3.25. Данни за директора за връзки с инвеститора, включително телефон и адрес за кореспонденция

Съгласно сключен трудов договор от 01.01.2021 г., Директор за връзки с инвеститорите на Българска фондова борса е Миглена Димитрова.

тел. за контакти: 02 937 0940, e-mail: ir@bse-sofia.bg

3.26. Информация относно ценните книжа, които не са допуснати до търговия на регулиран пазар в Република България или друга държава членка.

Няма ценни книжа, които не са допуснати до търговия на регулиран пазар в Република България или друга държава членка.

3.27. Информация относно прякото и непрякото притежаване на 5 на сто или повече от правата на глас в общото събрание на дружеството, включително данни за акционерите, размера на дяловото им участие и начина, по който се притежават акциите.

Към 31.12.2021 г. единствено Министерство на финансите притежава дял от капитала на дружеството, който надхвърля 5%, а именно 50,05%.

3.28. Данни за акционерите със специални контролни права и описание на тези права.

Няма акционери със специални контролни права.

3.29. Споразумения между акционерите, които са известни на дружеството и които могат да доведат до ограничения в прехвърлянето на акции или правото на глас.

Няма споразумения между акционерите, които да са известни на дружеството.

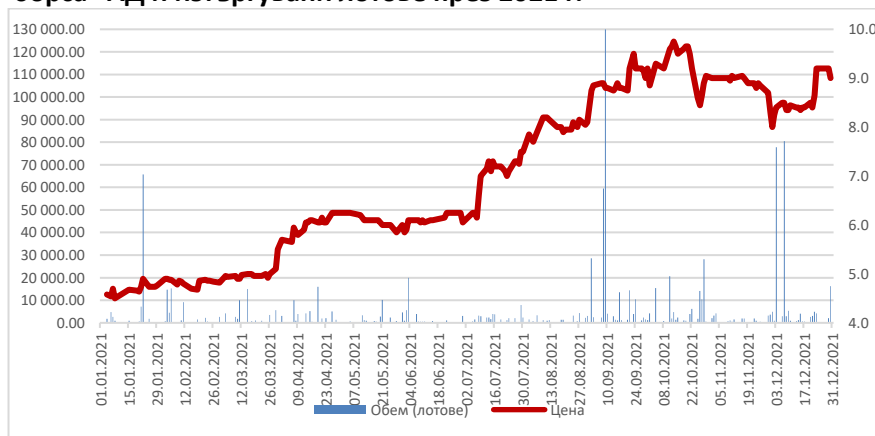

3.30. Съществени договори на дружеството, които пораждаат действие, изменят се или се прекратяват поради промяна в контрола на дружеството при осъществяване на задължително търгово предлагане, и последиците от тях, освен в случаите, когато разкриването на тази информация може да причини сериозни вреди на дружеството; изключението по предходното изречение не се прилага в случаите, когато дружеството е длъжно да разкрие информацията по силата на закона.

Няма такива договори.

3.31. Промени в цената на акциите на дружеството

Графика 7: Движение на цената на акциите на „Българска фондова борса“ АД и изтъргувани лотове през 2021 г.

През първо тримесечие на 2021 г., търговията със собствени акции на „Българска фондова борса“ АД (борсов код BSE) бе с по-висока активност, отколкото през предходното четвърто тримесечие на 2020 г. Средната цена през тримесечието беше 4,82 лв. за акция. Цената в края на тримесечието се

понижи спрямо тази в началото с 0,92 лв. за акция или 20,09% (от 4,58 лева за акция цена на затваряне на 30 декември до 5,50 лева за акция цена при затваряне на 31 март). Минималната цена за периода беше 4,50 лева за акция, а максималната 5,50 лв. за акция. Общо бяха прехвърлени 186 801 лота в 302 сделки, оборотът бе 907 144 лв., което в сравнение с прехвърлените през четвъртото тримесечие 82 024 лота в 114 сделки и оборот от 386 142 лв. представлява увеличение в прехвърления обем с 129%, ръст на оборота със 135% и ръст в броя сделки от 165%. Търговия имаше в 44 от общо 62 сесии за периода.

Цената в края на тримесечието се повиши спрямо тази в началото с 0,55 лв. за акция или 10% (от 5,50 лева за акция цена на затваряне на 31 март до 6,05 лева за акция цена при затваряне на 30 юни). Минималната цена за периода беше 5,50 лева за акция, а максималната 6,30 лв. за акция. Общо бяха прехвърлени 122 254 лота в 262 сделки, а оборотът бе 736 520,40 лв., което в сравнение с прехвърлените през второ тримесечие на 2020 година 17 851 лота в 68 сделки и оборот от 80 286 лв. представлява ръст в прехвърления обем с 585%, увеличение в оборота с 817% и на броя сделки от 285%. Търговия имаше в 45 от общо 58 сесии за периода.

Търговията със собствени акции на „Българска фондова борса“ АД (борсов код BSE) бе с по-висока активност, отколкото през предходното тримесечие. Средната цена през **трето тримесечие** на 2021 г. беше 8,239 лв. за акция. Цената в края на тримесечието се повиши спрямо тази в началото с 3,15 лв. за акция или 52,07% (от 6,05 лева за акция цена на затваряне на 30 юни 2021 г. до 9,20 лева за акция цена при затваряне на 30 септември 2021 г.). Минималната цена за периода беше 6,00 лева за акция, а

максималната 9,50 лв. за акция. Общо бяха прехвърлени 349 688 лота в 573 сделки, оборотът бе 3 009 693,45 лв., което в сравнение с прехвърления през второ тримесечие на 2021 г. 122 254 лота в 262 сделки и оборот от 736 520,4лв. представлява увеличение в прехвърления обем с 186%, ръст на оборота със 309% и ръст в броя сделки от 119%. Търговия имаше в 57 от общо 64 сесии за периода. Търговията със собствени акции на „Българска фондова борса“ АД (борсов код BSE) през **четвърто тримесечие** бе с по-висока активност, отколкото през трето. Средната цена беше 8,853 лв. за акция. Цената в края на тримесечието се понижи спрямо тази в началото с 0,20 лв. за акция или -2,17% (от 9,20 лева за акция цена на затваряне на 30 септември 2021 г. до 9,00 лева за акция цена при затваряне на 31 декември 2021 г.). Минималната цена за периода беше 8,00 лева за акция, а максималната 9,80 лв. за акция. Общо бяха прехвърлени 362 702 лота в 728 сделки, оборотът бе 3 157 070лв., което в сравнение с прехвърленото трето тримесечие на 2021 г. с 349 688 лота в 573 сделки, оборотът бе 3 009 693,45 лв. представлява увеличение в прехвърления обем с 3,72%, ръст на оборота със 4,9% и ръст в броя сделки от 27,05%. Търговия имаше в 54 от общо 62 сесии за периода.

Таблица 13: Обем, оборот и брой сделки с акции на „Българска фондова борса“ – сравнение

Период	лотове	оборот (лв.)	брой сделки	% Промяна		
				лотове	оборот	брой сделки
Q1'20	50 122	230 015	149			
Q2'20	17 851	80 286	68			
Q3'20	20 873	91 134	55			
Q4'20	82 024	386 142	114			
Q1'21	186 801	907 144	302	272,69	294,38	102,68
Q2'21	122 254	736 520	262	584,86	817,37	285,29
Q3'21	349 688	3 009 693	573	1575,31	3202,49	941,82
Q4'21	362 702	3 157 070	728	342,19	717,59	538,6

4. ВАЖНИ СЪБИТИЯ, НАСТЪПИЛИ СЛЕД ДАТАТА НА ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

Конфликтът между Украйна и Русия

Некоригиращи събития, настъпили след отчетната дата:

Започналият на 24 февруари 2022 г. военен конфликт между Русия и Украйна, който продължава и към датата на одобрение за издаване на този консолидиран финансов отчет, води до сътресения на водещите финансови пазари по света, а проблемите с веригите на доставка, породени и от пандемията COVID-19, се очаква да се усложнят още повече. На Руската федерация са наложени икономически санкции от страна на Европейския съюз, САЩ и други държави. Очаква се този конфликт и свързаните с него икономически санкции да повлияят както върху местните икономики на отделните страни, така и на глобалната икономика, водейки до значително повишаване на цените на петрола, газа и други суровини, както и повишена инфлация на глобално ниво.

Групата не е пряко засегната от тези събития и няма експозиции в страните, пряко засегнати от конфликта. Въпреки това, може да бъде засегната от дългосрочните ефекти на конфликта върху глобалната икономика. Развитието и изходът на този военен конфликт не могат да се предвидят на този етап и е трудно да бъдат прогнозирани неговите дългосрочни ефекти върху глобалното

икономическо и социално развитие, както и върху бъдещите финансови резултати, дейността и активите на дружеството.

5. ОСНОВНИ НАПРАВЛЕНИЯ В ДЕЙНОСТТА НА „БЪЛГАРСКА ФОНДОВА БОРСА“ АД ПРЕЗ 2022 Г.

През 2022 г. основните приоритети в дейността **Българска фондова борса** ще бъдат насочени в следните направления:

- Стартиране на деривативни продукти с български инструменти в партньорство с Атинската борса;
- Популяризиране на Пазара за растеж на малки и средни предприятия (МСП) BEAM (Bulgarian Enterprise Accelerator Market), чрез информационни кампании в социални и традиционни медии; провеждане на събития с Асоциациите на стартъпите, финтех компаниите и инвеститорите в рисково и дялово финансиране и водещи бизнес организации в страната. Провеждане на интензивни комуникационни кампании съпътстващи подготовката и листването на първите компании на Пазара за растеж на МСП BEAM;
- Продължение на програмата beamUpLab и разширяване на инициативите с други ключови финансови институции (Фонд на фондовете, ББР, ЕБВР, ЕИФ) за структуриране на възможности за финансиране на компаниите чрез борсата;
- Популяризиране на възможностите за инвестиране във финансови инструменти и привличане на нови индивидуални инвеститори чрез активно участие в комуникационните кампании в процеса по подготовка за листване и самото листване на дружества както на Пазара за растеж на МСП BEAM, така и на Регулирания пазар на БФБ.
- Популяризиране на пазар BSE International;
- Насочване на дейността на борсата в посока устойчиво развитие на компаниите на българския капиталов пазар, създаване на политики, издаване на становища по законопроекти, провеждане на обучения и др. с оглед създаване на добри практики в областта на опазването на околната среда, социалната отговорност и доброто корпоративно управление (ESG) и утвърждаване на Центъра за устойчиви финанси и енергетика, създаден по инициатива на БФБ и БНЕБ, като водещ Think tank в областта на устойчивите финанси и енергетиката.
- Осигуряване на ефективни решения за приключване на сделките, сключени посредством SEE Link с цел максимално удобство за ползвателите ѝ;
- Активно участие във всички дискусии относно налагащи се законодателни промени в областта на търговията с финансови инструменти;
- Подобряване на предлаганите информационни услуги, в т.ч. чрез разнообразяване на предлаганите услуги от дъщерното дружество на Борсата - „Сервиз Финансови Пазари“ ЕООД. В изпълнение на последното през годината предстои разработване и пускане в експлоатация на изцяло нова версия на продукта *ХЗ Анализи*. Същият ще бъде изцяло обновен визуално чрез използването на съвременни уеб-базирани технологии, като ще бъде запазена комплексната му функционалност и същевременно ще бъде променена ценовата му политика с цел по-широката му употреба от потенциални клиенти;

- Важен приоритет в дейността на БФБ е разширяването на международните контакти и връзки с останалите борсови институции и организации, в регионален, в общеевропейски и световен мащаб;
- Повишаване на финансовата грамотност сред младите хора в България чрез собствени инициативи или активно участие в организирани от други институции и организации дейности;

Плановите на **Българска независима енергийна борса** за 2022 г. са фокусирани около завършване на интеграцията на краткосрочните пазари с физическа доставка съгласно Европейския целеви модел и разпоредбите на съответното Европейско и национално законодателство, както и добавяне на нови пазарни механизми и продукти отново като част от координираното развитие на SDAC и SIDC. За целите на настоящия доклад тези планове биха могли да бъдат обобщени както следва:

1. Завършване на работата по проекта за пазарна интеграция на сегмент „В рамките на деня“ на българо-гръцка граница и подготовка за стартиране през 2022 г.;
2. Стартиране на работа по диверсификация на продуктите част от портфолиото на сегменти „Ден напред“ и „В рамките на деня“ чрез въвеждане на блокови продукти на сегмент „Ден напред“ и на 15 мин. продукти на сегмент „В рамките на деня“;
3. Продължаване на опитите за намиране на решение за финализиране на проекта за пазарна интеграция на българо-македонска граница, който всъщност е най-напредналият измежду подобни проекти между страни част от ЕС и такива от Западните Балкани;
4. Стартиране на работата по проекта за въвеждане на т.нар. търгове в рамките на деня (IDAs – Intraday auctions), които ще добавят още три търга подобни като организация на този от сегмент Ден напред, но ще се реализират в течение на деня на доставка.
5. Освен проектите, свързани непосредствено с реализацията на Европейския целеви модел по отношение на краткосрочните пазари на електрическа енергия с физическа доставка, БНЕБ ЕАД ще продължи активното си участие и в 4 проекта по програмата HORIZON 2020 (H2020), които са с проучвателна и демонстрационна цел и способстват за пазарната интеграция и интеграцията на БЕИ на пазарен принцип, чрез нови технически и технологични решения. Такива са:
 - a) FLEXITRANSTORE - интегрирана платформа за повишена гъвкавост в интелигентните мрежи за пренос на данни със субекти за съхранение и голямо проникване на БЕИ;
 - b) INTERFACE - създаване на интегрирана платформа за предоставяне на иновативни мрежови услуги и подобряване на ефективността на електроенергийните системи;
 - c) TRINITY (Transmission system enhancement of regional borders by means of intelligent market technology);
 - d) FARCROSS (Facilitating Regional CROSS-Border Electricity Transmission Through Innovation).

Сервиз Финансови Пазари ЕООД постоянно актуализира и подобрява функционалността на платформите, чрез които предоставя услуги на своите клиенти, като се предвижда през юни 2022 г. да

бъде стартирана и нова платформа за финансови анализи x3analytics.

През март 2022 г. стартира и проектът Охуген, който се осъществява съвместно с БФБ и в партньорство с един от водещите стартапи в областта на зелените технологии Plan A.

През март 2022 г. стартира и новата функционалност на exri.bg, която осигурява на емитентите трансфер към БФБ и обществеността на годишните си финансови отчети в новия ESEF формат.

6. НАУЧНО ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА И РАЗВОЙНА ДЕЙНОСТ

Дружествата от Групата Българска фондова борса не осъществява научно изследователска и развойна дейност.

7. ИНФОРМАЦИЯ, ИЗИСКВАНА ПО РЕДА НА ЧЛ. 187Д И 247 ОТ ТЪРГОВСКИЯ ЗАКОН

Във връзка с решение на общото събрание на акционерите на „Българска фондова борса“ АД (БФБ) от 30.07.2020 г. за изкупуване на 300 000 акции от капитала на БФБ от „Българска независима енергийна борса ЕАД (еднолично контролирано от БФБ), на 22.01.2021 г. в рамките на 3 години. 2020г. започна обратно изкупуване на акции. През 2021 г. беше планирано да бъдат изкупени до 197 000 броя акции с право на глас от капитала на БФБ при спазване на законовите ограничения по чл. 111, ал. 5 от ЗППЦК за максимален годишен обем.

След проведена процедура за избор на лицензиран инвестиционен посредник, чрез който да бъде извършено обратното изкупуване, за посредник на който се дава поръчката за изкупуване е определен ИП КАПМАН АД.

Информацията за обратното изкупуване е разкрита своевременно до КФН, регулирания пазар и обществеността, на основание чл. 17, §1, във вр. с чл. 7 от Регламент №596/2014 на ЕП и на Съвета, както и чл.111, ал.8 и чл. 100 т., ал. 3 и 4 от ЗППЦК.

През 2020 г. са изкупени, както следва:

Дата	Брой акции	Номинална стойност на акциите в лв.	Цена в лв.
16. 12.2020 г.	20 000	1,00	4,50
30.12.2020 г.	40 000	1,00	4,90
Общо	60 000		
% от капитала	0,91%		

Сделката на 30.12.2020 г. е вписана в регистъра на Централния депозитар на 04.01.2021 г.

2021

ГОДИШЕН КОНСОЛИДИРАН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

През 2021 г. са изкупени, както следва:

Дата	Брой акции	Номинална стойност на акциите в лв.	Цена в лв.
22.01.2021 г.	50 000	1,00	4,90
25.01.2021 г.	1 000	1,00	4,80
28.01.2021 г.	120	1,00	4,74
02.02.2021 г.	19	1,00	4,88
03.02.2021 г.	11 183	1,00	4,88
04.02.2021 г.	3 648	1,00	4,88
05.02.2021 г.	15 150	1,00	4,88
10.02.2021 г.	1 062	1,00	4,84
11.02.2021 г.	8 938	1,00	4,82
11.03.2021г.	10 000	1,00	4,90
16.03.2021г.	1 100	1,00	4,96
18.03.2021г.	230	1,00	4,96
19.03.2021г.	1 100	1,00	4,96
22.03.2021г.	400	1,00	4,96
19.04.2021г.	12 865	1,00	6,00
21.05.2021 г.	10 000	1,00	6,00
30.06.2021 г.	604	1,00	6,00
Общо	127 419		
% от капитала	1,94%		

Година	Брой акции	% от капитала
2020 г. - изкупени	60 000	0,91
2021 г. - изкупени	127 419	1,94
2021 г. – продадени	(45 200)	0,68
Общо	142 219	2,85

7.1. Информация за членовете на съвета на директорите на „Българска фондова борса“ АД по чл. 247, ал. 2 от Търговския закон

Заплатите и другите краткосрочни доходи на ключовия управленски персонал за 2021 г. възлизат на 376 хил. лв. (2020 г.: 314 хил. лв.)

Придобити, притежавани и прехвърлени акции от членове на СД през 2021 г.: няма

Права на членовете на СД да придобиват акции или облигации на Българска фондова борса: няма

Участия на членове на СД в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници: няма

Притежаване на над 25 на сто от капитала на друго дружество от членовете на СД:

„Дайк - Имоти“ ООД, „СФБ Капиталов пазар“ АД, „СИПКА“ ЕООД, „Импакт Оценители“ ООД, „Иизи Трейд“ ЕООД.

Участия на членове на СД в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на УС, СД и НС:

Асен Ягодин	Изпълнителен директор на „Юробанк България“ АД, член на Надзорния съвет на „Булстрад Живот Виена Иншурънс Груп“, член на СД на Сдружение СК „ДФС – Локомотив София“.
Васил Големански	Член на Съвета на директорите и изпълнителен директор на „Централен Депозитар“ АД.
Маню Моравенов	Член на СД на „СФБ Капиталов пазар“ АД, член на СД на „Инфоком“ АД, член на НС на „СЕЕ ЛИНК“ ДОО, Скопие
Радослава Масларска	Изпълнителен директор на „Елана Трейдинг“ АД, член на СД на „Елана Финансов Холдинг“ АД
Христина Пендичева	Няма

Договори, сключени от членове на СД или свързани с тях лица по чл. 240б от ТЗ: няма.

7.2. Планирана стопанска политика на Групата през 2022 година и очаквани инвестиции и развитие на персонала

През 2022 г. не се планират промени в прилаганата стопанска политика от ръководството на Група Българска фондова борса. През годината не се очаква осъществяването на действия, свързани с промени по отношение прилаганата политика по развитието на персонала.

8. КЛОНОВЕ НА „БЪЛГАРСКА ФОНДОВА БОРСА“ АД

Дружествата от Групата нямат регистрирани клонове в страната и чужбина.

9. ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ, ИЗПОЛЗВАНИ ОТ „БЪЛГАРСКА ФОНДОВА БОРСА“ АД

Дългосрочна политика на Групата по отношение управлението на свободните средства е инвестирането им във финансови инструменти. Информацията относно инвестициите на Група Българска фондова борса към 31.12.2021 г. може да бъде намерена в бележка 16 към Консолидирания финансов отчет.

9.1. Подробна информация за финансовите рискове е представена в приложение 32 Управление на финансовия риск към Консолидирания финансов отчет. Риск на лихвоносните парични потоци

Като цяло дружеството има значителна част лихвоносни активи. Приходите и оперативните парични потоци са стабилни, предвидими и относително слабо зависими от промените в пазарните лихвени равнища, доколкото основната част от лихвоносните активи са с фиксиран лихвен процент – инвестиции на разположение за продажба (в лева и в евро).

Подробна информация за финансовите активи и пасиви има оповестена в бележки 16 и 32 към Консолидирания финансов отчет.

10. КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

Дружеството – майка Българска Фондова Борса АД е публично дружество, лицензирано от Държавната комисия по ценни книжа за извършване на дейност като фондова борса на 09.10.1997 г. и към настоящия момент е единствената действаща фондова борса в страната. Работата на Борсата винаги е била обект на специфични изисквания, свързани с поддържането на високи стандарти и прозрачност. Като водеща институция в постигането на трайна промяна на публичните политики в България, на прозрачността и публичността на капиталовия пазар, Българска Фондова Борса винаги е била сред най-активните пазарни участници по отношение предприемането на различни инициативи свързани с повишаване качеството на корпоративното управление на публичните дружества у нас.

БФБ АД вярва, че повишаването на качеството на корпоративното управление на дружествата у нас е едно от основните условия за увеличаване конкурентоспособността на българските компании и привличането на чуждестранни капитали. Именно с цел повишаване на доверието на националните и международни инвеститори, и на широката публика като цяло към управлението и надзора на публичните дружества у нас, още през 2006 г. Борсата разработи и прие Кодекс на корпоративното управление, чрез който предостави на бизнеса еталон, на база на който да определи състоянието и готовността си по отношение на прилагането на основните общоприети принципи на корпоративно управление.

Успоредно с разработването на своя Кодекс, БФБ АД се включи и като инициатор в разработването на мащабен проект с национално значение – създаването на Национален кодекс за корпоративно управление. Националният кодекс на корпоративното управление бе официално представен на обществеността на 10.10.2007 г., а две години по-късно, през септември 2009 г., за да насърчава прилагането на добрите практики по корпоративно управление залегнали, в него, бе учредена Национална комисия по корпоративно управление. Тя функционира под патронажа на БФБ АД и Комисията за финансов надзор.

През октомври 2009 г. БФБ АД с единодушно решение на Съвета на директорите прие да следва принципите и препоръките на Националния кодекс за корпоративно управление, като с приемането на Националния кодекс, Борсата затвърди своята водеща роля в областта на корпоративното управление в България и даде пример за своята практическата ангажираност в процеса на повишаване на неговото качество.

През април 2016 година бе приет разширен и допълнен текст на Националния кодекс за корпоративно управление във връзка с Принципите на корпоративно управление на организацията за икономическо сътрудничество и развитие, представени на срещата на финансовите министри и гуверньорите на централни банки на страните от G20 в Турция през септември 2015 година.

Промените са свързани с:

- избягване на конфликт на интереси между корпоративния мениджмънт и дружеството;
- подобряване на прозрачността чрез приемане на правила за разкриване на периодична и инцидентна информация;
- разширяване на обхвата на Кодекса така, че да включва дейността на дружества, които съхраняват и управляват портфейли от името и за сметка на клиенти (институционални инвеститори, довереници, попечители);

- подобряване на спазването на правата на акционерите в публични компании от институционалните инвеститори, доверениците, попечителите;
- спазването на правата на акционерите при международен крос-листинг;
- разширяване обхвата на кодекса, така че да включва регулираните пазари, когато дадено дружество се търгува на повече от един регулиран пазар и да осигури релевантна пазарна информация на акционерите.

Ръководството на Българска Фондова Бурса АД има дългосрочна стратегия по повишаване прозрачността на работа на дружеството, във връзка с което ежегодно се предприемат различни проекти свързани с повишаване информативността на интернет страницата на Бурсата, както и подобряване ефективността на разпространение на регулираната и другата информация.

Информация относно изпълнението на принципите и препоръките на Националния кодекс за корпоративно управление, в съответствие с принципа спазвай или обяснявай, включваща изискуемата по чл. 100н, ал. 7 от ЗППЦК информация, е представена в Декларация за корпоративно управление.

29 април 2022 г.

Изпълнителен директор:
/Маню Моравенов/

**ДЕКЛАРАЦИЯ
ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ
СЪГЛАСНО ЧЛ. 100Н, АЛ. 8 ВЪВ ВРЪЗКА С АЛ. 7, Т. 1 ОТ ЗППЦК**

Група Българска Фондова Борса (Групата) се състои от Българска Фондова Борса АД (Дружество-майка) и дъщерните дружества Сервиз Финансови Пазари ЕООД и Българска Независима Енергийна Борса ЕАД. Допълнително от 15.04.2014 г. Групата има инвестиция в съвместно дружество – Сии Линк, Македония, а от 2020 г. и участия в две асоциирани дружества – Клиър екс АД и БД Консулти ООД.

„Българска фондова борса“ АД (БФБ, Борсата, дружеството-майка) е публично дружество, лицензирано от Държавната комисия по ценни книжа за извършване на дейност като фондова борса на 09.10.1997 г. и към настоящия момент е единствената действаща фондова борса в страната.

Предметът на дейност на Дружеството-майка включва следните видове операции и сделки:

- организиране на търговия с ценни книжа и други финансови инструменти;
- организиране и поддържане на информационна система за търговия с ценни книжа;
- създаване и поддържане на клирингова система за гарантиране на поетите задължения по сделките с ценни книжа, извършвани на нея.

Работата на Борсата (дружеството-майка) винаги е била обект на специфични изисквания, свързани с поддържането на високи стандарти и прозрачност. Като водеща институция в постигането на трайна промяна на публичните политики в България, на прозрачността и публичността на капиталовия пазар, Борсата винаги е била сред най-активните пазарни участници по отношение предприемането на различни инициативи свързани с повишаване качеството на корпоративното управление на публичните дружества у нас.

Предметът на дейност на дъщерното дружество Сервиз Финансови Пазари ЕООД съгласно съдебната регистрация е: проектиране, развитие и поддържане на информационни системи и продукти, свързани с пазара на ценни книжа и финансови инструменти, разработване на информационни технологии, доставка, инсталиране и монтаж на информационни системи, хардуерна и софтуерна поддръжка, консултации и обучение.

Предметът на дейност на дъщерното дружество Българска независима енергийна борса ЕАД съгласно съдебната регистрация е: Организиране на борсов пазар за търговия в областта на енергетиката и свързаните с енергопотреблението продукти като електричество, природен газ, въглища, емисии и зелени сертификати, като система за търговия, която среща или съдейства за срещането на интересите за покупка и продажба на допуснати до търговия на регулирания пазар на множество трети страни, в рамките на системата и въз основа на правила, като резултатът е сключване на сделки с тези инструменти.

БНЕБ ЕАД притежава Лицензия №Л-422 от 31 март 2014 г., издадена от Комисията за енергийно и водно регулиране, за организиране на борсов пазар на електрическа енергия за срок от 10 (десет) години.

Група Българска фондова борса АД вярва, че повишаването на качеството на корпоративното управление на дружествата у нас е едно от основните условия за увеличаване конкурентоспособността на българските компании и привличането на чуждестранни капитали. Именно с цел повишаване на доверието на националните и международни инвеститори, и на широката публика като цяло към управлението и надзора на публичните дружества у нас, още през 2006 г. Борсата разработи и прие Кодекс на корпоративното управление, чрез който предостави на

бизнеса еталон, на база на който да определи състоянието и готовността си по отношение на прилагането на основните общоприети принципи на корпоративно управление.

Успоредно с разработването на своя Кодекс, БФБ се включи и като съинициатор в разработването на мащабен проект с национално значение – създаването на Национален кодекс за корпоративно управление. Националният кодекс на корпоративното управление бе официално представен на обществеността на 10.10.2007 г.

През месец октомври 2009 г. „Българска фондова борса“ АД с единодушно решение на Съвета на директорите прие да следва принципите и препоръките на Националния кодекс за корпоративно управление, като с приемането му Борсата затвърди своята водеща роля в областта на корпоративното управление в България и даде пример за своята практическа ангажираност в процеса на повишаване на неговото качество.

Ръководството на Група Българска фондова борса има дългосрочна стратегия за повишаване прозрачността на дейността на Борсата като публично дружество, с оглед на което непрекъснато повишава информираността чрез интернет страницата си, както и подобрява ефективността на разпространение на регулираната и другата информация.

I. Информация по чл. 100н, ал. 8, т. 1 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

Дружеството-майка спазва действащия Национален кодекс за корпоративно управление, одобрен като кодекс за корпоративно управление по чл. 100н, ал. 7, т. 1 във връзка с ал. 8, т. 1 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа (ЗППЦК) с Решение № 461-ККУ от 30.06.2016 г., на Заместник-председателя на КФН, ръководещ управление "Надзор на инвестиционната дейност". Последните изменения и допълнения на Кодекса за корпоративно управление са в сила от 01.07.2021 г.

II. Информация по чл. 100н, ал. 8, т. 2 от ЗППЦК

Председателят на Съвета на директорите на дружеството-майка не е независим член, доколкото същият е член на управителен орган на лице, което е в договорни взаимоотношения с борсата (борсов член). Независимо от това, структурата на съвета на директорите е в съответствие с изискванията на чл. 116а, ал. 2 от ЗППЦК.

Възнаграждението на изпълнителното ръководство, определено в договора за управление няма променлив компонент. В зависимост от постигнатите финансови резултати, Съветът на директорите може да определи допълнителни стимули за изпълнителните членове.

Структурата на СД на дружеството-майка е в съответствие с чл. 116а, ал. 2 от ЗППЦК, но поради факта, че същият не разграничава независими от изпълнителни членове, възнаграждението на първите не може да бъде определено на база контролни функции и участие в заседания.

В приетата дружествена политика за определяне на възнагражденията на членовете на управителните органи на БФБ не е предвидена възможност за разпределяне на допълнителни стимули на изпълнителните членове на Съвета на директорите на дружеството.

Дружеството-майка стриктно спазва най-добрите практики по отношение на разкриването на информация, без това да е формулирано под формата на писмена политика. Всяка промяна в процеса на разкриване на информация бива оторизирана от корпоративното ръководство.

Съветът на директорите на дружеството-майка е приел правила за дейността си, които обаче не включват етични аспекти от нея. През 2021 г. не са възниквали въпроси от етичен характер между членовете на ръководството, включително и налагащи спазването на определени писмени процедури.

Одитният комитет на дружеството-майка, в съответствие с изискванията на Закона за независимия финансов одит, се състои от трима членове: Сирма Илиева Атанасова, Мариана Стефанова Симова и Радослав Атанасов Желязов (Решение по т. 13 от дневния ред на Годишното общо събрание на акционерите, проведено на 24.06.2021 г.), двама от които – независими. Те са избрани на Общото събрание на акционерите (ОСА) на „Българска фондова борса“ АД, проведено на 24.06.2021 г.

Корпоративното ръководство следва стриктни и последователни правила за организирането и провеждането на всяко общо събрание (редовно или извънредно). Поканата за ОСА се изготвя с максимална степен на детайлност и съобразно нормативните изисквания, като се посочват подробно предлаганите проекти за решения и се дава възможност на всеки акционер да се запознае предварително с дневния ред на събранието от момента на нейното обявяване. Писмени процедури за провеждане на ОСА не са изготвени, тъй като нормативната уредба изрично е уредила основните принципи на организация и провеждане на Общото събрание на публично дружество, а конкретните проекти за решения са детайлно изложени в поканата.

Всяка съществена периодична и инцидентна информация се разкрива незабавно. Дейността на дружеството-майка се осъществява изцяло в съответствие с действащата нормативна уредба, включително с приложимото европейско законодателство с директно приложение в местното законодателство. Независимо от горното, корпоративното ръководство ще разработи правила като част от Политиката по управление на качеството и сигурността на информация, съобразно които да се извършва преценка на съществеността на всяка информация, свързана с дружеството, съответно на необходимостта от разкриването ѝ.

Годишните и междинните отчети се изготвят под контрола на изпълнителния директор на „Българска фондова борса“ АД и Одитния комитет, без това да е уредено под формата на вътрешни правила.

До момента дружеството-майка е публикувало единствено информация по отношение на работата със служители, доставчици и клиенти, както и информация за социалната отговорност дружеството. Борсата ще акцентира на разкриването и на нефинансова информация в останалите аспекти от дейността си.

Дружеството-майка няма разработени собствени правила за отчитане на интересите на заинтересованите лица (борсови членове, емитенти), но при вземане на решения, които пряко или непряко засягат тези лица, се извършват съответните съгласувателни процедури.

Всички промени в дейността на дружеството-майка биват обсъждани предварително със съсловните организации и участниците в капиталовия пазар чрез съответните съгласувателни процедури.

III. Информация по чл. 100н, ал. 8, т. 3 от ЗППЦК:

Вътрешната контролна система на финансовото отчитане и отчетност в дружествата от Група Българска фондова борса е разработена в резултат на проучвания на добри отчетни и контролни практики в България, водещи дружества от същата сфера на бизнес, както и при спазване на законовите изисквания, регламентиращи дейността на дружествата в Групата. Тя е в постоянен процес на наблюдение от страна на ръководствата и на доразработване и усъвършенстване. Повечето параметри, които ще бъдат предоставени в настоящия документ, са от практиката на Българска фондова борса АД и Българска независима енергийна борса АД, доколкото те са с най-развита система на вътрешен контрол и са най-съществени за Групата.

В Група Българска фондова борса е изградена система за вътрешен контрол, която гарантира ефективното функциониране на системите за отчетност и разкриване на информация. Системата за вътрешен контрол се изгражда и функционира с оглед идентифициране на рисковете, съпътстващи дейността на Групата и подпомагане тяхното ефективно управление.

Дружествата в Група БФБ са приели и прилагат правила и процедури, регламентиращи ефективното функциониране на системите за отчетност и разкриване на информация от Групата. В правилата детайлно са описани различните видове информация, създавани и разкривани от дружествата от Групата, процесите на вътрешнофирмения документооборот, различните нива на достъп до видовете информация на отговорните лица и сроковете за обработка и управление на информационните потоци. Създадената система за управление на рисковете осигурява ефективното осъществяване на вътрешен контрол при създаването и управлението на всички фирмени документи в т.ч. финансовите отчети и другата регулирана информация, която Групата е длъжна да разкрива в съответствие със законовите разпоредби.

Основните видове рискове, относими към дейността на Групата и политиката по тяхното управление са регламентирани в част VI - Правила за управление на риска от Правилника за дейността на дружеството – майка и в Правилата за работа на организиран борсов пазар и приложенията към тях, както и в Правилата за поведение на борсов базар, разработени и приети от дъщерното дружество – БНЕБ.

Политиката по управлението на рисковете се прилага интегрирано и съобразно с всички останали политики и принципи, регламентиращи във вътрешните актове на дружествата от Групата. Правилата за управление на риска на дружеството-майка документират мерките и процедурите по установяване, управление и оценка на рисковете, свързани с дейността на Борсата по реда на чл. 168, ал. 1, т. 3 от Закона за пазарите на финансови инструменти.

Подробно описание на рисковете, характерни за дейността на „БФБ“ АД, е представено в т. 4 „Рискови фактори“ от регистрационния документ (стр. 12 – 24), представляващ Част I от одобреният от Комисията за финансов надзор Проспект с Решение № 816 – ПД/15.12.2010 г. за допускане на

акциите на БФБ до търговия на регулиран пазар. Проспектът може да бъде намерен на интернет страницата на БФБ. (<https://www.bse-sofia.bg/bg/shareholders-rights>)

Съгласно Законът за енергетиката и Правилата за търговия на електрическа енергия, Българска независима енергийна борса ЕАД е титуляр на лицензия за организиране на борсов пазар на електрическа енергия и като оператор на борсовия пазар извършва администрирането на всички сделки на сегменти „Ден напред“ и „В рамките на деня“, които са част от борсовия пазар на електрическа енергия. За управление на оперативните рискове от тази дейност, са разработени Правила за работа на организиран борсов пазар на електрическа енергия. Тези правила, заедно с Приложенията към тях, регламентират правата и задълженията на всички търговски участници и на БНЕБ във връзка с участието им, респективно с оперирането, на борсовия пазар на електрическа енергия, сегменти „Ден напред“ и „В рамките на деня“.

Неразделна част от Правилата за работа на борсов пазар са Правилата за сетълмент на борсов пазар, сегменти „Ден напред“ и „В рамките на деня“ (Правилата). Те обхващат действията, пораждащи финансови взаимоотношения и Финансови задължения на пазарните сегменти „Ден напред“ (ПДН) и „В рамките на деня“ (ПРД), част от организирания борсовия пазар на електрическа енергия, при съобразяване със следните принципи:

- БНЕБ ЕАД, като оператор на борсовия пазар, е страна по всички сделки за покупка и продажба на електрическа енергия, реализирани на пазарните сегменти ПДН и ПРД;
- На пазарните сегменти ПДН и ПРД не могат да бъдат сключвани необезпечени сделки. За гарантиране изпълнението на финансовите си задължения, всеки пазарен участник е длъжен да поддържа обезпечение, което да отговаря на определените за стойността му изисквания. Обезпечението е под формата на банкова гаранция, гаранционен депозит и/или комбинация;
- Всеки търговски участник (ТУ) има достъп чрез съответните платформи до информация за реализираните от него сделки за покупка и продажба на електрическа енергия, налично и изискуемо обезпечение, както и до информация относно Финансовите задължения, възникнали в следствие на сключените сделки.
- Услугите по сетълмент, извършвани от БНЕБ ЕАД по отношение на търговията, осъществена на сегменти ПДН и ПРД, подлежат на таксуване съгласно Тарифата за таксите на БНЕБ ЕАД.

Подробно описание на рисковете, характерни за дейността на Група БФБ като цяло е представено в консолидирания годишен доклад за дейността.

IV. Информация по чл. 10, параграф 1, букви „в“, „г“, „е“, „з“ и „и“ от директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и съвета от 21 април 2004 относно предложенията за поглъщане, съгласно разпоредбата на чл. 100н, ал. 8, т.4 от ЗППЦК

Участията на дружеството-майка в капитала на други търговски дружества са подробно описани в т. 3.9. *Информация за дялови участия на емитента, за основните му инвестиции в страната и чужбина (в ценни книжа, финансови инструменти, нематериални активи и недвижими имоти), както и инвестициите в дялови ценни книжа извън неговата икономическа група и източниците/начините на финансиране* от Доклада за дейността на дружеството за 2021 година, към който настоящата декларация е приложение.

Дружеството-майка няма акции, които да дават специални права на контрол.

Не са налице ограничения върху правата на глас, като например ограничения върху правата на глас на притежателите на определен процент или брой гласове, крайни срокове за упражняване на правата на глас или системи, посредством които чрез сътрудничество с дружеството финансовите права, предоставени на ценните книжа, са отделени от притежаването на ценните книжа във връзка с акциите, издадени от „Българска фондова борса“ АД.

Правилата за избор на членове на Съвета на директорите на Борсата са уредени в Устава на дружеството. Съгласно чл. 21, т. 4 от Устава на Борсата, избирането и освобождаването на членовете се осъществява от Общото събрание на акционерите. Изискванията към членовете на Съвета на директорите са посочени в чл. 158 от Закона за пазарите на финансови инструменти (ЗПФИ). Съгласно разпоредбата на чл. 158, ал. 3 във връзка с чл. 15, ал. 1 от ЗПФИ, промяната в състава на лицата, които са членове на управителните органи на пазарния оператор или управляват дейността на пазарния оператор, се извършват след предварително одобрение от Заместник-председателя на Комисията, ръководещ Управление „Надзор на инвестиционната дейност“. През 2019г. бе приет Законът за публичните предприятия (ЗПП), по силата на който БФБ като дружество с над 50% държавно участие е публично предприятие. ЗПП се прилага доколкото избирането и освобождаването на членовете на СД не е уредено в специалните закони.

Съгласно чл. 21, т. 1 от Устава на БФБ, приемането на промени в Устава на дружеството са от компетентността на Общото събрание.

Правомощията на членовете на Съвета на директорите на дружеството-майка са посочени в чл. 35 от Устава на дружеството-майка. Правата да се емитират или изкупуват обратно акции са в компетентността на Общото събрание на акционерите по чл. 21, т. 2 от Устава на дружеството-майка.

V. Информация по чл. 100н, ал. 8, т. 5 от ЗППЦК

A. ДРУЖЕСТВО - МАЙКА

СЪВЕТ НА ДИРЕКТОРИТЕ

1. Функции и задължения

1.1. Съветът на директорите на „Българска фондова борса“ АД управлява независимо и отговорно Дружеството в съответствие с установените визия, цели, стратегии на компанията и интересите на акционерите.

Членовете на Съвета на директорите дават гаранция за своето управление в размер, определен от Общото събрание на акционерите на равностойността на тримесечното им брутно възнаграждение.

1.2. Съветът на директорите на „Българска фондова борса“ АД установява и контролира стратегическите насоки за развитие на Дружеството.

1.3. Съветът на директорите на „Българска фондова борса“ АД е установил и следва политиката на Дружеството в областта на риска. Под контрола на Съвета е изградена и функционира системата за управление на риска и вътрешен одит на „Българска фондова борса“.

1.4. Съветът на директорите на „Българска фондова борса“ АД спазва законовите, нормативните и договорните задължения на Борсата, съобразно приетия Устав на Дружеството и приетите Правила за работа на СД.

1.5. Под контрола на Съвета на директорите на „Българска фондова борса“ АД е създадена и функционира финансово-информационната система на Дружеството.

1.6. Основно задължение на Съвета на директорите на „Българска фондова борса“ АД е да дава насоки, одобрява и контролира изпълнението на: бизнес плана на Дружеството, сделки от съществен характер, както и други дейности, установени в устройствените му актове.

1.7. Съветът на директорите на „Българска фондова борса“ АД е дефинирал и следи за спазването на политиката на Дружеството по отношение на разкриването на информация и връзките с инвеститорите. Предоставя на акционерите изискваната по време и формат от устройствените актове на Дружеството информация.

1.8. По време на своя мандат членовете на Съвета на директорите се ръководят в своята дейност от общоприетите принципи за почтеност и управленска и професионална компетентност.

1.9. Съветът на директорите на „Българска фондова борса“ АД изготвя годишен доклад за дейността си и с него се отчита пред Общото събрание на акционерите.

2. Избор и освобождаване на членове на Съвета на директорите

2.1. Общото събрание на акционерите избира и освобождава членовете на Съвета на директорите на „Българска фондова борса“ АД.

БФБ е регулиран пазар на финансови инструменти и пазарен оператор, по смисъла на чл. 152 за от Закона за пазарите на финансови инструменти (ЗПФИ). За организиране и извършване по занятие на дейност като регулиран пазар се изисква лиценз от Комисията за финансов надзор (КФН). Същевременно БФБ е публично дружество по смисъла на чл.110 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа (ЗППЦК).

В качеството си на регулиран пазар, пазарен оператор и публично дружество БФБ е поднадзорно лице на КФН и извършва дейността си при спазване на изискванията на действащото национално и европейско законодателство, както и в съответствие с добрите практики и принципите на съвременното корпоративно управление (Национален кодекс за корпоративно управление).

По отношение осъществяваната от БФБ дейност като регулиран пазар се прилагат специални изисквания към подбора, номинирането, избора и одобрението на членовете на управителните и контролните органи на пазарния оператор, чрез Комитет за подбор на кандидати, които са въведени от Директива 2014/65/ЕС – Директива 2014/65/ЕС на Европейския Парламент и на Съвета

от 15 май 2014 г. относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Директива 2002/92/ЕО и на Директива 2011/61/ЕС.

2.2. В договорите за възлагане на управлението, сключвани с членовете на Съвета на директорите, се определят техните задължения и задачи, критериите за размера на тяхното възнаграждение, задълженията им за лоялност към Дружеството и основанията за освобождаване.

3. Структура и компетентност

3.1. Броят на членовете и структурата на Съвета на директорите са определени в Устава на „Българска фондова борса“ АД.

3.2. Съставът на избрания от Общото събрание Съвет на директорите гарантира независимостта и безпристрастността на оценките и действията на неговите членове по отношение функционирането на Дружеството. Броят и качествата на независимите директори гарантират интересите на акционерите.

3.3. Съветът на директорите осигурява надлежно разделение на задачите и задълженията между своите членове. Изпълнителното ръководство на „Българска фондова борса“ АД е съставено от независими директори по смисъла на чл. 116а, ал. 2 от ЗППЦК, които участват ефективно в работата на Дружеството в съответствие с интересите и правата на акционерите. Председателят на Съвета на директорите не е независим член, доколкото той е член на управителен орган на лице, което е в договорни взаимоотношения с борсата (борсов член). Независимо от това, структурата на Съвета на директорите е в съответствие с изискванията на чл. 116а, ал. 2 от ЗППЦК.

3.4. Компетенциите, правата и задълженията на членовете на Съвета на директорите следват изискванията на закона, устройствените актове, правилника за дейността на „Българска фондова борса“ АД и стандартите на добрата професионална и управленска практика.

3.5. Членовете на Съвета на директорите на „Българска фондова борса“ АД имат подходящи знания и опит, които изисква заеманата от тях позиция.

3.6. След избирането им, новите членове на Съвета на директорите се запознават с основните правни и финансови въпроси, свързани с дейността на Групата.

3.7. Членовете на Съвета на директорите разполагат с необходимото време за изпълнение на техните задачи и задължения. Броят на дружествата в управлението на които могат да участват членовете на Съвета на директорите се определя в съответствие с чл.158, ал.3 и 4, във връзка с чл.14 от ЗПФИ и чл.20, ал.1, т.12 от Закона за публичните предприятия.

3.8. Изборът на членовете на Съвета на директорите на дружеството-майка се осъществява посредством прозрачна процедура по Закона за пазарите на финансови инструменти и при спазване на Закона за публичното предлагане на ценни книжа, и съответното приложение на ЗПП. Процедурата осигурява достатъчна информация за личните и професионалните качества на кандидатите за членове. Броят на последователните мандати на членовете на Съвета на директорите осигурява ефективна работа на Дружеството и спазването на законовите изисквания.

3.9. Съгласно Устава на дружеството-майка, членовете на Съвета на директорите могат да бъдат преизбирани без ограничение.

4. Възнаграждение

4.1. Размерът и структурата на възнагражденията на членовете на Съвета на директорите на Дружеството - майка се определят съгласно приетата от Общото събрание „Политика за определяне на възнагражденията на членовете на Съвета на директорите на Българска фондова борса АД“ и Устава.

4.2. В съответствие със законовите изисквания и добрата практика на корпоративно управление, размерът и структурата на възнагражденията на членовете на Съвета на директорите на дружеството-майка отчитат:

4.2.1. Задълженията и приноса на всеки един член на Съвета в дейността и резултатите на Групата;

4.2.2. Възможността за подбор и задържане на квалифицирани и лоялни членове на Съвета на директорите;

4.2.3. Необходимостта от съответствие на интересите на членовете на Съвета на директорите и дългосрочните интереси на Групата.

4.3. Възнаграждението на изпълнителното ръководство, определено в договора за управление няма променлив компонент.

4.3.1. Съгласно приетата Политика за определяне на възнагражденията на Съвета на директорите, дружеството-майка не предоставя като допълнително възнаграждение на членове на Съвета на директорите акции, опции върху акции и други подходящи финансови инструменти.

4.3.2. В устройствените актове не е регламентиран редът за осигуряване и използване на допълнителни стимули от членовете на Съвета на директорите. Неизпълнителните членове на Съвета не ползват допълнителни стимули.

4.4. Възнагражденията на независимите директори са постоянни и отразяват участието в заседания, изпълнението на техните задачи да контролират действията на изпълнителното ръководство и да участват ефективно в работата на Групата.

4.5. Разкриването на информация за възнагражденията на членовете на Съвета на директорите на дружеството-майка и дъщерните дружества се представя в годишния консолидиран отчет на Групата, в съответствие със законовите норми и устройствените актове. Акционерите на дружеството-майка имат лесен достъп до информацията за възнагражденията. БФБ публикува своя годишен отчет в интернет портала X3News и на своята интернет страница в под-секция „Отчети на БФБ “ на секция „Връзки с инвеститорите“.

5. Конфликт на интереси

5.1. Членовете на Съвета на директорите избягват и не допускат реален или потенциален конфликт на интереси.

5.2. Членовете на Съвета на директорите незабавно разкриват конфликти на интереси и осигуряват на акционерите достъп до информация за сделки между Дружеството и членове на Съвета на директорите или свързани с него лица.

5.3. Всеки конфликт на интереси се разкрива на Съвета на директорите.

5.4. Дружеството-майка отчита и се съобразява с практиката, че потенциален конфликт на интереси съществува тогава, когато Групата възнамерява да осъществи сделка с юридическо лице, в което:

- а) член на Съвета на директорите или свързани (заинтересовани) с него лица имат финансов интерес;
- б) член на Съвета е член на Управителен съвет, Надзорен съвет или Съвет на директорите.

6. Комитети

6.1. Дейността на Съвета на директорите на дружеството-майка се подпомага от Одитен комитет.

6.2. С решение на Общото събрание на акционерите на дружеството-майка от 07.04.2017 година, на основание чл. 107 от Закона за независимия финансов одит е избран Одитен комитет.

6.3. Председател на Одитния комитет е Сирма Илиева Атанасова.

ОБЩО СЪБРАНИЕ НА АКЦИОНЕРИТЕ

6.4. Всички акционери на дружеството-майка имат право да участват в Общото събрание на акционерите и да изразяват мнението си.

6.4.1. Акционерите с право на глас имат възможност да упражняват правото си на глас на Общото събрание на дружеството-майка и чрез представители.

6.4.2. Корпоративното ръководство на дружеството-майка осъществява ефективен контрол, като създават необходимата организация за гласуването на упълномощените лица в съответствие с инструкциите на акционерите или по разрешените от закона начини.

6.4.3. Корпоративното ръководство на дружеството-майка е изготвило правила за организирането и провеждането на редовните и извънредните Общи събрания на акционерите на Дружеството. Те гарантират равнопоставено третиране на всички акционери и правото на всеки от акционерите да изрази мнението си по точките от дневния ред на Общото събрание.

6.4.4. Корпоративното ръководство на дружеството-майка организира процедурите и реда за провеждане на Общото събрание на акционерите по начин, който не затруднява или оскъпява ненужно гласуването.

6.4.5. Корпоративното ръководство на дружеството-майка насърчава участието на акционерите в Общото събрание на акционерите, включително и чрез осигуряване на възможност за дистанционно присъствие чрез технически средства (вкл. интернет) в случаите, когато това е възможно и необходимо и не противоречи на т. 23.2.4. от Националния кодекс за корпоративно управление и когато се създаде нормативен регламент и има надеждна и сигурна техническа възможност.

6.5. Всички членове на корпоративното ръководство на дружеството-майка присъстват на общите събрания на акционерите на дружеството-майка.

6.6. Материали за Общото събрание на акционерите

6.6.1. Текстовете в писмените материали, изготвени от дружеството-майка и свързани с дневния ред на Общото събрание са конкретни и ясни и не въвеждат в заблуждение акционерите. Всички предложения относно основни корпоративни събития се представят като отделни точки в дневния ред на Общото събрание, в т.ч. предложението за разпределяне на печалба.

6.6.2. Дружеството-майка поддържа на интернет страницата си специална секция за правата на акционерите и участието им в Общото събрание на акционерите.

6.6.3. Корпоративното ръководство на дружеството-майка съдейства на акционерите, овластени от съда за включване на допълнителни въпроси в дневния ред на Общото събрание.

6.7. Корпоративното ръководство на дружеството-майка гарантира правото на акционерите да бъдат информирани относно взетите решения на Общото събрание на акционерите.

Б. ДЪЩЕРНИ ДРУЖЕСТВА

Управителни органи Сервиз финансови пазари ЕООД (дъщерно дружество)

Дъщерното дружество се управлява и представлява от един управител, назначен от едноличния собственик. Управителят организира и ръководи дейността на дружеството в съответствие със закона и решенията на едноличния собственик и се отчита на него.

Управителни органи Българска независима енергийна борса ЕАД (дъщерно дружество)

Дъщерното дружество е с едностепенна система на управление и се управлява от Съвет на директорите от трима членове. Съветът на директорите осъществява оперативното ръководство на дъщерното дружество и контролира дейността на изпълнителния директор на дружеството. Той изпълнява всички функции и решава всички въпроси, които не са от изключителната компетентност на едноличния собственик. Съветът на директорите се отчита за дейността си на едноличния собственик.

VI. Информация по чл. 100н, ал. 8, т. 6 от ЗППЦК

Дружеството - майка спазва изискванията на Закона за пазарите на финансови инструменти и Закона за публичното предлагане относно професионалната квалификация, образование, професионален опит, независимост и добра репутация по отношение членовете на Съвета на директорите.

Политиката за подбор и оценка на членовете на Съвета на директорите (СД) на „Българска фондова борса“ АД, която Борсата е приела и прилага е съобразена с регулаторните изисквания към управителните и контролни органи, произтичащи от транспонирането на Директива 2014/65/ЕС (MiFID II) в Закона за пазарите на финансови инструменти и актовете по прилагането му, както и от изискванията на Закона за публичното предлагане на ценни книжа и Насоките на Европейския орган по ценни книжа и пазари (ESMA) относно ръководния орган на пазарни оператори и доставчици на услуги за докладване на данни.

Комитетът за подбор определя целево ниво на представителност на по-слабо представения пол в СД. Основни принципи, които се прилагат при подбора и оценката на членовете на СД са равнопоставеност между жените и мъжете при извършване на подбор на членовете на СД и равнопоставеност между жените и мъжете при вземането на решения.

Чрез прилагане на тези принципи БФБ се стреми към поддържане на балансирано съотношение на половете.

29 април 2022 г.

Изпълнителен директор:
/Маню Моравенов/

БЪЛГАРСКА
ФОНДОВА БОРСА

ДЕКЛАРАЦИЯ

По чл. 100н, ал. 4, т. 4 от ЗППЦК

Долуподписаните:

1. Маню Тодоров Моравенов - Изпълнителен директор на „Българска фондова борса“ АД,
 2. Искрен Иванов Николов – Управител на „БД Консулти ООД“ (Съставител)
- ДЕКЛАРИРАМЕ, че доколкото ни е известно:

1. Консолидираният финансовият отчет на Група Българска фондова борса за 2021 г., съставен съгласно приложимите счетоводни стандарти, отразява вярно и честно информацията за активите и пасивите, финансовото състояние и печалбата или загубата на емитента;

2. Консолидираният годишен доклад за дейността на Група Българска фондова борса за 2021 г. съдържа достоверен преглед на развитието, състоянието и резултатите от дейността на емитента, заедно с описания на основните рискове и несигурности, пред които е изправен.

29.04.2022 г.

Гр. София

Маню Моравенов,
Изп. директор
на „Българска фондова борса“ АД

Искрен Николов
Управител на „БД Консулти ООД“
(Съставител)

Годишен консолидиран финансов отчет на
Група Българска Фондова Борса АД за
2021г.

БФБ

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД	1
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ	2
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ	3
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ	4

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ МЕЖДИНЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ГРУПАТА	5
1.1. Собственост и управление	6
1.2 Структура на Групата и предмет на дейност	8
Преглед на предмета на дейност на дружеството-майка	9
1.4 Пандемия КОВИД 19 – влияние, ефекти, предприети действия и мерки	10
1.5 Основни показатели на икономическата среда	13
2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ГРУПАТА	13
2.1 База за изготвяне на консолидирания финансов отчет	13
2.2 Дефиниции	19
2.3 Принципи на консолидация	21
2.4 Сравнителни данни	24
2.5 База за оценяване	24
2.6 Функционална валута и валута на представяне. Признаване на курсови разлики.	24
2.7. Приходи	25
2.8. Разходи	31
2.9 Финансови приходи и разходи	31
2.10. Имоти, машини и оборудване	32
2.11. Нематериални активи	34
2.12. Инвестиции в асоциирани и съвместни дружества	34
2.13. Финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	35
2.14. Финансови активи по амортизирана стойност	37
2.15. Търговски и други вземания	37
2.16. Парични средства и парични еквиваленти	38
2.17. Търговски и други задължения	39
2.18. Лизинг	39
2.18.1. Групата като лизингополучател	39
2.18.2. Групата като лизингодател	42
2.19. Правителствени финансираня	42
2.20. Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудово законодателство	43
2.21. Акционерен капитал и резерви	45
2.22. Данъци върху печалбата	46
2.23. Финансови инструменти	46
2.23.1. Финансови активи	47
2.23.2. Финансови пасиви	52
2.23.3. Компенсиране (нетирание) на финансови инструменти	52
2.24. Нетна печалба или загуба на акция	53
2.25. Сегментно отчитане	53
2.26. Оценяване по справедлива стойност	54
2.27. Преценки от определящо значение при прилагане на счетоводната политика на дружеството.	
Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност.	57
2.27.1. Признаване на приходи от годишни поддържащи такси	57
2.27.2. Очаквани кредитни загуби	57

2.27.3.Оценка на справедливата стойност на капиталови инвестиции	60
2.27.4.Договори за лизинг	61
2.27.5.Актюерски изчисления	62
2.27.6.Признаване на активи по отсрочени данъци	62
3. ПРИХОДИ ОТ ДОГОВОРИ С КЛИЕНТИ	63
3.1 ИНФОРМАЦИЯ ЗА ВИДОВЕТЕ ПРИХОДИ	63
3.2 ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ ПО ДОГОВОРИ С КЛИЕНТИ	64
3.3 САЛДА ПО ДОГОВОРИ С КЛИЕНТИ	64
4. ДРУГИ ДОХОДИ ОТ ДЕЙНОСТТА	64
5. РАЗХОДИ ЗА МАТЕРИАЛИ И КОНСУМАТИВИ	64
6. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ	65
7. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА	65
8. ДРУГИ РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА	66
9. ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ	66
10. ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ	66
11. РАЗХОД ЗА ДАНЪК ВЪРХУ ПЕЧАЛБАТА	66
12. ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД	68
13. ИМОТИ, МАШИНИ И ОБОРУДВАНЕ	69
14. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ	71
15. ИНВЕСТИЦИИ В СЪВМЕСТНИ И АСОЦИИРАНИ ДРУЖЕСТВА	72
15.1 ИНВЕСТИЦИИ В СЪВМЕСТНИ ДРУЖЕСТВА	72
15.2 ИНВЕСТИЦИИ В АСОЦИИРАНИ ДРУЖЕСТВА	73
16.1.ФИНАНСОВИ АКТИВИ ПО СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ ПРЕЗ ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД	76
16.2.ФИНАНСОВИ АКТИВИ ПО АМОРТИЗИРАНА СТОЙНОСТ	79
17. АКТИВИ И ПАСИВИ ПО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЦИ	80
18. ДЪЛГОСРОЧНО ПРЕДПЛАТЕНИ РАЗХОДИ	82
19. ТЪРГОВСКИ ВЗЕМАНЯ	82
19.1 ВЗЕМАНЯ ОТ КЛИЕНТИ	82
19.2 ВЗЕМАНЯ ОТ КОНТРАГЕНТИ ЗА ЕЛЕКТРИЧЕСКА ЕНЕРГИЯ	83
20. ДАНЪЦИ ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ	83
21. ДРУГИ ВЗЕМАНЯ И ПРЕДПЛАТЕНИ РАЗХОДИ	84
22. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	86
23. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ	87
24. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА ПРИ ПЕНСИОНИРАНЕ	89
25. ТЪРГОВСКИ И ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	92
25.1 ПОЛУЧЕНИ ГАРАНЦИОННИ ДЕПОЗИТИ ОТ КОНТРАГЕНТИ	92
25.2 ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДОСТАВЧИЦИ	93
25.3 ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ КОНТРАГЕНТИ ЗА ЕЛЕКТРИЧЕСКА ЕНЕРГИЯ	93
26. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И СОЦИАЛНОТО ОСИГУРЯВАНЕ	93
27. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ДАНЪЦИ	93
28. ПРАВИТЕЛСТВЕНИ ФИНАНСИРАНИЯ	94
29. ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	95
30. ЛИЗИНГ	96
31. СЕГМЕНТНО ОТЧИТАНЕ	97
32. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК	100
32.1. Пазарен риск	101
32.2.Кредитен риск	102
32.3.Ликвиден риск	103
32.4.Риск на лихвоносните парични потоци	104
32.5.Управление на капиталовия риск	105
33. СВЪРЗАНИ ЛИЦА И СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА	106
34. УСЛОВНИ АКТИВИ И ПАСИВИ	108
35. СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД	108

ГРУПА БЪЛГАРСКА ФОНДОВА БОРСА

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД

за годината, завършваща на 31 декември 2021 година

	Приложения	2021 BGN'000	2020 BGN'000
Приходи от договори с клиенти	3	16 024	12 513
Други доходи от дейността	4	301	291
Разходи за материали и консумативи	5	(56)	(55)
Разходи за външни услуги	6	(4 422)	(3 361)
Разходи за амортизации	13,14,18	(716)	(656)
Разходи за персонала	7	(3 030)	(3 051)
Други разходи за дейността	8	(870)	(799)
Печалба от оперативна дейност		7 231	4 882
Финансови приходи	9	172	69
Финансови разходи	10	(6)	(10)
Финансови приходи/(разходи), нетно		166	59
Печалба от съвместни дружества	15.1	8	-
Печалба/(загуба) от асоциирани дружества	15.2	3	(2)
Печалба преди данък върху печалбата		7 408	4 939
Разход за данък върху печалбата	11	(803)	(603)
НЕТНА ПЕЧАЛБА ЗА ГОДИНАТА		6 605	4 336
Други компоненти на всеобхватния доход:			
Компоненти, които няма да бъдат рекласифицирани в печалбата или загубата:			
Последващи оценки на пенсионни планове с дефинирани доходи	12,24	(18)	14
Нетна промяна в справедливата стойност на капиталови инвестиции оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	12,16.1	31	19
Данък върху дохода, свързан с компонентите на другия всеобхватен доход, които няма да бъдат рекласифицирани	11	(3)	(2)
		10	31
Компоненти, които могат да бъдат рекласифицирани в печалбата или загубата:			
Нетна промяна в справедливата стойност на дългови ценни книжа оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	12,16.1	(36)	(83)
Данък върху доходите, свързан с компонентите на другия всеобхватен доход, които могат да бъдат рекласифицирани	11	4	8
		(32)	(75)
Друг всеобхватен доход за годината, нетно от данъци		(22)	(44)
ОБЩО ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ГОДИНАТА		6 583	4 292
Нетна печалба за годината, отнасяща се към:			
Притежателите на собствения капитал на дружеството-майка		6 605	4 336
Общ всеобхватен доход за годината, отнасящ се към:			
Притежателите на собствения капитал на дружеството-майка		6 583	4 292
Основна нетна печалба на акция	23 BGN	1.02	0.66

Приложенията от страници 5 до 109 са неразделна част от консолидирания финансов отчет.

Изпълнителен директор:

Счетоводно административно обслужване:

Маню Моравенов

БД Консулти ООД

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад
АФА ООД, рег. № 015

Валя Йорданова Йорданова
Управител и регистриран одитор, отговорен за одита

ГРУПА БЪЛГАРСКА ФОНДОВА БОРСА
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ
 към 31 декември 2021 година

	Приложения	31 декември 2021 BGN'000	31 декември 2020 BGN'000
АКТИВ			
Нетекущи активи			
Имоти, машини, оборудване	13	1 919	1 608
Нематериални активи	14	4 532	4 932
Инвестиции в съвместни дружества	15.1	39	31
Инвестиции в асоциирани дружества	15.2	209	206
Финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	16.1	2 177	2 207
Финансови активи по амортизирана стойност	16.2	9 975	-
Активи по отсрочени данъци	17	422	338
Дългосрочно предплатени разходи	18	540	312
		19 813	9 634
Текущи активи			
Вземания от клиенти	19.1	428	650
Вземания от контрагенти за електрическа енергия	19.2	4 657	611
Данъци за възстановяване	20	89 547	-
Други вземания и предплатени разходи	21	4 772	5 224
Парични средства и парични еквиваленти	22	304 628	176 054
		404 032	182 539
ОБЩО АКТИВИ		423 845	192 173
СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ			
СОБСТВЕН КАПИТАЛ			
Капитал, отнасящ се до притежателите на собствения капитал на дружеството-майка			
Основен акционерен капитал		6 583	6 583
Обратно изкупени акции		(719)	(90)
Резерви		4 605	3 942
Натрупани печалби		14 799	12 749
	23	25 268	23 184
ПАСИВИ			
Нетекущи задължения			
Дългосрочни задължения към персонала при пенсиониране	24	137	138
Пасиви по отсрочени данъци	17	401	434
Дългосрочни задължения по лизинг	29	37	119
Правителствени финансираня	28	224	191
		799	882
Текущи задължения			
Получени гаранционни депозити от контрагенти за електрическа енергия	25.1	99 164	56 010
Задължения към доставчици	25.2	983	716
Задължения към контрагенти за електрическа енергия	25.3	296 720	109 068
Задължения към персонала и социалното осигуряване	26	372	328
Задължения за данъци	27	294	1 668
Правителствени финансираня	28	151	151
Други задължения	29	94	166
		397 778	168 107
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ		423 845	192 173

Приложенията от страници 5 до 109 са неразделна част от консолидирания финансов отчет.

Консолидираният годишен финансов отчет на страници от 1 до 109 е одобрен за издаване от Съвета на директорите и е подписан от негово име на 29 април 2022 година от:

Изпълнителен директор:

Маню Моравенов

Счетоводно административно обслужване:

БД Консулти ООД

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад
 АФА ООД, рег. № 015

Валя Йорданова Йорданова
 Управител и регистриран одитор, отговорен за одита

ГРУПА БЪЛГАРСКА ФОНДОВА БОРСА
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ
за годината, завършваща на 31 декември 2021 година

	Приложения	2021 BGN'000	2020 BGN'000
Парични потоци от оперативна дейност			
Постъпления от клиенти		19 012	14 874
Постъпления от контрагенти по сделки за покупко-продажба на електрическа енергия		5 618 496	1 394 846
Плащания на доставчици		(5 502)	(4 233)
Плащания на контрагенти по сделки за покупко-продажба на електрическа енергия		(5 692 568)	(1 357 010)
Плащания на персонала и за социалното осигуряване		(3 259)	(2 997)
Платен данък върху печалбата		(1 049)	(728)
Възстановени/(платени) данъци (без данъци върху печалбата), нетно		82 042	9 591
Получени/(възстановени) гаранционни депозити от контрагенти за електрическа енергия, нетно		125 503	12 259
Получени/(възстановени) суми за Фонд "Сигурност на енергийната система", нетно		719	921
Други постъпления /(плащания), нетно		96	(253)
Нетни парични потоци от оперативна дейност		143 490	67 270
Парични потоци от инвестиционна дейност			
Покупки на машини и оборудване		(670)	(222)
Постъпления от продажба на имоти, машини и оборудване		36	-
Покупки на нематериални активи		(17)	(25)
Плащания за придобиване на финансови активи по амортизируема стойност.		(9 975)	-
Плащания за инвестиции в асоциирани дружества		-	(182)
Постъпления от лихви и дивиденди от инвестиции във финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход		91	89
Нетни парични потоци използвани в инвестиционната дейност		(10 535)	(340)
Парични потоци от финансова дейност			
Плащания на дивиденди		(3 996)	(190)
Плащания по лизинг		(80)	(136)
Получени финансираня		207	174
Обратно изкупени собствени акции		(848)	(90)
Продажба на обратно изкупени акции		405	-
(Плащания)/постъпления от краткосрочни заеми от асоциирани дружества		(18)	18
Нетни парични потоци използвани във финансовата дейност		(4 330)	(224)
Нетно увеличение на паричните средства и паричните еквиваленти		128 625	66 706
Парични средства и парични еквиваленти на 1 януари		176 098	109 392
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември		304 723	176 098
Провизии за обезценка за очаквани кредитни загуби	8, 22	(95)	(44)
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември, нетно	22	304 628	176 054

Приложенията от страници 5 до 109 са неразделна част от консолидирания финансов отчет.

Изпълнителен директор:

Маню Моравенов

Счетоводно административно обслужване:

БД Консулти ООД

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад
АФА ООД, рег. № 015

Валя Йорданова Йорданова
Управител и регистриран одитор, отговорен за одита

ГРУПА БЪЛГАРСКА ФОНДОВА БОРСА

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНЕТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ
за годината, завършваща на 31 декември 2021 година

Приложения	Отнасящ се към притежателите на собствения капитал на дружеството-майка							
	Основен акционерен капитал	Обратно изкупени акции	Резерв по обратно изкупени акции	Законови резерви	Други резерви	Резерв по финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	Натрупани печалби и загуби	Общо собствен капитал
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Салдо на 1 януари 2020 година	6 583	-	-	658	2 695	460	8 788	19 184
Промени в собствения капитал за 2020 година								
Разпределение на печалбата за:	-	-	-	-	202	-	(404)	(202)
* дивиденди	-	-	-	-	-	-	(202)	(202)
* допълнителен резерв	-	-	-	-	202	-	(202)	-
Общ всеобхватен доход за годината, в т.ч.:	-	-	-	-	-	(58)	4 350	4 292
* нетна печалба за годината	-	-	-	-	-	-	4 336	4 336
* други компоненти на всеобхватния доход, нетно от данъци	-	-	-	-	-	(58)	14	(44)
Ефект от обратно изкупени акции	-	(90)	-	-	-	-	-	(90)
Прехвърляне към неразпределена печалба	-	-	-	-	-	(15)	15	-
Салдо на 31 декември 2020 година	23 6 583	(90)	-	658	2 897	387	12 749	23 184
Промени в собствения капитал за 2021 година								
Разпределение на печалбата за:	-	-	-	-	481	-	(4 537)	(4 056)
* дивиденди	-	-	-	-	-	-	(4 056)	(4 056)
* допълнителен резерв	-	-	-	-	481	-	(481)	-
Общ всеобхватен доход за годината, в т.ч.:	-	-	-	-	-	(4)	6 587	6 583
* нетна печалба за годината	-	-	-	-	-	-	6 605	6 605
* други компоненти на всеобхватния доход, нетно от данъци	-	-	-	-	-	(4)	(18)	(22)
Ефект от обратно изкупени акции	-	(629)	186	-	-	-	-	(443)
23	6 583	(719)	186	658	3 378	383	14 799	25 268

Приложенията от страници 5 до 109 са неразделна част от консолидираня финансов отчет.

Изпълнителен директор:

Маню Моравенов

Счетоводно административно обслужване:

БД Консулти ООД

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад
АФА ООД, рег. № 015

Валя Йорданова Йорданова
Управител и регистриран одитор, отговорен за одита

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ГРУПАТА

Група Българска Фондова Борса (Групата) включва Българска Фондова Борса АД (Дружество-майка/Борсата/БФБ), две дъщерни дружества (Сервиз финансови пазари ЕООД и Българска независима енергийна борса ЕАД), едно съвместно дружество (СЕЕ Линк ДОО, Скопие) и асоциираните дружества Клиър Екс АД и БД Консулти ООД.

Дружество – майка

Българска фондова борса АД (Дружество-майка, Борсата) е търговско дружество, създадено през месец ноември 1991 г. Дружеството е със седалище и адрес на управление гр. София, ул. Три уши № 6. Съдебната регистрация на дружеството е от 1991 г. с Решение № 25156/08.11.1991 г. на Софийски градски съд.

На 09.12.2010 г. в Търговския регистър е вписано увеличение на основния капитал на Борсата със 715,000 лева от 5,867,860 лева до 6,582,860 лева чрез издаване на нови 715,000 броя обикновени поименни безналични акции с право на глас срещу парична вноска от акционера на дружеството Министерство на финансите на Република България.

Българска фондова борса АД е публично акционерно дружество. Към 31.12.2021 г. капиталът на дружеството е разпределен в 6,582,860 броя безналични поименни акции с номинална стойност на една акция - един лев (31.12.2020 г. 6,582,860 броя безналични поименни акции с номинална стойност на една акция - един лев).

Дъщерни дружества

Дъщерното дружество **Сервиз финансови пазари ЕООД** е регистрирано съгласно решение № 2 на СГС от 6 март 2007 г. Дружеството е със седалище и адрес на управление гр. София, ул. "Три уши" № 6.

Първоначално същото е регистрирано като търговско дружество - съвместно контролирано предприятие със съдружници - Българска Фондова Борса АД и Централен депозитар АД и капитал от 80 х. лв. На 12 октомври 2006 г. по решение на Общото събрание на съдружниците на съвместното дружество (ДВ бр.191 от 2006 г.), Централен депозитар прекратява участието си. Взето е решение за намаляване на капитала на дружеството от 80 х. лв. на 40 х. лв., при което напусналият съдружник е получил изцяло обратно средствата от своя дял в съвместното предприятие.

С решение от 26.08.2019 г. капиталът на дъщерното дружество е увеличен с 80 х. лв., от 40 х. лв. на 120 х. лв. Промяната е вписана в Търговския регистър на 12.09.2019 г.

Дъщерното дружество **Българска независима енергийна борса ЕАД (БНЕБ ЕАД)** е учредено през 2014 г. Същото е регистрирано като еднолично акционерно дружество в град София, вписано в Търговския регистър с ЕИК 202880940.

Седалището и адресът на управление на БНЕБ ЕАД е град София - 1000, район Оборище, бул. „Васил Левски“ № 138.

Българска фондова борса АД придобива контрол над дружеството през 2018 г. съгласно договор от 03.01.2018 г., сключен между БФБ АД и Български енергиен холдинг ЕАД, за покупка и придобиване на 100 % от акционерния капитал на БНЕБ ЕАД или 217,664 броя обикновени поименни акции с

право на глас, с номинална стойност 10 лв. и представляващи 100 % от капитала Българска независима енергийна борса ЕАД на покупна стойност 5,200,000 лв. Промяната в собствеността е вписана в Търговския регистър на 15.02.2018 г.

Съвместно дружество

Съвместното дружество **СЕЕ Линк ДОО, Скопие** е учредено на 15.04.2014 г. по силата на сключено съвместно споразумение между Българска фондова борса АД, Македонска борса за ценни книжа АД, Скопие и Загребска борса АД. Съгласно условията на споразумението всяка една от страните притежава 33,33 % от капитала на учреденото дружество. Дружеството е със седалище ул. „Орце Николов“ 75, Скопие, Македония.

Асоциирани дружества

Асоциирано дружество **Клиър Екс АД (Clear EX)** е учредено на 21.04.2020 г. от Българска фондова борса АД и Централен депозитар АД (Clear EX) с капитал 100 х. лв. Предметът на дейност на „Клиър Екс“ АД е извършване на услуги като клирингова къща, във връзка със сделки с електрическа енергия, природен газ и стоки, сключени на организиран пазар, както и други дейности разрешени от закона. Капиталът на дружеството е 100 х.лв., разпределен в 100 000 броя безналични поименни акции с право на глас и с номинална стойност 1 (един) лев. Участията в капитала на дружеството от страна на ЦД АД и БФБ АД са съответно 60% и 40%. Дружеството се управлява от изпълнителен директор - Георги Иванов Караджов. През м.декември 2020 г. по решение на акционерите на Извънредното Общо събрание на акционерите на Клиър Екс АД от 16.12.2020 г. основният капитал на Клиър Екс АД е увеличен, чрез издаване на нови 400 000 броя обикновени, поименни, безналични акции, с което капиталът на дружеството става 500 хил.лева.

Асоциирано дружество **БД Консулти** е учредено на 21.04.2020 г. Българска фондова борса АД и Централен депозитар АД. Предметът на дейност на БД Консулти ООД включва административно, финансово и деловодно обслужване, както и други дейности разрешени от закона. Капиталът на дружеството е 5 х.лв., разпределен в 5 000 дяла с номинална стойност 1 (един) лев. Участията в капитала на дружеството от страна на ЦД АД и БФБ АД са съответно 50.02% и 49.98%. Дружеството се управлява от Управител – Искрен Иванов Николов.

1.1. Собственост и управление

Дружество-майка

На 21.12.2010 г. в Търговския регистър е вписан и обявен статутът на Борсата като публично дружество, както и новият устав на дружеството.

Към 31.12.2021 г. регистрираният акционерен капитал на Българска фондова борса АД възлиза на 6,583 х. лв., разпределен в 6,582,860 обикновени поименни акции с право на глас с номинална стойност на акция - 1 лев.

Разпределението на основния акционерен капитал

	31.12.2021	31.12.2020
Държавата, чрез Министерство на финансите	50.05%	50,05%
Други юридически лица	21.92%	19.34%
Физически лица	14.41%	13.96%
Инвестиционни посредници и търговски банки	13.62%	16.64%

Българска фондова борса АД е публично дружество, по смисъла на чл. 110, ал.1 от ЗППЦК.

Дружеството има едностепенна система на управление със *Съвет на директорите* от петима членове.

Ръководството на дружеството в лицето на Съветът на директорите има следния състав към 31.12.2021 г.:

- Асен Василев Ягодин (Председател),
- Васил Димитров Големански (Заместник-председател),
- Маню Тодоров Моравенов,
- Радослава Георгиева Масларска,
- Христина Стефанова Пендичева.

На основание чл.40, във връзка с чл. 39, ал.1 от Устава на „Българска фондова борса“ АД, дружеството се представлява от Изпълнителния директор - Маню Тодоров Моравенов.

Одитният комитет подпомага работата на Съвета на директорите, има роля на лица натоварени с общо управление, които извършват мониторинг и надзор над вътрешната контролна система, управлението на риска и системата на финансово отчитане на дружеството.

С решение по т.13 от протокола , Общото събрание на акционерите на 24.06.2021 г., избра Одитен комитет в състав , предложен на Председателя на Съвета на директорите .

Членовете на одитния комитет са:

- Сирма Атанасова – председател
- Мариана Симова – член
- Радослав Желязов – член.

Дъщерни дружества

Управлението на дъщерните дружества е както следва:

Българска независима енергийна борса ЕАД

Дъщерното дружество има едностепенна система на управление със *Съвет на директорите* от трима членове. На 26.06.2020 г. в Търговския регистър по партидата на БНЕБ АД е вписана промяна в състава на СД на БНЕБ, както следва – вписан е като член на СД на БНЕБ Любомир Николаев Бояджиев, а е заличено обстоятелство - Никола Веселинов Габровски – член на СД.

Промените в състава на СД на БНЕБ са вписани в ТРРЮЛНЦ и включват:

- заличаване на Васил Димитров Големански като член на СД
- вписване на двама нови членове на СД : Северин Стефанов Въртигов и Тодор Радославов Ханджиев

Към 16.12.2021 г. ръководството на дружеството в лицето на Съветът на директорите има следния състав:

Северин Стефанов Въртигов – председател на СД
Константин Валериев Константинов – изпълнителен член
Любомир Николаев Бояджиев - член
Тодор Радославов Ханджиев - член

Към 31.12.2021 г. в ръководството на дружеството в лицето на Съветът на директорите има следния променен състав:

Тодор Радославов Ханджиев – член и Председател на СД на БНЕБ;
Константин Валериев Константинов – изпълнителен член на СД на БНЕБ;
Любомир Николаев Бояджиев – член на СД на БНЕБ

Сервиз финансови пазари ЕООД

Дружеството се управлява от Управител – Гергана Василис Пападопулу.

Съгласно решение оформено в протокол от 24.07.2020 г., на Изпълнителният директор на Българска Фондова Борса АД, в качеството на едноличен собственик в капитала на Сервиз Финансови Пазари ЕООД, освобождава от длъжността управител Иван Росенов Райков и назначава за управител Гергана Василис Пападопулу. Промяната е вписана в Търговския регистър на 03.08.2020 г.

Към 31.12.2021 г. общият брой на персонала в Групата е 50 служители (31.12.2020 г.: 51 служители).

1.2 Структура на Групата и предмет на дейност

Структурата на Групата включва Българска Фондова Борса АД като дружество – майка и посочените по-долу дъщерни дружества:

Дъщерни дружества	31.12.2021	31.12.2020	Дата на придобиване на контрол
	Участие %	Участие %	
Сервиз финансови пазари ЕООД	100	100	12.10.2006
Българска независима енергийна борса ЕАД	100	100	15.02.2018

В допълнение на това Групата притежава и едно съвместно дружество Сии Линк, Македония с 33.33 % участие в капитала и дата на придобиване 15.04.2014 г., както и две асоциирани дружества – Клиър Екс АД с 40 % участие и дата на придобиване 21.04.2020 г. и БД Консулти ООД с 49.98 % участие и дата на придобиване 21.04.2020 г.

1.3.Предметът на дейност на дружествата от Групата е както следва:

Дружество-майка

Дружеството-майка е лицензирано с разрешение издадено от Държавната комисия по ценните книжа да извършва дейност като фондова борса.

Предметът на дейност на дружеството-майка включва следните видове операции и сделки:

- организиране на търговия с ценни книжа и други финансови инструменти;
- организиране и поддържане на информационна система за търговия с ценни книжа;
- оповестяване на доклади за търговия в качеството на БФБ на Одобрен механизъм за публикуване (ОМП), от страна на инвестиционните посредници.

Преглед на предмета на дейност на дружеството-майка

Дружеството майка е лицензирано с разрешение издадено от Държавната комисия по ценните книжа да извършва дейност като фондова борса.

Предметът на дейност на дружеството за 2021 г. включва следните видове операции и сделки:

- организиране на търговия с ценни книжа и други финансови инструменти;
- организиране и поддържане на информационна система за търговия с ценни книжа;
- в качеството й на Одобрен механизъм за публикуване (ОМП), БФБ извършва оповестяване на доклади за търговия от страна на инвестиционните посредници

Основната мисия на дружеството майка - БФБ е да съдейства за развитието на организиран капиталов пазар, който да осигури на борсовите членове и техните клиенти равен достъп до пазарната информация и еднакви условия за участие в търговията с ценни книжа.

Дъщерни дружества

Основната дейност на **Сервиз финансови пазари ЕООД (СФП)** е поддържане на информационна платформа Х3. Х3 News дава възможност на публичните дружества и другите емитенти на ценни книжа да изпълняват законовите си задължения по оповестяване на обществеността на регулираната по смисъла на Закона за публичното предлагане на ценни книжа информация. Платформата Х3 News осигурява оповестяването на информацията по недискриминационен начин, който осигурява достигането й едновременно до възможно най-широк кръг лица.

Х3 News отговаря на изискванията на ЗППЦК. Системата осигурява оповестяването на информация по начин, гарантиращ сигурност на връзката, елиминиране на риска от изкривяване на данните, недопускане на неоторизиран достъп и сигурност на източника на регулираната информация.

Х3 News дава възможност и за публикуване на друга, нерегулирана информация, рекламни, PR съобщения и други.

Предметът на дейност на дъщерното дружество **Българска независима енергийна борса ЕАД (БНЕБ)** е: Организиране на борсов пазар за търговия в областта на енергетиката и свързаните с енергопотреблението продукти като електричество, природен газ, въглища, емисии и зелени сертификати, като система за търговия, която среща или съдейства за срещането на интересите за покупка и продажба на допуснати до търговия на регулирания пазар на множество трети страни, в рамките на системата и въз основа на правила, като резултатът е сключване на сделки с тези инструменти.

БНЕБ ЕАД притежава Лицензия №Л-422 от 31 март 2014 г., издадена от Комисията за енергийно и водно регулиране, за организиране на борсов пазар на електрическа енергия за срок от 10 (десет) години.

Процесите по либерализация на електроенергийните пазари предполагат създаването на вътрешен - за общността пазар, който предоставя възможност на потребителите за свободен избор на доставчик на електрическа енергия с цел повишаване на ефективността, конкурентни цени, повисоки стандарти на услугите, сигурност на доставките и устойчиво развитие. Борсовият пазар на електрическа енергия играе съществена роля в процесите на либерализация на електроенергийните пазари като отразява равновесната цена, определена като пресечна точка между търсенето и предлагането.

Лицензионната дейност, която развива Българска независима енергийна борса ЕАД, включва борсов пазар със следните сегменти с физическа доставка разделени по период на търгуваната и доставяна електрическа енергия:

- „Ден напред“ (Day Ahead market - DAM);
- „В рамките на деня“ (Intraday market - IDM);
- „Централизиран пазар за покупко-продажба на електрическа енергия посредством двустранни договори“ (Centralized market for bilateral contracts - CMBC).

Съвместно дружество

Съвместното дружество **СЕЕ Линк ДОО (СЕЕЛ), Скопие** е с основен предмет на дейност: извършване на услуги във връзка с компютри и информационни технологии.

Асоциирани дружества

Асоциирано дружество **Клиър Екс АД (Clear EX)** е с предметът на дейност извършване на услуги като клирингова къща, във връзка със сделки с електрическа енергия, природен газ и стоки, сключени на организиран пазар, както и други дейности, разрешени от закона. Участията в капитала на дружеството от страна на ЦД АД и БФБ АД са съответно 60% и 40%.

Асоциирано дружество **БД Консулти ООД** е с предмет на дейност: административно, финансово и деловодно обслужване, както и други дейности разрешени от закона. Участията в капитала на дружеството от страна на ЦД АД и БФБ АД са съответно 50.02% и 49.98%.

1.4 Пандемия КОВИД 19 – влияние, ефекти, предприети действия и мерки

На 11 март 2020 г. Световната здравна организация обяви пандемия относно разпространението на COVID-19, а на 13 март 2020 г. Народното събрание гласува извънредно положение в Р България, в резултат на което се предприеха редица ограничителни мерки.

На 24 март 2020 г. беше обнародван Законът за извънредното положение, с който се приеха мерки за времето на извънредното пандемично положение в различни области – трудови правоотношения и социално осигуряване, данъчно облагане и годишно финансово приключване, неизпълнение и принудително изпълнение, срокове и други. Бяха приети решения и заповеди на Министерски съвет и Министерството на здравеопазването за въвеждане на протоепидемични мерки на територията на страната с цел защита и опазване живота и здравето на населението, свързани със: забрана за влизане на територията на страната и предприемане на мерки (карантина или предоставяне на отрицателен лабораторен резултат от проведено PCR изследване преди влизане на територията на страната) към държави с установена повишена заболяемост от COVID-19

и значително епидемично разпространение; спазване на изисквания за физическа дистанция, хигиена на ръцете, дезинфекция и носене на защитни маски за лице на закрити обществени места; временно спиране или ограничаване на експлоатацията или режима на работа на обекти с обществено предназначение и/или други обекти или услуги, предоставяни на гражданите и др. под. В резултат на наложените ограничения у нас и в повечето държави по света, беше нарушено нормалното функциониране на бизнесите от редица сектори на икономиката. Затруднени бяха доставките на суровини и материали от доставчици, експедициите към клиенти и осигуреността от работна ръка. Почти всички предприятия, макар и в различна степен, се наложи да предприемат определени действия и мерки за пренастройване на организацията на стопанската им дейност, трудовия режим на работа, бизнес комуникацията и други аспекти на взаимоотношенията с контрагенти, партньори и държавни институции.

Влияние върху дейността и финансовото състояние на групата

Дружеството-майка администрира пазара на финансови инструменти съвместно с Deutsche Börse Group, със седалище във гр. Франкфурт, Германия. Нормално функциониране на този бизнес не беше съществено засегнато от наложените ограничителни мерки.

Обемите на дейността на групата през 2021 година не са засегнати съществено от пандемичното положение в страната, даже отбелязват ръст спрямо равнището на 2020 г. Приходите от договори с клиенти бележат ръст с 3,511 х.лв., или увеличение от 28 % спрямо 2020 г. Не се наблюдават промени в структурата на предоставяните услуги. Основните клиенти на Борсата в лицето на емитенти, борсови членове и потребители на информационни услуги не са индикирали на този етап за възникнали проблеми. Основните клиенти на БНЕБ ЕАД в лицето на борсовите членове и производители и търговци на електро енергия, също. Няма забелязана тенденция свързана с отказ от услугите на Борсата и дъщерните дружества, в следствие от COVID-19. Ръководството на групата не очаква съществено намаление в: а) размера на приходите в сегмент "Регистрация и поддържане на емисии финансови инструменти за търговия и на приходите в сегмент Сегмент „Информационно обслужване“, доколкото те се формират от фиксирани съгласно Тарифата такси, които се заплащат от борсовите членове и б) размера на приходите в сегменти "Ден напред", "В рамките на деня" и "Двустранни договори", доколкото те се формират от фиксирани съгласно Тарифата такси, които се заплащат от търговските участници.

Ръководството не е освобождавало персонал и не се е възползвало от приетите мерки със Закона за извънредното положение („60:40“ и други).

Групата продължава да осъществява стопанската си дейност без да среща значими затруднения, за да обезпечи доставките на активи и извършването на борсовите сделки. Групата разполага с достатъчно по обем парични средства, за да посреща ликвидните си нужди.

Постигнатите резултати от групата за годината са, както следва:

- Приходи от договори с клиенти към 31.12.2021 г.: 16,024 х.лв., а към 31.12.2020 г.: 12,513х.лв.;
- Събираемост на вземанията за 2021 г.: до 30 дни, за 2020 г.: до 30 дни;
- Персонал към 31.12.2021 г.: 50 служители, а към 31.12.2020 г.: 51 служители
- Нетна печалба към 31.12.2021 г. в размер на 6,605 х. лв. , а към 31.12.2020 г.: 4,336 х.лв.

Към 31 декември 2021 г. групата разполага: с парични средства и еквиваленти в размер на 304,628 х.лв. (31 декември 2020 г.: 176,054 х.лв.) и други високо ликвидни активи, в размер на 99,404 х. лв. (31 декември 2020 г.: 6,485 х. лв.)

Същите тенденции се запазват и в началото на 2022 г.

Предприети мерки и действия

За минимизиране на възможните негативни ефекти върху дейността на групата, ръководството е сформирало кризисен щаб, чиято цел е осигуряване на дейността при настоящата извънредна ситуация, както и предприемане на мерки за краткосрочна реакция. Предприетите до момента мерки и действия за ограничаване негативните последици върху дейността на групата и предпазване на служителите са насочени към:

- вземане на решение за капитализиране на част от печалбата за 2020 г., възлизаща на 481 х.лв.
- идентифициране на критичните процеси и определяне на определени стъпки за преодоляването на критични ситуации;
- предприемане на дистанционна форма на работа на служителите си по график и ротация, което води до намаление на рисковете до минимално допустими в такава среда процеси (провеждане на търговски сесии, допускане на финансови инструменти до търговия, обслужване на емитенти и борсови членове, обработка на корпоративни събития, осигуряване на цялостното функциониране на информационните системи на борсата) и отговорните структурни звена за осигуряването им.
- създаване на организация за извършване на работните процеси чрез дистанционни методи;
- осигуряване възможност от страна на Номинираните оператори на пазарите на електроенергия за дистанционно провеждане на търговските сесии на пазарите „Ден напред“ и „В рамките на деня“. Няколко членове на SDAC и SIDC спряха временно извършването на промени в платформите на търговските системи.
- създаване на организация за приоритетно обслужване на борсовите членове при необходимост и при проблеми, свързани с достъп до търговската система. Към момента няма предприети мерки по спешност, свързани със създадената организация.
- провеждане на множество информационни и разяснителни кампании относно начините на предпазване от заразяване с COVID-19;
- предоставяне на лични защитни средства на своите служители;
- създаване на организация за ваксиниране на служителите с оглед предпазване от заразяване с COVID-19 и постепенно преминаване към нормален режим на работа от офиса.

Ръководството на групата продължава текущо да следи всички канали за комуникация, ежедневно наблюдава изменението на ключовите показатели по дейността (най-вече обемите сделки), актуална информация за основни участници на капиталовия пазар и борсовия пазар на електрическа енергия, и има готовност при необходимост да предприема допълнителни мерки с цел минимизиране на евентуалните негативни ефекти от пандемията. За целта има формиран кризисен щаб, който изпълнява текущи анализи и оценки, както и разработва възможни сценарии за реакция и овладяване на потенциални рискове.

Ефекти върху елементите на консолидирания финансов отчет

Ръководството на групата не е идентифицирало области в консолидирания финансов отчет, върху които пандемията да има пряко и съществено отражение и ефекти, включително по отношение на оценката на отделните активи и пасиви.

1.5 Основни показатели на икономическата среда

Основните показатели на икономическата среда, които оказват влияние върху дейността на групата, за периода 2017 – 2021 г. са представени в таблицата по-долу:

Показател	2017	2018	2019	2020	2021
БВП в млн. лева *	102,308	109,695	120,395	119,951	132,744
Реален растеж на БВП *	3.5%	3.1%	4.0%	-4.4%	4.2%
Инфлация в края на годината (ХИПЦ)	1.8%	2.3%	3.1%	0.0%	6.6%
Среден валутен курс на щатския долар за годината	1.73	1.66	1.75	1.72	1.68
Валутен курс на щатския долар в края на годината	1.65	1.72	1.76	1.59	1.72
Основен лихвен процент в края на годината	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Безработица (в края на годината) **	7.1%	6.1%	5.9%	6.7%	4.8%
Кредитен рейтинг на Р България по Standard&Poors (дългосрочен)	BBB-	BBB-	BBB	BBB	BBB
Кредитен рейтинг на Р България по Moody's (дългосрочен)	Baa2	Baa2	Baa2	Baa1	Baa1
Кредитен рейтинг на Р България по Fitch (дългосрочен)	BBB	BBB	BBB	BBB	BBB

* Прогноза на БНБ за 2021 г., изготвена към 10 март 2022 г. източник: БНБ

2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ГРУПАТА

2.1 База за изготвяне на консолидирания финансов отчет

Консолидираният финансов отчет на Българска Фондова Борса АД е изготвен в съответствие с всички Международни стандарти за финансови отчети (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2021 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз. МСФО, приети от ЕС, е общоприетото наименование на рамката с общо предназначение-счетоводна база, еквивалентна на рамката, въведена с дефиницията съгласно § 1, т.8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството под наименованието „Международни счетоводни стандарти“ (МСС).

За текущата финансова година Групата е приела всички нови и/или ревизирани стандарти и тълкувания, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и респ. от Комитета за разяснения на МСФО, които са били уместни за нейната дейност.

От възприемането на посочените по-долу стандарти и/или тълкувания, практически приложими за годишни отчетни периоди, започващи най-рано на 1 януари 2021 г. за предприятията в Република България, не са настъпили промени в счетоводната политика на групата, респ. активите, пасивите, операциите и нейните резултати, освен някои нови и разширяването на вече установени оповестявания, без това да доведе до други промени в класификацията или оценката на отделни отчетни обекти и операции.

Новите и/или променените стандарти и тълкувания включват:

- *Промени в МСФО 16 Лизинг (в сила за годишни периоди от 01.06.2020 г., приети от ЕК).* С тези промени се въвежда практическа целесъобразна мярка, на база, на която всеки лизингополучател може да избере да не преценява дали дадена отстъпка (облекчение) по лизинг, възникнала само като пряка последица от пандемията COVID-19, е изменение на лизинговия договор. Тази мярка се допуска за прилагане и когато са изпълнени едновременно следните условия: а) с промяната в лизинговите плащания се променя възнаграждението за лизинга, като промененото възнаграждение по същество не надхвърля възнаграждението за лизинга, непосредствено предхождащо промяната; б) всяко намаление на лизинговите плащания засяга само плащанията, първоначално дължими на или преди 30 юни 2021 г. (с последваща промяна на стандарта от 01.04.2021 г. се удължи срокът до 30 юни 2022 г.); както и в) останалите условия на лизинга не се променят съществено. Лизингополучателят, който прилага практическата целесъобразна мярка, отчита всяка промяна в плащанията по лизинга по същия начин, по който тя би се отчела при прилагането на МСФО 16, ако не представлява изменение на лизинговия договор. Тя не е валидна за лизингодателите. По-ранно прилагане е разрешено.
- *Промени в МСФО 9 Финансови инструменти, МСС 39 Финансови инструменти: признаване и оповестяване, МСФО 7 Финансови инструменти: оповестяване, МСФО 4 Застрахователни договори и МСФО 16 Лизинг* вързани с Фаза 2 от реформата на базовите лихвени проценти (в сила за годишни периоди от 01.01.2021 г., приети от ЕК). Промените в стандартите, свързани с Фаза 2 от реформата на базовите лихвени проценти предоставят основно две практически облекчения: а) при определяне и оценка на промени в договорени парични потоци от финансови активи и пасиви и лизингови задължения – като промените в базовите лихвени проценти се отчетат чрез актуализиране на ефективния лихвен процент; и б) при отчитането на хеджиращи отношения – като се позволи промяна (преразглеждане) в определянето на хеджиращото отношение и на оценката на хеджирувания обект на база парични потоци, поради и в резултат на заместването на прилаганите базови лихвени проценти с други алтернативи. Измененията се прилагат ретроспективно. По-ранно прилагане е разрешено.
- *Промени в МСФО 16 Лизинг (в сила за годишни периоди от 01.04.2021 г., приети от ЕК).* С тези промени се: а) позволява практическата целесъобразна мярка за COVID-19, свързана с отстъпки в наема, да се приложи от лизингополучателя за отстъпки в наема, за които всяко намаление на лизинговите плащания засяга само плащанията, първоначално дължими на или преди 30 юни 2022 г. (вместо само плащания дължими на или преди 30 юни 2021); б) изисква прилагането на промяната да се отрази от лизингополучателя ретроспективно, като ефектите се признаят кумулативно като корекция на началното салдо на неразпределената печалба (или друг компонент на собствения капитал, ако е подходящо) в началото на годишния отчетен период, през който лизингополучателят прилага за първи път промяната; и в) уточнява, че лизингополучателят не е задължен да оповестява информацията, която се изисква от МСС 8, параграф 28 (е), за отчетния период, през който лизингополучателят е приложил промяната за първи път. По-ранно прилагане е разрешено (включително за финансови отчети, които все още не са одобрени за издаване към датата на публикуване на промяната).

За промените в стандарта, посочен по-долу, ръководството е проучило възможният му ефект и е определило, че той не би имал ефект върху счетоводната политика, респ. активите, пасивите,

операциите и резултатите на дружеството поради това, че то не разполага/оперира с такива обекти и/или не реализира подобни сделки и трансакции:

- *Промени в МСФО 4 Застрахователни договори (в сила за годишни периоди от 01.01.2021 г., приети от ЕК).* Промените дават право на предприятия, извършващи предимно застрахователна дейност да отложат датата на влизане в сила на МСФО 9 Финансови инструменти от 1 януари 2021 г. на 1 януари 2023 г., вместо това тези предприятия могат да продължат да прилагат МСС 39 Финансови инструменти: признаване и оценяване. Целта на изменението е да се хармонизира датата на влизане в сила на МСФО 9 с новия МСФО 17 с цел преодоляване на временните счетоводни последици от различните дати на влизане в сила на двата стандарта. С изменението се въвежда и временно освобождаване от специфични изисквания на МСС 28 Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия по отношение на прилагане на единна политика за предприятия, използващи метода на собствения капитал по МСС 28. Такива предприятия за годишни периоди, започващи преди 1 януари 2023 г. имат право, но не и задължение да запазят съответната счетоводна политика, прилагана от асоциираното или от съвместното предприятие, когато използват метода на собствения капитал.

Към датата на издаване за одобряване на този консолидиран финансов отчет са издадени, но не са все още в сила за годишни периоди, започващи на 1 януари 2021 г., няколко нови стандарти и разяснения, както и променени стандарти и разяснения, които не са били приети за по-ранно приложение от Групата.

От тях ръководството е преценило, че следните биха имали потенциален ефект в бъдеще за промени в счетоводната политика и класификацията и стойностите на отчетни обекти във финансовите отчети на дружествата в Групата за следващи периоди, а именно:

- *Промени в МСС 16 Имоти, машини и съоръжения (в сила за годишни периоди от 01.01.2022 г., приети от ЕК).* Тези промени забраняват на предприятията да приспадат от разходите си за „тестване дали активът функционира правилно“, които са част от преките разходи, отнасящи се до довеждането на актива до местоположението и състоянието, необходимо за неговата експлоатация по начина, предвиден от ръководството, нетни приходи от продажби на произведените артикули по време на самото довеждане на актива до това местоположение и състояние. Вместо това предприятието признава тези приходи от продажба за такива артикули и съответните разходи, свързани с тях, в печалбата и загубата за периода съгласно правилата на другите приложими стандарти. Промените уточняват, че тестването дали активът функционира правилно, всъщност представлява оценка дали техническия и физическия статус и демонстрирани възможности за работа на актива са такива, че той да е в състояние да се използва по предназначение при производство, доставка на стоки или услуги, отдаване под наем или за административни цели. Допълнително, предприятията трябва да оповестяват отделно сумите на приходите и разходите, свързани с произведените артикули, които не са резултат от обичайните дейности на предприятието. Промените се прилагат ретроспективно, но само за имоти, машини и съоръжения, които са доведени до местоположението и състоянието, необходими за тяхната експлоатация на или след началото на най-ранния период, представен във финансовия отчет, когато предприятието за първи път прилага изменението.
- *Промени в МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи (в сила за годишни периоди от 01.01.2022 г., приети от ЕК).* Промените специално изясняват, че разходите за

изпълнението на задълженията по обременяващ договор са разходите, които са пряко свързани с него, включващи: а) пряк разход на труд и пряк разход на материали; и б) допълнителни разходи, които са пряко свързани с изпълнението на договора по пътя на разпределението - например разпределение на разходи за амортизация на имоти, машини и съоръжения, използвани за изпълнение на този договор. Не се включват административни и други общи разходи, освен ако те не се изрично фактурируеми към контрагента по договор. Промените нанасят и дребна корекция в уточненията за признаването на разходите за обезценка на активи, преди да се създаде отделна провизия за обременяващ договор, като подчертават, че това са активи, използвани в изпълнение на договора, а не активи предназначени за договора, каквото е изискването до влизане в сила на промяната. Промените се прилагат за изменения по договори, за които предприятието все още не е изпълнило всички свои задължения към началото на годишния период, през който за първи път ги прилага.

- Годишни подобрения в МСФО 2018-2020 в МСФО 1 Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане, МСФО 9 Финансови инструменти, Илюстративен пример 13 към МСФО 16 Лизинг и МСС 41 Земеделие (в сила за годишни периоди от 01.01.2022 г., приети от ЕК). Тези подобрения внасят частични промени в следните стандарти: а) в **МСФО 1** е предоставено облекчение по отношение на дъщерно предприятие, прилагащо за първи път МСФО на по-късна дата от предприятието майка. То оценява в своите индивидуални финансови отчети активите и пасивите по балансовите стойности, които биха били включени в консолидираните финансови отчети на предприятието-майка, по които предприятието майка е придобило дъщерното предприятие. То може в своите финансови отчети да оцени кумулативната разлика от превалутиране за всички дейности в чужбина по балансовата стойност, която би била включена в консолидирания финансов отчет на компанията-майка, на базата на датата на преминаването към МСФО на предприятието-майка, ако не са извършени никакви корекции за целите на процедурите на консолидация и заради ефектите на бизнес комбинацията. Това изменение ще се прилага и за асоциирани и съвместни предприятия, които са предприели същото освобождаване по МСФО 1. Предприятието прилага това изменение за годишните отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2022. По-ранното прилагане е разрешено.; б) в **МСФО 9** е направено уточнение във връзка с таксите, които се включват в "10 процентния тест" за определяне дали при изменение на даден финансов пасив условията на новия или изменения финансов пасив се различават значително от тези на първоначално признатия. Според промените при определянето на тези такси, предприятието включва само тези, платени или получени между заемополучател и заемодател, включително такси, платени или получени от заемополучателя и заемодателя от името на другия. Предприятието прилага промените към финансовите пасиви, които се изменят в началото или след началото на годишния отчетен период, в който предприятието първоначално ги прилага; в) в илюстративен **пример 13 към МСФО 16** е премахнато илюстративното отчитане на възстановени от лизингодателя разходи за подобрение на лизингов имот с цел елиминиране на всякакво объркване относно третиране на стимулите по лизинг. Тъй като изменението се отнася за илюстративен пример, който придружава стандарта, а не е част от него, не е посочена дата на влизане в сила; г) в **МСС 41** е премахнато изискването предприятията да изключват паричните потоци за плащане на данъци при определянето на справедливата стойност на биологичните активи и земеделската продукция.

- *Промени в МСС 1 Представяне на финансови отчети и Изложение за практика 2 (в сила за годишни периоди от 01.01.2023 г.).* Промените: а) налагат оповестяване на съществена информация за счетоводните политики вместо на значимите счетоводни политики. б) обясняват как предприятията могат да идентифицират съществена информацията относно счетоводните политики и да дават примери кога информация за счетоводните политики е вероятно да бъде съществена; в) поясняват, че информацията за счетоводните политики може да бъде съществена, поради своята същност, дори и когато съответните суми са несъществени; г) поясняват, че информацията за счетоводните политики е съществена, ако е необходима на потребителите на финансовите отчети на предприятието за разбирането на друга съществена информация във финансовите отчети; и д) поясняват, че ако предприятието оповестява несъществена информация за счетоводните политики, това не следва да води до прикриване на съществена информация за счетоводните политики. По-ранно прилагане е разрешено.
- *Промени в МСС 1 Представяне на финансови отчети (в сила за годишни периоди от 01.01.2023 г., не приети от ЕК).* Тези промени са насочени към критериите на класифицирането на задълженията като текущи и нетекущи. Според тях предприятието класифицира задълженията си като текущи или нетекущи в зависимост от правата, които съществуват в края на отчетния период и не се влияе от вероятността дали то ще упражни правото си да отложи уреждането на задълженията. Промените уточняват, че под „уреждане“ на задължения се има предвид прехвърлянето на трета страна на парични средства, инструменти на собствения капитал, други активи или услуги. Класификацията не се отнася за деривативите в конвертируеми пасиви, които сами по себе си са инструменти на собствения капитал. Промените се прилагат ретроспективно.
- *Промени в МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки (в сила за годишни периоди от 01.01.2023 г.).* Промените са насочени основно към приблизителните оценки и са свързани с: а) „дефиницията за промени в приблизителните оценки“ е заменена с „дефиниция за приблизителните оценки“. Според новата дефиниция приблизителните оценки са стойности във финансовите отчети, които са обект на несигурност по отношение на оценяването им; б) предприятието разработва приблизителни оценки, ако счетоводните политики изискват позиции във финансовите отчети да бъдат оценени по начин, който включва несигурност по отношение на оценяването им; в) пояснение, че промяна в приблизителна оценка, която е резултат от нова информация или ново развитие, не представлява корекция на грешка; и г) промяна в приблизителна оценка може да има отражение върху печалбата или загубата за текущия период или върху печалбата и загубата за текущия периоди и бъдещи периоди. По-ранно прилагане е разрешено.
- *МСС 12 Данъци върху дохода (в сила за годишни периоди от 01.01.2023 г., не е приет от ЕК).* Изменения на МСС 12 Данъци върху дохода – Отсрочени данъци, свързани с активи и пасиви, произтичащи от единична транзакция. Измененията ограничават обхвата на освобождаване от признаване на отсрочени данъчни пасиви, вследствие на което то не се прилага за транзакции, при които при първоначално признаване, възникват равни по размер облагаеми и подлежащи на приспадане временни разлики. Такива транзакции са признаването на актив „право на ползване“ и задължения по лизинг от лизингополучателите на датата на стартиране на лизинга, както и при начисляване на задължения за демонтаж, преместване и възстановяване, включени в себестойността на съответния актив. С влизане в

сила на измененията предприятия следва да признаят всеки отсрочен данъчен актив (до степента, до която е вероятно да съществува облагаема печалба, срещу която да могат да се използват намаляемите временни разлики) и отсрочен данъчен пасиви (за всички облагаеми временни разлики) съобразно критериите на МСС 12 за сделки, свързани с активи и пасиви, произтичащи от единични трансакции на или след началото на най-ранния представен във финансовия отчет сравнителен период. Предприятията признават кумулативния ефект от първоначалното прилагане на измененията като корекция на началното салдо на неразпределената печалба или друг компонент на собствения капитал, ако е подходящо към тази дата. Измененията са в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г., по-ранно приложение е разрешено.

- МСФО 10 (променен) – Консолидирани финансови отчети и МСС 28 (променен) – Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия – относно продажби или апорт на активи между инвеститор и негови асоциирани или съвместни предприятия (с отложена ефективна дата на влизане в сила, подлежаща на определяне от СМСС). Тези промени са насочени към решаването на счетоводното третиране на продажбите или апортите на активи между инвеститор и негови асоциирани или съвместни предприятия. Те потвърждават, че счетоводното третиране зависи дали продаваните активи или апортираните немонетарни активи, конституират или не по същество „бизнес“ по смисъла на МСФО 3. Ако тези активи като съвкупност не отговарят на определението за „бизнес“ инвеститорът признава печалба или загуба до процента, съответстващ на дела на другите несвързани инвеститори в асоциираното или съвместното предприятие. В случаите когато се продават активи или се апортират немонетарни активи, които като съвкупност са „бизнес“, инвеститорът признава изцяло печалбата или загубата от трансакцията. Тези промени ще се прилагат перспективно. СММС отложи началната дата на приложение на тези промени за неопределено време.
- *Промени в МСФО 3 Бизнес комбинации (в сила за годишни периоди от 01.01.2022 г., приети от ЕК).* Тези промени актуализират МСФО 3, като заменят препратка към стара версия на Концептуалната рамка за финансово отчитане с последната ѝ актуална версия от 2018 г. Те добавят и изключение от принципа на признаване за пасиви и условни задължения, които попадат в обхвата на МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи и КРМСФО 21 Задължения за данъци и такси, както и се прави изрично уточнение, че условните активи не се признават към датата на придобиването. Промените се прилагат перспективно.

Ръководството е в процес на проучване, анализ и оценка на ефектите от направените промени в горепосочените стандарти, които биха оказвали влияние върху счетоводната политика и върху класификацията и представянето на активите и пасивите на групата.

Допълнително, за посочените по-долу нови стандарти, променени стандарти и приети тълкувания, които са издадени, но все още не са в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2021 г., ръководството е преценило, че следните не биха имали потенциален ефект за промени в счетоводната политика и финансовите отчети на групата:

- *Подобрения на МСФО 17 Застрахователни договори (в сила за годишни периоди от 01.01.2023 г., не са приети от ЕК).* Изменения са свързани с първоначалното прилагане на МСФО 17 и МСФО 9 – сравнителна информация. С тях се добавя опция за преход отнасяща се до сравнителна информация за финансови активи при първоначално прилагане на МСФО 17 с цел намаляване на счетоводни несъответствия, възникващи между финансови активи и задължения по застрахователни договори в сравнителната информация при първоначално

прилагане на МСФО 17 и МСФО 9. Прилагането на промените е по избор и се отнасят само до представянето на сравнителната информация при първоначално прилагане на МСФО 17.

- *МСФО 17 Застрахователни договори (в сила за годишни периоди от 01.01.2023 г., приет от ЕК).* Този стандарт е изцяло нов счетоводен стандарт за всички видове застрахователни договори, вкл. за някои гаранции и финансови инструменти, като обхваща принципи за тяхното признаване, оценяване, представяне и оповестяване. Стандартът ще замени действащия до този момент стандарт за застрахователните договори – МСФО 4. Той установява нов цялостен модел за отчитането на застрахователните договори, покриващ всички релевантни счетоводни и отчетни аспекти.

Групата води своите счетоводни регистри в български лев (BGN), който приема като негова отчетна валута за представяне. Данните в консолидирания финансов отчет и приложенията към него са представени в хиляди лева, освен ако не е оповестено изрично нещо друго, като българският лев е приет за отчетна валута на представяне на Групата.

Борсата, нейните дъщерни и асоциирани дружества водят своите счетоводни регистри в български лев (BGN), който приемат като тяхна функционална и отчетна валута на представяне. Съвместното дружество организира своето счетоводство и отчетност съгласно изискванията и законодателството на Република Македония и поддържа своите счетоводни регистри в съответната местна валута – македонски денар.

Данните в консолидирания финансов отчет и приложенията към него са представени в хиляди лева освен ако не е оповестено изрично нещо друго, като българският лев е приет за отчетна валута на представяне на Групата. Индивидуалните финансови отчети на чуждестранните дружества се преизчисляват от местна валута в български лев за целите на всеки консолидиран финансов отчет съгласно политиката на Групата (*Приложение 2.6*).

Представянето на консолидирания финансов отчет съгласно Международните стандарти за финансови отчети изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените

стойности на активите и пасивите, на приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на отчета.

Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на консолидирания финансов отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях. Обектите, които предполагат по-висока степен на субективна преценка или сложност, или където предположенията и приблизителните счетоводни оценки са съществени за консолидирания финансов отчет, са оповестени в Приложение 2.27.

2.2 Дефиниции

Дружество-майка

Това е дружеството, което контролира едно или повече други дружества (предприятия), в които е инвестирало. Притежаването на контрол означава, че инвеститорът е изложен на, или има права върху променливата възвръщаемост от неговото участие в дружеството, в което е инвестирано,

както и има възможност да окаже въздействие върху размера на тази възвръщаемост посредством своите правомощия върху предприятието, в което е инвестирано.

Дружеството-майка е Българска Фондова борса АД, България (Приложение 1).

Дъщерно дружество

Дъщерно дружество е такова дружество, или друга форма на предприятие, което се контролира директно или индиректно от дружеството – майка.

Дъщерните дружества се консолидират от датата, на която ефективният контрол е придобит от Групата, и спират да се консолидират от датата, на която се приема, че контролът е прекратен и е прехвърлен извън Групата. За тяхната консолидация се прилага методът на пълната консолидация. Дъщерните дружества са посочени в Приложение 1.2.

Неконтролиращо участие

Това са дяловете на акционери (съдружници) – трети лица, извън тези на акционерите на дружеството-майка. Те се посочват самостоятелно в консолидирания отчет за финансово състояние, консолидирания отчет за всеобхватния доход и консолидирания отчет за промените в собствения капитал.

В Групата няма неконтролиращо участие, доколкото тя притежава 100% от капитала на дъщерните си дружества. Поради това тя не оповестява обобщена финансова информация за дъщерните дружества с неконтролиращи дялови участия.

Съвместно дружество

Съвместно дружество е такова дружество или друга форма на предприятие, създадено по силата на договорно споразумение между дружеството – майка като инвеститор и една или повече други страни (дружества), които се заемат с обща стопанска дейност и върху която контролиращите съдружници (вкл. и дружеството – майка има такъв статут) упражняват съвместен контрол. Съвместен контрол е налице, когато вземането на стратегическите финансови и оперативни решения, свързани със съвместното дружество, е договорно установено да се приемат със задължително единодушно съгласие (консенсус) между контролиращите съдружници. Последните имат права върху нетните активи на съвместното дружество.

Съвместното дружество се включва в консолидирания финансов отчет на Групата, като се прилага методът на собствения капитал - от датата, на която ефективният съвместен контрол е придобит от контролиращия съдружник (конкретно - дружеството-майка), и спира да се консолидира чрез този метод от датата, когато съвместното дружество се трансформира в дъщерно, или от датата, на която се приема, че съвместният контрол е прехвърлен от контролиращия съдружник на трети лица.

Съвместно дружество е СЕЕ Линк ДОО, Скопие (Приложение 1.2).

Асоциирано дружество

Това е дружество, в което инвеститорът (конкретно - дружеството-майка) упражнява значително влияние, но което не представлява нито дъщерно дружество, нито съвместно дружество на инвеститора.

Значително влияние е правото на участие при вземането на решения, свързани с финансовата и оперативната политика на предприятието, в което е инвестирано, но не е контрол или съвместен контрол върху тази политика.

Обичайно то е налице при: а) притежаване, пряко или косвено, от страна на инвеститора на дялове (акции) от 20% до 50 % от капитала на дружеството, в което е инвестирано (вкл. по силата на споразумение между акционери) и, б) в допълнение, инвеститорът има представителство в управляващия орган на дружеството, в което е инвестирано и/или участва в процеса на вземане на решенията по отношение на политиката и стратегията на дружеството, в което е инвестирано, и/или са налице съществени операции между инвеститора и дружеството, в което е инвестирано.

Асоциираното дружество се включва в консолидирания финансов отчет на Групата, като се прилага методът на собствения капитал - от датата, на която е придобито значително влияние от инвеститора (конкретно - дружеството-майка) и спира да се включва чрез този метод или от датата, когато дружеството се трансформира в дъщерно, или от датата, на която се приема, че значителното влияние е прехвърлено от инвеститора на трети лица.

Асоциирани дружества са Клиър екс АД и БД Консулти ООД (Приложение 1.2).

2.3 Принципи на консолидация

Консолидираният финансов отчет включва финансовите отчети на дружеството-майка, дъщерните дружества, съвместните и асоциирани дружества, изготвени към 31 декември, която дата е датата на финансовата година на Групата. При консолидацията е прилаган подходът на "икономическо предприятие", като за оценката на неконтролиращото участие (ако има такова) при бизнес-комбинации и други форми на придобивания на дъщерни дружества е избран методът на "пропорционален дял в нетните активи".

Финансовите отчети на дъщерните дружества, съвместното и асоциирани дружества за целите на консолидацията са изготвени за същия отчетен период, както този на дружеството-майка и при прилагане на единна счетоводна политика

Консолидация на дъщерни дружества

В консолидирания финансов отчет отчетите на включените дъщерни дружества са консолидирани на база на метода "пълна консолидация", ред по ред, като е прилагана унифицирана за съществените обекти счетоводна политика. Инвестициите на дружеството-майка са елиминирани срещу дела в собствения капитал на дъщерните дружества към датата на придобиване. Вътрешно-груповите операции и разчети са напълно елиминирани, вкл. нереализираната вътрешно-групова печалба или загуба. Отчетен е и ефектът на отсрочените данъци при тези елиминиращи консолидационни записвания.

Придобиване на дъщерно дружество

При придобиване на дъщерно дружество (предприятие) от Групата при бизнес-комбинации се използва методът на придобиване (покупко-продажба). Прехвърленото възнаграждение включва справедливата стойност към датата на размяната на предоставените активи, възникналите или поети задължения и на издадените инструменти на собствен капитал от придобиващото дружество, в замяна на получаването на контрола над придобиваното дружество. Тя включва и справедливата стойност на всеки актив или пасив, който се явява резултат от споразумение за възнаграждение под условие. Преките разходи, свързани с придобиването, се признават като текущи за периода, в който

те са извършени, с изключение на разходите за емисия на дългови или инструменти на собствения капитал, които се признават като компонент на собствения капитал.

Всички придобити разграничими активи, поети пасиви и условните (изкристализирали) задължения в бизнес-комбинацията, се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност към датата на размяната. Всяко превишение на сбора от прехвърленото възнаграждение (оценено по справедлива стойност), сумата на неконтролиращото участие в придобивано предприятие и, при придобиване на етапи, справедливата стойност на по-рано притежаваното капиталово участие в придобиваното предприятие, над придобитите разграничими активи (в т.ч. признатите при бизнес комбинацията нематериални активи), пасиви и условни (изкристализирали) задължения, се третира и признава като репутация. Ако делът на придобиващото дружество в справедливата стойност на нетните придобити разграничими активи надвишава цената на придобиване на бизнес-комбинацията, това превишение се признава незабавно в консолидирания отчет за доходите на Групата към печалби/(загуби) от придобиване на/(освобождаване от) дъщерни дружества. Всяко неконтролиращо участие при бизнес комбинация се оценява на база метода "пропорционален дял в нетните активи" на придобиваното дружество. До момента при придобиване на дъщерни дружества в Групата не е признавано неконтролиращо участие, доколкото от всички дружества са придобивани 100% от дяловете.

Когато бизнес комбинацията по придобиването на дъщерно дружество се осъществява на етапи, на датата на придобиване всички предишни инвестиции, държани от придобиващия, се преоценяват до справедлива стойност, като получените ефекти от тази преоценка се признават в текущата печалба или загуба на Групата, съответно към финансови приходи и финансови разходи, вкл. всички предишно отчетени ефекти в другите компоненти на всеобхватния доход се рециклират.

Период на оценяване

Ако първоначалното счетоводно отчитане на бизнес-комбинацията не е приключено до края на отчетния период, в който се осъществява комбинацията, Групата преценява приложението на провизорна сума за отчетните обекти, за които оценяването и отчитането на комбинацията не е приключило. През периода на оценяване, който не може да надвишава една година от датата на придобиване, Групата коригира ретроспективно (със задна дата) тези провизорни суми или признава допълнителни активи или пасиви, за да отрази новата получена информация за фактите и обстоятелствата, които са съществували към датата на придобиване, и, ако са били известни, щяха да повлияят на оценката на сумите, признати към тази дата.

Възнаграждение под условие

Всяко възнаграждение под условие, дължимо от придобиващия, се признава по справедлива стойност към датата на придобиване и се включва като част от прехвърленото възнаграждение в замяна на придобиваното предприятие. Последващи промени в справедливата стойност на възнаграждението под условие, което е класифицирано като пасив, се признават в съответствие с изискванията на МСФО 9, в печалбата или загубата в периода на промяната. Промени във възнаграждението под условие, класифицирано като собствен капитал не подлежи на преоценяване и последващото му уреждане се отчита в рамките на собствения капитал. Промени в справедливата стойност на възнаграждението под условие, които са резултат от допълнителна информация, получена от придобиващия след датата на придобиване, относно факти и обстоятелства, съществували към тази дата, се отчитат като корекции за периода на оценяване и се отразяват ретроспективно за сметка на репутацията.

Освобождаване от дъщерно дружество

При продажба или друга форма на загуба (трансфер) на контрол върху дъщерно дружество:

- Отписват се активите и пасивите (вкл. ако има принадлежаща репутация) на дъщерното дружество по балансова стойност към датата на загубата на контрол;
- Отписва се неконтролиращото участие в това дъщерно дружество (ако има такова) по балансова стойност в консолидирания отчет за финансовото състояние към датата на загубата на контрола, вкл. всички компоненти на друг всеобхватен доход, свързани с тях;
- Признава се полученото възнаграждение по справедлива стойност от сделката, събитието или операцията, довела до загубата на контрол;
- Рекласифицират се към “печалби или загуби за годината” или се трансферират директно към натрупани печалби всички компоненти на собствения капитал, представляващи нереализирани доходи или загуби – съгласно изискванията на съответните МСФО, под чиито правила попадат тези компоненти на собствения капитал;
- Признава се всяка резултатна разлика като “печалба или загуба от освобождаване (продажба) на дъщерно дружество” в консолидирания отчет за всеобхватния доход, принадлежаща на дружеството-майка.
- Останалите за държане дялове, формиращи инвестиции в асоциирани, съвместни дружества или инвестиции на разположение и за продажба, се оценяват първоначално по справедлива стойност към датата на продажбата и впоследствие се оценяват по реда на приетата от Групата счетоводна политика.

Консолидация на асоциирани и съвместни дружества

За включването на асоциираните и съвместни дружества в консолидирания финансов отчет е приложен методът на собствения капитал, според който инвестицията на дружеството-майка в него първоначално се отчита по цена на придобиване (себестойност), а впоследствие се преизчислява, за да отрази промените на дела на инвеститора (конкретно – дружеството-майка) в нетните активи на асоциираните и съвместни дружества след придобиването. Инвестицията на Групата в асоциираните и съвместни дружества включва и репутациите, идентифицирани при придобиването им, нетно от всяка призната обезценка.

Печалбата или загубата след придобиването за Групата (чрез дружеството-майка) от асоциираните и съвместните дружества, за съответния отчетен период, представлява нейния дял в нетните им финансови резултати (след данъци) от тяхната стопанска дейност за този период, който дял се признава и представя на отделен ред в консолидирания отчет за всеобхватния доход. Аналогично, делът на Групата в измененията след придобиването на другите компоненти на всеобхватния доход на асоциираните и съвместни дружества (предприятия), също се признава и представя като движение в другите компоненти на всеобхватния доход в консолидирания отчет за всеобхватния доход, съответно консолидираните резерви на Групата в отчета за измененията в собствения капитал. Групата признава своя дял в загуби на асоциирани и съвместни дружества до размера на

нейната инвестиция, в т.ч. и предоставените им вътрешни заеми, освен ако тя не е поела определени задължения или плащания от името на асоциираното или съвместното дружество.

Вътрешните разчети между Групата и асоциираните и съвместните дружества не се елиминират. Нереализираната печалба или загуба от сделки между тях се елиминира до процента на груповото участие в асоциираните и съвместни дружества, като включително се проверява за обезценка в случаите на загуба. Отчита се и ефектът на отсрочените данъци при тези консолидационни процедури.

2.4 Сравнителни данни

Групата представя сравнителна информация в този консолидиран годишен финансов отчет за една предходна година. Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират, за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

2.5 База за оценяване

Консолидираният финансов отчет на групата е изготвен на база историческата цена, с изключение на финансовите активи, оценени по справедлива стойност през друг всеобхватен доход.

2.6 Функционална валута и валута на представяне. Признаване на курсови разлики.

Функционалната валута на дружествата от Групата в България и отчетната валута на представяне на Групата е българският лев. Левът е фиксиран по Закона за БНБ към еврото в съотношение BGN 1.95583:EUR 1.

При първоначално признаване, сделка в чуждестранна валута се записва във функционалната валута, като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс към момента на сделката или операцията. Паричните средства, вземанията и задълженията, като монетарни отчетни обекти, деноминирани в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута като се прилага обменният курс, публикуван от БНБ за последния работен ден на съответния месец. Към 31 декември те се оценяват в български лева като се използва заключителният обменен курс на БНБ.

Немонетарните отчетни обекти в консолидирания отчет за финансовото състояние, първоначално деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута като се прилага историческият обменен курс към датата на операцията и последващо не се преоценяват по заключителен курс.

Ефектите от курсовите разлики, свързани с уреждането на търговски сделки в чуждестранна валута, или отчитането на търговски сделки в чуждестранна валута по курсове, които са различни, от тези, по които първоначално са били признати, се включват в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в момента на възникването им, като се представят към "други доходи/загуби от дейността".

2.7. Приходи

Обичайните приходи на Групата са от дейностите оповестени в *Приложение 1.2*

Признаване на приходи по договори с клиенти

Приходите в Групата се признават, когато контролът върху обещаните в договора с клиента услуги се прехвърли на клиента. Контролът се прехвърля на клиента при удовлетворяване на задълженията за изпълнение по договора чрез предоставяне на обещаните услуги.

Оценка на договор с клиент

Договор с клиент е налице само когато при влизането му в сила той:

- а. има търговска същност и мотив;
- б. страните са го одобрили (устно, писмено или на база „установена и общопризната стопанска практика“) и са се ангажирали да го изпълнят;
- в. правата на всяка страна и
- г. условията за плащане могат да бъдат идентифицирани; и
- д. съществува вероятност възнаграждението, на което Групата очаква да има право при изпълнение задълженията си за изпълнение, да бъде получено. При оценка на събираемостта се вземат предвид всички релевантни факти и обстоятелства по сделката, вкл. минал опит, обичайни бизнес практики, публикувани правила и направени изявления от страна на дружеството.

Договор, за който някой от горепосочените критерии все още не е изпълнен, подлежи на нова оценка през всеки отчетен период. Получените възнаграждения по такъв договор се признават като задължение (пасив по договор) в консолидирания отчет за финансовото състояние, докато:

- а. всички критерии за признаване на договор с клиент не бъдат изпълнени;
- б. Групата изпълни задълженията си за изпълнение и е получила цялото или почти цялото възнаграждение (което не подлежи на възстановяване); и/или
- в. когато договорът е прекратен и полученото възнаграждение не подлежи на възстановяване.

За договорите с клиенти, при които има висока несигурност за входящите парични потоци поради сериозни затруднения на клиента (обичайно за клиенти в ликвидация и/или процедура по несъстоятелност), признаването на прихода се отлага, докато всички критерии за признаване на договор с клиент не бъдат изпълнени. Критериите обичайно се изпълняват при плащане от страна на клиента (Приложение 2.28).

При първоначалната оценка на договорите си с клиенти Групата прави допълнителен анализ и преценка дали два или повече договора трябва да бъдат разглеждани в тяхната комбинация и да бъдат отчетени като един, и респ. дали обещаните услуги във всеки отделен и/или комбиниран договор трябва да бъдат отчетени като едно и/или повече задължения за изпълнение.

Всяко обещание за прехвърляне услуги, които са разгранчими (сами по себе си и в контекста на договора), и/или на поредица (серия) от разграничими услуги, които по същество са еднакви и имат същия модел на прехвърляне на клиента, се отчита като едно задължение за изпълнение.

Групата признава приход за всяко отделно задължение за изпълнение на ниво индивидуален договор с клиент като се анализират вида, срока и условията за всеки конкретен договор. При

договори със сходни характеристики приходите се признават на портфейлна база само ако групирането им в портфейл не би имало съществено различно въздействие върху консолидираните финансови отчети.

Измерване/(оценяване) на приходите по договори с клиенти

Приходите се измерват въз основа на определената за всеки договор цена на сделката.

Цената на сделката е размерът на възнаграждението, на което Групата очаква да има право, с изключение на сумите, събрани от името на трети страни. При определянето на цената на сделката, Групата взема предвид условията на договора и обичайните си търговски практики, вкл. влиянието на променливи възнаграждения, наличието на съществен финансов компонент, непарични възнаграждения и възнаграждения, дължими на клиента (ако има такива). При договори с повече от едно задължение за изпълнение цената на сделката се разпределя към всяко задължение за изпълнение на база индивидуалните продажни цени на всяка услуга, определени по един от допустимите в МСФО 15 методи, като приоритет се дава на метода на „наблюдаемите продажни цени”.

Промяната в обхвата или цената (или и в двете) на договора се отчита като отделен договор и/или като част от съществуващия договор в зависимост от това дали промяната е свързана с добавяне на услуги, които са разграничими, и от определената за тях цена. В зависимост от това:

- а. модификацията се отчита като отделен договор, ако обхвата на договора се разширява поради добавянето на услуги, които са разграничими, и промяната в договорната цена отразява индивидуалните продажни цени на добавените услуги;
- б. модификацията се отчита като прекратяване на съществуващия договор и сключване на нов договор (прилагане в бъдещето), ако оставащите услуги са разграничими от прехвърлените преди модификацията, но промяната в договорната цена не отразява индивидуалните продажни цени на добавените услуги;
- в. модификацията се отчита като част от съществуващия договор (кумулятивно коригиране), ако оставащите услуги не са разграничими от прехвърлените преди модификацията и следователно са част от едно задължение за изпълнение, което е уредено частично.

Задължения за изпълнение по договори с клиенти

Приходите, генерирани в Групата, са основно от такси за участие (регистрация) на борсов пазар (борсов пазар на електрическа енергия и борсов пазар на финансови инструменти), в т.ч. *такси допускане до търговия на емисии финансови инструменти, такса за регистриране емисии на финансови инструменти и такси за регистриране на участник на борсовия пазар на електрическа енергия*, такси за членство, такси за търговия с финансови инструменти и електрическа енергия, такси за информационно обслужване, в т.ч. *такси за докладване на данни, такси за разпространяване на борсова информация и такси за публикуване на доклади за търговия от името на инвестиционни посредници, в качеството ѝ на одобрен механизъм за публикуване (ОМП)*, такса за ползване на търговски марки (лицензионни такси), и други.

Като цяло Групата е достигнала до заключение, че действа като принципал при договореностите си с клиентите, освен ако изрично не е оповестено друго за определени транзакции, тъй като обичайно Групата контролира услугите преди да ги прехвърли към клиента.

Приходи от такси за участие на борсов пазар, такси за членство и за информационно обслужване:

При продажба на услугите, свързани с отчитане на приходи от такса за участие на борсов пазар, приходи от годишни такси за членство, такси за неприсъствена работна станция и такси за информационно обслужване, контролът върху услугите се прехвърля в периода от времето при тяхното предоставяне, тъй като този начин отразява начина на предоставяне и консумиране на услугата. Приходите се признават *в течение на времето*, а напредъкът (етапа на завършеност) по договора се измерва на база изминало време (действително вложено и/или отчетено време). Този метод е определен като най-подходящ за измерване на напредъка, доколкото услугите се предоставят за определен период (обичайно месечно и/или година) и са част от серия, и следователно, най-добре описва схемата на прехвърляне на контрола и удовлетворяване на задълженията, респ. нивото на завършеност.

Оценките за приходите, разходите и/или степента на напредък към завършване се преразглеждат, ако обстоятелствата се променят и/или настъпят нови такива. Всяко последващо увеличение или намаление на очакваните приходи и/или разходи се отразява в печалбата или загубата в периода, в който обстоятелствата, довели до преразглеждането, станат известни на ръководството.

Лицензионни такси:

Лицензионните такси се събират във връзка с неизключителни лицензии за използване на търговски марки, собственост на компанията-майка (SOFIX). Техния размер се определя като процент от договорена с клиента величина (обичайно средна аритметична стойност на управляваните от клиента активите), като е определен минимален и максимален размер.

Ръководството е определило, че предоставянето на лицензия представлява право на достъп до интелектуалната собственост на дружеството-майка във вида, в който тя съществува към всеки един момент в течение на целия срок на лицензията. В резултат на това Групата отчита предоставянето на лицензии като задължение за изпълнение, удовлетворявано в течение на времето. Контролът върху услугите се прехвърля в периода от времето при тяхното предоставяне, тъй като този начин отразява начина на предоставяне и консумиране на услугата. Приходите от продажби се признават чрез измерване на степента на изпълнение на задълженията на Групата (етап на завършеност) чрез метод, основаващ се изминалото време (действително вложено и/или отчетено време)..

Приходи от такси за търговия с електрическа енергия и финансови инструменти:

При продажба на услуги, свързани с допускане до търговия на емисии финансови инструменти и за търговия на Фондовата борса, и др., както и за търговия с електрическа енергия на Българската независима енергийна борса, контролът върху услугите се прехвърля в точно определен момент, при тяхното приемане от клиента.

Принципал срещу агент. Продажба на електрическа енергия

Като титуляр на лицензията за организиране на борсов пазар на електрическа енергия, БНЕБ ЕАД е оператор на борсов пазар и извършва администрирането на всички сделки на борсовия пазар на електрическа енергия. За целта дъщерното дружество сключва договори със своите контрагенти (клиенти) (в качеството им на продавачи и купувачи на ел.енергия) за покупко-продажба на електрическа енергия. В зависимост от периода на търгуване и доставка на електрическа енергия

тези сделки са организирани в два пазарни сегмента: „Ден напред“ и „В рамките на деня“. За тях ръководството е определило, че дъщерното дружество не контролира стоките (ел.енергията), преди те да бъдат прехвърлени на клиентите-купувачи, и не е в състояние да насочи използването или да получи ползи от самите стоки, тъй като:

- то не носи основна (първостепенна) отговорност за изпълнение на задълженията за изпълнение по доставката на ел.енергия. Неговото задължение се изразява в това да осъществи и опосредства връзката и договарянето с друга страна, която да осигури съответното количество електрическа енергия,;
- то не носи риска за количеството електрическа енергия преди или след като то е било прехвърлено на клиента-купувач от клиента-продавач, доколкото доставката на ел. енергия се извършва само след заявка и по нареждане на клиента - купувач на ел. енергия;
- то не разполага със свобода на действие при договаряне на цените на ел. енергията. Цената на ел.енергията се определя съгласно публични и приети от страните правила в зависимост от пазарния сегмент, както следва:
- за сегмента „Ден напред“: механизмът за функциониране на този пазарен сегмент е възприет на общоевропейско ниво, а резултат от функционирането му е формирането на единни равновесни (клирингови) цени, определени на базата на общоевропейския алгоритъм за изчисляване на цените и потоците Euphemia (PCR (Price Coupling of Region) алгоритъм) и като се отчита съвкупното търсене и предлагане на електрическа енергия;
- за сегмент „В рамките на деня“: сделките се сключват автоматично, по метода „auto-matching“, и на цената на инициращата оферта.

Поради описаното по-горе, ръководството е определило, че при изпълнение на тези договори, дъщерното дружество действа в качеството си на агент.

Приходите от продажби по тези договори се признават в размера на комисионната, която дъщерното дружество събира под формата на такси за търговия.

Съгласно Правилата за търговия с електрическа енергия, издадени от Държавната комисия да енергийно и водно регулиране, вземанията и задълженията, възникнали от сделки за покупко-продажба на електрическа енергия, сключени на борсовия пазар, се уреждат брутно, а финансовият риск се управлява от оператора на борсовия пазар и/или клирингова къща. Поради това вземанията и задълженията, възникнали в резултат на сделките за покупко-продажба на електрическа енергия чрез БНЕБ от контрагентите в качеството им на клиенти-продавачи и клиенти-купувачи, се представят отделно, съответно към статията „Вземания от контрагенти за електрическа енергия“ и към статията „Задължения към контрагенти за електрическа енергия“ във отчета за финансовото състояние на дружеството и респ. на Групата.

Цена на сделката и условия за плащане

Цената на сделката обикчайно включва фиксирана продажна цена (такса), определена съгласно „Тарифа за таксите“ на БЪЛГАРСКА ФОНДОВА БОРСА АД и „Тарифа за таксите“ на БНЕБ ЕАД и променливо възнаграждение. Тарифите за таксите са приети от ръководството на съответното дружество, актуализират се периодично, оповестена е публично оповестени и е достъпни на интернет страниците на дружествата.

Променливо възнаграждение

Променливото възнаграждение се включва в цената на сделката само доколкото е много вероятно, че няма да настъпи съществена корекция в размера на признатите кумулативно приходи. Формите на променливо възнаграждение включват:

- *Неустойки за неизпълнение* на задълженията на някоя от страните, включително за качествено изпълнение от страна на дружествата в Групата: променливите възнаграждения под формата на неустойки се включват в намаление на цената на сделката, само ако плащането им е твърде вероятно. Опитът на дружествата в Групата показва, че исторически тя спазва изискванията по договорите с клиенти и не е начислявало задължения за неустойки. Получаването на променливите възнаграждения под формата на неустойки, дължими от клиента, зависи от действията на клиента. Поради това те се включва като част от цената на сделката, само когато несигурността за получаването им е разрешена.
- *Ценови отстъпка*: съгласно приетата Тарифа за таксите на дружеството – майка за определени такси клиента получава отстъпка от фиксираното възнаграждение при кумулативно изпълнение на определени в Тарифата за таксите условия. Отстъпката се определя предварително и се приспада от дължимата от клиента такса. В случай, че клиентът не изпълни определените условия, предоставената отстъпка подлежи на възстановяване.
- *Възнаграждение, зависещо от обема на предоставените услуги*: някои такси, събирани от дружеството-майка зависят от обема на предоставените на клиента услуги за определен период от време (обичайно календарна година). Първоначално таксата се определя на база заявения от клиента обем на услугите, които ще ползва, и се предплаща в началото на отчетния период. В случай, че заявеният от клиента обем бъде превишен, клиента се таксува с по-висока такса, определена съгласно Тарифата, от началото на договора или датата на подновяването ми (което е по-късно).

Всички последващи промени в размера на променливото възнаграждение се признават като корекция на приходите (като увеличение или намаление) към датата на промяната и/или разрешаване на несигурността. В края на всеки отчетен период Групата преразглежда направените преценки и актуализира цена на сделките, така че да представи вярно съществуващите и настъпилите през отчетния период обстоятелства.

Съществен финансов компонент

Групата е направила анализ и е определила, че продължителността на срока между момента, в който клиента плаща за обещаните и/или получени услуги и момента на прехвърляне на контрола върху тези услуги е в рамките на дванадесет месеца и договореното възнаграждение няма съществен компонент на финансиране.

Съгласно Тарифите таксите, събирани от Групата, се предплащат за период от 6 до 12 месеца. Групата ползва допустимото облекчение и за договори с клиенти, при които очакването е периодът между плащането от клиента и прехвърлянето на контрола върху обещаните услуги да е до 12 месеца, не коригира цената на сделката за въздействието на компонента на финансиране. Събраните авансово плащания от клиента се представят в консолидирания отчет за финансовото състояние като пасиви по договори с клиенти.

Такса „Задължения към обществото“

Съгласно Законът за енергетиката, Правилата за търговия с електрическа енергия и свързаните с тях решения на КЕВР, дъщерното дружество като оператор на организиран борсов пазар е задължено да събира от крайните клиенти, присъединени към електропреносната система на България такса „Задължение към обществото“. Размерът на таксата се определя от КЕВР и се събира в полза на Фонд „Сигурност на енергийната система“ (ФЧЕС) за периода след 01.07.2018 г. и в полза на НЕК за периода до 30.06.2018 г. Допълнително с чл. 36з от Закона за енергетиката, таксата е определена за публично държавно вземане.

Дъщерното дружество не получава възнаграждение за събраните такси, тъй като заплаща на ФЧЕС събраните от него от клиентите суми в пълен размер. За тези такси ръководството е определило, че неговото задължение е да събере дължимите от клиентите суми от името на трето лице, което задължение е законово регламентирано. Поради това то е определило, че събраните такси „Задължения към обществото“ не са част от цената на сделката (Приложение 3), а са събрани суми от името на трети лица.

Разходи по договори с клиенти

Като разходи по договори с клиенти Групата третира:

- допълнителните и пряко обвързани разходи, които то поема при сключване на договор с клиент и които очаква да бъдат възстановени за период по-дълъг от дванадесет месеца (разходи за получаване на договор с клиент) и
- разходите, които то поема при изпълнение на договор с клиент и които са пряко свързани с конкретния договор, спомагат за генерирането на ресурси за използване при самото изпълнение на договора и се очаква да бъдат възстановени за период по-дълъг от дванадесет месеца (разходи за изпълнението на такива договори).

В обичайната си дейност дружествата в Групата не поемат директни и специфично направени разходи за получаване на договори с клиенти и разходи за изпълнение на такива договори, които не биха възникнали, ако съответните договори не бяха сключени и които да подлежат на капитализация.

Салда по договори с клиенти

Търговски вземания и активи по договори

Търговските вземания представляват безусловно право на Групата да получи възнаграждение по договори с клиенти и други контрагенти (т.е. то е обвързано само с изтичане на време преди изплащането на възнаграждението).

Първоначалното оценяване, последващата оценка и обезценката на търговските вземания са оповестени в Приложение 2.15, Приложение 2.23 и Приложение 2.27.

Активът по договор е правото на Групата да получи възнаграждение в замяна на услугите, които е прехвърлило на клиента, но което не е безусловно (начисление за вземане). Ако чрез прехвърляне на предоставянето на услугите Групата изпълни задължението си преди клиента да заплати съответното възнаграждение и/или преди плащането да стане дължимо, актив по договор се признава за заработеното възнаграждение (което е под условие). Признатите активи по договор се рекласифицират като търговско вземане, когато правото на възнаграждение стане безусловно.

Правото на възнаграждение се счита за безусловно, ако единственото условие за това, плащането на възнаграждението да стане дължимо, е изтичането на определен период от време.

Пасиви по договори

Като пасив по договор Групата представя получените от клиента плащания и/или безусловно право да получи плащане, преди да е изпълнило задълженията си за изпълнение по договора. Пасивите по договор се признават като приход, когато (или като) удовлетвори задълженията за изпълнение.

Активите и пасивите по договор се представят към текущите и нетекущите активи и пасиви в консолидирания отчет за финансовото състояние и се оповестяват отделно. Те се включват в групата на текущите активи, когато матуритетът им е в рамките на 12 месеца или в обичаен оперативен цикъл на дружеството, а останалите – като нетекущи. Активите и пасивите, произтичащи от един договор се представят нетно в консолидирания отчет за финансовото състояние, дори ако те са резултат от различни задължения за изпълнение по един и същ договор с клиент.

След първоначалното признаване, търговските вземания и активите по договора се подлагат на преглед за обезценка в съответствие с правилата на МСФО 9. Загубите от обезценка в резултат от договори с клиенти се представят отделно от други загуби от обезценка към “други разходи за дейността”.

2.8. Разходи

Разходите в Групата се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост.

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите, за които се отнасят, се изпълняват.

2.9 Финансови приходи и разходи

Финансовите приходи се включват в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато възникнат, и се състоят от: реализирани лихвени доходи по дългови ценни книжа по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, реализирани лихвени доходи по дългови ценни книжа по амортизирана стойност и приходи от дивиденди.

Финансовите разходи се включват в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато възникнат, и се състоят от: лихвени разходи, вкл. банкови такси и други преки разходи по банкови заеми и репо-сделки, отрицателните курсови разлики от валутни операции и за заемни средства, нетно, загуби от обезценка на и сделки с финансови активи, както и лихви по лизингов пасив.

Финансовите приходи се представят отделно от финансовите разходи на лицевата страна на консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

етод на ефективния лихвен процент

В съответствие с МСФО 9 при признаването на приходите и разходите за лихви се използва методът на ефективния доход за всички финансови инструменти по амортизирана стойност и по справедлива стойност през друг всеобхватен доход.

Ефективният лихвен процент се определя като този процент, който точно дисконтира бъдещите входящи и изходящи потоци, които се очаква да се генерират през целия живот на даден финансов инструмент или за по-кратък период, ако това е уместно, до неговата нетна цена на придобиване. При изчислението на ефективния лихвен процент се вземат предвид всички договорни условия на съответния финансов инструмент, включително такси и други вътрешноприсъщи разходи, които се отнасят пряко до инструмента и по същество са част от ефективния лихвен процент, но без бъдещи кредитни загуби. Приходите от лихви и разходите за лихви включват амортизация на всеки отбив или премия или други разлики между първоначалната стойност на лихвоносни инструменти и тяхната стойност на падеж, изчислявана на база ефективния лихвен процент.

Признаване на приход от лихви

За финансови активи, класифицирани във Фаза 1 и Фаза 2 приходите от лихви се признават на база на ефективния лихвен процент върху брутната балансова стойност на инструмента.

За финансови активи, класифицирани във Фаза 3 приходите от лихви се признават на база на ефективния лихвен процент върху амортизираната стойност на инструмента. Когато финансовият актив се възстанови (настъпят подобрения) и вече не се оценява като кредитно-обезценен и е налице наблюдаем наличен паричен поток, тогава признаването на лихвения приход отново се прави на брутна база.

2.10. Имоти, машини и оборудване

Имотите, машините и оборудването (дълготрайни материални активи) на Групата са представени в консолидирания финансов отчет по историческа цена на придобиване (себестойност), намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Първоначално оценяване

При първоначалното си придобиване имотите, машините и оборудването се оценяват по себестойност, която включва покупната цена, вкл. митническите такси и всички преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановяемите данъци и др.

Групата е определило стойностен праг от 500 лв., под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на дълготраен актив, се третират като текущ разход в момента на придобиването им.

Последващо оценяване

Избраният от Групата подход за последваща балансова оценка на имотите, машините и оборудването е моделът на себестойността по МСС 16 – историческа цена на придобиване, намалена с начислените амортизации и натрупаните загуби от обезценка.

Последващи разходи

Разходите за ремонти и поддръжка се признават за текущи в периода, през който са направени. Извършени последващи разходи, свързани с имоти, машини и оборудване, които имат характер на подмяна на определени възлови части и агрегати, или на преустройство и реконструкция, се

капитализират към балансовата стойност на съответния актив и се преразглежда остатъчният му полезен живот към датата на капитализация. Същевременно, неамортизираната част на заменените компоненти се изписва от балансовата стойност на активите и се признава в текущите разходи за периода на преустройството.

Методи на амортизация

Групата използва линеен метод на амортизация на дълготрайните материални активи. Амортизирането на активите започва, когато те са на разположение за употреба. Земята не се амортизира. Полезният живот по групи активи е определен в съответствие с: физическото износване, спецификата на оборудването, бъдещите намерения за употреба и с предполагаемото морално остаряване и е както следва:

- сгради – 50 г.
- съоръжения – 7 г.
- машини оборудване – от 3 до 6 г.
- транспортни средства – 4 г.
- компютри – 2 г.
- офис обзавеждане – 6.7 г.

Определеният срок на годност на дълготрайните активи се преглежда в края на всяка година и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира перспективно.

Обезценка на активи

Балансовите стойности на имотите, машините и оборудването подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че те биха могли да се отличават трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се изписва до възстановимата стойност на активите. Възстановимата стойност на дълготрайните материални активи е по-високата от двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност при употреба. За определянето на стойността при употреба на активите бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност като се прилага дисконтова норма преди данъци, която отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете, специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се отчитат в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Печалби и загуби от продажба

Дълготрайните материалните активи се отписват от консолидирания отчет за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “имоти, машини и оборудване” се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към “други доходи/(загуби) от дейността” на лицевата страна на консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.11. Нематериални активи

Нематериалните активи са представени в консолидирания финансов отчет по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка. Нематериалните активи на Групата включват индивидуално придобити нематериални активи и такива, придобити при бизнес комбинация за покупка на дъщерни дружества.

Индивидуално придобитите нематериални активи първоначално се оценяват по цена на придобиване. В техния състав са включени основно лицензии за програмни продукти и лиценз за търговска система, използвани в дружеството.

Нематериалните активи на придобити дъщерни дружества и тези, идентифицирани при придобиване (бизнес комбинация) се оценяват по справедлива стойност към датата на сделката (бизнес комбинацията), която се приема за цена на придобиване за целите на консолидацията и включват лицензия за организиране на борсов пазар на електрическа енергия.

В Групата се прилага линеен метод на амортизация на нематериалните активи при определен полезен живот от 2 години до 20 години.

Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Тогава обезценката се включва в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Нематериалните активи се отписват от консолидирания отчет за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “нематериалните активи” се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към “други доходи/(загуби) от дейността” на лицевата страна на консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.12. Инвестиции в асоциирани и съвместни дружества

Дългосрочните инвестиции, представляващи участия в асоциирани и съвместни дружества, са представени в консолидирания финансов отчет по метода на собствения капитал – стойност, която включва цената на придобиване, представляваща справедливата стойност на възнаграждението, което е платено, вкл. преките разходи по придобиване на инвестицията, коригирана с дела на дружеството-инвеститор в печалбите или загубите, и респективно другите резерви на съвместните и асоциираните дружества след датата на придобиването им.

Делът в печалбите и загубите след датата на придобиване на асоциираните и съвместните дружества се представят на отделен ред в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), а делът в другите компоненти на всеобхватния доход на съответния ред в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в другите компоненти на всеобхватния доход) и като самостоятелно движение на отделните компоненти на резервите в консолидирания отчет за промените в собствения капитал.

Притежаваните от Групата инвестиции в асоциирани и съвместни дружества, в т.ч. включената репутация, подлежат на преглед за обезценка към датата на всеки отчет. При установяване на условия за обезценка и като се определи нейният размер, същата се отразява в консолидирания

отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в статията “печалби/(загуби) от асоциирани и съвместни дружества”.

При покупка и продажба на инвестиции в асоциирани и съвместни дружества се прилага “датата на сключване” на сделката.

Инвестициите в асоциирани и съвместни дружества се отписват, когато се прехвърлят правата, които произтичат от тях на други лица при настъпването на правните основания за това и по този начин се загубва значителното или съвместното влияние върху стопанските изгоди от инвестициите. Доходът от продажбата им се представя към статия “печалби/(загуби) от асоциирани и съвместни дружества” на консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.13. Финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

Финансовите активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход са недеривативни финансови активи, представляващи:

- а) дългови ценни книжа, при които договорните парични потоци пораждат плащания единствено на главница и лихва и които Групата държи в рамките на бизнес модел с цел както събирането на договорените парични потоци, така и продажба на активи. Групата обичайно разполага с портфейл от държавни ценни книжа (дългосрочни български държавни ценни книжа - облигации) и;
- б) капиталови инструменти - акции и дялове от капитала на други дружества (малцинствено участие), държани с дългосрочна перспектива.

Първоначално оценяване

Първоначално инвестициите (финансовите активи), оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, се признават по цена на придобиване, която е справедливата стойност на възнаграждението, което е било платено, включително преките разходи по придобиване на инвестицията (финансовия актив).

Всички покупки и продажби на финансовите активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, се признават на “датата на търгуване” на сделката, т.е. датата, на която Групата се ангажира да закупи или продаде актива.

Последващо оценяване

Притежаваните от Групата инвестиции (финансови активи) по справедлива стойност през друг всеобхватен доход се оценяват последващо по справедлива стойност (Приложение 2.26).

Дългосрочните инвестиции, представляващи дългови ценни книжа с фиксирани или определяеми плащания и фиксирани матуритетни дати, последващо се оценяват и се представят в консолидирания отчет за финансовото състояние по справедлива стойност при спазването на следната политика: „определяне на справедливата стойност директно на база пазарни цени (цени на дилъри) – „последна цена купува” към последния работен ден на съответния отчетен период (година), т.е. директни (некоригирани) цени (Ниво 1).

Ефектите от последващата преоценка на дълговите инструменти до тяхната справедлива стойност се представят в отделен компонент на консолидирания отчет за всеобхватния доход (в други компоненти на всеобхватния доход) и респ. в резерв от финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход.

Дълговите ценни книжа се признават в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) при освобождаване (продажба) от съответната инвестиция, като се посочват към статията „финансови приходи“ или „финансови разходи“.

Дългосрочните инвестиции, представляващи дългови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход подлежат на преглед за обезценка за кредитни загуби. Очакваната кредитна загуба е част от негативната промяна в справедливата стойност, дължаща се на увеличен кредитен риск. Тези активи продължават да се представляват по справедлива стойност в консолидирания отчет за финансовото състояние, а сумата на натрупания коректив за кредитни загуби се признава в другия всеобхватен доход като част от резерва от преоценка. Разходите за обезценка се признават в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) и представят към статията „финансови разходи“. При последващо отписване на инструмента натрупаният коректив за кредитни загуби се признава в печалбата или загубата за периода.

Приходите от лихви и ефектите от валутна преоценка, свързани с дългосрочни инвестиции (финансови активи) по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, представляващи: дългови ценни книжа с фиксирани или определяеми плащания и фиксирани матуритетни дати (дългови инструменти) се признават и представят в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към статията „финансови приходи“, съотв. „финансови разходи“. Приходите от лихви се определят на база метода на ефективния лихвен процент.

Останалите промени в справедливата стойност на дългосрочните инвестиции, представляващи дългови инструменти, се признават в другия всеобхватен доход. При отписване кумулативната промяна в справедливата стойност, призната в друг всеобхватен доход, се отнася в печалбата или загубата.

Дългосрочните инвестиции (финансови активи), представляващи капиталови инструменти (акции в други дружества (малцинствено участие)), не се търгуват на активен пазар и за тях няма котировки на пазарни цени. Последващо те се оценяват и представят в консолидирания отчет за финансовото състояние по справедлива стойност, определяна чрез прилагането на приходния подход, респ. метода на дисконтираните парични потоци като основна оценъчна техника (Ниво 3). Справедливата стойност на капиталовите инструменти се определя с помощта на лицензиран оценител.

Ефектите от последващата преоценка на капиталовите инструменти до тяхната справедлива стойност се представят в отделен компонент на консолидирания отчет за всеобхватния доход (в други компоненти на всеобхватния доход) и респ. в резерв от финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход. Резервът от финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход не се рекласифицира през печалба и загуба при освобождаване от съответната инвестиция. Кумулативните ефекти от промяна в справедливата стойност, отчитани в този резерв се прехвърлят в неразпределената печалба при освобождаване (продажба) на съответната инвестиция.

Дългосрочните инвестиции в капиталовите инструменти не подлежат на обезценка.

Приходите от дивиденди, свързани с дългосрочни инвестиции (финансови активи), представляващи акции в други дружества (малцинствено участие) се признават като текущи приходи при възникване на правото на вземане на дивидент и се представят в консолидирания

отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към статията „финансови приходи“.

2.14. Финансови активи по амортизирана стойност

Инвестиции във финансови активи по амортизирана стойност са такива активи, които представляват дългови ценни книжа, с фиксирани или определяеми плащания и фиксирани матуритетни дати. Групата отчита дълговите ценни книжа по амортизирана стойност, когато те се държат в рамките на бизнес модел, чиято основната цел е да се събират договорните парични потоци, които включват плащания единствено на главница и лихва. Също така в тази група се включват вземания под различни форми от различни контрагенти и паричните средства и еквиваленти.

Тези активи се оценяват първоначално по тяхната цена на придобиване, а последващо – по амортизируема стойност при използването на метода на ефективната лихва, намалена със сумите на очаквани кредитни загуби, ако има такава.

Приходите от тях се признават на база метода на ефективния лихвен процент и се представят в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към статията „финансови приходи“.

2.15. Търговски и други вземания

Търговските вземания представляват безусловно право на Групата да получи възнаграждение по договори с клиенти и други контрагенти (т.е. то е обвързано само с изтичане на време преди изплащането на възнаграждението).

Първоначално оценяване

Търговските вземания се представят и отчитат първоначално по справедлива стойност на база цената на сделката, която стойност е обичайно равна на фактурната им стойност, освен ако те съдържат съществен финансиращ компонент, който не се начислява допълнително. В този случай те се признават по сегашната им стойност, определена при дисконтова норма в размер на лихвен процент, преценен за присъщ на клиента - длъжник.

Последващо оценяване

Групата държи търговските вземания единствено с цел събиране на договорни парични потоци и ги оценява последващо по амортизирана стойност (която обичайно е фактурната стойност), намалена с размера на натрупаната обезценка за очаквани кредитни загуби (Приложение 2.23).

Обезценка

Групата прилага модела на очакваните кредитни загуби за целия срок на всички търговски вземания, използвайки опростения подход, допускан от МСФО 9, и на база матричен модел за процента на загубата.

Обезценката на вземанията се признава и представя към статията “Други разходи за дейността” на лицевата страна на консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.16.Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства включват касовите наличности и наличностите по разплащателни сметки, а паричните еквиваленти - депозити в банки с оригинален матуритет до три месеца и средствата на депозитите с по-дълъг матуритет, които са свободно разполагаеми за групата съгласно условията на договореностите с банките по време на депозита (Приложение № 2.23 Финансови инструменти).

Последващо оценяване

Паричните средства и еквиваленти се представят последващо в консолидирания финансов отчет на групата по амортизирана стойност, намалена с натрупаната обезценка за очаквани кредитни загуби (Приложение № 2.27).

За целите на изготвянето на консолидирания отчет за паричните потоци:

- паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%);
- паричните постъпления и плащанията от контрагенти (клиенти-продавачи и клиенти-купувачи) във връзка с договори за покупко-продажба на електрическа енергия са представени отделно съответно към „Постъпления от контрагенти по сделки за покупко-продажба на електрическа енергия“ и „Плащания от контрагенти по сделки за покупко-продажба на електрическа енергия“, доколкото вземанията и задълженията се уреждат брутно и Групата носи финансовия риск.
- паричните постъпления и плащанията във връзка с такси “Задължения към обществото” са представени нетно доколкото паричните потоци отразяват по-скоро дейностите на трети лица (Фонд „Сигурност на енергийната система” (ФСЕС) за периода след 01.07.2018 г. и НЕК за периода до 30.06.2018 г.), отколкото на тези на Групата.
- Паричните постъпления и плащания във връзка с получени и възстановени депозити за участие на борсов пазар се представят нетно към статията „Платени/(Възстановени) депозити, нетно“
- платените суми за ДДС по доставка на имоти, машини, оборудване и нематериални активи, с право на възстановяване, са представени като плащания към доставчици в оперативна дейност;
- получените лихви по разплащателни сметки са представени в оперативната дейност;
- получените лихви от предоставени срочни депозити в банки и ипотечни облигации са представени в инвестиционна дейност, доколкото по съдържание тези операции представляват инвестиране на свободни ресурси на Групата.
- постъпленията от получените финансираня са представени отделно, към финансовата дейност.
- плащанията, свързани с лизингови договори (лихви и главници), свързани с признати в консолидирания отчет за финансовото състояние активи „право на ползване“ и задължения по лизингови договори се посочват към финансова дейност, а плащанията, свързани с краткосрочни лизингови договори и договори за лизинг на активи на ниска стойност се посочват като плащания за оперативна дейност.

2.17.Търговски и други задължения

Търговските и другите текущи задължения се отчитат и представят в консолидирания финансов отчет по стойността на оригиналните фактури (фактурна стойност), която се приема за справедливата стойност на сделката и ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените стоки и услуги. В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, задълженията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност, а последващо – по амортизируема стойност, след приспадане на инкорпорираната в тяхната номинална стойност лихва, определена по метода на ефективната лихва (Приложение 2.23).

2.18.Лизинг

На началната дата на лизинга, която е по-ранната от двете дати - датата на лизинговото споразумение или датата на ангажирането на страните с основните условия на лизинговия договор, дружеството прави анализ и оценка дали даден договор представлява или съдържа елементи на лизинг. Даден договор представлява или съдържа лизинг, ако по силата на него се прехвърлят срещу възнаграждение правото на контрол над използването на даден актив за определен период от време.

Прехвърляне на контрол върху използването на актива е налице, когато групата в качеството ѝ на клиент едновременно получава:

- правото да ръководи използването на определения актив – да определя по какъв начин и с каква цел да използва актива през срока на ползването му
- правото да получи по същество пряко или не пряко всички икономически ползи от употребата на актива през срока на ползването му – чрез използване, държане или преотдаване на лизинг на актива.

2.18.1.Групата като лизингополучател

Групата прилага изискванията на МСФО 16 за всички лизингови договори в качеството ѝ на лизингодател и за всички лизингови договори в качеството ѝ на лизингополучател, с изключение на лизингови договори със срок под 12 месеца и лизингови договори с ниска стойност на ползвания актив, които се признават директно като текущи разходи в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) на база линеен метод за периода на лизинга.

Групата не се е възползвала от практическата целесъобразна мярка на МСФО 16, която позволява на лизингополучателя за всеки клас идентифициран актив да не отделя нелизинговите от лизинговите компоненти, а вместо това да отчита всеки лизингов компонент и свързаните с него нелизингови компоненти като отделен лизингов компонент. За договори, които съдържат лизинг на един или повече лизингови и нелизингови компоненти, Групата прилага политика да разпределя възнаграждението по договори, които съдържат лизингови и нелизингови компоненти, на база относителните единични цени на лизинговите компоненти и съвкупната единична цена на нелизинговите компоненти.

Групата признава актив „право на ползване“ и „задължение по лизинг“ в консолидирания отчет за финансовото състояние на датата на стартиране на лизинговите договори (датата, на която основният актив е на разположение за ползване от страна на дружеството-лизингополучател).

а) Активи „право на ползване“

Активът „право на ползване“ се отчита първоначално по цена на придобиване, която включва сумата на първоначалната оценка на пасива по лизинга, първоначалните преки разходи, разходите за демонтаж, преместване и възстановяване, както и извършени предишни плащания минус суми за предоставени стимули.

При последващо оценяване на актива „право на ползване“ се прилагат изискванията на МСС 16 като се използва модела по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и начислените обезценки. Групата амортизира актива „право на ползване“ за по-краткият период от полезния живот и срока на лизинговия договор. Ако собствеността върху актива се прехвърля по силата на лизинговия договор до края на срока на договора, то го амортизира за полезния му живот.

Всички корекции на задължението за лизинг коригират и актива „право на ползване“, а ако той е напълно амортизиран – се отчитат като текущ разход в текущата печалба или загуба.

Активите „право на ползване“ се тестват за обезценка в съответствие с МСС 36 Обезценка на активи, като се прилага политика за определяне и отчитане на обезценката, аналогична на тази при имотите и оборудването (дълготрайните материални активи). Възстановимата стойност на активите „право на ползване“ е по-високата от двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност при употреба. За определянето на стойността при употреба на активите бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност като се прилага дисконтова норма преди данъци, която отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се определят като разлика между възстановимата и балансовата стойност (когато възстановимата стойност е по-ниска от балансовата), и се представят в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като други разходи.

Активите „право на ползване“ са представят към “имоти, машини, оборудване и активи „право на ползване“ в консолидирания отчет за финансовото състояние, а тяхната амортизация – към разходи за амортизация в консолидирания отчет за всеобхватния доход.

б) Задължение по лизинг

Задължение по лизинг се признава първоначално по настоящата стойност на лизинговите плащания, които не са изплатени към тази дата. Те включват:

- фиксирани плащания (включително фиксирани по същество лизингови плащания), намалени с подлежащите на получаване лизингови стимули;
- променливи лизингови плащания, зависещи от индекси или проценти първоначално оценени, използвайки индексите или процентите на датата на стартиране на лизинга;
- цената за упражняване на опцията за покупка, ако е достатъчно сигурно, че съответното дружеството от Групата, в качеството му на лизингополучател ще ползва тази опция;
- плащания на санкции за прекратяване на лизинговите договори, ако в срока на лизинговия договор е отразено упражняването на опция за прекратяването на договора от страна на дружеството-лизингополучател;
- сумите, които Групата очаква да плати на лизингодателите като гаранции за остатъчна стойност.

Променливите лизингови плащания, които не зависят от индекси или преценки, а са свързани с изпълнение или с използването на основния актив, не се включват в оценката на задължението по лизинг и в актива „право на ползване“. Те се признават като текущ разход в периода, в който настъпи събитието или обстоятелството, довело до тези плащания и се включват в печалбата и загубата за годината.

Лизинговите плащания се дисконтират с лихвения процент, заложен в договора, ако той може да бъде непосредствено определен или с диференциален лихвен процент на съответното дружество от Групата, което то би плащало в случай, че заеме финансови средства, необходими за получаването на актив със сходна стойност на актива „право на ползване“, за сходен период от време, при сходно обезпечение и в сходна икономическа среда. Групата прилага като диференциален лихвен процент лихвените проценти по лихвена статистика на БНБ, коригирани така че да съответстват на срока и на контрагентите по лизинговите договори.

Лизинговите плащания (вноски) съдържат в определено съотношение финансовия разход (лихва) и припадащата се част от лизинговото задължение (главница). Финансовите разходи се начисляват в консолидирания отчет за всеобхватния доход през периода на лизинга на периодична база, така че да се постигне постоянен лихвен процент за оставащата неизплатена част от главницата по лизинговото задължение, като се представят като „финансов разход - разход за лихва“.

Задълженията по лизинг се представя на отделен ред на лицевата страна на консолидирания отчет за финансово състояние

Групата оценява последващо задължението по лизинг като:

- увеличава балансовата стойност, за да отрази лихвата по задълженията по лизинг;
- намалява балансовата стойност, за да отрази извършените лизингови плащания;
- преоценява балансовата стойност на задълженията по лизинг, за да отрази преоценките или измененията на лизинговия договор;
- гаранциите за остатъчна стойност се преразглеждат и коригират, ако е необходимо към края на всеки отчетен период.

Групата преоценява задълженията си по лизинг (при което извършва и кореспондиращи записвания към съответните активи „право на ползване“), когато:

- има промяна в срока на лизинга или е възникнало събитие или обстоятелство, което е довело до промяна в оценката на опцията за закупуване, при което коригираните задължения по лизинг се преизчисляват с коригиран дисконтов процент;
- има промяна в плащанията за лизинг, произтичаща от промяна в индекс или процент или има промяна в сумите, които се очаква да бъдат дължими по гаранции за остатъчна стойност, при което коригираните задължения по лизинг се преизчисляват с непроменения (оригиналния) дисконтов процент (освен когато промяната в лизинговите плащания, произтича от промяна в плаващите лихвени проценти, в този случай се използва коригиран дисконтов процент, който отразява промените в лихвения процент);
- лизинговият договор е изменен и това изменение не е отразено като отделен лизинг, в този случай задължението по лизинг се преизчислява като се базира на срока на променения лизингов договор, дисконтирайки променените лизингови плащания с коригиран дисконтов процент към датата на влизане в сила на изменението.

в) Краткосрочни лизингови договори и лизингови договори основният актив, по които е с ниска стойност

Групата прилага освобождаването по реда на МСФО 16 от изискването за признаване на актив „право на ползване“ и задължение по лизинг за лизинговите си договори на активи на ниска стойност, които Групата счита, че са на ниска стойност като нови и се използват самостоятелно в Групата, без да са зависими и тясно свързани с други активи.

Плащанията във връзка с краткосрочни лизингови договори и лизингови договори, по които основният актив е с ниска стойност се признават директно като текущ разход в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) на база линеен метод за периода на лизинга.

2.18.2.Групата като лизингодател

Групата класифицира всеки от своите лизингови договори като договор за оперативен или договор за финансов лизинг. Когато с договора за лизинг се прехвърлят по същество всички съществени рискове и стопански изгоди от собствеността върху основния актив, той се класифицира като договор за финансов лизинг, всички останали договори се класифицират като договори за оперативен лизинг.

Когато Групата е междинен лизингодател, тя отчита основния лизинг и договорът за преотдаване като два отделни договора. Договорът за преотдаване се класифицира като финансов или оперативен в зависимост от актива „право на ползване“, възникнал по основния договор.

Оперативен лизинг

Приходите от наем от оперативните лизинги се признават от Групата на линейна база за периода на лизинговия договор. Първоначалните преки разходи, извършени във връзка с постигането на оперативния лизинг, се прибавят към балансовата стойност на основния актив и се признават като разход през срока на лизинговия договор на линейна база.

Основният актив, предмет на лизинговия договор, остава и се представя в консолидирания отчет за финансовото състояние.

2.19. Правителствени финансираня

Правителственото финансиране представлява различни форми на предоставяне на безвъзмездни средства от държавата (местни и централни органи и институции) и/или междуправителствени споразумения и организации.

Правителствените финансираня (общински, държавни и международни, вкл. по реда на използване на Европейските фондове и програми) се признават първоначално като отсрочен доход (финансиране), когато е налице разумна сигурност, че те ще бъде получени от Групата, и че последната е спазила и спазва условията и изискванията по дарението.

Правителствено финансиране, свързано с компенсиране на направени разходи, се признава в текущите печалби и загуби на систематична база за същия период, през който са признати и разходите.

Правителствено финансиране, свързано с компенсиране на инвестиционни разходи за придобиване на актив, се признава в текущите печалби и загуби на систематична база за целия

период на полезен живот на актива, пропорционално на размера на признатата в разходите амортизация.

Получените финансираня, свързани с амортизируеми дълготрайни материални активи се представят в консолидирания отчет за финансовото състояние като дългосрочни финансираня. Частта, която ще бъде призната като текущ приход през следващите 12 месеца се включва в текущите пасиви.

Признатата като приход част от финансиранята се представя в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към „други доходи от дейността“.

2.20. Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудово законодателство

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите в Групата се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство в България.

Краткосрочни доходи

Краткосрочните доходи за наетия персонал под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки (изискуеми за уреждане в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналът е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), освен ако даден МСФО не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив за периода, в който е положен трудът за тях и/или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удържки) в размер на недисконтираната им сума.

Към датата на всеки финансов отчет Групата прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсирани отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка за сумите на самите възнаграждения и на вноските по задължителното обществено и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Дългосрочни доходи при пенсиониране

Планове с дефинирани вноски

Основно задължение на Групата като работодател в България е да извършва задължително осигуряване на наетия си персонал за фонд “Пенсии”, допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО), фонд “Общо заболяване и майчинство” (ОЗМ), фонд “Безработица”, фонд “Трудова злополука и професионална болест” (ТЗПБ), фонд “Гарантиране вземания на работниците и служителите” (ГВРС) и здравно осигуряване. Размерите на осигурителните вноски се утвърждават всяка година със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съответствие с правилата от Кодекса за социално осигуряване (КСО).

Тези осигурителни пенсионни планове, прилагани от Групата в качеството ѝ на работодател, са планове с дефинирани вноски. При тях работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фонд “Пенсии”, фонд “ОЗМ”, фонд “Безработица”, фонд “ТЗПБ”, както и в универсални

и професионални пенсионни фондове - на база фиксирани по закон проценти и няма правно или конструктивно задължение да доплаща във фондовете бъдещи вноски в случаите, когато те нямат достатъчно средства да изплатят на съответните лица заработените от тях суми за периода на трудовия им стаж.

Аналогични са и задълженията по отношение на здравното осигуряване.

Към Групата няма създаден и функциониращ частен доброволен осигурителен фонд.

Дължимите от Групата вноски по плановете с дефинирани вноски за социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), освен ако даден МСФО не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив, и като текущо задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на полагане на труда и на начислението на съответните доходи на наетите лица, с които доходи вноските са свързани.

Планове с дефинирани доходи

Съгласно Кодекса на труда Групата в качеството ѝ на работодател в България е задължено да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 2 и 6 брутни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват нефондирани планове с дефинирани доходи.

Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на консолидирания финансов отчет, по която те се представят в консолидирания отчет за финансовото състояние, а респективно изменението в стойността им, се представя в консолидирания отчет за всеобхватния доход като: а) разходите за текущ и минал стаж, разходите за лихва и ефектите от съкращенията и урежданията се признават веднага, в периода, в който възникнат, и се представят в текущата печалба или загуба, по статия „разходи за персонал“, а б) ефектите от последващите оценки на задълженията, които по същество представляват актюерски печалби и загуби, се признават веднага, в периода, в който възникнат, и се представят към другите компоненти на всеобхватния доход, по статия „последващи оценки на пенсионни планове с дефинирани доходи. Актюерските печалби и загуби произтичат от промени в актюерските предположения и опита.

Към датата на всеки годишен финансов отчет Групата назначава сертифицирани актюери, които издават доклад с техните изчисления относно дългосрочните му задължения към персонала за обезщетения при пенсиониране. За целта те прилагат кредитния метод на прогнозните единици. Сегашната стойност на задължението по дефинираните доходи се изчислява чрез дисконтиране на бъдещите парични потоци, които се очаква да бъдат изплатени в рамките на матуритета на това задължение и при използването на лихвените равнища на държавни дългосрочни облигации с подобен срок, котирувани в България, където функционира и самото дружество.

Доходи при напускане

Съгласно местните разпоредби на трудовото и осигурително законодателство в България, дружеството като работодателят има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор преди пенсиониране определени видове обезщетения.

Групата признава задължения към персонала по доходи при напускане преди настъпване на пенсионна възраст, когато е демонстриран обвързващ ангажимент, на база публично анонсиран план, вкл. за реструктуриране, да се прекрати трудовият договор със съответните лица без да има възможност да се отмени, или при формалното издаване на документите за доброволно напускане. Доходи при напускане, платими след повече от 12 месеца, се дисконтират и представят в консолидирания отчет за финансовото състояние по тяхната сегашна стойност.

2.21. Акционерен капитал и резерви

Българска фондова борса АД (дружеството-майка) е акционерно дружество и е задължено да регистрира в Търговския регистър определен размер на акционерен капитал, който да служи като обезпечение на кредиторите на дружеството за изпълнение на техните вземания към него. Акционерите отговарят за задълженията на дружеството-майка до размера на своето акционерно участие в капитала и могат да претендират връщане на това участие само в производство по ликвидация или несъстоятелност. Дружеството-майка отчита основния си капитал по номинална стойност на регистрираните в съда акции.

Съгласно изискванията на Търговския закон и Устава, дружеството-майка е длъжно да формира и фонд Резервен, като източници на фонда могат да бъдат:

- най-малко една десета от печалбата, която се отделя, докато средствата във фонда достигнат една десета част от капитала или по-голяма част, предвидена в Устава;
- средствата, получени над номиналната стойност на акциите при издаването им (премиен резерв);
- други източници, предвидени с определено решение на Общото събрание.

Средствата от фонда могат да се използват само за покриване на годишната загуба и на загуби от предходни години. Когато средствата във фонда достигнат определения в Устава минимален размер, средствата над тази сума могат да бъдат използвани за увеличаване на капитала.

Обратно изкупените собствени акции се списват от собствения капитал и са представени в консолидирания отчет за финансовото състояние по себестойност (цена на придобиване), като с брутната им покупна цена е намален собственият капитал на Групата. Не се признава нито печалба, нито загуба от покупката, продажбата, емитирането или обезсилването на инструменти на собствения капитал на Групата. Такива обратно изкупени акции могат да бъдат придобити и държани от предприятието или от други членове на консолидираната група. Платеното или полученото възнаграждение се признава директно в собствения капитал. Разликата между покупната цена и продажната цена на акциите при последваща продажба на обратно изкупени собствени акции се отчита в статията „Резерв по обратно изкупени акции“.

Резервът по финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход е формиран от разликата между балансовата стойност на финансовите активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход и техните справедливи стойности към датата на извършване на преоценката. Този резерв се прехвърля към текущите печалби и загуби в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) – за дълговите ценни книжа по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, респ. в натрупани печалби – за капиталовите ценни книжа, в случаите когато финансовите активи се освободят (продадат) от Групата.

2.22. Данъци върху печалбата

Текущите данъци върху печалбата на дружествата в Групата са определени в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – Закона за корпоративното подоходно облагане. Номиналната данъчна ставка в България за 2021 г. е 10 % (2020 г.: 10%).

Отсрочените данъци върху печалбата се определят чрез прилагане на балансовия метод за определяне на задължението относно всички временни разлики на дружествата в Групата към датата на консолидирания финансов отчет, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви.

Отсрочените данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики, с изключение на тези, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Отсрочените данъчни активи се признават за всички намаляеми временни разлики и за неизползваните данъчни загуби до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да бъде генерирана в бъдеще достатъчна облагаема печалба или да се проявят облагаеми временни разлики, от които да могат да се приспадат тези намаляеми разлики, с изключение на разликите, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Балансовата стойност на всички отсрочени данъчни активи се преглежда към края на всеки отчетен период и се редуцира до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да се генерира достатъчно облагаема печалба или проявяващи се през същия период облагаеми временни разлики, с които те да могат да бъдат приспаднати или компенсирани.

Отсрочените данъци, свързани с обекти, които са отчетени като други компоненти на всеобхватния доход или капиталова позиция в консолидирания отчет за финансовото състояние, също се отчитат директно към съответния компонент на всеобхватния доход или балансовата капиталова позиция.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват на база данъчните ставки и основи, които се очаква да се прилагат за периода и типа операции, през които активите се очаква да се реализират, а пасивите - да се уредят (погасят), на база данъчните закони, които са в сила или с голяма степен на сигурност се очаква да са в сила, и по данъчни ставки на държавата (РБългария), в чиято юрисдикция се очаква да се реализира съответният отсрочен актив или пасив.

Отсрочени данъчни активи на едно дружество от Групата се представят нетно срещу отсрочени данъчни пасиви на това дружество, когато то се явява за тях данъчният платец в съответната юрисдикция, и то тогава и само тогава, когато дружеството има законно право да извършва или получава нетни плащания на текущи данъчни задължения или вземания по данък върху дохода.

Към 31.12.2021 г. отсрочените данъци върху печалбата на дружеството са оценени при ставка, валидна за 2021 г., която е в размер на 10% (31.12.2020 г.: 10 %).

2.23. Финансови инструменти

Финансов инструмент е всеки договор, който поражда едновременно както финансов актив в едно предприятие, така и финансов пасив или инструмент на собствения капитал в друго предприятие.

2.23.1 Финансови активи

Първоначално признаване, класификация и оценяване

При първоначалното им признаване финансовите активи се класифицират в три групи, според последващата им оценка: по амортизирана стойност; по справедлива стойност през другия всеобхватен доход; и по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Групата първоначално оценява финансовите активи по справедлива стойност, а в случай на финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата, се добавят преките разходи по сделката. Изключение са търговските вземания, които не съдържат съществен компонент на финансиране - те се оценяват на база цената на сделката, определена съгласно МСФО 15 и издадената фактура (Приложение 2.15).

Покупките или продажбите на финансови активи, чиито условия изискват доставка на активите в рамките на даден период от време, установен обикновено с нормативна разпоредба или действаща практика на съответния пазар (редовни покупки), се признават на датата на търгуване (сделката), т.е. на датата, на която дружеството е поело ангажимент да закупи или продаде актива.

Класификацията на финансовите активи при първоначалното им признаване зависи от характеристиките на договорните парични потоци на съответния финансов актив и бизнес модела на дружеството за неговото управление. За да бъде класифициран и оценяван по амортизирана стойност или по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, условията на даден финансов актив трябва да пораждат парични потоци, които представляват "само плащания по главницата и лихвата (СПГЛ)" по неиздължената сума на главницата. За целта се извършва анализ чрез тест на СПГЛ на нивото на инструмент.

Бизнес моделът на Групата за управление на финансовите активи отразява начина, по който Групата управлява финансовите си активи за генериране на парични потоци. Бизнес моделът определя дали паричните потоци произтичат от събирането на договорни парични потоци, на продажба на финансовите активи, или и двете.

Последващо оценяване

За целите на последващото оценяване финансовите активи са класифицирани в три категории:

- Финансови активи по амортизирана стойност
- Финансови активи по справедлива стойност през другия всеобхватен доход с "рециклиране" на кумулативните печалби или загуби (дългови инструменти)
- Финансови активи по справедлива стойност през другия всеобхватен доход без "рециклиране" на кумулативните печалби и загуби (капиталови инструменти)

Класификационни групи

Финансови активи по амортизирана стойност

Групата оценява финансовите активи по амортизирана стойност когато са удовлетворени и двете условия по-долу:

- финансовият актив се държи и използва в рамките на бизнес модел, имащ за цел неговото държане с оглед получаване на договорните парични потоци от него, и

- условията на договора за финансовия актив пораждат парични потоци на конкретни дати, които представляват само плащания на главницата и лихвите върху неиздължената сума на главницата.

Финансовите активи по амортизирана стойност впоследствие се оценяват на база метода на ефективния лихвен процент (ЕЛП). Те подлежат на обезценка. Печалбите и загубите се признават в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато активът бъде отписан, модифициран или обезценен.

Финансовите активи по амортизирана стойност на Групата включват: парични средства и еквиваленти в банки, срочни депозити в банки, търговски и други вземания от контрагенти и трети лица (Приложение 2.15 и Приложение 2.16).

Финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход (дългови инструменти)

Групата оценява дълговите си инструменти по справедлива стойност през другия всеобхватен доход, когато са удовлетворени и двете условия по-долу:

- финансовият актив се държи и използва в рамките на бизнес модел с цел както за събиране на договорните парични потоци, така и за продажбата му, и
- условията на договора за финансовия актив пораждат парични потоци на конкретни дати, които представляват само плащания на главницата и лихвата върху неиздължената сума на главницата.

По отношение на дълговите инструменти по справедлива стойност през другия всеобхватен доход, приходите от лихви, валутната преоценка и загубите от обезценка вкл. и тяхното възстановяване, се признават в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) и се изчисляват по същия начин както тези за финансовите активи по амортизирана стойност. Останалите промени в справедливата стойност се признават в другия всеобхватен доход и респ. в резерв по финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход. При отписване, кумулативната промяна в справедливата стойност, призната в другия всеобхватен доход, се отчита (рециклира) през печалбата или загубата.

Дълговите инструменти по справедлива стойност през другия всеобхватен доход на дружеството включват: държавни ценни книжа, които са представени в статията “финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход ” в консолидирания отчет за финансово състояние.

Финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход (капиталови инструменти)

При първоначалното им признаване Групата може да направи неотменим избор да класифицира определени капиталови инструменти като такива, определени по справедлива стойност в другия всеобхватен доход, но само когато те отговарят на определението за собствен капитал съгласно МСС 32 *Финансови инструменти: представяне* и не се държат с цел търгуване. Класификацията се определя на база индивидуално ниво, инструмент по инструмент.

При отписване на тези активи печалбите и загубите от оценка до справедлива стойност, отчетени в другия всеобхватен доход не се рециклират през печалбата или загубата. Дивидентите се признават като “финансови приходи” в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата

за годината), когато правото върху плащането бъде установено, с изключение на случаите, когато Групата извлича ползи от тези постъпления като възстановяване на част от цената на придобиване на финансовия актив, в който случай печалбите се отчитат в другия всеобхватен доход. Капиталовите инструменти, определени като такива по справедлива стойност в другия всеобхватен доход, не са обект на тест за обезценка.

Групата е направила неотменим избор да класифицира в тази категория малцинствените си капиталови инвестиции, които тя държи дългосрочно и във връзка със своите бизнес интереси в тези дружества. Те са представени в консолидирания отчет за финансово състояние към статията „финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход”.

Прекласификация на финансови активи

Групата не прекласифицира финансовите си активи след първоначалното им признаване, освен при изключителни обстоятелства, свързани с промяна в бизнес модела за управление им. Прекласификация на финансови активи се прилага перспективно, считано от датата на настъпване на промяната, която е породила като:

- а) при прекласификация на финансови активи по амортизирана стойност към финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, справедливата стойност се определя на датата на прекласификацията, и всяка печалба или загуба от разликата между амортизираната стойност и справедливата стойност, се признава в друг всеобхватен доход. Ефективният лихвен процент и оценяването на очакваните кредитни загуби не се коригира в резултат на прекласификацията.
- б) при прекласификация на финансови активи по амортизирана стойност към финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата, справедливата стойност се определя на датата на прекласификацията, и всяка печалба или загуба от разликата между амортизираната стойност и справедливата стойност, се признава в печалбата или загубата.
- в) при прекласификация на финансов актив по справедлива стойност през друг всеобхватен доход към финансови активи по амортизирана стойност, справедливата стойност на съответния актив на дата на прекласификацията се приема за негова „намерена” амортизирана стойност. Кумулативната печалба или загуба, натрупана в друг всеобхватен доход, се изписва от собствения капитал (резерв от финансови активи, по справедлива стойност през друг всеобхватен доход) и се коригира за сметка на справедливата стойност на финансовия актив към датата на прекласификацията. Финансовият актив се оценява на датата на прекласификацията все едно винаги е бил отчитан по амортизирана стойност като корекцията засяга друг всеобхватен доход, но не засяга текущата печалба или загуба. Ефективният лихвен процент и оценяването на очакваните кредитни загуби не се коригира в резултат на прекласификацията.
- г) при прекласификация на финансов актив по справедлива стойност през друг всеобхватен доход към финансови активи по справедлива стойност през печалба или загубата, този актив продължава да се оценява по справедлива стойност. Натрупаната печалба или загуба в друг всеобхватен доход се рециклира от собствения капитал (резерв от финансови активи, по справедлива стойност през друг всеобхватен доход) в текущата печалбата или загуба

Обезценка на финансови активи

Групата признава коректив (провизия за обезценка) за очаквани кредитни загуби за всички дългови инструменти, които не се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата. Очакваните кредитни загуби се изчисляват като разлика между договорните парични потоци, дължими съгласно условията на договора, и всички парични потоци, които Групата очаква да получи, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент. Очакваните парични потоци включват и паричните потоци от продажбата на държаното обезпечение или други кредитни подобрения, които представляват неразделна част от условията на договора.

Търговски вземания

За изчисляване на очакваните кредитни загуби на *търговските вземания* Групата е избрала и прилага *опростен подход на база матрица за изчисление на очаквани кредитни загуби* и не проследява последващите промени в кредитния им риск. При този подход то признава коректив (провизия за обезценка) въз основа на очакваната кредитна загуба за целия срок на вземанията към всяка отчетна дата.

Съдебни и други вземания

За изчислението на очакваните кредитни загуби по *съдени и други вземания*, Групата прилага общия подход за обезценка, определен от МСФО 9. Съгласно този подход Групата прилага “тристепенен” модел за обезценка въз основа на промени спрямо първоначалното признаване на кредитното качество на финансовия инструмент (актив).

Очакваните кредитни загуби се признават на два етапа:

а. Финансов актив, който не е кредитно обезценен при първоначалното му възникване/придобиване, се класифицира в Етап (Stage) 1. Това са заеми, предоставени: на длъжници с нисък риск от неизпълнение и стабилни като тенденции добри ключови показатели (финансови и нефинансови), редовно обслужвани, и, и без наличие на дължими суми, които са в просрочие. От първоначалното му признаване неговият кредитен риск и качества са обект на непрекъснато наблюдение и анализи. Очакваните кредитни загуби на финансовите активи, класифицирани в Етап 1 се определят на база на кредитни загуби, които са резултат от възможни събития на неизпълнение, които биха могли да настъпят в рамките на следващите 12 месеца от живота на съответния актив (12-месечни очаквани кредитни загуби за инструмента).

б. В случаите, когато след първоначалното признаване на финансов актив, кредитният му риск нарасне значително и в резултат от това неговите качества се влошат, той се класифицира в Етап (Stage) 2. Очакваните кредитни загуби на финансовите активи, класифицирани в Етап 2 се определят за целия оставащ живот (срок) на съответния актив, независимо от момента на настъпването на неизпълнението (очаквани кредитни загуби за целия живот (срок) на инструмента).

В случаите, когато кредитният риск на финансов актив нарасне до ниво, което индикира, че има настъпило събитие на неизпълнение, финансовият актив се счита за обезценен и той се класифицира в Етап (Stage) 3. На този етап се установяват и изчисляват понесените загуби по съответния актив за целия му оставащ живот (срок).

Ръководството на Групата е извършило съответни анализи, на база на които е определило комплекс от критерии за събития на неизпълнение. Един от тях е просрочия на дължими договорни плащания

повече от 90 дни, освен ако за определен инструмент не са налице обстоятелства, които правят оборимо това твърдение. Наред с него, се наблюдават и други събития, въз основа на вътрешна и външна информация, които са индикатор, че длъжникът не е в състояние да заплати (възстанови) всички все още дължими от него суми по договор, вкл. като се вземат предвид и всички кредитни улеснения предоставени от Групата.

Парични средства

По отношение на паричните средства в банки, Групата прилага общия подход за изчисление на очакваните кредитни загуби като за определяне на загубата от неизпълнение в параметрите на модела се използва кредитният рейтинг на финансовите институции, в които Групата е депозирала паричните си средства. За целта се използват рейтингите на банките, определени от международно признати рейтингови фирми като Moody's, Fitch, S&P, BCRA и Bloomberg. На тази база, от една страна, се използват публични данни за PD (вероятности за неизпълнение), рефериращи към рейтинга на съответната банка, а от друга, от промяната на рейтинга на съответната банка, дружеството оценява наличието на завишен кредитен риск. Загубите при неизпълнение се оценяват съобразно наличието на гарантирани и/или обезпечени суми по банковите сметки

Дългови инструменти, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

По отношение на дълговите инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход Групата прилага модел на обезценка на база нисък кредитен риск, базиран на общия подход за изчисление на очакваните кредитни загуби. Към всяка отчетна дата Групата определя дали дълговият инструмент е такъв с нисък кредитен риск като за целта използва цялата разумна и аргументирана информация, без извършване на излишни разходи и/или усилия. При тази оценка Групата преразглежда вътрешния кредитен рейтинг на дълговия инструмент. В определени случаи обаче Групата може да преразглежда даден финансов актив като такъв в неизпълнение, когато вътрешна или външна информация предоставя индикация, че е малко вероятно Групата да получи пълния размер на неиздължените суми по договора, преди да се вземат каквито и да било кредитни подобрения, държани от нея.

Отписване

Финансов актив (или, когато е приложимо, част от финансов актив или част от група от сходни финансови активи) се отписва от консолидирания отчет за финансовото състояние на Групата когато:

- правата за получаване на паричните потоци от актива са изтекли, или
- правата за получаване на парични потоци от актива са прехвърлени или Групата е поела задължението да плати напълно получените парични потоци, без съществена забава, към трета страна чрез споразумение за прехвърляне; при което: или а) Групата е прехвърлила в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива; или б) Групата нито е прехвърлила, нито е запазила в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива, но е прехвърлила контрола върху него.

Когато Групата е прехвърлила правата си за получаване на парични потоци от актива или е встъпила в споразумение за прехвърляне, тя прави оценка на това дали и до каква степен е запазила рисковете и ползите от собствеността. Когато Групата нито е прехвърлила нито е запазила в

значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, нито е прехвърлила контрола върху него, тя продължава да признава прехвърления актив до степента на продължаващото си участие в него. В този случай Групата признава и свързаното с това задължение. Прехвърленият актив и свързаното задължение се оценяват на база, която отразява правата и задълженията, които Групата е запазила.

Продължаващо участие, което е под формата на гаранция върху прехвърления актив, се оценява по по-ниската от: първоначалната балансова стойност на актива и максималната сума на възнаграждението, което може да се изиска Групата да изплати.

2.23.2. Финансови пасиви

Първоначално признаване, класификация и оценяване

Финансовите пасиви на Групата включват търговски и други задължения. При първоначално им признаване обичайно те се класифицират като пасиви по амортизирана стойност.

Първоначално всички финансови пасиви се признават по справедлива стойност, а в случая на заеми и привлечени средства и търговски и други задължения, нетно от пряко свързаните разходи по сделката.

Последващо оценяване

Последващото оценяване на финансовите пасиви зависи от тяхната класификация. Обичайно те се класифицират и оценяват по амортизирана стойност, чрез метода на ефективния лихвен процент.

Отписване

Финансовите пасиви се отписват, когато задължението бъде погасено, или прекратено, или изтече. Когато съществуващ финансов пасив бъде заменен с друг от същия кредитор при по същество различни условия, или условията на съществуващ пасив бъдат съществено променени, тази размяна или модификация се третира като отписване на първоначалния пасив и признаване на нов. Разликата в съответните балансови суми се признава в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.23.3. Компенсиране (нетирание) на финансови инструменти

Финансовите активи и финансовите пасиви се компенсират (нетират) и в консолидирания отчет за финансовото състояние се отразява нетната сума, ако съществува приложимо законно право за компенсиране на признатите суми и ако е налице намерение за уреждане на нетна основа, или за едновременно реализиране на активите и уреждане на пасивите.

Това изискване произтича от идеята на реалната стопанска същност на отношенията на Групата с даден контрагент, че при едновременното съществуване на тези две изисквания очакваният фактически бъдещ паричен поток и ползи от тези разчети за предприятието е нетният поток, т.е. нетната сума отразява реалното право или задължение на Групата от тези финансови инструменти - при всички обстоятелства да получи или плати единствено и само нетната сума.

Ако не са налице едновременно и двете условия се приема, че правата и задълженията на Групата по повод тези насрещни разчети (финансови инструменти) не се изчерпват при всички ситуации само и единствено с получаването или плащането на нетната сума.

Политиката за нетирането е свързана и с оценката, представянето и управлението на реалния кредитен и ликвиден риск, свързан с тези насрещни разчети.

Критериите, които се прилагат за установяване на "наличие на текущо и правно приложимо право за нетиране" са:

- да не зависи от бъдещо събитие, т.е да не е приложимо само при настъпване на някакво бъдещо събитие;
- да бъде възможно за упражняване и защитимо с правни способности в хода на (кумулятивно):
- обичайната дейност,
- в случай на неизпълнение/просрочие, и
- в случай на неплатежоспособност или несъстоятелност.

Приложимостта на критериите се оценява спрямо изискванията на българското законодателство и установените договорености между страните. Условието за "наличие на текущо и правно приложимо право за нетиране" винаги и задължително се оценява заедно с второ условие - за "задължително намерение за уреждане на тези разчети на нетна база".

2.24. Нетна печалба или загуба на акция

Основната нетна печалба или загуба на акция се изчислява като се раздели нетна печалба или загуба за периода, подлежаща на разпределение между акционерите на дружеството-майка, притежатели на обикновени акции, на средно-претегления брой на държаните обикновени акции за периода.

Средно-претегленият брой акции представлява броят на държаните обикновени акции в началото на периода, коригиран с броя на обратно изкупените обикновени акции и на новоиздадените такива през периода, умножен по средно-времевия фактор. Този фактор изразява броя на дните, през които конкретните акции са били държани, спрямо общия брой на дните през периода.

При капитализация, бонус емисия или разделяне, броят на обикновените акции, които са в обръщение до датата на това събитие, се коригира, за да се отрази пропорционалната промяна в броя на обикновените акции в обръщение така, сякаш събитието се е случило в началото на представения най-ранен период.

Нетна печалба или загуба на акции с намалена стойност не се изчисляват, тъй като няма издадени потенциални акции с намалена стойност.

2.25. Сегментно отчитане

Групата идентифицира своите отчетни сегменти и оповестява информация по сегменти в съответствие с организационната и отчетна структура за управление, използвана от ръководството на компанията-майка. Оперативните сегменти са компоненти на бизнеса, които се оценяват редовно от членовете на ръководството на компанията-майка, вземащи оперативни решения - като се използва финансова и оперативна информация, изготвена конкретно за сегмента, за целите на текущото наблюдение и оценяване на резултатите от дейността (изпълнението) и разпределението на ресурсите на Групата.

Оперативните сегменти на Групата текущо се наблюдават и направляват поотделно, като всеки оперативен сегмент представлява отделна бизнес област, която е носител на различни бизнес ползи и рискове. Оперативните сегменти, по които Групата наблюдава, измерва и контролира рисковете

и възвръщаемостта за нея са обособени според основните бизнес дейности, извършвани на Борсата, а именно: а) търговия на финансови инструменти; б) информационно обслужване, в) регистрация и поддържане на емисии финансови инструменти за търговия и г) търговия с ел. енергия.

Информация по оперативни сегменти

Групата използва един измерител – брутен марж (печалба) при оценяването на резултатите в оперативните сегменти и за разпределянето на ресурси между тях. Тя се определя като разлика между сегментните приходи и сегментните разходи, пряко съотнесими към съответния сегмент.

Сегментните активи, пасиви, респективно приходи, разходи и резултати включват тези, които са и могат да бъдат директно относими към съответния сегмент, както и такива, които могат да бъдат разпределени на разумна база. Обичайно това са: а) за приходите – приходи от услуги; б) за разходите – разходите за материали и консумативи, разходите за външни услуги, разходите за амортизации и разходите за възнагражденията на персонала; в) за активите – нематериални активи, търговски вземания, задължения към доставчици, текущи задължения към персонала и за обществено осигуряване. Капиталовите разходи (инвестиции) по бизнес сегменти са отграничени разходи, извършени през периода за придобиване или изграждане на секторни нетекущи активи, които се очаква да бъдат използвани през повече от един период.

Групата управлява имотите, машини и оборудване, нематериалните активи, инвестициите във финансови инструменти, както и данъците на ниво дружество и те не се разпределят на сегментно ниво.

Резултатите от дейности, които се считат за случайни спрямо основните типове операции (дейности) на Групата, както и неразпределяемите приходи, разходи, пасиви и активи, се отчитат отделно в позиция „неразпределени на ниво Група“. Тези суми по принцип включват: други доходи от дейността, освен ако не произтичат от дейността на конкретен сегмент, административни разходи, лихвени приходи и разходи, реализирани и нереализирани печалби и загуби от сделки с валута и инвестиции, инвестиции в други дружества, други вземания и разчети по данъци.

Прилаганата счетоводна политика за отчитането по сегменти, се основава на аналогични правила и принципи на тази, използвана от Групата за изготвяне на публичните ѝ отчети по закон.

2.26. Оценяване по справедлива стойност

Някои от активите и пасивите на Групата се оценяват и представят и/или само оповестяват по справедлива стойност за целите на финансовото отчитане. На повтаряща се база, такива са: финансовите активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, финансови активи по амортизирана стойност, определени търговски и други вземания и задължения.

Справедливата стойност е цената, която би била получена при продажбата на даден актив или платена при прехвърлянето на пасив в обичайна сделка между независими пазарни участници на датата на оценяването. Справедливата стойност е изходяща цена и се базира на предположението, че операцията по продажбата ще се реализира или на основния пазар за този актив или пасив, или в случай на липса на основен пазар – на най-изгодния пазар за актива или пасива. Както определеният като основен, така и най-изгодният пазар са такива пазари, до които Групата задължително има достъп.

Измерването на справедливата стойност се прави от позицията на предположенията и преценките, които биха направили потенциалните пазарни участници, когато те биха определяли цената на съответния актив или пасив, като се допуска, че те биха действали за постигане на най-добра стопанска изгода от него за тях.

Групата прилага различни оценъчни техники, които биха били подходящи спрямо спецификата на съответните условия, и за които разполага с достатъчна база от входящи данни, като се стреми да използва в максимална степен наличната публично наблюдаема информация и респ. – да минимизира използването на ненаблюдаема информация. То използва основно приходния подход, като най-често прилаганата оценъчна техника е методът на дисконтираните парични потоци.

Справедливата стойност на всички активи и пасиви, които се оценяват и/или оповестяват в консолидираните финансови отчети по справедлива стойност, се категоризира в рамките на следната йерархия на справедливите стойности, а именно:

- Ниво 1 – Котирани (некоригирани) пазарни цени на активен пазар за идентични активи или пасиви;
- Ниво 2 – Оценъчни техники, при които се използват входящи данни, които са различни от директно котирани цени, но са пряко или косвено достъпни за наблюдение, вкл. когато котираните цени са обект на значителни корекции; и
- Ниво 3 – Оценъчни техники, при които се използват входящи данни, които в значителната си част са ненаблюдаеми.

Групата прилага основно справедлива стойност Ниво 1 и Ниво 3.

Притежаваните от Групата инвестиции, представляващи дългови ценни книжа с фиксирани или определяеми плащания и фиксирани матуритетни дати (държавните ценни книжа - облигации), класифицирани като финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, се оценяват и представят в консолидирания отчет за финансовото състояние по справедлива стойност (Ниво 1). Политиката на оценяване предвижда избор между по-ниската от двете стойности за съответния вид емисия облигации:

а) за глобалните емисии облигации:

- последна „цена купува“ на съответните емисии облигации, публикувана от международни информационни агенции в областта на финансовите инструменти (Reuters или Bloomberg) за последния работен ден от отчетния период (година) и
- „медианната стойност“ на поне три допълнителни котировки на последна „цена купува“ за последния работен ден от отчетния период (година), получени от активно търгуващи дилъри (български банки и инвестиционни посредници) на съответната емисия облигации.

б) емисии облигации, търгувани на вътрешен пазар:

- последна „цена купува“ на съответните емисии облигации, публикувана от международни информационни агенции в областта на финансовите инструменти (Reuters или Bloomberg) за последния работен ден от отчетния период (година) и
- „най-ниската стойност“ на поне три допълнителни котировки на последна „цена купува“ за последния работен ден от отчетния период (година), получени от активно търгуващи дилъри (български банки и инвестиционни посредници) на съответната емисия облигации.

Притежаваните от Групата капиталови инвестиции, представляващи акции или дялове в капитала на други дружества и предприятия (малцинствено участие), и които не са регистрирани за търговия на българска или чуждестранни борси и не се търгуват на капиталовия пазар (акции на Централен депозитар АД) се оценяват последващо по справедлива стойност, като политиката на оценяване предвижда използване предимно на значима ненаблюдаема изходна информация и данни дотолкова, доколкото релевантна за подобен тип дружества наблюдаема информация няма на разположение (Ниво 3).

За тези активи и пасиви, които се оценяват по справедлива стойност във финансовите отчети на повтаряема база, Групата прави преценка към датата на всеки отчет дали е необходим трансфер в нивата на йерархия на справедливата стойност на даден актив или пасив в зависимост от разполагаемите и използваните към тази дата входящи данни.

В Групата са разработени вътрешни правила и процедури за измерването на справедливата стойност на различните видове активи и пасиви.

Групата използва външна консултантска експертиза за определяне на справедливата стойност на инвестициите в акциите и дяловете в капитала на други дружества и предприятия (малцинствено участие), класифицирани като финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход. Приложението на оценъчните подходи и техники, както и използваните входящи данни за всеки случай на измерване на справедлива стойност, са обект на задължително обсъждане и координиране между ръководството на Групата и външните експерти, както и приемането на издаваните от тях външни оценителски доклади – особено по отношение на съществените предположения и крайните заключения и предложения за размера на справедливата стойност. Оценки на справедливата стойност подлежат на преглед и одобрение от ръководството на Групата.

За целите на финансовото управление ръководството текущо наблюдава и справедливата стойност (Ниво 1) на притежаваните от Групата финансови активи, като следи пазарната конюнктура на местните и международните пазари, общите лихвени нива, текущите пазарни цени на притежаваните емисии, доколкото има такива, както и съответната ликвидност по тях.

На датата на всеки финансов отчет съобразно счетоводната политика на Групата се прави от определено лице общ анализ на предварително събрана информация за движението в стойностите на активите и пасивите, които подлежат на оценка или оповестяване по справедлива стойност, за типа налични данни и възможните фактори за наблюдаваните промени, и се предлага за одобрение пред изпълнителните директори на дружеството -майка подхода за измерване на справедливите стойности на съответните активи и пасиви към тази дата. При необходимост това се консултира изрично с външни оценители.

Резултатите от оценъчния процес на измерване на справедливата стойност се представят на независимите одитори на дружествата в Групата.

За целите на оповестяванията на справедливата стойност, Групата е групирала съответните си активи и пасиви на база тяхната същност, основни характеристики и рискове, както и на йерархичното ниво на справедливата стойност.

2.27. Преценки от определящо значение при прилагане на счетоводната политика на дружеството. Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност.

При изготвяне на консолидирания годишен финансов отчет ръководството прави различни преценки, приблизителни оценки и предположения, които оказват влияние върху отчетените приходи, разходи, активи и пасиви по договори и съответстващите им оповестявания. В резултат на несигурността по отношение на тези предположения и приблизителни оценки, е възможно да възникнат съществени корекции в балансовата стойност на засегнатите активи и пасиви в бъдеще, и респ. отчетените разходи и приходи.

2.27.1. Признаване на приходи от годишни поддържащи такси

Дружеството-майка събира поддържаща такса за регистрирани емисии на финансови инструменти. Към края на всеки отчетен период, ръководството прави специално проучване и анализ на вероятността за събираемостта на този вид приходи, и за случаите, при които има несигурност за входящи парични потоци поради сериозни затруднения на фирмите-платци, особено когато са в ликвидация и/или процедура по несъстоятелност, признаването на прихода се отлага до датата на неговото евентуално реално събиране (плащане от съответната фирма-задължено лице).

Размерът на таксите, дължими по договори с клиенти, за които ръководството е преценило, че съществува вероятност от неплащане и съответно за които не се призна приход, с натрупване за последните три години възлиза на 55 х. лв., в т.ч. такси само към 31.12.2021 г. 50 х. лв. (31.12.2020 г.: 47 х. лв., в т.ч. такси за 2020 г.: 24 х. лв.).

Останалите ключовите преценки и предположения, които оказват съществено влияние върху размера и срока за признаване на приходите от договори с клиенти са оповестени в Приложение 2.7 и са свързани с идентифициране на задълженията за изпълнение, взаимоотношенията приципал – агент, начина на прехвърляне на контрола за всяко отделно задължение за изпълнение и определяне на цената на сделката, в т.ч. на променливите възнаграждения и техния размер.

2.27.2. Очаквани кредитни загуби

Измерването на очакваната кредитна загуба за финансови активи, отчитани по амортизирана стойност (вземания по договори с клиенти, други вземания и парични средства и еквиваленти) и за финансовите активи по справедлива стойност в друг всеобхватен доход (дългови инструменти) е област, която изисква съществени предположения за бъдещи икономически условия и кредитно поведение на клиенти и длъжници (например вероятността контрагентите да не изпълнят задълженията си и произтичащите от тях загуби).

За прилагането на тези изисквания ръководството прави редица важни преценки, като: а) определяне на критерии за идентифициране и оценка на значително увеличение на кредитния риск; б) избор на подходящи модели и предположения за измерване на очакваните кредитни загуби; в) формиране на групи от сходни финансови активи (портфейли) за целите на измерването на очакваните кредитни загуби, г) установяване и оценка за корелацията между историческите проценти на просрочие и поведението на определени макропоказатели, за да се отразят ефектите от прогнозите за тях в бъдеще при изчисленията на очакваните кредитни загуби.

Подход за обезценка на парични средства и еквиваленти

Групата прилага общия подход за изчисление на очакваните кредитни загуби на паричните средства и еквиваленти. За целта тя прилага модел, базиран на кредитния рейтинг на финансовите институции, в които дружествата в Групата са депозирали паричните си средства. Тези кредитни рейтинги са присъдени основно от следните институции: Moody's, Standard and Poor's, Fitch, Българска Агенция за Кредитен рейтинг. На тази база, от една страна, се определят показателите за PD (вероятности за неизпълнение), като се използват публичните данни на PD рефериращи към рейтинга на съответната банка, а от друга, чрез промяната на рейтинга на съответната банка от период в период, Групата оценява наличието на завишен кредитен риск. Загубите при неизпълнение се оценяват по формулата за изчисление на очакваните кредитни загуби е: $ECL = PD \times LGD \times EAD$, където:

ECL е показателя за очаквани кредитни загуби

PD е показателя за вероятност за неизпълнение

LGD е показателя за загубата при неизпълнение, и

EAD е показателя на сума на експозицията при неизпълнение.

При определянето на LGD се взема предвид наличието на гарантирани и/или обезпечени суми по съответните банкови сметки.

На база на направените анализи, базирайки се на рейтингите на обслужващите банки и рефериращите на тях PD, към 31.12.2021 г. Групата е признала обезценка на парични средства и еквиваленти в размер на 95 х.лв. (31.12.2020 г. 44 х. лв.). (Приложение 22).

Подход за обезценка на дългови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

Очакваната кредитна загуба е част от негативната промяна в справедливата стойност, дължаща се на увеличен кредитен риск. При определяне на очакваните кредитни загуби от дългови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход групата прилага модел на база нисък кредитен риск и към края на всеки отчетен период. Групата определя дали дълговият инструмент може да бъде преценен като такъв с нисък кредитен риск като за целта преразглежда вътрешния или външния кредитен рейтинг на инструмента. Също така групата преценява дали съществува значително увеличение на кредитния риск, когато плащанията по договора са просрочени над 90 дни. Групата счита даден финансов инструмент като такъв в неизпълнение, когато договорените плащания са в просрочие в продължение на 180 дни.

Притежаваните от групата дългови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, представляват български държавни ценни книжа – облигации. При определяне на загубата от неизпълнение за кредитен рейтинг на тези книжа се използва кредитния рейтинг на Република България, присъден основно от следните институции: Moody's, Standard and Poor's, Fitch.

На база на направените анализи на кредитния рейтинг на притежаваните от групата дългови ценни книжа и съответстващите PD за тях, ръководството е определило, че очакваните кредитни загуби се доближават до нула и към 31.12.2021 г. и 31.12.2020 г. Групата не е признала обезценка на дългови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход (Приложение 16).

Подход за обезценка на краткосрочни търговски вземания, вкл. от свързани лица

Групата използва опростен подход и матрица за провизиране за изчисление на очакваните кредитни загуби (ОКЗ) за търговските вземания, вкл. вземания от свързани лица. Процентите на провизиране се базират на дните на просрочие.

Матрицата за провизиране първоначално се основава на процентите на несъбираемост, наблюдавани от Групата в исторически план и движението на вземанията по групи просрочия. Групата прецизира матрицата, за да коригира историческия опит с кредитните загуби чрез включване на прогнозна макроикономическа информация. Историческите проценти на просрочия се актуализират към всяка отчетна дата и промените в прогнозните приблизителни оценки се анализират.

Оценката на съотношението между наблюдаваните исторически проценти на неизпълнение, прогнозните икономически условия и очакваните кредитни загуби е съществена счетоводна оценка. Стойността на очакваните кредитни загуби е чувствителна към промени в обстоятелствата и прогнозните условия. Историческите кредитни загуби на дружествата в Групата и прогнозните икономически условия могат да се отклоняват спрямо действителната несъбираемост в бъдеще.

Направените анализи за историческото поведение на търговските вземания през последните три години показват 100% събираемост в рамките на кредитния период, поради което ръководството е определило, че очакваните кредитни загуби за търговските вземания, вкл. от свързани лица, се доближават до нула. Също така не е установена конкретна корелация между поведението на определени макропоказатели и събираемостта на търговските вземания. На това основание Групата не е признала провизия за обезценка към 31.12.2021 г. и 31.12.2020 г.

Подход за обезценка на други индивидуални вземания

Групата е възприела общия подход за изчисляване на обезценката от очакваните бъдещи кредитни загуби за някои индивидуални вземания, съгласно МСФО 9. За целта дружеството прилага модел на вероятностно претеглени сценарии за събираемост и бъдещи парични потоци, с допускания за загуба при настъпване на събитие на загуба.

При определянето на загубата се вземат предвид всички гарантирани и/или обезпечени и/или застраховани вземания. По този начин, като последна стъпка, използвайки всички тези параметри, и след дисконтиране, се достига до калкулация на оценката на очакваната кредитна загуба за съответния период на съответния финансов актив.

В Етап 1 се включват вземания, които са класифицирани като „редовни“ съгласно вътрешно разработена рискова класификационна схема. Това са вземания от длъжници с нисък риск от неизпълнение, редовно обслужване, без значителни влошавания в ключови показатели (финансови и нефинансови), и не са налице дължими суми, които са в просрочие. Очакваната загуба от обезценка за тези вземания се изчислява за следващите 12 месеца и очакването на дружеството за размера на загуба при експозиция в неизпълнение в следващите 12 месеца.

В Етап 2 се включват вземания и предоставени гаранции, които са класифицирани като „съмнителни“. Това са вземания и предоставени гаранции, при които е налице установено (на база комплекс от показатели) съществено влошаване на кредитния риск, свързан с длъжника, спрямо първоначалното признаване на експозицията. Очакваната загуба от обезценка за тези вземания се

изчислява за целия живот на вземането, които се счита за кредитно-необезценен и очакването на Групата за размера на загуба при експозиция в неизпълнение за целият ѝ жизнен цикъл.

В Етап 3 попадат предоставени вземания, които са класифицирани като „в неизпълнение”. Това са вземания, при които вече са налице доказателства, че вземането е вече кредитно-обезценено, т.е. настъпило е кредитно събитие (съгласно приетата политика за състав на събития за неизпълнение). За целта се извършва анализ на система от показатели, използвани като индикатори за настъпили кредитни загуби. Загубата от обезценка се изчислява за размера на загуба при кредитно-обезценена експозиция в неизпълнение за целия ѝ жизнен цикъл.

Обезценки на вземания от банка в несъстоятелност

Групата е обезценила 100 % (още в предходни периоди (преди 2020 г.)) цедирано вземане по депозит в банка поставена първоначално под специален надзор през месец юни 2014 г. и в следствие обявена в несъстоятелност през м. април 2015 г. с брутен размер 1,214 х.лв. (Приложение № 21). на база експертно юридическо мнение, както и на слените факти: а) групата не е получавала плащания от длъжника през последните няколко отчетни периода; б) групата не в текущ контакт с длъжника и в) не са в ход каквито и да било действия за събирането на вземането на настоящия етап.

Специфичните прекратителни условия в договора за цесия, характерът на иска, предявен от синдиките на банката, както и дългият период, в който вземането остава несъбрано, в допълнение към неизвестността по отношение на финансовото състояние и намерението на длъжника да плати дължимото по цесията, водят до голяма несигурност по отношение на събираемостта на въпросното вземане. При определяне на размера на обезценката се налага ръководството да направи съществена преценка за посочените по-горе фактори.

Към 31 декември 2021 г. акумулираната обезценката е в размер на 100% от брутната стойност на вземането. Тази обезценка е начислена на базата на наличната текуща информация и се приема от ръководството като най-добрата преценка за събираемостта на вземането към датата на одобрение на отчета за издаване.

Обезценки на съдени вземания

Групата има съдебно вземане (Приложение 21) от контрагент, в процедура по обявяване в несъстоятелност, с брутен размер 6,747 х. лв. Ръководството е направило анализ, основаващ се на възможността за събиране на вземането като е използвало експертно правно становище по казуса и наличната за контрагента финансова информация. На база на този анализ, ръководството е определено, че съдебното вземане е в Етап 3. Признатата провизия за обезценка за очаквани кредитни загуби към 31.12.2021 г. е размер 2,700 х. лв. (31.12.2020 г.: 2,025 х. лв.).

2.27.3. Оценка на справедливата стойност на капиталови инвестиции

Когато справедливата стойност на капиталовите инвестиции, отчетени в консолидирания отчет за финансовото състояние, не може да бъде получена на база котиращи цени на активни пазари, тяхната справедлива стойност се определя чрез използване на други оценъчни модели и техники, включително модела на дисконтираните парични потоци. Използваната входяща информация в тези модели се събира от наблюдавани пазари, където това е възможно, но когато това не може да

бъде направено, за определянето на справедливите стойности предполага приложението на определена степен на преценка. Такава преценка включва разглеждането, анализа и оценката за входящите данни като например, за ликвиден риск, кредитен риск и волатилност. Промените в предположенията за тези фактори могат да повлияят върху размера на отчетената справедлива стойност на финансовите инструменти.

По изключение, за капиталови инвестиции в дружества/предприятия от затворен тип, за които е трудно да се намерят данни за аналогови пазарни сделки и/или поради обстоятелството, че бъдещото функциониране на тези дружества е свързано с определени несигурности, за да може да се направят достатъчно разумни и обосновани дългосрочни предположения за изчисляването на справедливата стойност на техните акции чрез други алтернативни оценъчни методи - се оценяват по цена на придобиване когато това е уместно съгласно МСФО 9, обикновено – липсва актуална информация и/или са налице широк обхват възможни оценки, при определени обстоятелства.

Основните ключови предположения и компоненти на оценъчните модели, както и данни за самите справедливи стойности, определени към 31.12.2021 г. и 31.12.2020 г. са оповестени в Приложение 16.

2.27.4. Договори за лизинг

При идентифициране и класифициране на лизинг или на лизингов елемент в даден договор, ръководството на Групата прави редица важни преценки.

- налице ли е договор за лизинг, в т.ч. дали договорът съдържа идентифициран актив и дали по силата на него се прехвърля правото на контрол над използвания актив за съответния срок на договора;
- определяне срока на лизинга
- определяне на диференциалния лихвен процент по договорите за лизинг.

Групата има три споразумения за оперативен лизинг съгласно отменения МСС 17. Тя е направила анализ и е определила, че: а) първото споразумение не отговаря на условията за признаване на актив "право на ползване", доколкото контролът върху идентифицирания актив е съвместен с трето лице, б) второто споразумение също съдържа лизинг, но на база очакванията и намеренията на ръководството за упражняване на опциите за подновяване/прекръстване, договорът е краткосрочен и в) третото споразумение съдържа лизинг, не е краткосрочно, а Групата има контрол над използвания идентифициран актив за съответния срок на договора. Идентифицираният актив по този договор е помещение за колокиране на оборудване на Групата.

При определяне на *срока на лизинга* ръководството е взело предвид неотменимия период на лизинга, заедно с периодите, по отношение на които съществува опция за удължаване, ако е сигурно, че тя ще бъде упражнена, както и периодите, по отношение на които съществува опция за прекръстване, ако е достатъчно сигурно, че тя ще бъде упражнена. По отношение на тези опции и вероятността за тяхното упражняване или не, ръководството е взело предвид редица фактори като: важността на наетия актив за дейността на Групата, разходи, които биха били свързани с прекръстване на договора и определяне на нов актив за нуждите на предприятието, опита до момента с тези активи и с наемодателите и др.п.

Договорът за лизинг, идентифициран от ръководството като такъв, по който се прехвърля контрол над използвания идентифициран актив е сключен за неопределен време. На базата на

предположенията, описани по-горе и на база намеренията на ръководството, то е определило, че срокът на договора е 5 г.

При настъпване на важно събитие, или съществено изменение в обстоятелствата, които са под контрола на Групата и засягат сигурността в упражняването на опциите за удължаване/прекрояване, тя прави повторна оценка на срока на договора.

В случаите, в които Групата е лизингополучател и не може непосредствено от договорите да определи лихвения процент, необходим ѝ за дисконтиране на задълженията по лизинг, тя използва диференциалния лихвен процент, който би плащала в случай, че заеме финансови средства, необходими за получаването на актив със сходна стойност на актива „право на ползване“, за сходен период от време, при сходно обезпечение и в сходна икономическа среда. За договори, за които Групата няма аналогично финансиране, тя търси наблюдаеми данни като пазарни нива на кредитите и банкова статистика, която е публично достъпна и прави специфични за нея изчисления и корекции, за да отрази собствения си кредитен рейтинг. На тази база, ръководството е приело че диференциален лихвен процент за идентифицирания от него договор за лизинг е 3 %.

Към датата на всеки отчет ръководството на Групата извършва преглед за обезценка на активите „право на ползване“. Ако са налице индикатори, че възстановимата стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се изписва до възстановимата стойност на активите.

2.27.5.Актюерски изчисления

При определяне на сегашната стойност на дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране са използвани изчисления на сертифицирани актюери, базирани на предположения за смъртност, темп на текучество на персонала, бъдещо ниво на работни заплати и дисконтов фактор, които предположения са преценени от ръководството като разумни и уместни за дружеството (Приложение 2.20 и Приложение 24).

2.27.6.Признаване на активи по отсрочени данъци

При признаването на отсрочените данъчни активи от ръководството е оценена вероятността отделните намаляеми временни разлики да имат обратно проявление в бъдеще и възможностите на дружествата в Групата те да генерират в перспектива достатъчно данъчни печалби за тяхното компенсиране срещу тези печалби и/или наличие за съответния период на облагаеми временни разлики.

Към 31.12.2021 г. натрупаните данъчни загуби са в размер на 2,714 х.лв., в т.ч. данъчна загуба, възникнала през 2021 г.: 665 х.лв., данъчна загуба, възникнала през 2020 г.: 1,073 х.лв. и данъчна загуба, възникнала през 2019 г.: 976 х.лв. (31.12.2020 г.: 2,130 х.лв., в т.ч. данъчна загуба възникнала през 2020 г.: 1,073 х.лв., данъчна загуба, възникнала през 2019 г.: 1,020 х. лв. и данъчна загуба, възникнала през 2018 г.: 37 х.лв.). Ръководството е преценило, че към датата на издаване на настоящия консолидиран финансов отчет, съществува несигурност дали и доколко в рамките на законовия срок за пренасяне на данъчни загуби (5 години), дружествата от Групата ще генерират достатъчна облагаема печалба, поради което е приложен по-консервативен подход.

Към 31.12.2021 г. не са признати активи по отсрочени данъци в размер на 271 х.лв. (31.12.2020 г. – 213 х.лв.), свързани с данъчни загуби. Групата е признала активи по отсрочени данъци във връзка с останалите намаляеми временни разлики, възникващи основно от обезценка на други вземания и амортизации на дълготрайни материални и нематериални активи, доколкото е преценило, че в

бъдеще те ще могат да бъдат приспаднати срещу бъдещи печалби или облагаеми временни разлики (Приложение № 2.22 и Приложение № 17).

3. ПРИХОДИ ОТ ДОГОВОРИ С КЛИЕНТИ

3.1 ИНФОРМАЦИЯ ЗА ВИДОВЕТЕ ПРИХОДИ

Приходите от договори с клиенти по оперативни сегменти и видове услуги включват:

	31.12.2021 BGN'000	31.12.2020 BGN'000
Оперативен сегмент "Търговия с електрическа енергия"	13,039	10,526
Такси за търговия с електрическа енергия	10,393	8,171
Годишна такса	1,835	1,504
Такси за докладване на данни	316	342
Такси участие	186	192
Такси обучение	105	74
Неустойка	-	60
Други такси	204	183
Оперативен сегмент "Регистрация и поддържане на емисии финансови инструменти за търговия"	1,048	618
Такси за регистрация на дружества	848	489
Такси за членство	135	105
Такси за промяна на параметри на емисии	48	24
Такси за неразкриване на информация и такси за временно спиране от търговия	17	-
Оперативен сегмент „Информационно обслужване“	920	786
Такси за информационно обслужване	821	718
Такси за докладване на данни ОМП	61	52
Комисионни за посредническа дейност	29	-
Такси за право на ползване на търговска марка	9	16
Оперативен сегмент „Търговия с финансови инструмент“	1,017	583
Комисионни за сделки на Борсата	900	554
Месечни комисионни за достъп до търговия	91	-
Такси за поддържане неприсъствени работни станции	26	28
Финансови санкции на членовете на Борсата	-	1
Общо	16,024	12,513
	31.12.2021 BGN '000	31.12.2020 BGN '000
Сделки от покупко-продажби на електрическа енергия на борсов пазар (Приложение 2.7)		
Приходи от продажби на електрическа енергия	5,898,876	1,338,758
Разходи за покупка на електрическа енергия	(5,898,876)	(1,338,758)
Суми, събирани от името на трети лица (Приложение 2.7)		
Приходи от „Цена Задължение към обществото“	15,406	20,449
Разходи за „Цена Задължение към обществото“	(15,406)	(20,449)
	-	-

3.2 ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ ПО ДОГОВОРИ С КЛИЕНТИ

Задълженията за изпълнение като тип са подробно оповестени в Приложение 2.7.

3.3 САЛДА ПО ДОГОВОРИ С КЛИЕНТИ

	31.12.2021 BGN'000	31.12.2020 BGN'000
Вземания по договори с клиенти (Приложение 19.1)	428	650
Пасиви по договори с клиенти (Приложение 29)	25	29
Изменението на вземанията по договори с клиенти и пасивите по договори с клиенти е несъществено.		

4. ДРУГИ ДОХОДИ ОТ ДЕЙНОСТТА

Другите доходи от дейността включват:	31.12.2021 BGN'000	31.12.2020 BGN'000
Приходи от финансиране	174	225
Финансиране по програма BEAM UP LAB	40	-
Продажба на ДМА	34	-
Наеми	33	43
Приходи от получени плащания от масата на несъстоятелността на КТБ АД по отписани обезценени вземания	14	23
Други	6	-
Общо	301	291

5. РАЗХОДИ ЗА МАТЕРИАЛИ И КОНСУМАТИВИ

Разходите за материали и консумативи включват:	31.12.2021 BGN'000	31.12.2020 BGN'000
Офис консумативи и хигиенни материали	35	36
Гориво и резервни части	12	14
Канцеларски материали	5	4
Рекламни материали	4	1
Общо	56	55

6. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ

Разходите за външни услуги включват:	31.12.2021 BGN'000	31.12.2020 BGN'000
Абонаментни и лицензионни такси	2,087	1,782
Консултантски и други услуги	894	700
Счетоводно и деловодно обслужване	441	66
Докладване на данни	320	289
Текущи ремонти	155	91
Поддръжка на офис	144	150
Реклама	106	-
Комуникации	74	60
Такси членство	73	38
Наем	38	-
Застраховки	27	30
Данъци и такси	13	12
Други	50	143
Общо	4,422	3,361

Към 31 декември 2021 г. са начислени разходи за задължителен одит на индивидуалните годишни финансови отчети на дружествата от Групата и на консолидирания годишен финансов отчет в размер на 36 хил. лева (31.12.2020 г.: 33 хил. лева). През 2021 г. и 2020 г. не са предоставяни данъчни консултации и други услуги, несвързани с одита от одиторите на отчета по закон.

7. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА

Разходите за персонала включват:	31.12.2021 BGN'000	31.12.2020 BGN'000
Текущи възнаграждения	2,550	2,616
Вноски по социалното и здравно осигуряване върху текущи възнаграждения	254	320
Начислени суми за неизползван отпуск	144	55
Социални придобивки и плащания	31	35
Начислени суми за задължения към персонала при пенсиониране (Приложение 24)	29	19
Начислени суми за социално и здравно осигуряване за неизползван отпуск	22	6
Общо	3,030	3,051

8. ДРУГИ РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА

Другите разходи за дейността включват:

	31.12.2021 BGN'000	31.12.2020 BGN'000
Начислени/(възстановени) провизии за очаквани кредитни загуби на други вземания (Приложение 21), нетно	675	675
Начислени/(възстановени) провизии за очаквани кредитни загуби по парични средства, нетно (Приложение 22)	51	23
Обучения и семинари	45	27
Представителни мероприятия	36	23
Командировки	7	28
Други	56	23
Общо	870	799

9. ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ

Финансовите приходи включват:

	31.12.2021 BGN'000	31.12.2020 BGN'000
Приходи от лихви по дългови ценни книжа	165	61
Приходи от дивиденди	5	5
Приходи от лихви по депозити и текущи сметки в банки	2	3
Общо	172	69

10. ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ

Финансовите разходи включват:

	31.12.2021 BGN'000	31.12.2020 BGN'000
Разходи за лихви по договори за лизинг	5	6
Загуба при трансфер на инвестиции	-	2
Други разходи	1	2
Общо	6	10

11. РАЗХОД ЗА ДАНЪК ВЪРХУ ПЕЧАЛБАТА

Основните компоненти на разхода за данък в печалбата или загубата за отчетните периоди, завършващи на 31 декември, са както следва:

Консолидиран отчет за всеобхватния доход (печалба или загуба за годината)

	31.12.2021 BGN'000	31.12.2020 BGN'000
Данъчна печалба за годината на дружествата от Групата, нетно	8,564	6,143
Текущ разход за данък	920	722
Отсрочени данъци върху печалбата от:		
Възникване и обратно проявление на временни разлики (Приложение 17)	(117)	(119)
Общо разход за данък върху печалбата, отчетен в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината)	803	603

Равнение на разхода за данък върху печалбата, определена спрямо счетоводния резултат	31.12.2021 BGN'000	31.12.2020 BGN'000
Консолидирана счетоводна печалба за периода	7,408	4,939
Данък върху печалбата: 10% (2020 г.: 10%)	740	494
От непризнати суми по данъчни декларации	(4)	2
Ефект от непризнати отсрочени данъчни активи върху данъчна загуба (Приложение 17)	67	107
Общо разход за данък върху печалбата, отчетен в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината)	803	603

Данъчните ефекти, свързани с другите компоненти от всеобхватния доход са както следва:

	31.12.2021 BGN'000			31.12.2020 BGN'000		
	Стойност преди данък	Икономия от/(Разход за) данък	Стойност нетно от данък	Стойност преди данък	Икономия от/(Разход за) данък	Стойност нетно от данък
Компоненти, които няма да бъдат реклафицирани в печалбата или загубата						
Последващи оценки на планове с дефинирани пенсионни доходи	(18)		(18)	14	-	14
Нетна промяна в справедливата стойност на капиталови инвестиции по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	31	(3)	28	19	(2)	17
Компоненти, които могат да бъдат реклафицирани в печалбата или загубата						
Нетна промяна в справедливата стойност на дългови ценни книжа по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	(36)	4	(32)	(83)	8	(75)
Общо друг всеобхватен доход за периода	(23)	1	(22)	(50)	6	(44)

12. ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД

Другият всеобхватен доход включва:	31.12.2021 BGN '000	31.12.2020 BGN '000
Компоненти, които няма да бъдат рекласифицирани в печалбата или загубата		
Последващи оценки на планове с дефинирани пенсионни доходи	(18)	14
Нетна промяна в справедливата стойност на капиталови финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	31	19
Данък върху доходите, свързан с компонентите на другия всеобхватен доход	(3)	(2)
	10	31
Компоненти, които могат да бъдат рекласифицирани в печалбата или загубата		
Нетна промяна в справедливата стойност на дългови ценни книжа по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	(36)	(83)
	(36)	(83)
Данък върху доходите, свързан с компонентите на другия всеобхватен доход	4	8
	(32)	(75)
Общо друг всеобхватен доход за годината	(22)	(44)

13. ИМОТИ, МАШИНИ И ОБОРУДВАНЕ

	Сгради		Компютри и офис оборудване		Транспортни средства		Други		Аванси за придобиване на ДМА		Общо	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Отчетна стойност												
Салдо на 1 януари	1,939	1,669	807	703	252	152	265	244	-	97	3,263	2,865
Придобити	81	270	226	170	205	100	14	21	165	9	691	570
Трансфер от аванси за придобиване на ДМА	-	-	-	-	-	-	89	-	(89)	-	-	-
Отписани	(100)	-	(187)	(66)	(104)	-	-	-	-	(106)	(391)	(172)
Салдо на 31 декември	1,920	1,939	846	807	353	252	368	265	76	-	3,563	3,263
Натрупана амортизация												
Салдо на 1 януари	596	484	642	644	177	141	240	239	-	-	1,655	1,508
Начислена амортизация за периода	124	112	108	64	38	36	7	1	-	-	277	213
Отписана	-	-	-184	(66)	(104)	-	-	-	-	-	(288)	(66)
Салдо на 31 декември	720	596	566	642	111	177	247	240	-	-	1,644	1,655
Балансова стойност												
На 31 декември	1,200	1,343	280	165	242	75	121	25	76	-	1,919	1,608
В т.ч. балансова стойност на активите „право на ползване 31 декември (Приложение 29)	96	206	-	-	22	-	-	-	-	-	118	206
Балансова стойност на 1 януари	1,343	1,185	165	59	75	11	25	5	-	97	1,608	1,357

Отчетната стойност на напълно амортизираните машини и оборудване, представени в консолидирания отчет за финансовото състояние, ползвани в дейността на дружеството към 31.12.2021 г. 1,007 х. лв. (31.12.2020 г.: 987 х. лв.).

14. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

	Лицензии		Програмни продукти		Сайт за интернет търговия		В процес на придобиване		Общо	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Отчетна стойност										
Салдо на 1 януари	5,316	5,316	870	868	11	11	50	45	6,247	6,240
Придобити	-	-	6	2	-	-	33	5	39	7
Отписани	-	-	(8)	-	-	-	(2)	-	(10)	-
Салдо на 31 декември	5,316	5,316	868	870	11	11	81	50	6,276	6,247
Натрупана амортизация										
Салдо на 1 януари	966	636	340	230	9	7	-	-	1,315	873
Начислена амортизация за периода	329	330	106	110	2	2	-	-	437	442
Отписани	-	-	(8)	-	-	-	-	-	(8)	-
Салдо на 31 декември	1,295	966	438	340	11	9	-	-	1,744	1,315
Балансова стойност на 31 декември	4,021	4,350	430	530	-	2	81	50	4,532	4,932
Балансова стойност на 1 януари	4,350	4,680	530	638	2	4	50	45	4,932	5,367

Отчетната стойност на напълно амортизираните нематериални активи, ползвани в дейността на групата към 31.12.2021 г. е 206 х.лв. (31.12.2020 г.: 176 х.лв.).

Лицензиите включват придобита в резултат на бизнес-комбинация лиценз за извършване на дейността „организиране на борсов пазар на електрическа енергия“, издаден с решение № Л-422 от 31.03.2014 г. на ДКЕВР за срок от 10 години.

Справедливата стойност на разграничимите активи и пасиви при придобиването на Българска независима енергийна борса ЕАД (бизнес-комбинация) от Групата са определени от лицензиран оценител към датата на придобиване на дружествата, през 2019 г. Идентифицираните при бизнес комбинациите нематериални активи включват лицензия и програмни продукти. Тяхната балансова стойност към 31 декември е 4,354 х.лв. (31.12.2020 г.: 4,682 х.лв.).

Разходите за придобиване на нематериални активи в размер на 81 х.лв. (31.12.2020 г.: 50 х.лв.) включват разходи за регистрация на търговски марки на ЕС и марки по Мадридската спогодба за територията на Сърбия, Македония, Турция, Албания, Босна и Херцеговина и Черна гора, част от които се регистрират за индекси като наименование на търговско наименование /марка/ с оглед предстояща търговия с енергийни фючърси с финансова доставка и придобиване на разходи за софтуер.

15. ИНВЕСТИЦИИ В СЪВМЕСТНИ И АСОЦИИРАНИ ДРУЖЕСТВА

15.1 ИНВЕСТИЦИИ В СЪВМЕСТНИ ДРУЖЕСТВА

На 15.04.2014 г. по силата на сключено съвместно споразумение между Българска фондова борса АД, Македонска Борса за ценни книжа АД, Скопие и Загребска Борса АД е учредено съвместно дружество СЕЕ Линк ДОО, Скопие със седалище ул. Орце Николов 75, Скопие, Македония. Съгласно условията на споразумението всяка една от страните притежава 33,33 % от капитала на учреденото дружество. Регистрираният капитал на СЕЕ Линк ДОО, Скопие към 31.12.2021г. е в размер на 157 х. лв. (31.12.2020 г. - 157 х. лв.).

Към 31 декември балансовата стойност на участията на Групата в съвместни дружества, оценена по метода на собствения капитал, е както следва:

31.12.2021 г.				
Съвместно дружество	Предмет на дейност	Държава	Балансова стойност към 31.12.2021	Дял на участието в собствеността
	компютърни услуги и		BGN'000	(%)
СЕЕ Линк ДОО	информационни технологии	Македония	39	33.33

31.12.2020 г.				
Съвместно дружество	Предмет на дейност	Държава	Балансова стойност към 31.12.2020	Дял на участието в собствеността
	компютърни услуги и		BGN'000	(%)
СЕЕ Линк ДОО	информационни технологии	Македония	31	33.33

Движението на инвестициите в съвместни дружества е представено по-долу:

	31.12.2021	31.12.2020
	BGN'000	BGN'000
Салдо на 1 януари	31	31
Дял в печалбата за годината	8	-
Салдо към 31 декември	39	31

Таблицата по-долу представя обобщена финансова информация за съвместно дружество СЕЕ Линк ДОО:

	31.12.2021	31.12.2020
	BGN'000	BGN'000
Обобщена информация от отчета за финансовото състояние		
Текущи активи, в т.ч	133	128
<i>Краткосрочни и други вземания</i>	86	46
<i>Парични средства и парични еквиваленти</i>	47	82
Нетекущи активи	49	30
Текущи задължения	(61)	(34)
Финансиране	(8)	(30)
Нетни активи	113	94

Обобщена информация от отчета за всеобхватния доход	31.12.2021 BGN'000	31.12.2020 BGN'000
Нетна печалба/(загуба) за годината	24	(1)
Общ всеобхватен доход за годината	24	(1)

През 2021 г. и 2020 г. Групата няма получени дивиденди от участия в съвместни дружества.

Равнението между обобщената финансова информация за участието на Групата в съвместното дружество и неговата балансова стойност към 31 декември включена в настоящия консолидиран финансов отчет е представено в таблицата по-долу:

СЕЕ Линк ДОО	31.12.2021 BGN'000	31.12.2020 BGN'000
Нетни активи	113	94
Дял на Групата (%)	33.33%	33.33%
Балансова стойност на инвестицията	39	31

15.2 ИНВЕСТИЦИИ В АСОЦИИРАНИ ДРУЖЕСТВА

Към 31.12.2021 г. стойността на инвестициите в асоциирани дружества, оценени по метода на собствения капитал включва:

Дружество	31.12.2021 BGN '000	% Участие	31.12.2020 BGN '000	% Участие
Клиър Екс АД	204	40.00%	206	40.00%
БД Консулти ООД	5	49.98%	-	49.98%
Общо	209		206	

Клиър екс АД

На 21.04.2020 г. Българска фондова борса АД и Централен депозитар АД са учредили Клиър Екс АД (Clear EX) с капитал 100 х. лв. Предметът на дейност на дружеството е извършване на услуги като клирингова къща, във връзка със сделки с електрическа енергия, природен газ и стоки, сключени на организиран пазар, както и други дейности разрешени от закона. Първоначално регистрираният капитал е 100 х.лв., разпределен в 100 000 броя безналични поименни акции с право на глас и с номинална стойност 1 (един) лев. Участията в капитала на дружеството от страна на ЦД АД и БФБ АД са съответно 60% и 40%.

С протокол от Извънредното Общо събрание на акционерите Клиър Екс АД от 16.12.2020 г. е взето решение да се увеличи капитала на дружеството от 100 х. лв. на 500 х. лв. , чрез издаване на нови 400 хиляди броя обикновени поименни безналични акции, всяка една от тях с право на един глас , номинална стойност 1 лев и емисионна стойност 1 лев. С решение в протокол от 15.12.2020 г. на Съвета на директорите на БФБ АД , гласува да запише и придобие, част от новите акции , които съответстват на дела преди увеличението на капитала 40 %, а именно 160,000 броя нови акции , при спазване на предвидените в действащото законодателство изисквания и ограничения.

Срещу записаните акции Борсата, да направи вноски в общ размер, равен на номиналната стойност на 160 000 лева.

- Парична вносна в размер 140 хил. лева;
- Непарична вносна /апорт/ на притежаваните от БФБ АД 40 броя акции от капитала на Централен Депозитар АД на стойност 20 хил. лева в съответствие със заключението с тройна оценителска експертиза от 08.09.2020 г.;

Допълнително инвестицията е увеличена с преките разходи за юридически консултации свързани с инвестицията в размер на 6 хил. лева. Участията в капитала на дружеството се запазва от страна на ЦД АД и БФБ АД са съответно 60% и 40%.

БД Консулти ООД

На 21.04.2020 г. Българска фондова борса АД и Централен депозитар АД са учредили БД Консулти ООД. Предметът на дейност на БД Консулти ООД включва административно, финансово и деловодно обслужване, както и други дейности разрешени от закона. Капиталът на дружеството е 5 х.лв., разпределен в 5 000 дяла с номинална стойност 1 (един) лев. Участията в капитала на дружеството от страна на ЦД АД и БФБ АД са съответно 50.02% и 49.98%.

Движението на инвестициите в асоциирани дружества е представено по-долу:

	31.12.2021	31.12.2020
	BGN '000	BGN '000
Салдо на 1 януари	206	-
Придобиване на акции и дялове	-	208
Дял в текущата печалба/(загуба) за годината	3	(2)
Дял в другите компоненти на всеобхватния доход	-	-
Салдо на 31 декември	209	206

Делът на Групата в активите, пасивите, приходите и резултатите, изчислени на база годишните финансови отчети на асоциираното дружество е както следва:

31.12.2021 г.	Дял в активите	Дял в пасивите	Дял в приходите	Дял в резултата	Участие
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	%
Клиър екс АД	198	198	-	(2)	40.00%
БД Консулти ООД	88	82	259	5	49.98 %

31.12.2020 г.	Дял в активите	Дял в пасивите	Дял в приходите	Дял в резултата	Участие
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	%
Клиър екс АД	200	200	-	-	40.00%
БД Консулти ООД	24	24	22	(2)	49.98 %

Инвестицията в асоциирани дружества към 31 декември 2021 г. и 31 декември 2020 г. не съдържа репутация от придобиването.

Обща информация за асоциираните дружества

Таблицата по-долу представя обобщена финансова информация на асоциираните дружества на Групата.

Финансови показатели	Клиър екс АД	БД Консулти ООД
Обобщена информация от отчета за финансовото състояние	31.12.2021 BGN'000	31.12.2021 BGN'000
Активи	494	176
Пасиви	2	165
Нетни активи	492	11
Обобщена информация от отчета за всеобхватния доход	31.12.2021 BGN'000	31.12.2021 BGN'000
Приходи	-	519
Нетна (загуба)/печалба за годината	(5)	11
Общо всеобхватен доход за годината	(5)	11

Равнението между обобщената финансова информация за съществените участия в асоциирани дружества и тяхната балансова стойност към 31 декември 2021 г. и към 31 декември 2020 г., включена в настоящия консолидиран финансов отчет, е представено в таблицата по-долу:

	Клиър екс АД	БД Консулти ООД
	31.12.2021 BGN'000	31.12.2021 BGN'000
Нетни активи	492	11
Дял на Групата (%)	40.00%	49.98%
Дял на Групата в нетните активи	198	5
Други корекции	6	-
Балансова стойност на инвестицията	204	5

	<i>Клиър екс АД</i>	<i>БД Консулти ООД</i>
	31.12.2020	31.12.2020
	BGN'000	BGN'000
Нетни активи	499	-
Дял на Групата (%)	40.00%	49.98%
Дял на Групата в нетните активи	200	-
Други корекции	6	-
Балансова стойност на инвестицията	206	-

Парични потоци от придобиване на дялове/акции на асоциирани дружества през 2020 г. са в размер на 182 х.лв.

16.1. ФИНАНСОВИ АКТИВИ ПО СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ ПРЕЗ ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД

Финансовите активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход включват:

	31.12.2021	31.12.2020
	BGN'000	BGN'000
Дългови ценни книжа по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	1,775	1,836
Капиталови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	402	371
Общо	2,177	2,207

Дългови ценни книжа по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

Дълговите ценни книжа по справедлива стойност през друг всеобхватен доход включват две емисии държавни ценни книжа - облигации, закупени с премия, издадени от Министерство на финансите на РБългария, както следва:

Емисия	Валута	Дата на издаване	Дата на падеж	Лихва по купон %	Номинал '000	31.12.2021 г.	
						Справедлива стойност '000	Справедлива стойност BGN'000
BG2040210218	Евро	29.10.2010	29.09.2025	5.75%	500 EUR	612 EUR	1,198
BG2040012218	Лева	11.01.2012	11.07.2022	5.00%	550 BGN	577 BGN	577
							1,775

Емисия	Валута	Дата на издаване	Дата на падеж	Лихва по купон %	Номинал '000	31.12.2020 г.	
						Справедлива стойност '000	Справедлива стойност BGN'000
BG2040210218	Евро	29.10.2010	29.09.2025	5.75%	500 EUR	629 EUR	1,230
BG2040012218	Лева	11.01.2012	11.07.2022	5.00%	550 BGN	606 BGN	606
							1,836

Годишният ефективен лихвен процент по облигациите в евро е 3.86 %, а по облигациите в лева 3.32 %. Падежът на купонните плащания на облигациите в евро е два пъти в годината на 29 март и на 29 септември до датата на падежа, а на облигациите в лева - два пъти в годината на 11 януари и на 11 юли до датата на падежа.

Капиталови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

Към 31.12.2021 г. и 31.12.2020 г. Групата притежава инвестиции в капиталови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход - акции и дялове в капитала на други дружества и предприятия (малцинствено участие), както следва:

Дружество	31.12.2021	%	31.12.2020	%
	BGN '000	Участие	BGN '000	Участие
Централен депозитар АД	397	6.21	366	6.61
Сдружение Български инвестиционен форум	5		5	
Общо	402		371	

Инвестицията в *Сдружение Български инвестиционен форум* е оценена и представена по цена на придобиване.

Таблицата по-долу представя финансовите активи на Групата през друг всеобхватен доход, които се оценяват на повтаряема база по справедлива стойност в консолидирания отчет за финансовото състояние:

Йерархия на справедливите стойности

Финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	Справедлива стойност	Ниво 1	Ниво 3
	31.12.2021		
	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Инвестиции в дългови ценни книжа	1,775	1,775	-
Инвестиции в капиталови инструменти	397	-	397
Общо	2,172	1,775	397

Финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	Справедлива стойност	Ниво 1	Ниво 3
	31.12.2020		
	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Инвестиции в дългови ценни книжа	1,836	1,836	-
Инвестиции в капиталови инструменти	366	-	366
Общо	2,202	1,836	366

Таблицата по-долу представя равнение между началните и крайните салда на справедливите стойности на Ниво 1 и Ниво 3:

Финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	Ниво 1	Ниво 3	Общо
	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Салдо към 1 януари 2020 година	1,943	369	2,312
Начислен приход от лихва по ефективен лихвен процент, включен в текущата печалба за годината	60	(22)	38
Получена купонна лихва	(84)	-	(84)
Нереализирана печалба/(загуба), включена в друг всеобхватен доход (Приложение 12)	(83)	19	(64)
Салдо към 31 декември 2020 година	1,836	366	2,202
Начислен приход от лихва по ефективен лихвен процент, включен в текущата печалба за периода	55	-	55
Получена купонна лихва	(84)	-	(84)
Нереализирана печалба, включена в друг всеобхватен доход (Приложение 12)	(32)	31	(1)
Салдо към 31 декември 2021 година	1,775	397	2,172

Техники за оценяване и значими ненаблюдаеми входящи данни

Таблицата по-долу показва техниките за оценяване към 31 декември, използвани при оценките по справедлива стойност на Ниво 3, както и използваните значими ненаблюдаеми входящи данни:

Инвестиции в акции и дялове в капитала на други дружества и предприятия (малцинствено участие)	Подходи и техники за оценяване	Значими ненаблюдаеми входящи данни
Ниво 3	а. Приходен подход	* прогнозен годишен темп на изменение на свободните парични потоци/приходи
	Оценъчна техника: Метод на дисконтирани парични потоци (FCFE)	* терминален ръст * дисконтова норма

Количествена информация за оценките по справедлива стойност (Ниво 3)

Таблицата по-долу представя количествена информация относно оценките по справедлива стойност, при които са използвани значими ненаблюдаеми входящи данни (Ниво 3):

Техника на оценяване	Ненаблюдаеми входящи данни	Диапазон средно претеглена величина	Взаимовръзка между значимите ненаблюдаеми входящи данни и оценяването по справедлива стойност – чувствителност спрямо ключовите предположения
Дисконтирани парични потоци			Приблизително оценената справедлива стойност би се увеличила (намалила), ако:
	* прогнозен годишен темп на изменение на свободните парични потоци/приходите	* 31.12.2021 г.: (-3.0%) – (5.0%) (31.12.2021 г.: средно претеглен: (1.66%) (31.12.2020 г.: 3.0% - 5.1%) (31.12.2020 г.: средно претеглен: 4.4%)	* прогнозният годишен темп на нарастване на свободните парични потоци е по-висок (по-нисък);
	* терминален ръст	* 31.12.2021 г.: 2.0 % - 3.0% (31.12.2021 г.: средно претеглен: 2.5%) (31.12.2020 г.: 2.0% - 3.0%) (31.12.2020г.: средно претеглен: 2.5%)	* терминалният ръст е по-висок (по-нисък);
	* дисконтова норма	* 31.12.2021 г.: 8.37% (31.12.2021 г.: средно претеглен: 8.37%) (31.12.2020 г.: 8.42%) (31.12.2020 г.: средно претеглен: 8.42 %)	* дисконтовата норма е по-ниска (по-висока).

Анализ на чувствителността

Анализът на чувствителността на справедливата стойност на инвестициите в акции и дялове в капитала на други дружества и предприятия (малцинствено участие) Ниво 3 по отношение на значимите ненаблюдаеми входящи данни, се основава на разумно възможните промени (увеличение или намаление) на всеки отделен от посочените показатели: а) прогнозен годишен темп на изменение на свободните парични потоци; б) терминален ръст; в) дисконтова норма като се приема, че останалите остават непроменени.

16.2. ФИНАНСОВИ АКТИВИ ПО АМОРТИЗИРАНА СТОЙНОСТ

Групата притежава дългови ценни книжа, отчитани по амортизирана стойност, които включват емисия еврооблигации, придобити от датата на емитиране от Български Енергиен Холдинг ЕАД, както следва:

Емисия	Валута	Дата на издаване	Дата на падеж	Лихва по купон	Номинал	Амортизирана стойност
				%	EUR'000	EUR'000
XS2367164576	евро	22.07.2021	22.07.2028	2.45%	5,100 EUR	5,152
						5,152

Начислената лихва, свързана с облигацията е в размер на 102 х.лв. и е представана в други вземания.

Справедливата стойност на облигациите към 31.12.2021 г. не се различава съществено от тяхната амортизирана стойност.

Годишният лихвен процент по облигациите в евро е 2.45 %. Падежът на купонното плащане на еврооблигациите е един път в годината на 22 юли, до датата на падежа 22.07.2028 г. с матуритет седем години.

17. АКТИВИ И ПАСИВИ ПО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЦИ

Отсрочените данъци към 31 декември са свързани със следните обекти в консолидирания отчет за финансовото състояние:

Описание на обектите	временна разлика	данък 10%	временна разлика	данък 10%
	31.12.2021	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2020
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Провизии за обезценка за очаквани кредитни загуби на финансови активи и парични средства (Приложение 21 и Приложение 22)	4,010	401	3,284	328
Имоти, машини, оборудване	194	20	160	16
Неизплатени доходи на физически лица, вкл. неизползвани отпуски	296	30	247	25
Дългосрочни задължения към персонала при пенсиониране	139	14	107	11
Общо активи по отсрочени данъци:	4,639	465	3,798	380
Нематериални активи при бизнес комбинация	(4,018)	(401)	(4,346)	(434)
Финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	(427)	(43)	(423)	(42)
Общо пасиви по отсрочени данъци:	(4,445)	(444)	(4,769)	(476)
Нетни активи/(пасиви) по отсрочени данъци върху печалбата	194	21	(971)	(96)

При признаване на отсрочените данъчни активи е взета предвид вероятността отделните разлики да имат обратно проявление в бъдеще и възможностите на дружествата в Групата да генерира достатъчна данъчна печалба.

Общото изменение на активите и пасивите по отсрочени данъци на Групата през съответната финансова година е както следва:

31.12.2021	31.12.2020
------------	------------

	BGN'000	BGN'000
Салдо на 1 януари		
<i>в т.ч. Активи по отсрочени данъци</i>	338	245
<i>в т.ч. Пасиви по отсрочени данъци</i>	(434)	(467)
Салдо на 1 януари	(96)	(222)
Признати в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината)	118	117
Признати в други компоненти на всеобхватния доход	(1)	9
Салдо на 31 декември	21	(96)
<i>в т.ч. Активи по отсрочени данъци</i>	422	338
<i>в т.ч. Пасиви по отсрочени данъци</i>	(401)	(434)

Изменението в салдото на активите/(пасивите) по отсрочени данъци е както следва:

Отсрочени данъчни активи/(пасиви)	Салдо на 01.01.2021	Признати в печалбата или загубата за годината	Признати в други компоненти на всеобхватния доход	Салдо на 31.12.2021
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Провизия за обезценка за очаквани кредитни загуби на финансови активи	328	72	-	400
Имоти, машини, оборудване	16	3	-	19
Неизплатени доходи на физически лица, вкл. неизползвани отпуски	25	6	-	31
Дългосрочни задължения към персонала при пенсиониране	11	4	-	15
Нематериални активи при бизнес комбинация	(434)	33	-	(401)
Финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	(42)	-	(1)	(43)
Общо	(96)	118	(1)	21

Отсрочени данъчни активи/(пасиви)	Салдо на 01.01.2020	Признати в печалбата или загубата за годината	Признати в други компоненти на всеобхватния доход	Салдо на 31.12.2020
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Провизия за обезценка за очаквани кредитни загуби на финансови активи	259	69	-	328
Имоти, машини, оборудване	12	4	-	16
Неизплатени доходи на физически лица, вкл. неизползвани отпуски	16	9	-	25
Дългосрочни задължения към персонала при пенсиониране	9	2	-	11
Нематериални активи при бизнес комбинация	(467)	33	-	(434)
Финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	(51)	-	9	(42)
Общо	(222)	117	9	(96)

В консолидирания отчет за финансовото състояние към 31.12.2021 г. не са признати отсрочени данъчни активи, свързани с данъчни загуба за пренасяне на дружествата в Групата в размер на 271 х.лв. (31.12.2020 г.: 213 х.лв.). Срокът за пренасяне на намаляемите данъчни разлики, възникнали в резултат на данъчни загуби е пет годишен от годината на възникването им и изтича, както следва:

Общ размер на данъчна загуба за пренасяне BGN '000	Година на възникване	Срок
665	2021 г.	2026 г.
1,073	2020 г.	2025 г.
976	2019 г.	2024 г.
2,714		

18. ДЪЛГОСРОЧНО ПРЕДПЛАТЕНИ РАЗХОДИ

Дългосрочно предплатените разходи включват разходи за настройване и осигуряване на достъп до платформи за търговия и интеграция към системите на партньори във връзка с пазарните сегменти и услугите, предоставяни от дъщерно дружество БНЕБ ЕАД и към 31 декември са както следва:

	31.12.2021 BGN'000	31.12.2020 BGN'000
Нетекуща част	540	312
Текуща част (Приложение 20)	110	80
Общо	650	392

19. ТЪРГОВСКИ ВЗЕМАНИЯ

19.1 ВЗЕМАНИЯ ОТ КЛИЕНТИ

Вземанията от клиенти в размер на 428 х.лв. (31.12.2020 г.: 650 х.лв.) включват вземания за дължими такси за оказани услуги съгласно правилника на БФБ и БНЕБ (комисиони за сделки, такси за: регистрация, интернет и он - лайн търговия и информационно обслужване и други), които се заплащат обичайно при получаване на услугата и/или в рамките на 2-5 дни след издаване на фактурата (вземания по договори с клиенти).

Обичайният кредитен период (обичайната обращаемост на вземанията) е до 30 дни. Вземанията са безлихвени.

Вземанията от клиенти са деноминирани в следните валути:

	31.12.2021 BGN'000	31.12.2020 BGN'000
В лева	249	303
В евро	254	347
Общо	428	650

19.2 ВЗЕМАНИЯ ОТ КОНТРАГЕНТИ ЗА ЕЛЕКТРИЧЕСКА ЕНЕРГИЯ

Вземанията от контрагенти за електрическа енергия включват:

	31.12.2021 BGN'000	31.12.2020 BGN'000
Търговски вземания от сделки за покупко-продажба на електрическа енергия (Приложение 2.7), брутен размер	4,657	611
Провизия за обезценка за очаквани кредитни загуби	-	-
Търговски вземания от сделки за покупко-продажба на електрическа енергия, нетно	4,657	611

- Вземанията от контрагенти за електрическа са възникнали от сделки за продажба на електрическа енергия на организирания борсов пазар на електрическа енергия, за които дъщерно дружество БНЕБ ЕАД като оператор на борсовия пазар се явява посредник (агент) (Приложение 2.7).
- Обичайната обрщаемост на вземанията е до 30 дни. Вземанията са безлихвени, в лева.

Групата прилага опростения подход на МСФО 9 за измерване на очаквани кредитни загуби по вземанията от контрагенти за електрическа енергия, като признава очаквани загуби за целия срок на инструмента за всички вземания от контрагенти за електрическа енергия (Приложение 2.27).

20. ДАНЪЦИ ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ

	31.12.2021 BGN'000	31.12.2020 BGN'000
<u>Данъците за възстановяване</u> включват:		
ДДС	89,467	-
Корпоративен данък	80	-
Общо	89,547	-

ДДС за възстановяване в размер на 89,467 х.лв. към 31.12.2021 г. се дължи на износа на ел.енергия и е събрано през януари 2022 г.

21. ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ И ПРЕДПЛАТЕНИ РАЗХОДИ

Другите вземания и предплатени разходи включват:

	31.12.2021 BGN'000	31.12.2020 BGN'000
Съдебни вземания	6,747	6,747
Провизия за обезценка по очаквани кредитни загуби на съдебни вземания (Приложение 2.27)	(2,700)	(2,025)
Съдебни вземания, нетно	4,047	4,722
Платени аванси	327	264
Предплатени разходи	154	149
Разчети за гаранции и предоставени депозити	12	64
Вземания по лихви от финансови активи държани до падеж	102	-
Вземане по цесия на депозит от банка в несъстоятелност (Приложение 2.27)	1,214	1,214
Провизия за обезценка по очаквани кредитни загуби на вземане по цесия на депозит от банка в несъстоятелност	(1,214)	(1,214)
Вземане по цесия, нетно	-	-
Други вземания	130	25
Други вземания, нетно	4,772	5,224

Съдебните вземания с брутна стойност 6,747 х. лв. първоначално са възникнали през периода м. септември – м. октомври 2018 г. съгласно Договор за участие на борсов базар на електрическа енергия и не са били уредени в срок и съгласно Правилата за работа на организиран борсов пазар, Правилата за поведение на борсов пазар и Правилата за сетълмент, приети от оператора на борсовия пазар на електрическа енергия. На 14.11.2018 г. длъжникът е подал молба в Търговския регистър за откриване производство по несъстоятелност.

Поради това обстоятелство и на база на наличната към края на съответния отчетен период информация относно финансово състояние на длъжника, в консолидирания финансов отчет за Групата е отчела загуба от обезценка за очаквани кредитни загуби, както следва: а) в консолидирания отчет за всеобхватния доход за 2021 г. в размер на 675 х. лв. и б) в консолидирания отчет за всеобхватния доход за 2020 г. в размер на 675 х. лв. (Приложение 2.27 и Приложение 8).

Признатата загуба от обезценка за очаквани кредитни загуби с натрупване към 31.12.2021 г. е в размер на 2,700 х. лв. (31.12.2020 г.: 2,025 х. лв.) За всяка отчетна година ръководството е формирало своята преценка за събираемостта на вземането и респ. решение за признаване на обезценка на база експертно правно становище по казуса.

	31.12.2021 BGN'000	31.12.2020 BGN'000
<u>Предплатените разходи</u> включват:		
Текуща част на дългосрочно предплатени разходи (Приложение 18)	110	80
Аванси за услуги	26	49
Застраховки	10	7
Абонамент	5	9
Допълнително здравно застраховане	3	4
Общо	154	149

Към 31.12.2021 г. другите вземания включват вземане по договор за цедяне на вземане по депозит в банка, поставена първоначално под специален надзор през месец юни 2014 г. и в последствие обявена в несъстоятелност през м. април 2015 г. с брутен размер 1,214 х.лв.

Първоначалната стойност на придобитите вземания по договор за цесия е в размер на 1,314 х.лв. и номинал – 1,752 х.лв. Получените от Групата плащания по договора за цесия са в размер на 178 х.лв., а начислената лихва за периода 2014 г. - 2016 г. е в размер на 78 х.лв.

Договорът за цесия съдържа специфични прекратителни условия, в случай на бъдещи събития, независещи от Групата, и които биха могли да настъпят във връзка с особеностите на казуса по промените в статута на банката и произтеклите от това множество цесионни сделки, и потенциална възможност от оспорване и отмяна на извършената цесия и прихващане от страна на синдиците на банката. Прекратителните условия имат обратно действие и при настъпването им Групата дължи на цесионера връщане на получените плащания от продажната цена на прехвърленото вземане, а цесионерът дължи обратно прехвърляне на цедираното вземане.

През 2017 година от синдиците на банката е предявен иск срещу цесионера за обявяване за недействително на извършеното прихващане и цесия с Групата. Образувано е съдебно дело, по което към датата на издаване на този консолидиран финансов отчет няма постановено решение на съда. В допълнение на това не са налице нови обстоятелства по делото. Същевременно се очаква и решение по образуваното конституционно дело № 9 от 2020 год., чийто предмет – прилагането на оспорен нормативен акт, е пряко свързан със съдебния спор.

Предвид тези обстоятелства, както и съдържащите се в договора за цесия специфични прекратителни условия, и нарасналата потенциална възможност от оспорване и отмяна на извършената цесия и прихващане от страна на синдиците на банката, в консолидирания отчет за всеобхватния доход Групата е отчела загуба от обезценка по отношение на това вземане както следва: а) в консолидирания отчет за всеобхватния доход за 2018 г. - в размер на 607 х.лв.; и б) в консолидирания отчет за всеобхватния доход за 2019 г. - в размер на 607 х.лв. (Приложение 2.27 и Приложение 8). За всяка отчетна година ръководството е формирало своята преценка за събираемостта на вземането и респ. решение за признаване на обезценка на база експертно правно становище по казуса.

С решение №8 от 27.05.2021 г. Конституционният съд на РБ обяви за противоконституционни разпоредбите на § 5, ал. 1- 4, § 6, ал. 1 и 2, § 7 и § 8 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за банковата несъстоятелност (обн. ДВ, бр. 22 от 2018 г., доп. ДВ, бр. 33 от 2019 г., в сила от 19.04.2019 г.), чл. 60а, ал. 1 от Закона за банковата несъстоятелност (обн. ДВ, бр. 22 от 2015 г., доп. ДВ, бр. 33 от 2019 г., в сила от 19.04.2019 г.), § 16 от Закона за изменение и допълнение на Закона за банковата несъстоятелност (обн. ДВ, бр. 61 от 2015 г., в сила от 11.08.2015 г.) и чл. 60б, ал. 1, 2 и 3 от Закона за банковата несъстоятелност (обн. ДВ, бр. 22 от 2018 г., в сила от 16.03.2018 г.). Решението на Конституционния съд на РБ би могло да се счита като благоприятно обстоятелство, което може да послужи като основание за реализиране правата на Българска фондова борса АД по Договора за цесия от 24.10.2014 г. сключен между Българска фондова борса АД и Бългериан Еървейз Груп.

Въпреки наличието на това благоприятно обстоятелство за реализиране правата на Българска фондова борса АД по договора за цесия, позицията на ръководството е консервативна и счита, че вероятността вземането да бъде събрано все още не се е променила съществено спрямо предходната година, доколкото в текущия и последните няколко отчетни периоди не са

получавани плащания по това вземане, дружеството не е в текущ контакт с длъжника и не са в ход каквито и да било действия за събиране на това вземането към настоящия етап.

Движението на коректива за обезценка по очаквани кредитни загуби на другите вземания е представен в таблицата по-долу:

	31.12.2021 BGN'000	31.12.2020 BGN'000
Салдо в началото на годината	(3,239)	(2,564)
Начислена през периода обезценка	(675)	(675)
Салдо в края на годината	(3,914)	(3,239)

22. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

Паричните средства и паричните еквиваленти включват:

	31.12.2021 BGN'000	31.12.2020 BGN'000
<i>Парични средства по текущи разплащателни сметки</i>	303,727	175,102
<i>Депозити с оригинален матуритет до 12 месеца</i>	992	991
<i>Парични средства в каса</i>	4	5
Общо парични средства, брутен размер	304,723	176,098
Провизия за обезценка за очаквани кредитни загуби	(95)	(44)
Паричните средства и паричните еквиваленти, нетно:	304,628	176,054

Паричните средства и еквиваленти са деномирана в следните валути:

	31.12.2021 BGN'000	31.12.2020 BGN'000
Парични средства и парични еквиваленти, нетно от обезценка		
в лева	262,001	170,841
във валута	42,627	5,213
	304,628	176,054

Лихвените равнища по депозитните сметки са от 0.20 % до 0.40 % в зависимост от сумите по депозитните сметки, вида на валутата и пазарните условия.

Лихвените равнища по разплащателните сметки са до 0.10 % в зависимост от сумите по разплащателните сметки, вида на валутата и пазарните условия.

Движението на коректива за обезценка по очаквани кредитни загуби на паричните средства е представен в таблицата по-долу:

	31.12.2021 BGN'000	31.12.2020 BGN'000
Салдо в началото на годината	(44)	(21)
Реинтегрирана обезценка	44	21
Начислена през годината обезценка	(95)	(44)
Салдо в края на годината	(95)	(44)

23. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ

	31.12.2021 BGN'000	31.12.2020 BGN'000
Основен акционерен капитал	6,583	6,583
Обратно изкупени акции	(719)	(90)
Резерв по обратно изкупени акции	186	-
Резерв по финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	383	387
Други резерви	4,036	3,555
Неразпределена печалба	14,799	12,749
Общо	25,268	23,184

Основен капитал

Към 31.12.2021 г. регистрираният акционерен капитал на Българска фондова борса АД възлиза на 6,583 х. лв. (31.12.2020 г.: 6,583 х. лв.), разпределен в 6,582,860 напълно платени обикновени поименни акции с право на глас с номинална стойност на акция: 1 лев, регистрирани за търговия на Българска фондова борса АД.

Акциите на дружеството-майка са регистрирани за търговия на Българска фондова борса АД.

Към 31.12.2021 г. основният капитал на Българска фондова борса АД е в размер на 6,582,860 лв., като от тях 3,295,000 лв. се притежават от Министерство на финансите.

На проведено годишното общо събрание на акционерите на Борсата на 30.07.2020 г. е взето решение за обратно изкупуване на акции от капитала на Българска фондова борса АД от страна на Българска независима енергийна борса ЕАД (еднолично контролирано дружество от БФБ), считано от 15.12.2020 г. Това изкупуване е приравнено, съгласно Търговския закон, на придобиване на собствени акции.

Обратно изкупени собствени акции от дъщерното дружество Българска Независима Енергийна Борса ЕАД към 31.12.2021 г. са в размер 142,219 броя (31.12.2020 г.: 20,000 броя) с номинална стойност 1 лев за акция или общо номинална стойност в размер на 142 х. лева (31.12.2020 г.: 20 х.лв.) и цена на придобиване в размер на 719 х. лева. (31.12.2020 г.: 90 х.лв.).

Резервите включват:

	31.12.2021 BGN'000	31.12.2020 BGN'000
Резерв по обратно изкупени акции	186	-
Законови резерви	658	658
Допълнителни резерви	3,378	2,897
Резерв по финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	383	387
Общо	4,605	3,942

Резервът по обратно изкупени акции в размер на 186 х.лв.(31.12.2020 г.: няма) включва ефектите от продажба на обратно изкупени акции.

Законовите резерви в размер на 658 х.лв. (31.12.2020 г.: 658 х.лв.) включват изцяло сумите за фонд „Резервен“, формирани от разпределение на печалбата на дружеството-майка.

Допълнителните резерви в размер на 3,378 х. лв. (31.12.2020 г.: 2,897 х. лв.) са формирани от разпределение на печалбите по решение на акционерите и/или по решение на дружеството-майка. Те могат да бъдат използвани за разпределение на дивиденди, както и за увеличение на основния капитал и/или за покриване на загуби.

Дружеството-майка разпределя и изплаща дивиденди на основание отмяна на забраната за разпределяне на дивидент от отменения чл.21, ал.2 от ЗППЦК (ДВ бр.86 от 2006 г.) и промяна в Устава на дружеството-майка и по решение на Общото събрание.

Движението на допълнителните резерви е както следва:

Допълнителни резерви	31.12.2021 BGN'000	31.12.2020 BGN'000
Салдо на 1 януари	2,897	2,695
Разпределение на печалбата на компанията-майка	481	202
Салдо на 31 декември	3,378	2,897

Резервът по финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход към 31.12.2021 г. в размер на 383 х.лв. (31.12.2020 г.: 387 х. лв.) е формиран от ефектите от последваща оценка на финансовите активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход.

През 2020 г. преоценъчният резерв на апортирани 40 бр. акции на Централен депозитар АД при увеличение на капитала на Клиър екс АД, е отнесен в неразпределена печалба.

Движението на резерва по финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход е както следва:

	31.12.2021 BGN'000	31.12.2020 BGN'000
Салдо на 1 януари	387	460
Нетен доход от преоценки на финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	(5)	(64)
Данък върху дохода по преоценките на финансови активи, оценявани по справедлива стойности през друг всеобхватен доход	1	6
Отнасяне на преоценъчен резерв на финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход в неразпределена печалба при апорт на акции	-	(15)
Салдо на 31 декември	383	387

Движението на компонента „неразпределена печалба“ е както следва:

Натрупани печалби и загуби	31.12.2021 BGN'000	31.12.2020 BGN'000
Салдо на 1 януари	12,749	8,788
<i>в т.ч. актюерски загуби от последващи оценки на планове с дефинирани доходи</i>	(34)	(44)
Разпределение за допълнителните резерви	(481)	(202)
Разпределение на печалбата за дивидент	(4,056)	(202)
Отнасяне на преоценъчен резерв на финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход в неразпределена печалба при апорт на акции	-	15
Печалба за годината	6,605	4,336
Актюерски печалби/(загуби) от последващи оценки	(18)	14
Салдо на 31 декември	14,799	12,749
<i>в т.ч. актюерски загуби от последващи оценки на планове с дефинирани доходи</i>	(44)	(34)

Неразпределената печалба към 31.12.2021 г. включва призната актюерска печалба/(загуба), отчетена при последващи оценки на планове с дефинирани пенсионни доходи в съответствие с МСС 19 в размер на 44 х.лв. (31.12.2020 г.: 34 х.лв.).

Основна нетна печалба на акция	31.12.2021 BGN'000	31.12.2020 BGN'000
Средно претеглен брой акции	6,487,155	6,582,040
Нетна печалба за годината (BGN'000)	6,605	4,336
Основна нетна печалба на акция (BGN)	1.02	0.66

Групата не изчислява показателя „основна нетна печалба на акция с намалена стойност“, тъй като няма емитирани акции с намалена стойност.

24. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА ПРИ ПЕНСИОНИРАНЕ

Дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране включват сегашната стойност на задължението на дружествата в Групата за изплащане на обезщетения на лица от наетия персонал към датата на консолидирания отчет за финансово състояние при настъпване на пенсионна възраст.

Съгласно Кодекса на труда в България всеки служител има право на обезщетение в размер на две brutни заплати при пенсиониране, а ако е работил при същия работодател 10 години през последните 20 години от трудовия му стаж, обезщетението е в размер на шест brutни заплати към момента на пенсиониране. Това е план с дефинирани доходи (Приложение 2.20).

За определяне на тези задължения дружеството е направило актюерска оценка, като е ползвало услугите на сертифициран актюер.

Изменението в сегашната стойност на задълженията към персонала при пенсиониране е както следва:

	31.12.2021 BGN '000	31.12.2020 BGN '000
Сегашна стойност на задълженията на 1 януари	138	134
Разход за лихви за годината	-	1
Разход за текущ стаж за годината	17	18
Разход за минал стаж	12	-
Извършени плащания по задължения за пенсиониране	(49)	-
Ефекти от последващи оценки за годината, в т.ч.:	19	(15)
<i>Актюерски (печалби)/загуби от корекции, дължащи се на минал опит</i>	33	(3)
<i>Актюерски (печалби)/загуби от промени в демографските предположения</i>	(15)	-
<i>Актюерски (печалби)/загуби от промени във финансовите предположения</i>	1	(12)
Сегашна стойност на задължението на 31 декември	137	138

Начислените суми в консолидирания отчет за всеобхватния доход по дългосрочни доходи на персонала при пенсиониране са както следва:

	31.12.2021 BGN'000	31.12.2020 BGN'000
Разход за текущ стаж	17	18
Разход за лихви	-	1
Разход за минал стаж	12	-
Компоненти на разходите по планове с дефинирани доходи, признати в печалбата или загубата (Приложение 7)	29	19
Ефекти от последващи оценки на задълженията към персонала при пенсиониране:		
Загуби/(печалби), възникнали от корекции, дължащи се на опита	31	(3)
(Печалби), възникнали от промени в демографските предположения	(14)	-
Загуби/(печалби)/загуби, възникнали от промени във финансовите предположения	1	(11)
Компоненти на разходите по планове с дефинирани доходи, признати в други компоненти на всеобхватния доход (Приложение 12)	18	(14)
Общо:	47	5

При определяне на настоящата стойност към 31.12.2021 г. са направени следните актюерски предположения:

- за определяне на дисконтовия фактор е използвана норма на база годишен лихвен процент в размер на 0.6 % (2020 г.: 0.5 %). Направеното предположение се базира на данните за доходността на емисиите на дългосрочните ДЦК с 10-годишен матуритет;
- предположението за бъдещото ниво на работните заплати се базира на предоставената информация от ръководството на дружествата от групата и е в размер от 3 % годишен ръст спрямо предходния отчетен период (2020 г.: от 3% годишен ръст);

- смъртност – по таблицата за смъртност на НСИ за общата смъртност на населението на България за периода 2018 г. - 2020 г. (2020 г.: по таблицата за смъртност на НСИ за периода 2017 г. - 2019 г.);
- темп на текучество – между 2 и 12 % за компанията – майка и между 0 и 16 % за дъщерни дружества в зависимост от пет обособени възрастови групи (2020 г.: между 0 и 8 % за компанията майка и между 0 и 16% за дъщерните дружества в зависимост от пет обособени възрастови групи).

Този план с дефинирани доходи създава експозиция на Групата към следните рискове: инвестиционен, лихвен, риск свързан с дълголетие и риск свързан с нарастването на работните заплати. Ръководството на Групата ги определя по следния начин:

- за инвестиционния – доколкото това е нефондиран план, Групата следва да наблюдава и текущо балансира предстоящите плащания по него с осигуряването на достатъчен паричен ресурс. Историческият опит, а и структурата на задължението, показват, че необходимият по години ресурс не е съществен спрямо обичайно поддържаните ликвидни средства;
- за лихвения - всяко намаление на доходността на ДЦК с подобна срочност води до увеличение на задължението по плана;
- за риска, свързан с дълголетие - сегашната стойност на задължението към персонала при пенсиониране се изчислява прилагайки най-добрата преценка и актуална информация за смъртността на участниците в плана.

Увеличението на продължителността на живота би повлияло за евентуално увеличение на задължението. През последните години се наблюдава относителна устойчивост на този показател; и

- за риска, свързан с нарастването на работните заплати - сегашната стойност на задължението към персонала при пенсиониране се изчислява прилагайки най-добрата преценка за бъдещото нарастване на работните заплати на участниците в плана. Такова увеличение би довело до увеличение на задължението на плана.

Анализът на чувствителността на основните актюерски предположения се основава на разумно възможните промени в тези предположения към края на отчетния период като се приема, че останалите остават непроменени.

Ефектите от изменението (увеличение или намаление) с 0.5 % на:

а. ръста на заплатите

б. дисконтовата норма

в. текучество

върху сумата на отчетените разходи за текущ стаж и лихви за 2021 г. и респ. върху сегашната стойност на задължението за изплащане на дефинирани доходи при пенсиониране, са оценени както следва:

	31.12.2021 година		31.12.2020 година	
	Увеличени	Намалени	Увеличени	Намалени
	е	е	е	е
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Изменение на ръста на заплатите	2	(2)	2	(2)
Изменение на дисконтовата норма	6	(6)	5	(5)
Изменение в текучеството	-	-	-	-
Изменение на средната продължителност на живота	-	-	-	-

Ефекти върху размера на отчетеното задължение от промяна на основните предположения:

	31.12.2021 година		31.12.2020 година	
	Увеличени	Намалени	Увеличени	Намалени
	е	е	е	е
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Изменение на ръста на заплатите	4	(4)	4	(3)
Изменение на дисконтовата норма	(3)	4	(8)	10
Изменение в текучеството	(6)	7	(5)	4
Изменение на средната продължителност на живота	1	(1)	1	(1)

Средно претеглената дюрация на задълженията за изплащане на дефинирани доходи на персонала е от 12.9 г за компанията майка и 20.9 г. за дъщерните дружества. (2020 г.: от 10.2 г.).

Очакваните плащания на обезщетения при пенсиониране по плана с дефинирани доходи за следващите пет години са както следва:

Прогнозни плащания

Пенсиониране по възраст и стаж BGN '000

Плащания през 2022 г.	-
Плащания през 2023 г.	-
Плащания през 2024 г.	-
Плащания през 2025 г.	-
Плащания през 2026 г.	21
	21

Няма очаквани плащания на обезщетения при пенсиониране, свързани с болест през следващите пет години.

25. ТЪРГОВСКИ И ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

25.1 ПОЛУЧЕНИ ГАРАНЦИОННИ ДЕПОЗИТИ ОТ КОНТРАГЕНТИ

Получените гаранционни депозити от контрагенти в размер на 99,164 х.лв. (31.12.2020 г.: 56,010 х.лв.) представляват депозити за участие на борсов пазар за гарантиране изпълнение на задълженията на всеки търговски участник при сделките за покупко-продажба на електрическа енергия, по които дъщерното дружество БНЕБ ЕАД е посредник (агент) и за които то носи финансовия риск. Депозитите се възстановяват при прекратяване на регистрацията на борсовия пазар, и при условие че търговският участник няма финансови задължения към него. При наличие на изискуеми финансови задължения на търговския участник към БНЕБ, наличното обезпечение се усвоява до размера на дължимото.

25.2 ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДОСТАВЧИЦИ

Задълженията към доставчици в размер на 983 х.лв. (31.12.2020 г. 716 х.лв.) са текущи и са за получени услуги за 2021 г.

25.3 ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ КОНТРАГЕНТИ ЗА ЕЛЕКТРИЧЕСКА ЕНЕРГИЯ

Задълженията към контрагенти за електрическа енергия включват:

	31.12.2021 BGN'000	31.12.2020 BGN'000
Търговски задължения за покупко-продажба на електрическа енергия (Приложение 2.7)	170,141	70,062
Авансово платени суми за покупка на електрическа енергия (Приложение 2.7)	125,869	39,006
Задължение към Фонд "Сигурност на енергийната система"	710	-
Общо	296,720	109,068

26. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И СОЦИАЛНОТО ОСИГУРЯВАНЕ

Задълженията към персонала и социалното осигуряване включват:	31.12.2021 BGN'000	31.12.2020 BGN'000
Задължения за неизползвани компенсиреми отпуски	188	175
Текущи възнаграждения	112	85
Задължения към социално и здравно осигуряване, свързани с текущи задължения	38	45
Задължения към социално и здравно осигуряване за компенсиреми отпуски	34	23
Общо	372	328

27. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ДАНЪЦИ

Задълженията за данъци включват:	31.12.2021 BGN'000	31.12.2020 BGN'000
Акциз	162	146
Данък върху добавена стойност	50	1,429
Данъци върху доходите на физическите лица	39	36
Данък дивидент	33	-
Данъци върху разходите	10	8
Корпоративен данък	-	49
Общо	294	1,668

Данъчните задължения на дружествата от групата са текущи.

До датата на издаване на настоящия консолидиран отчет в дружествата от Групата са извършени ревизии и проверки, както следва:

Дружество-майка

- по ДДС – до 30.04.2004 г.
- пълна данъчна ревизия – към 31.12.2002 г.
- от Национален осигурителен институт – до 30.06.1999 г.

Дъщерни дружества

Българска независима енергийна борса ЕАД

- по ДДС – до 31.12.2021 г.
- пълна данъчна ревизия – няма
- от Национален осигурителен институт – няма

Сервиз финансови пазари ЕООД

- по ДДС – няма
- пълна данъчна ревизия – към няма
- от Национален осигурителен институт – няма

Данъчна ревизия се извършва в петгодишен срок от изтичане на годината, през която е подадена данъчната декларация за съответното задължение. Ревизията потвърждава окончателно данъчното задължение на съответното дружество-данъчно задължено лице, освен в изрично предвидените от законодателството случаи.

28. ПРАВИТЕЛСТВЕНИ ФИНАНСИРАНИЯ

Към 31 декември получените финансираия са както следва:

	31.12.2021 BGN'000	31.12.2020 BGN'000
Дългосрочна част	224	191
Краткосрочна част	151	151
Общо	375	342

Дъщерното дружество е бенефициент по Програма Хоризонт 2020. Програмата представлява финансов инструмент за научни изследвания и иновации в рамките на инициативата на ЕС Европейски съвет по иновации. Програмата се управлява от Генерална дирекция научни изследвания и иновации на Европейската комисия.

Проектите, в които БНЕБ ЕАД е участник и получава финансиране в размер на направените разходи, са следните:

- FLEXITRANSTORE - Интегрирана платформа за повишена гъвкавост в интелигентни преносни мрежи със съоръжения за съхранение и голямо проникване на възобновяема енергия, период Октомври 2017 – Октомври 2021 г.
- INTERFACE - Проектът разработва и експлоатира интегрирана паневропейска архитектура за мрежови услуги, която ще е интерфейс, който да позволява безпроблемна и координирана работа на всички заинтересовани страни, период ноември 2018 – ноември 2022 г.
- FARCROSS – програма улесняваща регионалното трансгранично предаване на електрическа енергия чрез иновации, период октомври 2019 – октомври 2023.
- TRINITY – трансмисионна система, подобряваща регионалните граници, чрез пазар на интелигентни технологии, период октомври 2019 – октомври 2023.

Таблицата по-долу показва получените и усвоени средства за финансирани проекти за покриване на текущи разходи:

	31.12.2021 BGN'000	31.12.2020 BGN'000
1 януари	342	393
Получени средства	207	174
Признат приход от финансиране за текуща дейност (Приложение 4)	(174)	(225)
31 декември	375	342

Краткосрочната част от финансиранята ще бъде призната като текущ приход през следващите 12 месеца от датата на консолидирания отчет за финансовото състояние.

29. ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Другите задължения включват:

	31.12.2021 BGN'000	31.12.2020 BGN'000
Задължения за дивиденди	45	29
Пасиви по договори с клиенти (Приложение № 3)	25	29
Текуща част на задължения по лизинг (Приложение № 30)	24	90
Задължение по получен краткосрочен заем	-	18
Общо	94	166

Пасивите по договори с клиенти включват основно предплатени услуги за информационно обслужване за 2022 г. (респ. 2021 г.).

Задълженията за дивиденди в размер на 45 х.лв. (31.12.2020 г.: 29 х.лв.) представляват неизплатени дивиденди на акционери от разпределение на печалбата за печалба за 2021 г., 2020 г., 2019 г., 2018 г., 2017 г., 2016 г.

Към 31.12.2020 г. задължението по *получен краткосрочен заем* в размер на 18 х.лв. е по сключен договор между Българска фондова борса АД и Клиър Екс АД. На 29 януари 2021 г. паричният заем е върнат на Клиър Екс АД и заложените като обезпечение 40 броя обикновени поимени безналични акции от капитала на Централен Депозитар АД са прехвърлени на Българска Фондова Борса АД.

30. ЛИЗИНГ

Активи и пасиви, признати в консолидирания отчет за финансовото състояние

В консолидирания отчет за финансовото състояние са представени следните обекти и суми, свързани с договори за лизинг:

Активите „право на ползване“ са включени в консолидирания отчет за финансово състояние към имоти, машини и оборудване (Приложение 13).

	Сгради и транспортни средства	
	2021	2020
	BGN '000	BGN '000
<i>Отчетна стойност</i>		
Салдо на 1 януари	288	18
Увеличения/придобити	109	270
Отписани през годината	(100)	-
Салдо на 31 декември	297	288
<i>Натрупана амортизация</i>		
Салдо на 1 януари	82	3
Начислена амортизация за годината	96	79
Салдо на 31 декември 2020	178	82
 Балансова стойност на 1 януари (Приложение 13)	 206	 15
Балансова стойност на 31 декември (Приложение 13)	119	206

Задълженията по лизинг към 31 декември са както следва:

	31.12.2021	31.12.2020
	BGN'000	BGN'000
1 януари	209	15
Увеличения	26	270
Отписани	(100)	-
Начислена лихва	6	7
Плащания	(80)	(83)
31 декември, в т.ч.:	61	209
Дългосрочна част	37	119
Краткосрочна част	24	90

Разходи, признати в консолидирания отчет за всеобхватния доход

	Приложения	2021	2020
		BGN'000	BGN'000
Разходи за амортизации на активи „право на ползване“ (МСФО 16)	13	96	79
Разходи за лихви по задължения за лизинг – МСФО 16 (включени във финансовите разходи)	10	6	6
Разходи, свързани с краткосрочни лизингови договори (отчитани по МСФО 16)	6	32	32
Приходи от отдаване под наем на движимо и недвижимо имущество	4	44	45

Общият изходящ паричен поток по договори за лизинг към 31.12.2021 г. е в размер на 119 х. лева., в т.ч. парични потоци, свързани с краткосрочни лизингови договори 32 х. лева.

Общият изходящ паричен поток по договори за лизинг през 2020 г. е в размер на 163 х. лева., в т.ч. парични потоци, свързани с краткосрочни лизингови договори 32 х. лева.

31. СЕГМЕНТНО ОТЧИТАНЕ

Сегментното отчитане в Групата е организирано на база основните бизнес дейности, извършвани от дружествата в Групата: а) търговия с финансови инструменти; б) информационно обслужване, в) регистрация и поддържане на емисии ценни книжа за търговия и г) търговия с електрическа енергия.

Статиите на приходите, разходите и резултата на бизнес сегментите, определени в дружеството включват:

		Търговия с финансови инструменти		Информационно обслужване		Регистрация и поддържане на емисии финансови инструменти за търговия		Търговия с електрическа енергия		Общо	
		2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020
		BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Приходи сегменти	по	1,035	583	919	788	1,031	618	13,039	10,524	16,024	12,513
Разходи за материали и консумативи	за и	(13)	(10)	(9)	(9)	(13)	(10)	(14)	(22)	(49)	(51)
Разходи за външни услуги		(861)	(688)	(250)	(204)	(362)	(248)	(2,704)	(1,980)	(4,177)	(3,120)
Разходи за амортизации	за	(95)	(94)	(1)	-	-	-	(471)	(339)	(567)	(433)
Разходи за персонал	за	(381)	(402)	(359)	(460)	(431)	(396)	(1,208)	(1,313)	(2,379)	(2,571)
Други разходи		(30)	(16)	(27)	(21)	(30)	(17)	(716)	(117)	(803)	(171)
Общо оперативни разходи		(1,380)	(1,210)	(646)	(694)	(836)	(671)	(5,113)	(3,771)	(7,975)	(6,346)
Резултат сегмента	на	(345)	(627)	273	94	195	(53)	7,926	6,753	8,049	6,167
Неразпределени оперативни доходи от дейността										301	291
Неразпределени оперативни разходи от дейността										(1,119)	(1,576)
Печалба от оперативна дейност										7,231	4,882
Финансови приходи										172	69
Финансови разходи										(6)	(10)
Печалба /(загуба) от съвместни и асоциирани дружества										11	(2)
Печалба преди данък върху печалбата										7,408	4,939
Разход за данък върху печалбата										(803)	(603)
Нетна печалба за годината										6,605	4,336

Активите и пасивите на бизнес сегментите включват:

	Търговия с финансови инструменти		Информационн о обслужване		Регистрация и поддържане на емисии финансови инструменти за търговия		Търговия с електрическа енергия		Общо	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Активи по бизнес сегменти										
Търговски вземания	3	2	254	237	3	1	5,085	611	5,345	851
Други вземания	-	-	-	-	-	-	4,047	4,722	4,047	4,722
Активи на сегмента	3	2	254	237	3	1	9,132	5,333	9,392	5,573
Неразпределени активи									414,453	186,600
Общо активи									423,845	192,173
Пасиви по бизнес сегменти										
Търговски и други задължения	266	276	-	27	-	-	395,884	165,078	396,150	165,381
Задължения към персонала и социалното осигуряване	25	17	11	7	23	12	42	158	101	194
Пасиви на сегмента	291	293	11	34	23	12	395,926	165,236	396,251	165,575
Неразпределени пасиви									2,326	3,414
Общо пасиви									398,577	168,989

Групата има капиталови разходи, свързани с бизнес сегмент Търговия с финансови инструменти. Покупка на софтуер от DBAG , във връзка с преминаването към новата система за търговия Т 7 и закупеният софтуер за надзор Scila.

Към 31.12.2021 г. има отчетени разходи за амортизация на нематериален актив (НМА), свързани с преминаването към новата система за търговия Т 7 и системата за надзор SCILA общо в размер 95 хил. лева (31.12.2020 г. : 94 хил. лева), свързани с бизнес сегмент търговия с финансови инструменти на дружеството – майка Борсата.

Към 31.12.2021 г. има отчетени разходи за амортизация НМА в размер на 471 хил. лева (31.12.2020 г. 339 хил. лева), свързани с бизнес сегментите на дъщерното дружество БНЕБ ЕАД.

Към 31.12.2020 г. няма отчетени непарични разходи, различни от амортизации, свързани с бизнес сегменти (31.12.2020 г.: няма).

Групата управлява имотите, машини и оборудване, инвестициите оценявани по справедлива стойност и инвестициите, оценявани по амортизирана стойност, както и данъците на групово ниво и те не се разпределят на сегментно ниво.

Дружеството-майка и дъщерните дружества от Група Българска Фондова Борса извършват своята дейност само на територията на Република България, а съвместното дружество оперира на територията на Република Македония.

Към 31.12.2021 г. Групата е реализирала приходи от български клиенти в размер на 15,324 х. лв. (31.12.2020 г.: 11,921 х. лв.), а приходите от чуждестранни клиенти са в размер на 700 х. лв. (31.12.2020 г.: 592 х. лв.).

Общите приходи от сделки с най-големите клиенти на дружествата от Групата и съответния бизнес сегмент са както следва:

		31.12.2021	%	бизнес сегмент
		BGN'000		
Клиент 1	български клиент	2,025	13%	търговия с електрическа енергия
Клиент 2	български клиент	891	6%	търговия с електрическа енергия
Клиент 3	български клиент	888	6%	търговия с електрическа енергия
Клиент 4	чуждестранен клиент	440	3%	информационно обслужване
Клиент 5	български клиент	62	0%	търговия с финансови инструменти
Клиент 6	български клиент	56	0%	търговия с финансови инструменти
Клиент 7	български клиент	33	0%	търговия с финансови инструменти

		31.12.2020	%	бизнес сегмент
		BGN'000		
Клиент 1	български клиент	1,808	12%	търговия с електрическа енергия
Клиент 2	български клиент	591	4%	търговия с електрическа енергия
Клиент 3	Български клиент	500	3%	Търговия с електрическа енергия
Клиент 4	чуждестранен клиент	586	4%	информационно обслужване
Клиент 5	български клиент	74	0%	търговия с финансови инструменти
Клиент 6	български клиент	66	0%	търговия с финансови инструменти
Клиент 7	български клиент	61	0%	търговия с финансови инструменти

32. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК

В хода на обичайната си дейност Групата може да бъде изложена на различни финансови рискове, най-важните от които са: пазарен риск (включващ валутен риск, риск от промяна на справедливата стойност и ценови риск), кредитен риск, ликвиден риск и риск на лихвено-обвързаните парични потоци. Общото управление на риска е фокусирано върху прогнозиране на резултатите от определени области на финансовите пазари за постигане на минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които биха могли да се отразят върху финансовите резултати и състояние на дружеството. Политиката в тази област е свързана с извършването на оценки на пазарните обстоятелства във връзка с направените инвестиции и формите за поддържане на ликвидните средства. Част от прилаганите механизми са свързани и с анализ и търсене на приложими решения по отношение определянето на адекватни цени на услугите, предлагани от Групата. Основният стремеж при управлението на рисковете е недопускането на неоправданата им концентрация.

Управлението на риска в Групата се осъществява текущо от оперативното ръководство на дружествата съгласно политиката, определена от Съвета на директорите на дружеството-майка. Съветът на директорите е приел основни принципи на общото управление на финансовия риск, на базата на които са разработени конкретните процедури за управление на отделните специфични рискове, като валутен, ценови, лихвен, кредитен и ликвиден, и за риска при използването на недеривативни инструменти.

Категории финансови инструменти:

Финансови активи	31.12.2021	31.12.2020
	BGN '000	BGN '000
Финансови активи оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	2,177	2,207
Дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	1,775	1,836
Капиталови инструменти оценявани по справедлива стойност през ДВД	402	371
Финансови активи по амортизирана стойност	323,747	182,101
Дългови инструменти по амортизирана стойност	9,975	-
Вземания от клиенти	428	650
Вземания от контрагенти за електрическа енергия	4,657	611
Съдебни вземания	4,047	4,722
Разчети за гаранции и предоставени депозити	12	64
Парични средства и парични еквиваленти	304,628	176,054
Общо	325,924	184,308

Финансови пасиви	31.12.2021	31.12.2020
	BGN '000	BGN '000
Финансови пасиви по амортизирана стойност	270,364	127,044
Получени гаранционни депозити от контрагенти за електрическа енергия	99,164	56,010
Задължения към доставчици	983	716
Задължения към контрагенти за електрическа енергия	170,851	70,062
Задължения за дивиденди	45	29
Задължения по лизинг	31	209
Задържание по получен краткосрочен заем	-	18
Общо	271,104	127,044

32.1. Пазарен риск

а. Валутен риск

Групата не е изложена на валутен риск, защото почти всички нейни операции и сделки са деноминирани в български лева и/или евро, доколкото последното е с фиксиран курс спрямо лева по закон.

б. Ценови риск

Групата е изложена на ценови риск по отношение на притежаваните от нея ценни книжа, класифицирани като финансови активи по справедлива стойност през другия всеобхватен доход, вкл. и поради концентрация в типа книжа. Ръководството оценява като цяло този риск като нисък поради консервативния характер на инвестициите - основно в български държавни ценни книжа. Ръководството е установило процедури за текущо наблюдение на промените в цените, доходността и матуритетната структура на притежаваните държавни ценни книжа, и респ. предприемане на своевременни мерки и действия при наличие на индикатори за по-трайни негативни тенденции, особено сега в обстановката на световната икономическа криза, респ. текущи и задълбочени

анализи на обслужването на вътрешния дълг и възможностите за обслужване в бъдеще от страна на българската държава.

Ръководството на Групата не е разглеждало възможността за инвестиции в корпоративни дългови инструменти поради неприемливия кредитен риск и ниската ликвидност. Поради дългия срок до падежа и потенциалната възможност през следващите 5 години да се наложи ползване на средствата инвестирани в дългосрочни ДЦК, ръководството е приело те да се класифицират „финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход (дългови инструменти)“, което налага периодична преоценка на тези активи и съответно отчитане на ефектите от нея в отделен преоценъчен резерв (през друг всеобхватен доход) към капитала на дружествата в Групата.

Към датата на изготвяне на отчета ръководството счита, че средствата инвестирани в дългосрочни ДЦК не са непосредствено необходими за извършването на оперативната дейност на дружествата в Групата.

32.2.Кредитен риск

Финансовите активи на Групата са концентрирани в следните групи: парични средства (текущи сметки и срочни депозити), инвестиции, оценявани по амортизирана стойност, инвестиции, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход (държавни ценни книжа и малцинствено участие в други предприятия), търговски и други вземания.

Кредитният риск е свързан с риска някой от контрагентите на Групата да не бъде в състояние да изпълни изцяло и в обичайно предвидените срокове задълженията си към него. Търговските вземания са представени в консолидирания отчет за финансовото състояние в нетен размер, след приспадане на начислените обезценки по очаквани кредитни загуби. Обезценки са направени където и когато са били налице събития, идентифициращи загуби от несъбираемост съгласно предишен опит

Групата няма значителна концентрация на кредитен риск, тъй като дружествата в Групата извършва специализиран вид услуги на своите клиенти, които са основно инвестиционни посредници, банки и търговци на ел. енергия в България.

Допълнително, клиентите имат добро финансово състояние, дълга история и търговско сътрудничество с дружествата в Групата и не допускат нарушения при спазването на кредитните условия съгласно правилника за дейността ѝ по отношение изплащането на дължимите такси за услугите, предоставени от дружествата в Групата. Едновременно с това през 2021 г. , както и през 2020 г. с цел повишаване на ефикасността на управлението на кредитния риск за вземания от контрагенти от продажба на ел. енергия, се изисква авансово плащане от контрагентите.

При държаните дългосрочни дългови инструменти с емитент Република България, съществува кредитен риск, но се приема, че поради високия кредитен рейтинг на суверена на този етап кредитният риск е нисък.

Политиката на Групата е да извършва продажбите си при условията на незабавно плащане – основно такси за борсовата търговия, които се заплащат в срок от два до пет дни при сетълмента на сделката. Събираемостта на вземанията се контролира текущо и стриктно от отделите за регистрации, търговия и финансовите отдели на дружествата в Групата, съгласно установената политика на съответното дружество. За целта ежедневно се прави преглед на откритите позиции по клиенти, както и получените постъпления, като се извършва равнение и анализ. Таксите за

първоначална регистрация и поддържане на регистрация от страна на клиентите се заплащат преди да бъдат допуснати до активна търговия.

За ограничаване на риска относно паричните средства и предоставени депозити политика на Групата е да ги разпределя по текущи и депозитни сметки с различен срок в различни финансови институции в България.

Паричните, включително разплащателни операции, са ограничени до банки с добра репутация и ликвидност.

Кредитното качество на финансовите активи е посочено в таблицата по-долу:

Финансови активи 31.12.2021	Просрочени BGN '000	С ненастъпил падеж BGN '000	Без матуритет BGN '000	Общо BGN '000
Финансови активи оценявани по справедлива стойност през ДВД	-	1,775	402	2,177
Дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през ДВД	-	1,775	-	1,775
Капиталови инструменти, оценявани по справедлива стойност през ДВД	-	-	402	402
Финансови активи по амортизирана стойност	4,047	16,052	303,648	323,747
Дългови инструменти по амортизирана стойност	-	9,975	-	9,975
Търговски и други вземания	4,047	5,085	12	9,144
Парични средства и парични еквиваленти	-	992	303,636	304,628
ОБЩО:	4,047	17,827	304,050	325,924

Финансови активи 31.12.2020	Просрочени BGN '000	С ненастъпил падеж BGN '000	Без матуритет BGN '000	Общо BGN '000
Финансови активи оценявани по справедлива стойност през ДВД	-	1,836	371	2,207
Дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през ДВД	-	1,836	-	1,836
Капиталови инструменти, оценявани по справедлива стойност през ДВД	-	-	371	371
Финансови активи по амортизирана стойност	4,722	2,252	175,127	182,101
Търговски и други вземания	4,722	1,261	64	6,047
Парични средства и парични еквиваленти	-	991	175,063	176,054
ОБЩО:	4,722	4,088	175,498	184,308

32.3. Ликвиден риск

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация Групата да не бъде в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж. Тя провежда консервативна политика по управление на ликвидността, чрез която постоянно поддържа оптимален ликвиден запас парични средства, добра способност на финансиране на стопанската си дейност, осъществява постоянно контролно наблюдение на фактическите и прогнозни парични потоци по периоди напред

и поддържане на равновесие между матуритетните граници на активите и пасивите на дружеството. Групата генерира и разполага с достатъчно собствени оборотни средства и няма необходимост от привлечени средства за извършване на оперативната си дейност. Текущо матуритетът и своевременното осъществяване на плащанията се следи от финансовите отдели на дружествата в Групата, като се поддържа ежедневна информация за наличните парични средства и предстоящите плащания. Свободните средства се инвестират в срочни депозити при банки, с обичаен оригинален матуритет от 1-12 месеца, считани за сравнително нискорискови инструменти, при относително висока доходност.

Към 31 декември финансовите недеривативни пасиви на дружествата в Групата и към двете дати на консолидирания отчет за финансовото състояние основно са с до един месец остатъчен матуритет спрямо договорения.

32.4.Риск на лихвоносните парични потоци

Като цяло Групата има значителна част лихвоносни активи. Приходите и оперативните парични потоци са стабилни, предвидими и относително слабо зависими от промените в пазарните лихвени равнища, доколкото основната част от лихвоносните активи са с фиксиран лихвен процент – инвестиции, държани до падеж - облигации (деноминирани в евро), инвестиции на разположение за продажба (държавни ценни книжа в лева и евро) и предоставени срочни депозити в банки (в лева и в евро).

31 декември 2021

	Фиксиран лихвен % BGN '000	Плаващ лихвен % BGN '000	Безлихвени BGN '000	Общо BGN'000
Финансови активи				
Финансови активи оценявани по справедлива стойност през ДВД	1,775	-	402	2,177
Дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през ДВД	1,775	-	-	1,775
Капиталови инструменти, оценявани по справедлива стойност през ДВД	-	-	402	402
Финансови активи по амортизирана стойност	10,967	303,632	9,148	323,747
Дългови инструменти по амортизирана стойност	9,975	-	-	9,975
Търговски и други вземания	-	-	9,144	9,144
Парични средства и парични еквиваленти	992	303,632	4	304,628
	12,742	303,632	9,550	325,924
Финансови пасиви				
Финансови пасиви по амортизирана стойност	61	-	271,043	271,104
	61	-	271,043	271,104

31 декември 2020	Фиксиран лихвен % BGN '000	Плаващ лихвен % BGN '000	Безлихвени BGN '000	Общо BGN'000
Финансови активи				
Финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	1,836	-	371	2,207
Дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през ДВД	1,836	-	-	1,836
Капиталови инструменти, оценявани по справедлива стойност през ДВД	-	-	371	371
Финансови активи по амортизирана стойност	991	175,058	6,052	182,101
Търговски и други вземания	-	-	6,047	6,047
Парични средства и парични еквиваленти	991	175,058	5	176,054
	2,827	175,058	6,423	184,308
Финансови пасиви				
Финансови пасиви по амортизирана стойност	209	-	126,835	127,044
	209	-	126,835	127,044

32.5.Управление на капиталовия риск

С управлението на капитала Групата цели да създава и поддържа възможности то да продължи да функционира като действащо предприятие и да осигурява съответната възвръщаемост на инвестираните средства на акционерите и стопански ползи на другите заинтересовани лица от и участници в неговия бизнес, както и да поддържа оптимална капиталова структура.

И през 2021 г. стратегията на ръководството на Групата е да се работи изцяло със собствени средства, генерирани от стопанската му дейност, без да ползва привлечени заемни средства. Тя остава непроменена спрямо 2020 г.

Групата текущо наблюдава осигуреността и структурата на капитала си. Характерното за нея е, че тя традиционно финансира дейността си от собствените си генерирани печалби и чрез своите акционери, без използване на дългов капитал.

	31.12.2021 BGN '000	31.12.2020 BGN '000
Общо дългов капитал, т.ч.:	398,577	168,989
Задължения (Общо пасиви)	398,577	168,989
Намален с паричните средства и парични еквиваленти	(304,628)	(176,054)
Нетен дългов капитал	93,949	(7,065)
Общо собствен капитал	25,268	23,184
Общо нетен дълг и собствен капитал	119,217	16,119
Съотношение на задлъжнялост	0,79	(0,44)

Справедлива стойност

Концепцията за справедливата стойност предполага реализиране на финансови инструменти чрез продажба, на база позицията, предположенията и преценките на независими пазарни участници на основен или най-изгоден за даден актив или пасив пазар. За своите финансови активи и пасиви Групата приема като основен пазар финансовите пазари в България – БФБ, големите търговски банки – дилъри и за определени специфични инструменти – директни сделки между страните. В повечето случаи, обаче, особено по отношение на финансовите активи, държани до падеж, търговските вземания, търговските задължения и депозитите, Групата очаква да реализира тези финансови активи и чрез тяхното цялостно обратно изплащане или респ. погасяване във времето. Затова те се представят по тяхната амортизируема стойност.

Справедливата стойност на финансовите инструменти по справедлива стойност през другия всеобхватен доход, търгувани на активни фондови пазари се базира на котирувани „цени купува“, оповестена от пазарния оператор посредством официални средства към края на отчетния период. Справедливата стойност на финансовите инструменти, които не се търгуват на достатъчно активни пазари се определя и/или потвърждават чрез оценъчни методи, които се базират на различни оценъчни техники и предположения на ръководството, направени на база пазарните условия към края на отчетния период, вкл. котировки на фондови пазари (дневни и усреднени).

Също така голямата част от финансовите активи и пасиви са или краткосрочни по своята същност (търговски вземания, търговски задължения и краткосрочни задължения към други контрагенти), или са отразени в консолидирания отчет за финансовото състояние по пазарна стойност (предоставени безсрочни и срочни банкови депозити) и поради това тяхната справедлива стойност е приблизително равна на балансовата им стойност. Изключение от правилото за последваща оценка по справедлива стойност се прилага относно част от капиталовите инвестиции, представляващи участия в други предприятия, за които няма пазар и обективни условия за определяне по достоверен начин на тяхната справедлива стойност, поради което те са представени по цена на придобиване (себестойност).

Ръководството на Групата счита, че при съществуващите обстоятелства представените в консолидирания отчет за финансовото състояние оценки на финансовите активи и пасиви са възможно най-надеждни, адекватни и достоверни за целите на финансовата отчетност.

33. СВЪРЗАНИ ЛИЦА И СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА

Основен собственик

Държавата чрез Министерство на финансите притежава 50,05 % от акциите в основния акционерен капитал на Борсата и упражнява контрол върху финансовата и оперативната политика на дружеството-майка.

Асоциирани дружества

Дружеството-майка притежава 40 % от капитала на Клиър Екс АД (Clear EX), което е асоциирано дружество, считано от 21.04.2020 г. Също така дружеството-майка притежава и 49.98 % от капитала на БД КОНСУЛТ ООД, което е асоциирано дружество, считано от 21.04.2020 г.

Съвместно дружество

Дружеството-майка притежава 33.33 % от капитала на СЕЕ Линк ДОО, Скопие, което е съвместно дружество, считано от 15.04.2014 г. като осъществява съвместен контрол върху финансовата и оперативната му политика.

Предприятие с квалифицирано участие от страна на държавата

Държавата чрез Министерство на финансите притежава пряко 43.7 % от акциите в основния акционерен капитал на Централен депозитар АД и притежава значително влияние. Последното е свързано лице с дружеството-майка и съответно с дружествата от Групата, доколкото и в двете дружества държавата има квалифицирано участие. Българска фондова борса АД от своя страна също е акционер в Централен депозитар АД с 6.21 % акционерно участие към 31.12.2021 г. (31.12.2020 г.: 6.21 %). (Приложение 16)

Предприятия, в които лице от ключовия управленски персонал на дружеството-майка едновременно взема участие в ръководството му като изпълнителен директор/управител, т.е има управленска власт в това предприятие

Към 31.12.2021 г. предприятия, които имат подобна свързаност са: „Юробанк България“ АД, „Булстрад Живот Виена Иншурънс Груп“, Сдружение СК „ДФС-Локомотив София“, „Дайк -Имоти“ ООД, „СФБ Капиталов пазар“ АД, „СИПКА“ ЕООД, „Импакт Оценители“ ООД, „СИИ Линк“ ДОО, „Иизи Трейд“ ЕООД, „Елана Трейдинг“ АД, „Елана Финансов Холдинг“ АД, „Централен депозитар“ АД.

Към 31.12.2020 г. предприятия, които имат подобна свързаност са: „Юробанк България“ АД, „Булстрад Живот Виена Иншурънс Груп“, Сдружение СК „ДФС-Локомотив София“, „И Ар Би Пропърти Сървисиз София“, „СФБ Капиталов пазар“ АД, „Инфоком“ АД, „СИПКА“ ЕООД, „Импакт Оценители“ ООД, „Бенчмарк Груп“ АД, „Крам МБ“ АД, „Бенчмарк Финанс“ АД, „ЛПБ Инвестиции“ ООД, „ЛНБ Трейдинг“ ЕООД, „В и В Интернешънъл“ ООД, „БМ КРЕДИТ ГРУП“ ООД, „Централен депозитар“ АД (предприятие с квалифицирано участие от страна на държавата), „Българска независима енергийна борса“ АД (дъщерно дружество).

Сделки със свързани лица

Общият размер на сделките със свързани лица са, както следва:

Продажби на свързани лица	Свързано лице	31.12.2021 BGN '000	31.12.2020 BGN '000
Получен дивидент	Централен Депозитар АД	5	5
Такса сделки, такса членство, такса интернет търговия	Бенчмарк Финанс АД	3	42
Договор за паричен заем	Клиър Екс АД	-	18
Такса сделки, такса членство, такса интернет търговия	Юробанк България АД	10	3
Продажба на услуги	БД Консулти ООД	8	-
Такса поддържане ЦК	Министерство на финансите	3	2
Общо		29	70

Доставки от свързани лица	Свързано лице	31.12.2021 BGN '000	31.12.2020 BGN '000
Информационно обслужване	Централен депозитар АД	3	3
Такса услуги и комисионни	Юробанк България АД	4	1
Административно обслужване	БД Консулти ООД	475	-
Консултански услуги	Ключов управленски персонал	72	64
Общо		554	68

Разчети със свързани лица

Разчетните взаимоотношения със свързани лица включват вземания по продажби към 31.12.2021 г.: 4 х.лв (31.12.2020 г.: 1 х. лв.). от Централен Депозитар АД и задължения за доставки към 31.12.2021 г. в размер на 13 х.лв.(31.12.2020 г.: няма).

Групата има открити разплащателни сметки в „Юробанк България“ АД. Наличните към 31.12.2021 г. парични средства по сметки в банката са 72,915 х. лв. (31.12.2020 г. 41,904 х. лв.).

През 2021 г. е получен дивидент от Централен депозитар АД 5 хил. лева (2020 г.: 5 х.лв.).

Възнаграждения на ключовия управленски персонал

Съставът на ключовия управленски персонал на Групата е оповестен в Приложение 1.1.

Заплатите и другите краткосрочни доходи на ключовия управленски персонал към 31.12.2021 г. възлизат на 660 х. лв. (31.12.2020 г.: 559 х. лв.), в т.ч.:

Текущи възнаграждения	650 х. лв.	(31.12.2020 г.: 543 х. лв.)
Осигуровки	10 х. лв.	(31.12.2020 г.: 16 х. лв.)

34. УСЛОВНИ АКТИВИ И ПАСИВИ

Към 31 декември 2021 г. и към 31 декември 2020 г. групата няма условни активи и пасиви.

35. СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

Конфликтът между Украйна и Русия

Некоригиращи събития, настъпили след отчетната дата

Започналият на 24 февруари 2022 г. военен конфликт между Русия и Украйна, който продължава и към датата на одобрение за издаване на този консолидиран финансов отчет, води до сътресения на водещите финансови пазари по света, а проблемите с веригите на доставка, породени и от пандемията COVID-19, се очаква да се усложнят още повече. На Руската федерация са наложени икономически санкции от страна на Европейския съюз, САЩ и други държави. Очаква се този конфликт и свързаните с него икономически санкции да повлияят както върху местните икономики на отделните страни, така и на глобалната икономика, водейки до значително повишаване на цените на петрола, газа и други суровини, както и повишена инфлация на глобално ниво.

Групата не е пряко засегната от тези събития и няма експозиции в страните, пряко засегнати от конфликта. Въпреки това, може да бъде засегната от дългосрочните ефекти на конфликта върху глобалната икономика. Развитието и изходът на този военен конфликт не могат да се предвидят на този етап и е трудно да бъдат прогнозирани неговите дългосрочни ефекти върху глобалното икономическо и социално развитие, както и върху бъдещите финансови резултати, дейността и активите на дружеството.

Освен оповестеното по-горе, не са настъпили събития след 31 декември, които да налагат допълнителни корекции и/или оповестявания в консолидирания финансов отчет на Групата за годината, завършваща на 31 декември 2021 г.